

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Diplomová práce

2010

Jitka Esserová

Univerzita Karlova v Praze

**Filozofická fakulta
Ústav české literatury a literární vědy**

**Diplomová práce
Jitka Esserová**

**Řád
Revue pro kulturu a život
(1932–1944)**

Praha 2010

Doc. PhDr. Jan Wiendl, Ph.D.

Děkuji panu docentovi Janu Wiendlovi za vedení této diplomové práce a laskavou podporu. Zároveň děkuji svým blízkým, kteří mi při psaní vycházeli vstříc.

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů.

V Praze dne

podpis

Anotace

Diplomová práce *Řád / Revue pro kulturu a život (1932–1944)* analyzuje stejnojmenný časopis, který vydávali katolicky orientovaní intelektuálové v době převratných změn v našich dějinách. Dobové ovzduší nám posloužilo jako pozadí pro analýzu vývoje časopisu od společensko-filozofické revue k periodiku literárně-uměleckému. Všímáme si postojů katolických publicistů k nejpálčivějším otázkám doby, často formovaných oficiálními stanovisky církve, zahraničními filozoficko-náboženskými proudy či katolickými kruhy tehdejšího literárního života v ČSR.

Součástí práce je kompletní článková bibliografie periodika, jmenný rejstřík autorský a rejstřík šifer.

Klíčová slova

revue *Řád*, revue pro kulturu a život, katolická publicistika, první republika, demokracie, kritika demokracie, stavovská myšlenka, španělská občanská válka, fašismus, česko-německá otázka, literární publicistika, bibliografie *Řádu*

Annotation

The thesis *Rad [The Order] / Revue for Culture and Life (1932-1944)* examines the eponymous magazine which was published by catholic-oriented intellectuals in the era of revolutionary changes in our history. The atmosphere of that time served us as a background for the analysis of the magazine's development from the socio-philosophical to the literary-and-art periodical. We examine the attitudes of catholic intellectuals to the thorniest questions of their time, often shaped by the official positions of the Catholic Church, by foreign philosophical and religious movements, or by the Catholic circles of the then literary life in the CSR.

The paper includes the complete article bibliography, the authors' name index and the cipher index.

Keywords

Rad [The Order], *Revue for Culture and Life*, Catholic journalism, the first Czechoslovak Republic, democracy, criticism of democracy, the estates idea, fascism, Czech-German question, literary journalism, the bibliography of *Rad [The Order]*

Obsah

1. Na úvod.....	7
2. Dobové ovzduší.....	9
3. Katolicismus, demokracie a nedemokratické režimy 20. století.....	10
3. 1. Dvacátá léta.....	10
3. 2. Třicátá léta.....	12
4. Revue <i>Řád</i>	14
4. 1. Jak vznikl jeden časopis.....	14
4. 2. Redaktor Jan Franz.....	16
4. 3. Dobový tisk o <i>Řádu</i>	18
4. 4. Profil <i>Řádu</i> – tzv. první období (1932–1939).....	19
4. 4. 1. Tomismus jako jeden z určujících principů.....	20
4. 4. 2. Krize demokracie a její reflexe v <i>Řádu</i>	21
4. 4. 3. Stavovská myšlenka.....	22
4. 4. 4. Katolíci a liberální demokracie.....	23
4. 4. 5. <i>Řád</i> a tzv. česká otázka.....	26
4. 4. 6. Španělská občanská válka.....	27
4. 4. 7. Československo v obklíčení nedemokratickými režimy.....	32
4. 4. 8. Česko-německá (a židovská) otázka.....	35
4. 4. 8. 1. Mnichov.....	39
4. 5. Profil <i>Řádu</i> – tzv. druhé období (1940–1944).....	40
5. Na závěr.....	43
Bibliografie <i>Řádu</i> – ediční komentář.....	45
Bibliografie <i>Řádu</i>	48
Jmenný rejstřík.....	200
Rejstřík šifer.....	216
Seznam pramenů.....	219
Seznam použité literatury.....	221

1. Na úvod

Časopis *Řád* (s podtitulem *Revue pro kulturu a život*) založili v roce 1932 mladí katolicky orientovaní autoři (S. Berounský, J. Franz, J. Hertl, J. Kostohryz, F. Lazecký, V. Renč, T. Vodička, R. Voříšek) a jednou z hlavních linií vedle literatury a umění bylo zaměření na společensko-filozofickou problematiku. Profil *Řádu* určilo na počátku několik vlivů: autoři sdružení kolem *Řádu* se netajili myšlenkovou a literární inspirací křesťanskou literaturou vydávanou v edicích Josefa Floriana, ani souhlasem se soudobým politickým konzervatismem¹. Nejbližší jim bylo tradiční časově neproměnné učení katolické církve, v němž spatřovali možnost obnovy řádu v hodnotově pošramocené společnosti.

„Důvody, které rozhodly o kroku (vydávat *Řád*, pozn. aut.), jehož povážlivost je více než zřejmá v této době, činícími tak pečlivý rozdíl mezi hodnotami zbytnými a nezbytnými, jsou dvojího rázu. Především je to potřeba reagovati důrazněji, než se posud dalo, jednak proti kulturní nivelizaci, která je znamenána jmény liberalismu, relativismu a jiných plodin neblahého porušení přirozené stupnice hodnot – zejména pokud jde o stávající nadvládu politiky nad kulturou –, jednak proti znehodnocení, jež utrpělo umění a zvláště poezie vlivem různých ‚směrů‘, zejména poetismu. Za druhé je to snaha spojití v jednotný celek všechny ty kladné hodnoty ze všech oblastí duchovní činnosti, jimiž doba nebyla s to otřásti – snaha, kterou by bylo možno označiti slovy ‚universalismus‘ nebo ‚katolicismus‘, kdyby se tyto pojmy chápaly v původním významu jakožto snaha po obecnosti ducha a života. Revue *ŘÁD* tedy nebude zastávati žádnou z ideí této soudobé ‚osvěty‘, která nahradila kulturu jako reproduktor skutečnou hudbu a v níž je umění připouštěno jen jako duševní hygiena; a to v důsledku toho nebude mít také naději na jakoukoli podporu těch, kteří mají v ruce klíče od pokladen i od bran veřejného úspěchu. Všechna morální i hmotná odpovědnost bude spočívati toliko na spolupracovnících *ŘÁDU*.“²

¹ Srov. heslo *Řád*, autor jm [= Jaroslav Med], in *Lexikon české literatury*, 3/II P–Ř, Academia, Praha, 2000.

² Cit. z letáku, který redakce vkládala do prvního čísla *Řádu*; *Řád* 1932/34, č. 1, 1932; podepsáno Redakce, autor Jan Franz, spoluautor Stanislav Berounský. Zde cit. podle *Jan Franz / Eseje, kritiky, dopisy*, Triáda, Praha 2006.

František Lazecký ve svém textu „Jak vznikl jeden časopis“ otištěném v obnoveném *Akordu*, 1989/90, č. 15, však uvádí, že letáček napsal Timotheus Vodička.

V této práci půjde o postížení úlohy *Řádu* v kontextu umělecko-politického dění 30. let a v době okupace až do jeho zastavení v roce 1944. Budeme sledovat zdroje a proměny myšlenkového a „žánrového“ směřování *Řádu*, jeho politicko-filozofické naladění, jež bylo v prvním období explicitně vyslovováno (konzervatismus, neproměnný katolicismus, novotomismus) v příspěvcích dotýkajících se politického dění a historických otázek a které ve druhém období zůstalo pouze ideovou základnou pro – vlivem politických okolností akcentovanou – literárně-uměleckou sféru. Východiska budeme hledat i v zasazení periodika do širších dobových souvislostí. Pokusíme se poskytnout náhled na obecné možnosti uměleckého vyjádření, je-li spojeno s historicko-politickým děním.

Součástí práce je soupis kompletní bibliografie, jmenný rejstřík autorský i rejstřík autorských šifer.

2. Dobové ovzduší

Revue *Řád* začíná vycházet ve 30. letech 20. století, v době první republiky všeobecně považované za jednu z vrcholných dob společenského rozkvětu českého národa. Ruku v ruce se společenským vzmachem šel i rozkvět české literatury. Demokratické zřízení mladého státu dalo během dvou desetiletí vzniknout nesmírně rozmanité scéně duchovního života – všechny druhy umění, filozofie, náboženství i věda se rozvíjely bez zásahů státní moci a bez „služebné“ funkce jakýmkoli ideologickým tlakům. Praha, která v tehdejší Československu představovala jedno z nejživějších kulturních center, umožnila souběžnou existenci názorově diametrálně odlišným uměleckým skupinám a směrům. O pluralitu v literární produkci se zasloužily také velké vydavatelské domy, které poskytly prostor názorově i umělecky různě vyhraněným autorům. Mezi ně patřily zejména: Fr. Borový (vydával moderní literaturu), Ladislav Kuncíř (zaměřený na katolickou literaturu vydávanou ve spolupráci s bývalými spolupracovníky Josefa Floriana), Aventinum (podstatně ovlivňovalo nejen literární svět, ale také hudbu, divadlo, film, výtvarné umění), J. R. Vilímek, Družstevní práce, Melantrich (jeden z nejvýznamnějších polygrafických podniků tehdejší doby, kromě širokého spektra vydávané literatury v něm vycházela řada novin a časopisů), Symposion (zaměřený na antickou literaturu), Orbis a další.

V souvislosti s naším tématem musíme na vznik a existenci Československé republiky pohlížet i prizmatem „náboženské otázky“³. Katolicismus, pro českou společnost do jisté míry ambivalentní fenomén, je i dnes v souvislosti s první republikou ztotožňován s austrokatolicismem. Masarykův výrok „Řím musí být souzen a odsouzen“ podpořil vlnu odporu vůči katolické církvi, která za války stála na straně habsburské monarchie a po válce nepodpořila nový stát. Masarykovo protestantské vyznání je tak považováno za symbol odklonu od rakouského katolicismu, avšak jakkoli Masaryk svou náboženskou orientací katolicismus opomíjel, dělat z jeho protestantismu symbol odklonu od všeho rakouského (a tedy minulého) by znamenalo zjednodušující zkratku.

Vnímání republiky katolickými intelektuály však bylo jednoznačné a nejvyhraněněji to ilustruje postoj Jaroslava Durycha. Ten ve svých polemikách s Karlem

---

³ „České země se zdály být po náboženské stránce v éře habsburského mocnářství nepochopitelnou anomálií, alespoň pokud šlo o samotné Čechy. Národ žil většinou v přesvědčení, že je národem Husovým a Žižkovým, jež církevní hierarchie zatracovala, ctěl tradici bratří i bratříků, svoje znovuzrození spojoval s osvícenstvím. A přesto drtivá většina Čechů (96,5 %) byla údy církve katolické i potom, co mohli přestoupit k povoleným protestantským náboženstvím.“ (Kárník, 2000, s. 315).

Čapkem (jakožto zastáncem názoru, že demokratická republika poskytuje všem svobodné prostředí) až bojovně dokazuje, že katolická tradice, víra a církev jsou republikovými institucemi potlačovány⁴.

Doba, kdy začíná vycházet *Řád*, třicátá léta, neznamena tak úplně „zlatý věk“ první republiky, což se odrazilo i na literárním procesu: hospodářská krize a celosvětový vzestup antidemokratických tendencí se promítly i na české literární scéně nebývale bohaté na literární publicistiku. V případě *Řádu* tak nebyla „ostře řezaná“ katolicita namířena primárně proti republice (a jejímu masarykovskému protestantismu), ale především proti úplnému odklonu od víry a zbožnosti. Zakládající osobnosti revue *Řád* nabízely jako protiváhu krize soudobé společnosti způsobené ateistickým liberalismem i následováním socialistických a komunistických ideologií návrat k tradičnímu řádu založenému na časově neproměnném učení katolické církve.

3. Katolicismus, demokracie a nedemokratické režimy 20. století

3. 1. Dvacátá léta

Dvacáté století se svými ideologickými přemety, které se odehrály v celém světě, se otisklo do literatury ve všech jejích podobách – ať už jako beletristická reflexe odehraných dramát či jako aktuální publicistická formulace postojů literárně činných osobností. Zidealizované představy o nastolení spravedlivého řádu po ruské revoluci a vznik nové společnosti našly výrazivo v proletářské kultuře i poetismu, který svou levicovou rouškou přikryl různé tvůrčí individuality. K levici tíhli i pozdější spolupracovníci revue *Řád*, např. František Lazecký, Zdeněk Kalista, František Křelina či Karel Schulz. Levice získávala příznivce v okamžiku, kdy opadlo nadšení z národního osvobození, začaly se ostřeji vyjevovat sociální rozpory, dostavovala se deziluze z nezbytných pragmatických opatření demokracie, a naděje, že národní osvobození odstartuje i hluboké sociální přeměny, se rozplývala jako pára nad hrncem.

Jaroslav Med upozorňuje, že právě při pohledu na levicový proud je vidět, jak se literární život prezentoval vyhraněnými politicko-programovými seskupeními. Literáty a intelektuály levice přitahovala z několika důvodů: rozpory mezi předválečným světem a novou skutečností byly příliš velké a odrážely se ve snaze jít proti dosavadním

⁴ DURYCH Jaroslav: List Karlu Čapkovi o loajalitě; Rozmach 4, 1926. č. 12.; ČAPEK Karel: Otevřená odpověď Jaroslavu Durychovi; LN 25. 8. 1926; List Jaroslavu Durychovi o loajalitě; LN 31. 8. 1926; List Jaroslavu Durychovi o katolících; LN 3. 9. 1926.

společenským normám. Levice přitahovala osobnosti různého ražení: ať už to byl Šalda se svou touhou po nadosobních a heroismus vyžadujících hodnotách nebo jiní literáti, kteří se svým inklinováním k levici vyrovnávali s pocitem jisté méněcennosti za měšťácký původ. Levice nabízela možnost úplné transformace společnosti a umění – a taková možnost byla vítána jako protipól nefunkčního kapitalistického řádu a stranic tvím prolezné demokracie.

Podstatně menší zastoupení měla v té době konzervativní pravicová doktrína – důsledně naplňovaná pouze literáty starší generace v čele s Viktorem Dykem. Tato generace spjatá s bojem o národní existenci založila svoje programové směřování na nacionalismu, který mladé generaci „zaváněl“ anachronismem a pro masarykovskou linii humanismu byl rovněž nepřijatelný.

Nejrozsáhlejší proud prvorepublikového života nazývá Jaroslav Med „státotvorným středem“ – pod tento pojem se vejdu literáti vyznávající demokratický socialismus bez revolučních experimentů, humanitární racionalismus T. G. Masaryka a liberálně demokratický řád vládnoucí v ČSR a dávající státu rozumnou stabilitu a duchovní i tvůrčí svobodu. Za hlavní představitele tohoto proudu literárního života bývá označován Karel Čapek a do jisté míry také Ferdinand Peroutka, kteří dominovali okruhu *Lidových novin* a *Přítomnosti*, stěžejních časopiseckých orgánů tohoto proudu, který byl podporován řadou státotvorných periodik. Neoficiální Masarykova záštita nad myšlenkovou základnou tohoto „státotvorného středu“ mu dala punc takřka oficiálního literárního proudu. Přesto se mu nevyhnula kritika např. z úst F. X. Šaldy, který problematizoval zejména relativismus bránící dostat se na dřeň věcí, či Jaroslava Durycha, který k osobě prezidenta sice choval úctu a vážnost, ale jako katolík se od něj distancoval. K literatuře se pak Durych nejpregnantněji vyjádřil ve své knize *Ejhle člověku!* (1928), kde doslova „až do nebes“ vychválil představitele tzv. oficiálního proudu – K. Čapka, F. Šrámka, F. Langera a další. Notná dávka ironie vtělená do jednotlivých portrétů nenechala nikoho na pochybách, co si Durych o autorech hlásících se k demokratickému liberalismu skutečně myslí. V Durychově případě šlo navíc o vyrovnávání se se svými generačními soupeřnými, kteří v jeho očích propadli demokratickému liberalismu, což pro barokního ducha Durycha znamenalo totéž jako propadnout peklu.

„Tichou vodu“ v rybníku literárního života první republiky představovali katolicky orientovaní autoři. Nejmocnějším výronem této síly bylo bezesporu Florianovo vydavatelství ve Staré Říši na Moravě – obrat k dvoutisíciletému duchovnímu dědictví

katolické církve a nezájem o její mocenské choutky se staly základem pro specifickou práci na spasení. Floriana už v roce 1900 oslovila věta z článku Léona Bloye: „Do ráje se nevstupuje ani včera, ani zítra, nýbrž dnes“ a on ji začal naplňovat svou záslužnou prací, do jejíhož štítu si vetkl pravdu Kristova Zjevení jako základní hodnotovou orientaci svého životního úsilí. Nekompromisní naplňování tohoto programu nabízelo alternativu k oficiálnímu proudu a stalo se inspirací pro další katolicky orientované umělce ve 20. i 30. letech. Opačný pól náležející ovšem také na osu umění spojeného s katolicismem představovala bojovná publicistika Jaroslava Durycha – jeho tribunou byly *Lidové listy* a později vlastní časopis *Rozmach*.

Rozdělení rolí v literárním provozu dvacátých let mělo vliv i na podobu literárního života v letech třicátých a za okupace. Jakým směrem se ubírala skupina katolicky orientovaných autorů budeme dále sledovat na publicistice spjaté s revue *Řád*.

3. 2. Třicátá léta

Třicátá léta s sebou přinesla mohutné změny na politické scéně (nejen) Evropy – v Itálii se ke slovu dostal fašismus a svou silou udeřil v Habeši, náladu ve společnosti zhoršovala masivní hospodářská krize, která nahnala vodu na mlýn kritikům liberální demokracie, v Německu se k moci dostává fanatic Hitler a ve Španělsku propuká občanská válka. Tyto skutečnosti určily i charakter literárního života: „Zejména dopad hospodářské krize na jednotlivce zasáhl nesmírně silně bezmála každého tvořivého ducha; existenciální úzkost a uvažování o smyslu života a jeho budoucích perspektivách získaly pojednou zcela reálnou dimenzi.“ (Med, 2010, s. 31).

V polovině 30. let zůstalo Československo jedinou demokratickou zemí ve střední a východní Evropě – o to silněji byl pocíťován odpor k liberální demokracii, od něhož nebylo daleko ke zkratkovitým řešením v podobě příklonu ke komunistické či fašistické ideologii, jak bylo možné jej pozorovat v jiných evropských zemích. Literární život v Československu však ze zachování demokracie mohl jediné těžit: demokracií garantovaná svoboda umožňovala vést diskuse, polemiky a svobodně se umělecky vyjadřovat. „Při této příležitosti se nejzřetelněji odhalily základní ideové linie literárního života třicátých let: linie revolučně-novátorská proti linii tradicionalisticko-katolické, liberálně-univerzální proti linii nacionální. Ty se v různých vývojových fázích ideově vyhraňovaly a spojovaly (liberální linie s revolučně-novátorskou či katolicko-traditionalistická s linií nacionální). Vše bylo podřízeno vědomí, že kapitalistický svět

nelze renovovat starými postupy, že nelze smířit liberální individualismus s kolektivitou bez vůle sloužit nějakému nadosobnímu cíli. A nadosobním cílem mohl být Bůh, národ nebo sociální třída, jako by se vytrácela schopnost racionálně čelit sociálním a kulturním změnám.“ (Med, 2010, s. 32–33).

Kritika liberální demokracie ze strany katolických intelektuálů se však záhy začala spojovat s fašismem – v případě *Řádu* šlo o úvahy nad fungováním autoritativního státu, národohospodářské články o možnostech stavovského uspořádání⁵ apod.⁶ Narozdíl od levice, která si v míře kritiky liberalismu v ničem nezahladila s katolíky, bylo tradiční hierarchické uspořádání katolické církve považováno automaticky za fašizující. Časopisy, jako byly *Akord*, *Řád* nebo opavská *Obnova*, si svou zarputilou kritikou liberálního uspořádání a masarykovského humanismu snadno vysloužily pověst sympatizantů s fašismem. Skutečnost však zdaleka nebyla tak černobílá: Jaroslav Durych, vůdčí osobnost *Akordu*, se od fašismu distancoval už ve svém předchozím časopise *Rozmach* (1923–1927) článkem „Rozmach a fašismus“⁷ a i v ostatních zmíněných časopisech je fašistická ideologie odmítána. Jako příklad ostře kritického postoje k fašismu a nacismu uvádí Jaroslav Med jednání Jindřicha Středy (vl. jménem Karel Schwarzenberg), stálého spolupracovníka *Řádu* i *Obnovy*, který publikoval i v prvorepublikové *Vlajce* – ta byla v té době vyhraněně nacionalistická, protikomunistická a protinacistická. Tuto tribunu však Schwarzenberg okamžitě opustil, jakmile se začala profilovat jednoznačně pronacisticky. Na nitky, které by na první pohled mohly vést k názoru, že *Řád* patřil k periodikům sympatizujícím s nacismem nebo fašismem⁸ i na vyvrácení takového stanoviska se však podrobněji zaměříme ještě později.

⁵ Silným impulzem pro uvažování o stavovském uspořádání byla encyklika *Quadragesimo anno*, vydaná r. 1931 papežem Piem XI. Sociální problematiku navrhuje řešit funkčním středověkým řádem, nikoli nástroji, které nabízely komunistická či fašistická ideologie. Problém byl, že myšlenka stavovského státu byla snadno zneužitelná právě autoritářskými režimy, které byly vlivem hospodářské krize počátku 30. let v Evropě na vzestupu. K tomu srov. BEROUNSKÝ Stanislav: *Quadragesimo anno* a ministr Šrámek; *Řád*, 1932/34, č. 1, s. 47–48.

⁶ Do škatulky „fašistické“ se tak dostali i konzervativci G. K. Chesterton a Hilaire Belloc, kteří jako alternativu k liberální demokracii nabízeli distributismus. V *Řádu* se objevila úvaha o jejich myšlenkových východiscích z pera Karla Schwarzenberga (pod pseudonymem Kyril Malidajev), srov. MALIDAJEV Kyril [= SCHWARZENBERG Karel]: Anglický distributismus. *Řád*, 1935, č. 3, s. 170–171.

⁷ DURYCH Jaroslav: *Rozmach a fašismus*; *Rozmach* č. 5, 1927, s. 389–406.

⁸ Za důležité považujeme ještě odlišení často splývajících relativně jemných distinkcí mezi fašismem a nacismem. Pro naše účely nejlépe postačí diferenciaci, kterou formuloval Jaroslav Med: „Fašismus – pro svou jistou mediteránní ideologickou neukázněnost a nedbalost – mířil spíše ke klasickému autoritativnímu státu založenému na vůdcovském principu, naproti tomu nacismus stejně jako komunismus vytvářel diktaturu absolutně totalitní.“ (Med, 2010, s. 39–40).

4. Revue *Řád*

4. 1. *Jak vznikl jeden časopis*⁹

První ročník revue *Řád* začali v roce 1932 vydávat ideově spříznění mladí autoři, kteří se seznámili na studiích v Praze: Stanislav Berounský, Jan Franz, František Lazecký, Václav Renč, Timotheus Vodička a Rudolf Voříšek¹⁰. „Scházeli jsme se v poledne v Akademickém domě, v kavárně v prvním poschodí, porůznu v kavárnách a někdy i ve vinárnách, hovořili jsme o literatuře a o době, ve které jsme žili, kritizovali hospodářské a politické poměry a kdo ví, co všechno,“ vzpomíná František Lazecký¹¹. Okolnosti, které doprovázely vznik časopisu, byly výrazem nelehké doby 30. let a zároveň jedním z podnětů pro vydávání periodika, které by bylo protiváhou hodnotového rozvratu soudobého světa.

„Pravice, která představovala zámožnější vrstvy, průmysl a kapitál, střežila své výsady a svá koryta a handrkovala se mezi sebou o ně, komunisté opilí touhou po moci, autech a korytech, které měly ostatní strany, bušili do všeho hlava nehlava a využívali a zneužívali toho, co jim demokracie dovoľovala. Každý mohl říkat a psát, co chtěl. Cenzura byla i nebyla, zasahovala jen tam, kde už útoky přesahovaly všechny meze. Horší však bylo, že podstatné věci se opouštěly, principy, na kterých stojí každá společnost se strhávaly do bláta, to, co mělo být nahoře se strhávalo dolů a pošlapávalo, to, co mělo být dole, se z ničeho nic vyzdvihovalo nahoru. Pravda, byla svoboda, ale nikdo nemyslel na to, že i ta musí být něčím vyvážená, že může existovat jen v pevném společenském řádu. Jak pravice, tak levice ve jménu demokracie rozvracely demokracii, všem bylo jedno, že země se řítí do nějaké katastrofy, o které většina lidí neměla zdání. Všichni si mysleli, že se nemůže nic stát.“ (Lazecký, 1989/90).

⁹ Název vypůjčen z obnovené revue *Akord*. Vzpomínky F. Lazeckého „Jak vznikl jeden časopis“, *Akord* 15, 1989/90, č. 4 a 5. Tento název volíme i proto, že, ač jde o článek osobního rázu, posloužil nám – vzhledem ke své ojedinělosti – jako významný pramen pro tuto kapitulu.

¹⁰ Na poli umělecky orientované publicistiky nebyli úplnými nováčky, například Kostohryz, Renč a Franz již měli zkušenosti z *Tvaru*, náročného teoreticko-kritického časopisu, který vedl Bedřich Fučík. *Tvar* přestal vycházet v roce 1932, avšak ještě v létě 1931 píše Jan Franz Vlastimilu Vokolkovi: „Těším se však, že se u mne opravdu zastavíte, až pojedete přes Jitkov. Píšete, že koncem srpna; prosím tedy, bude-li Vám možno v posledních dnech srpnových nebo počátkem září; (...). V tu dobu přijedou ke mně Kostohryz a Renč, takže byste poznal celý „mladý“ *Tvar*.“ in *Jan Franz / Eseje, kritiky, dopisy*. Triáda, 2006.

¹¹ LAZECKÝ František: Jak vznikl jeden časopis; *Akord* 15, 1989/90, č. 4 a 5. Datace vzniku článku neuvedena.

Jak dále píše Lazecký, to, co se kolem nich dělo, zvyšovalo jejich znepokojení a touha najít něco, o co by se mohli opřít, je dovedla každého trochu jinou cestou do Staré Říše k Josefu Florianovi. Literatura vydávaná v edicích Josefa Floriana se často považuje pro skupinu sdruženou kolem *Řádu* za jeden z hlavních zdrojů myšlenkové a literární inspirace a svědčí o tom i slova Františka Lazeckého. Florianova vydavatelská činnost spojená s četnými finančními problémy byla výrazem Florianovy představy o vzdělávání a práci na spasení. Množství knih – původních i překladů, sborníků a výtvarných publikací rozčleněných do různých edic – bylo odpovědí na rozvrat, který se projevoval ve společnosti. „Odtamtud (ze Staré Říše, pozn. aut.) vyzýval Florian dobu a svět, aby se vrátily k osvědčeným hodnotám, a uvedly je zas tam, kam patřily, když se nechtějí nadobro zničit. Byl to hlas proroka na poušti.“ (Lazecký, 1989/90). Florianův hlas „proroka na poušti“ dolehl i k uším mladých autorů v Praze, kteří nehledali kompromisní řešení, nýbrž chtěli zaujmout pevné stanovisko k nejsoučasnějším událostem, vlivům a situacím. „Nevím, kdo z nás přišel na počátku roku 1932 s myšlenkou, abychom začali vydávat časopis, který by řekl své slovo do chaosu doby a ukázal na skutečné hodnoty a na jejich pravé místo ve světě. Ostatně bylo to v nás všech, všichni jsme to cítili, všichni jsme to přijali s nadšením. (...) Chtěli jsme ukázat na to, že svět a naše země je nesmírně krásné dílo, že byl do něho vložen velký tvůrčí plán, podle kterého by je měli lidé rozvíjet dál. To nám všechno ukázala Stará Říše.“ (Lazecký, 1989/90).

Naladění, které popisuje Lazecký, se odrazilo i v názvu časopisu – slovo řád vyjadřovalo všechno, oč vznikající redakce chtěla usilovat. Získalo tak převahu nad jinými názvy, např. Proměna – Lazeckého návrh, kterým zamýšlel ilustrovat proměnu společnosti v lepší a spravedlivější. Jak píše ve svých vzpomínkách, u *Řádu* se bál toho, že jde o název příliš náročný a troufalý a že nebude v jejich silách naplnit to, co si jím předsevzali. Nakonec byl však svými kolegy přehlasován. Po odsouhlasení názvu přišla na řadu debata nad tím, kdo bude časopis redigovat. „T. Vodička, s nezbytnou lulkou v ústech, zdvihl palec a ukazováček, rozevřel ty prsty ve vidličku, jejíž jeden hrot směřoval k Franzovi a druhý k Berounskému, a o redaktorech bylo rozhodnuto. (...) Ale jak se brzy ukázalo, nebylo to nešťastnější rozhodnutí.“ (Lazecký, 1989/90).

4. 2. Redaktor Jan Franz¹²

Po ustavení redakce a redakčního okruhu se začalo debatovat nad obsahem prvního čísla, které bylo zamýšleno jako společné, do jisté míry i programové, vystoupení. Původní verše slíbil dodat F. Lazecký, překlad povídky A. Fourniera Václav Renč, Stanislav Berounský napsal studii o plánovitém hospodářství, atd. Kritickou studii o díle Jaroslava Durycha slíbil napsat Jan Franz: Durychovo *Bloudění* (1929) bylo tehdy událostí české literární scény a Franz tím chtěl dát najevo, že se revue nebude vyhýbat ani kritice tzv. katolických autorů. O prázdninách 1932 se pomalu nashromáždily všechny slíbené příspěvky, jen Jan Franz se svou studií o Durychovi otálel. Ačkoli i jemu prý velmi záleželo na tom, aby vyšla v prvním čísle, dokončil ji až pro číslo druhé. Na zdržení prvního čísla i na prodlevy mezi jednotlivými čísly měla vliv jak náročnost naplnit obsah v malém počtu přispěvatelů, tak i tiskárenská praxe. Z finančních důvodů se autoři rozhodli netisknout *Řád* v Praze, ale ve Velkém Meziříčí u Jana Muchy. „Jenže z písem, které vlastnil, ani jedno se nám nelíbilo. Naléhali jsme na Muchu, aby opatřil nějaké moderní a pěkné písmo. Mucha slíbil objednat Menhartovu latinku, ale s podmínkou, že mu dáme na ni zálohu ve výši 3–5 tisíc Kčs.“ (Lazecký, 1989/90). Když sehnali potřebný obnos (složili se z vlastních prostředků a Vodička v Olomouci uspořádal sbírku, do které přispěli mj. i Josef Vašica či Dr. Kosatík), začalo se sázet. Sázel se ručně a brzy se ukázalo, že „Mucha neměl dost písma, bylo velmi drahé a za tu zálohu, kterou jsme mu poslali, mnoho toho nekoupil. Stačila mu tak na jeden arch. Ten vysázel, poslal nám korekturu, arch vytiskl, písmo rozmetal a sázel další arch. A tak celé dva roky, co jsme u něho ŘÁD tiskli. (...) Byla to zoufalá robot a nikdo si nedovede představit, jak se každé číslo vleklo.“ (Lazecký, 1989/90). To vysvětluje, proč první ročník označený rokem 1933, reálně vycházel v letech 1932–1934.

Než uplynul půlrok, za který se Jan Franz vzdal redakce *Řádu*, stačil pro něj ještě přeložit několik významných statí a napsat studii o Janu Čepovi – tentokrát však do *Listů pro umění a kritiku*. „Franz napsal ještě studii o díle Jana Čepa, o kterou ho požádala

---

¹² Jan Franz (1910–1946) byl kritik a překladatel, jehož dílo, ač vyniká pronikavostí myšlení, dnes patří k polozapomenutým. Franz publikoval v krátkém časovém období mezi lety 1931 až 1935 v časopisech *Tvar*, *Akord*, *Listy pro umění a kritiku*, *Archy* a *Řád* (spoluzaložil a spoluredigoval). O jeho vzkříšení a připomenutí se zasloužil Miloš Doležal, který sestavil výbor *Jan Franz / Eseje, kritiky, dopisy* (Triáda, 2006). Vzhledem k tomu, že na něj v souvislosti s revue *Řád* vzpomíná František Lazecký jako na pronikavého ducha, věnujeme mu poněkud více prostoru než ostatním členům redakce.

redakce melantrišských Listů pro umění a kritiku, ale museli ji z něho páčit stejně jako my článek o Durychovi. A to byla Franzova labutí píseň jako kritika. (...) Co do Řádu přinesl, bylo objevné a velmi nás obohatilo. A to se ví, že i čtenáře časopisu. Všichni jsme považovali jeho ztroskotání za velkou ztrátu pro Řád a stejně i pro českou literární kritiku.“ (Lazecký, 1989/90). Za odstoupením Franze z *Řádu* byly zřejmě neshody se Stanislavem Berounským, které, jak vzpomíná František Lazecký, mohly být i osobního rázu, a později i s Timotheem Vodičkou.

Svou (i když jen krátce trvající) práci pro *Řád* však bral vážně a věnoval jí hodně času, o čemž svědčí jeho korespondence. Jednak psal potenciálním příspěvatelům a žádal je o spolupráci, jednak psal přátelům, aby je o záměru vydávat *Řád* informoval a rovněž od nich získal další příspěvky. Např. Janu Čepovi 22. 8. 1932 píše:

„A proč jsem se Vás chystal napadnout? Protože jste nám slíbil článek o Baťovi, který se nám zatím zabil, a kterýžto článek jste asi ve Francii neudělal. Tedy jsem Vám chtěl psát o povídku, anžto žádného povídkáře v našem kruhu nemáme a prózy potřebujeme. Neboť jinak bych se viděl nucena začít psát povídky sám, od čehož kéž jsem ochráněn. (...) A poněvadž bych si za hanbu pokládal, kdybych Vás i já o něco nežádal, teda se na Vás obracím s prosbou snažnou, abyste na nás pamatoval také nějakou esejí rázu všeobecného. Například jsem se dověděl, jaká faleš od Vás, že jste před prázdninami přednášel v Pardubicích na téma ‚Společenská funkce umění‘ – takového něco by se nám velice hodilo.“

Jinde si sype popel na hlavu, že se věci s *Řádem* tak vlečou, Reynkovi 28. 12. 1932 píše o své práci na studii o Durychovi, kterou ve svých vzpomínkách připomněl Lazecký:

„Řád jste ještě nedostal, protože ještě nevyšel, ale už opravdu vyjde co nevidět; jsou odeslány poslední korektury. Je to také moje vina, protože jsem pozdě dodal článek o Durychovi. Není to nic definitivního, ale z důvodu Durychova odřeknutí se umění jsem se soustředil nejvíce k těm knihám slabým (...) a vyšlo to strašně trhavě. Budu to musít doplnit ještě článkem jiným, který by zase důrazně připomínal, čím nám Durych je a kam až se dostal. (...) Také jsem to psal s takovými obtížemi, řekl bych fyzickými zrovna, že mi to bylo opravdu utrpením, a kdyby přátelé nebyli tak naléhali, těžko by byl užel vůbec světlo světa.“

Franzova korespondence by vydala na samostatnou kapitulu. Franzovy tzv. věčné dopisy, které se dochovaly, jsou skvělým pramenem pro bádání o jeho literární činnosti, a dopisy přátelům – Janu Čepovi, Janu Zahradníčkovi, Bohuslavu Reynkovi, Bedřichu Fučíkovi, Františku Halasovi a dalším jsou i čtenářsky nadmíru poutavé. Franzova postava se objevila, pro přátele zazářila jasným světlem nadaného a bystrého člověka a záhy se ztratila a do velké míry i nejbližším zůstala záhadou. Miloš Doležal, jehož péčí se o Franzově díle dovídáme více, mluví o tom, že „se v souvislosti s Janem Franzem stále vynořuje motiv mlčení a ticha. (...) Nakonec je zřejmé, že to, co v Janu Franzovi zůstalo nevysloveno a promlčené, je také plně významů a nese v sobě intenzitu svědectví, která se vyslovenému vyrovná.“ (Doležal, 2006, s. 380).

4. 3. Dobový tisk o *Řádu*

Vzhledem k pluralitě literárního života první republiky bylo běžné, že se o sobě jednotlivá periodika zmiňovala navzájem, a často i v případě odlišné názorové orientace. Když začal *Řád* vycházet, mohli se o něm dočíst i čtenáři levicově orientovaného týdeníku *Čin*, který v té době vedla Marie Majerová s redakčním kruhem: „*Řád*, revue pro kulturu a život, (...) přináší ve svých dvou dosud vyšlých číslech řadu příspěvků, které naznačují, že *Řád* bude revuí významu nemalého a programu zásadního,¹³ začíná pochvalná glosa. Katolicky orientovaní autoři *Řádu* však částečně „šli *Činu* na ruku“ otištěním Franzovy kritické studie o Durychovi¹⁴: „V druhém čísle je to zajímavá studie Jana Franze nazvaná: Poznámky o Durychovi, jež nás zaujala svou kritickou nesmlouvavostí a bystrostí postřehu. Ocenění Durycha-prozaika je tu raženo cestou docela novou a dává autorovi Bloudění spravedlivě a jasně což jeho jest,“ pochvaluje si na stránkách *Činu* B. Novák.

Na *Řád* se však snesla i kritika, a to prostřednictvím časopisu *Lumír*, na jehož stránkách Zdeněk Kalista (pozdější spolupracovník *Řádu*) autorům sdruženým kolem *Řádu* vytýká, že „solidnost“ chtějí nahradit pojmem „odbornost“, jinými slovy, vadil mu až příliš široký záběr témat: „Tak vzniká z *Řádu*, který přece jen je do značné míry určen svým názvem, spíš Mozaika, sice velmi dobré úrovně, ale hluchá, protože nemá svého

¹³ Nk. [= B. Novák]: Došlé knihy; *Čin* 4, 1932/33, s. 599.

¹⁴ Viz výše citovaný dopis Jana Franze Bohuslavu Reynkovi k záležitosti Durych, zde s. 15.

publika, obracejíc se k nejrozličnějším odborně zájmovým skupinám. Odbornost nemůže být programem, protože představuje v podstatě tendenci dělivou.¹⁵

To, co vadilo Kalistovi, ocenil Arne Novák v *Lidových novinách*: „V trapné krizi revuálního časopisectva zasloužil by si (*Řád*, pozn. aut.) větší pozornosti, než jaké se dostalo I. ročníku. Tento periodický sborník zabírající do svého programu celou vzdělanost současnou od umění a historie po hospodářskou politiku, přinášející promyšleně volené ukázky básnictví i eseje zahraniční a vedle toho i tvorbu domácí, z níž Čep, Kostohryz, Zahradníček, Lazecký dodávají podniku literárního rázu; ani bystré glosy a bujně parodická satira v *Řádu* nechybí. Směr revue jest idealistické a spiritualistické úsilí o ukáznění společnosti silou duchovní autority, se zřejmými sklony katolickými, ale výslovně prohlašuje redakce, že neslouží žádné politické straně ani organizaci.“¹⁶

Věcné všeobecné zmínky o *Řádu* v době jeho počátků vyšly např. ještě v *Čes. slově*, revue *RA* nebo měsíčníku *Vlast*. V průběhu vydávání se k *Řádu* ještě několikrát vrátily *Lidové noviny* a také *Venkov* – noviny České strany agrární.

4. 4. Profil *Řádu* – tzv. první období (1932–1939)

Původní (pracovní) název této práce zněl „*Řád – časopis katolický?*“ a dopředu nabízel možnost podezírat autory podílející se na revue z jistého zpronevření učení katolické církve, jež bylo pro *Řád* do velké míry ideovou základnou. Stává se, že prvorepublikoví katolicky orientovaní intelektuálové bývají často spojováni s fašismem. Za touto zkratkou stojí hierarchizující uspořádání katolické církve a konzervatismus se svým akcentem tradice, které katolíkům byly blízké a které mohly vzbuzovat dojem fašizujících tendencí. Podezření ze sympatií k fašismu částečně podpořili sami autoři, když v *Řádu* otiskovali články zabývající se fungováním autoritativního státu či úvahy nad stavovským uspořádáním hospodářství. Jejich postavení navíc bylo komplikováno tím, že katolická církev nevystoupila s jasným prohlášením ke svým postojům během války a katolíkům se v nové republice hůře hledalo „své místo“. Navzdory těmto nitkám, které by nás mohly dovést k odsudku *Řádu* jako „nějak podivně katolického“ časopisu, jsme opustili pracovní název „*Řád – časopis katolický?*“ a pokusíme se na jeho obsahovou skladbu podívat podrobněji bez toho, aniž bychom autory *Řád* vydávající dopředu podezírali z jakýchkoli herezí.

¹⁵ V. H. [= Z. Kalista]: *Řád*; Lumír 59, 1932/33, s. 239.

¹⁶ ne [= A. Novák]: *Řád*; *Lidové noviny*, 13. 1. 1935.

Pro naše potřeby dělíme období, kdy Řád vycházel, na tzv. první a druhé. Ve zkratce to znamená období před Mnichovem a po něm – budeme sledovat proměnu skladby příspěvků a poukážeme na možnosti vyjádření formované vlivem politických událostí v obou těchto obdobích.

4. 4. 1. Tomismus jako jeden z určujících principů

Autoři, kteří *Řád* založili neusilovali o nezbytné profilování *Řádu* jakožto katolického časopisu, katolicismus jim byl východiskem a základem – jejich počínání vedla spíše snaha shromáždit všechny kladné hodnoty ze všech oblastí duchovní činnosti, jimiž doba nebyla s to otřást – takovou snahu pak byli ochotni označit pojmy univerzalizmus nebo katolicismus, které chápali jakožto snahu po obecnosti ducha. Takové pojetí duchovní činnosti představoval tomismus, který byl nevyslovenou inspirací při koncipování periodika: „Tomismus jest filozofií křesťanskou: to znamená, že mu jde o spojení rozumového poznání se zjevením, ponechávaje při tom samostatnost lidskému rozumu, který světlem nadpřirozeným není popřen nebo zkřiven, ale zdokonalen. Jest velikým pokusem filozofické syntézy, která by spojila v mohutný celek všechny projevy lidského vědění. V tom je právě katolicita tomismu, jeho širé, schopná pojmut všechnu mnohost vědění – je-li pravdivé – aniž by v něm bylo nebezpečí eklekticismu.“¹⁷ Tomistické principy nepovažovali autoři sdružení kolem *Řádu* za správné, protože jsou katolické, ale jejich katolicitu spatřovali v jejich správnosti. Takové pojetí pak výrazně určilo i skladbu příspěvků v časopise – vedle sebe nalezneme intimní básně a národohospodářské články, úvahy nad demokracií, socialismem i fašismem, stejně jako recenze nových knih či divadelních představení.

Garantem tomistické ideové základny *Řádu* byl od počátku Timotheus Vodička, který patřil k nejnápadnějším osobnostem periodika. Jeho eseje, literární kritiky i pečlivě volené překlady spojovalo až moralistní pojetí umění a důraz na katolicky orientovanou tvorbu. V *Řádu* se několikrát vrátil k anglickému spisovateli G. K. Chestertonovi, kterého se dovolával jako formálního a duchovního vzoru. Vodička byl po rodičích vyznání československého-evangelického, ale konvertoval ke katolicismu a vstoupil do benediktinského kláštera v Praze-Břevnově, kde přijal jméno Vavřinec (tím v *Řádu* podepsal i několik příspěvků).

---

¹⁷ VOŘÍŠEK Rudolf: Renesance tomismu; *Řád* 1932/34, č. 3, s. 173–174.

Později se však některým zásadám tomismu vzdálil, i když spíše nevědomky – jeho moralistní a harmonizační úsilí převážily nad všeobjímajícím charakterem tomismu, který přijímá vše, co je pravdivé. Martin C. Putna v této souvislosti hovoří zejména o Vodičkově práci na vydávání díla Jakuba Demla, ze kterého Vodička chtěl vyřadit pasáže, které nebyly „dost vhodné“. To už bychom však hovořili o době, kdy *Řád* dávno nevycházel, takže tento fakt v naší práci ponecháváme stranou.¹⁸

4. 4. 2. Krize demokracie a její reflexe v *Řádu*

„Na první pohled se moderní společnost skutečně nepodobá žádné z předcházejících a mohla by opravdu zmásti lidi mladé, duchy nezkušené a prosté. Především se prohlašuje za revolucionářskou, to jest podstatně prozatímní, přechodnou, za kompromis. Jejím cílem není, jako tomu bylo u společností předchozích, udržování nebo zachovávání hodnot pokládaných za vyšší, nadindividuální, nepostradatelně vyznačující lidský rod, nýbrž prosté spotřebovávání toho, co je, aby se urychlil příchod toho, co bude, neboť budoucnost má vždycky pravdu proti minulosti, dokonalost je na konci věci.“¹⁹ Slova Georges Bernanose přiléhavě popisují, co autorům, kteří *Řád* založili, vadilo na soudobé společnosti. Nebyli ochotni přijmout demokracii jako všelék na krizi, která vyvrcholila první světovou válkou – zvláště několik let po ní, kdy se ukazovalo, že demokratická pohádka dostává povážlivé trhliny. Jaroslav Med ve své knize *Literární život ve stínu Mnichova (1938–1939)* (2010) vyjmenovává a podrobně analyzuje různé názorové proudy, které se v českém katolickém prostředí objevily v souvislosti s tzv. „únavou z demokracie“, kterou Evropa 30. let prožívala.

Navzdory tomu, že se v Evropě dostávaly ke slovu autoritativní režimy, představovalo Československo nezvykle stabilní ostrůvek²⁰, jehož obyvatelé si mohli vybírat, čím ze zahraničního myšlení se nechají ovlivnit – anglickým konzervatismem, francouzským antikapitalistickým křesťanským personalismem (představovaným Emanuelem Mounierem) či italskými pokusy o změny společenského uspořádání.

¹⁸ Srov. heslo *VODIČKA, Timotehus*, autor –mcp– [= Martin C. Putna] in *Slovník českých spisovatelů od roku 1945*. Brána, Knižní klub, 1998.

¹⁹ BERNANOS Georges: Dnešní společnost; ukázka z knihy *Postrach dobře smýšlejících; Řád 1932/34*, č. 1, s. 15–28. Přel. J. Franz.

²⁰ „Z takzvaných nástupnických států jedině Československo dokázalo vtělit Masarykovu humanitu do společenského systému, byť měl tento stát řadu zjevných i méně zjevných nedostatků. A selhal-li později tvář v tvář nacistické destrukci, bylo to selhání tvrdě vynucené; tradiční západoevropské demokracie, francouzská a anglická, selhaly v konfrontaci s nacismem neméně, byť měly v evropském kontextu mnohem závažnější a důležitější postavení, než mohl mít malý středoevropský stát.“ (Med, 2010, s. 43).

4. 4. 3. Stavovská myšlenka

Za rozčarováním z evropské demokracie musíme hledat především vleklou hospodářskou krizi, která zasáhla jen těžko představitelnou masu lidí. Z různých stran se ozývalo volání po státním zásahu do fungování tržního mechanismu, který by přinesl zlepšení sociální situace obyvatel. Z tábora katolicky orientovaných intelektuálů (nejen sdružených kolem *Řádu*) šlo o hlasy vyzdvihující stavovskou myšlenku. Hned v prvním ročníku *Řádu* jí pak konkrétní podobu vtiskl Stanislav Berounský. Ten byl do velké míry ovlivněn rakouským sociologem a filozofem Othmarem Spannem²¹, který se podílel na vzniku rakouské ústavy z roku 1934, v níž jsou obsaženy prvky stavovských principů (instrukce k zakládání zájmových korporací, nahrazení parlamentu několika tzv. poradními orgány).

Berounský kritizoval krátkozrakost kapitalistů i socialistů, kteří odmítali připustit, že vedle kapitalistického a socialistického uspořádání existuje ještě třetí a kritizoval i katolíky, kteří vyznávali tzv. solidarismus (jakousi křesťanskou syntézu kapitalismu a socialismu). Kapitalismus Berounský odmítal kvůli jeho vyzdvihování ideálu individuální svobody a minimální společenské vázanosti, které poskytnou maximální hospodářský růst jednotlivců, socialismus odmítá v podstatě ze stejných důvodů – jen pojmy používají podle něj socialisté trochu jiné: zájmy jednotlivců jsou shrnuty v partikulární zájem jedné třídy a ten je postaven proti zájmům třídního odpůrce. „Oběma, kapitalismu i socialismu, se stav jeví jen jako historická kategorie společenské vázanosti, charakterizující jen jistou fázi společenského vývoje, totiž feudalistickou, a se zánikem této fáze má zaniknout také stav.“²² Socialistům i kapitalistům však musí být jasné, jak se domnívá Berounský, že taková představa je pomýlená, což ukazuje přirozený vývoj společnosti – stavy nezanikají, ale naopak projevují svou životaschopnost: struktura společnosti je přirozeně hierarchická a v rámci této hierarchie je zapotřebí prostředkujících orgánů. Organizování příslušníků jednotlivých povolání v zájmové korporace nevzniká však jen z hospodářských důvodů, ale i z důvodů etických a duchovních, čímž se moderní stavovské organizace podobají středověkým cechům. Problémem těchto korporačních vazeb je však to, že „vyrostly divoce, neúplně a nekontrolovatelně (...). Jde o to, aby byl sjednán mezi jednotlivými korporacemi

²¹ V *Řádu* 1937/38 č. 3 vyšla v překladu S. Berounského jeho esej k vývoji německého hospodářství ve 30. letech 20. stol.

²² BEROUNSKÝ Stanislav: Stavovská myšlenka; *Řád* 1932/34, č. 1, s. 319–328.

náležitý soulad, aby stavovská organizace neměla žádných mezer a aby společnost, resp. stát do spleti stavů jasně viděla a byla s to v nutných případech autoritativně zakročit.“ (ibid). Berounský si je vědom, že v proudu moderního stavovství existuje mnoho disparátních směrů: že se k němu hlásí fašismus, jeho prvky se dají najít v anglickém glidovním socialismu, stejně jako o něm pojednává papežská encyklika *Quadragesimo anno*. Je však přesvědčen, že vzhledem k přirozenosti stavovského uspořádání bude stavovská myšlenka vždy počítat s „konkrétními historickými poměry, bude uskutečněna v různém čase a místě různě, vždy vzhledem ke konkrétnímu systému hodnot, jenž v té či oné společnosti platí.“ (ibid).

Řád se věnoval i sociální encyklice papeže Pia XI. *Quadragesimo anno*, která vyšla v roce 1931 u příležitosti 40. výročí vydání jiné zásadní encykliky *Rerum novarum*. Týkala se uspořádání společnosti na základě funkčního středověkého řádu – jinými slovy šlo o uspořádání stavovské. Na stránkách *Řádu* se encyklice dostalo obrany²³ proti lidoveckému ministru Šrámkovi, jenž na kongresu Všeodborového sdružení křesťanského dělnictva a zaměstnanectva označil demokracii za jediný možný systém pro poměry československého státu a národa, který umožňuje provedení sociálních úloh. Se stavovskou organizací společnosti, jak je vyslovená ve zmíněných encyklikách, se podle Šrámka dalo těžko počítat. Ironie, s jakou Berounský v *Řádu* o slovech ministra Šrámka referoval, byla jen součástí konzistentního postoje, který autoři kolem *Řádu* zaujímal.

K myšlence stavovského uspořádání se autoři v *Řádu* vraceli dalšími studii, eseji či nepřímo kritickými poznámkami k fungování stávajícího systému prakticky až do roku 1940, kdy přestalo být žádoucí psát o národohospodářských či politických otázkách. Minimálně do této doby však zůstalo stanovisko periodika k tomuto problému jasně definované.

4. 4. 4. Katolíci a liberální demokracie

Kritika liberální demokracie ze strany katolických intelektuálů měla různé podoby, ale společný základ. Nešlo teď jen o polemiky vedené v českém prostředí, ale o globální pojetí liberalismu. Ten katolíci chápali jako antipod křesťanské spirituality, protože vůli Boží nahrazuje vůli lidí²⁴. Jaroslav Med podotýká, že obavy katolických intelektuálů pramenily z obav o relativizaci pravdy, redukci kultury na spotřebu, politiky na stranictví

²³ sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: *Quadragesimo anno* a ministr Šrámek; *Řád* 1933, č. 1, s. 47–48.

²⁴ K tomu srov.: VELLERY-RODOT Robert: *Kdo tě učinil králem?*; *Řád* 1932/34, č. 6, s. 342–345.

a z expanze zbožně peněžních vztahů do všech sociálně kulturních sfér. V takovém ovzduší se prohlubuje materialismus, garant všech socialisticko-komunistických experimentů. Katolická církev, přísně hierarchická, byla pro katolíky jedinou zprostředkovatelkou pravdy, zatímco v liberalismu je vše záležitostí pragmatické volby. V *Řádu* se ke kritice liberální demokracie vraceli především autoři národohospodářských článků – Stanislav Berounský tak kritizuje situaci, kdy se hospodářství povýší na nejvyšší hodnotu a namísto prostředku se stává cílem, svoboda, kterou liberalismus zaručoval, podle něj přinesla jen chaos a hmota vládne nad duchem²⁵. Rudolf Voříšek zase kritizuje demokracii jako ideologii, která si do štítu vetkla heslo rovnosti, které se ale obrací ve svůj naprostý opak – pravda je platná a reálná, je to univerzále ve smyslu středověkých scholastiků a musí být proto uznána –, podle Voříška ale nemůže být uznána pravda, ke které se dochází sčítáním. Podobně jako stavovská myšlenka představovala alternativu ke kapitalistickému i socialistickému uspořádání, kritika liberální demokracie šla často ruku v ruce s kritikou marxismu. Voříšek tak svoji kritiku demokracie rozšiřuje: moderní dobu chápe jako dobu rozkladu všech ideologií – marxismu, socialismu, kapitalismu i liberalismu. Příčinu tohoto rozpadu vidí v odklonu moderního člověka od Boha a záchrannou síť vidí v antimodernismu: „Antimodernismus zdá se nám být vůbec spodním proudem všech pokusů o únik z dnešní tzv. krize a užíváme-li jej zde vědomě, jakožto označení určitých snah, tedy tak nečiníme z naprostého odporu ke všemu, co jest výtvorem moderní doby, nýbrž přesně rozlišujeme, co jest řádu formálního a co řádu materiálního, což znamená, že může být rozpor mezi materiálními projevy určité doby a formou, která ji oživuje.“²⁶

K tématu liberalismu se *Řád* vracel i překlady zahraničních děl – Amintore Fanfani²⁷ se ve své stati zamýšlí nad tím, jak se s proměnou světového názoru proměňuje idea bohatství: v liberalismu člověk pojímá bohatství jako nejvhodnější prostředek k zlepšování svého vlastního postavení bez nutnosti ohlížet se na jakékoli morální zákony. Liberalismus charakterizovali autoři sdružení kolem *Řádu* jako ideologii, která nemá smysl pro budoucnost – žije z okamžitého prospěchu a stravuje se v něm, přesto se po lidech chce, aby do kapitálu vložili veškerou svoji (národohospodářskou) budoucnost. V souvislosti s liberalismem se vraceli i ke stavovské myšlence a zejména k sociální nauce církve, jak byla formulována v encyklikách *Rerum novarum* a *Quadragesimo anno*, protože v ní viděli řešení ve 30. letech palčivé sociální otázky. Postoj k liberalismu

²⁵ BEROUNSKÝ Stanislav: Primát hospodářství; *Řád* 1932/34, č. 2, s. 108–110.

²⁶ VOŘÍŠEK Rudolf: Současný antimodernismus; *Řád* 1932/34, č. 3, s. 156–163.

²⁷ FANFANI Amintore: Kapitalistický duch; *Řád* 1936, č. 1, s. 41–49.

a kapitalismu byl v revue *Řád* konzistentní a nepovažujeme za nutné dokazovat to dalšími dílčími doklady z jednotlivých článků týkajících se (národního) hospodářství. Polemika o demokracii totiž byla vedena i ve všeobecných termínech s jejími předními představiteli v českém prostředí:

Karlu Čapkovi, představiteli humanitní demokracie, vytýká autor znamenavý šifrou vzd, že svou definici demokracie proměňuje podle vážnosti doby: zatímco v roce 1925 o demokracii říkal, že je stejně slavná a hodná obřadů jako vláda císaře Augusta nebo vláda boží na zemi, v roce 1932 už je Čapkovi demokracie „jen“ programem optimismu, lásky, srdečnosti, důvěry, životní schopnosti a čilosti; je to činná důvěra, že i když věci nestojí dobře, dá se spolupracovat k lepšímu.²⁸ Podle vzd je na tom vidět, jak je s demokracií zle, a už se těší, jak mu Karel Čapek vyloží demokracii za dalších 7 let, kdy na tom bude bezpochyby ještě hůře²⁹. Čapek „ležel v žaludku“ i Timotheu Vodičkovi³⁰, zvláště poté, co redaktor j. s. označil v *LN* Čapkovu knihu *O věcech obecných* za blízkou Bibli (což je podle něj nejstarší kniha o věcech obecných a zvláštních). S kritikou Čapka zvládl i kritiku lidové strany, která se podle něj podílela na „kultuře“ přebujelého stranictví české demokracie. Vodička tak čeká, že se Čapek (když je jeho kniha jako Bible) stane členem lidové strany, která „věří v demokracii stejně pevně jako Karel Čapek“.

Na stránkách *Řádu* se objevila i polemika s F. X. Šaldou. Ten sice patřil ke kritikům stavu české demokracie, ale když v *Zápisníku* vyšel článek „Povinnost intelektuálů“ (*ŠZ* 5, 1932/33, č. 9–10, s. 225–228), Timotheus Vodička se pozastavil nad prázdnotí frází o demokracii, „které by mohl bez škrtů pronést kterýkoli vládní poslanec na volební schůzi.“³¹ Vodička se dopustil té chyby, že z Šaldova článku vytrhl několik vět a zcela pominul kontext, v němž Šalda zdůrazňoval svobody, které od demokracie žádá pro tvůrčí a vědeckou práci a které postrádá, má-li umění či věda plnit jakoukoli služebnou funkci, jak se to děje v sousedním Německu po nástupu Hitlera. Vodička vytkl Šaldovi, že chce demokracii zbožštit – Šalda totiž doslova napsal: „Pokud nebude demokracie duchovní autoritou, pokud nebude soustavou nejen vědění, ale i životní praxe, jako byla a jest církev, pokud nebude mít svůj kalendář svatých a světic, mučedníků a věrozvěstů jako církev, potud bude pápěřím mezi nebem a zemí (...) Demokracie se musí stát vírou v plném smyslu slova.“ (*ŠZ*, 1932/33). Vodičkovi vadilo, že zneužívá

²⁸ ČAPEK Karel: *O věcech obecných*; Praha, 1932.

²⁹ vzd [= ?]: *Metamorfóza jedné definice demokracie*; *Řád* 1932/34, č. 1, s. 46–47.

³⁰ VODIČKA Timotheus: *A ještě Karel Čapek*; *Řád* 1932/34, č. 3, s. 185–186.

³¹ VODIČKA Timotheus: *F. X. Šalda a demokracie*; *Řád* 1932/34, č. 6, s. 357–358.

jazyk církve a nařkl Šaldu, že se tím připojil „k řadě českých ctitelů Humanity a Pokroku“. Proti takovému nařčení se Šalda bránil v *Zápisníku* č. 13–14, kde zdůraznil, že se k demokracii obrátil až poté, co církev uzavřela konkordát s Hitlerem, žádaje od ní minimum svobody, které člověk potřebuje k duševní tvorbě a práci. Polemika se tak dostala od srovnávání demokracie s církví ke vztahu církve k hitlerismu – vítězem se stal Šalda, který Vodičku přeargumentoval. Zda Vodička něco ze Šaldových argumentů uznal, se můžeme jen domnívat: poslední příspěvek do této polemiky vyšel v *Řádu* (1932/34, č. 8, s. 487) podepsaný šifrou Red. a k vztahu církve a hitlerismu se nevyjadřuje vůbec: „Pro nás je jasné, co je to demokracie, církev a náboženství a jaký je jejich vzájemný poměr. P. prof. Šaldovi to však jasné není.“ Stanovisko *Řádu* vyznívá poněkud rezignovaně a částečně povýšeně, jako by nemělo smysl se s Šaldou o takových věcech bavit.

4. 4. 5. *Řád* a tzv. česká otázka

Stranou zájmu nezůstala ani tzv. česká otázka, resp. otázka po smyslu českých dějin, jak ji formuloval Masaryk. Časopis, který vydávali katolicky orientovaní autoři, k ní z pochopitelných důvodů zaujímal dost radikální stanovisko. Rudolf Voříšek v celém programu české otázky spatřoval spíše klíč k osobnosti Masaryka než národní program. Masarykova teorie o navazování českého obrození na reformační úsilí (v němž Masaryk ve shodě s Palackým viděl největší duchovní vzepětí českého národa) byla podle Voříška značně pomýlená, což dokazuje na myšlenkovém ovzduší obrozenecké doby. Považuje za politováníhodný omyl, že národní úsilí a jeho program by měly být spjaty s obdobím v náboženských dějinách Evropy, které neznamenal pokrok, jak si vysvětloval Masaryk a jeho žáci, ale jednoznačně úpadek. Voříšek chápe Masaryka, že neměl příliš „z čeho brát“, ale vytýká mu subjektivismus povýšený na objektivně platnou pravdu. Mnohem méně shovívavosti má však pro Masarykova žáka Emanuela Rádlu, který Masaryka nejen vykládá, ale jeho teorie ještě rozpracovává: „Označili jsme Rádlovo dílo, jehož vrcholem jsou Dějiny filozofie jako úpadek duchovnosti nejen české (zde už vlastně upadat nemá co), nýbrž jako úpadek duchovnosti vůbec a jako zradu na vlastním poslání vědy a filozofie. Kořeny tohoto neblahého stavu jsou už v Masarykově subjektivismu, jímž např. chápal smysl českých dějin a v pojetí teoretické činnosti, která je mu jen prostředkem k reformní a politické praxi.“³²

³² VOŘÍŠEK Rudolf: *Magis amica veritas* čili o poslání vědy a filozofie; *Řád* 1932/34, č. 4, s. 265–272.

Ke zdrojům inspirace pro katolické publicisty patřili v době, která nás zajímá, i angličtí konzervativní spisovatelé G. K. Chesterton a Hilaire Belloc, není proto divu, že se na stránkách *Řádu* objevovaly překlady z jejich děl. V souvislosti s reformací tak můžeme říct, že H. Belloc považoval za výsledek reformace jediné – osamocení duše. A z něj podle Belloce vyplývají ostatní následky reformace: „Nejen ty, jejichž nepříjemnost nejvíce bije do očí a jež uvedly v nebezpečí naše tradice a naše štěstí, nýbrž i ty zdánlivě nejvýhodnější, zejména pokud jde o oblast hmotnou.“³³

Kritika soudobých poměrů, která se na stránkách *Řádu* objevovala, měla často společného jmenovatele. Kritice liberální demokracie a sociálního úpadku předcházela kritika demokracie humanitní, představované Masarykem, na poli publicistiky pak např. K. Čapkem či Ferdinandem Peroutkou, od Masaryka vedla jen krátká spojnice k reformaci atd. Dílčí jednotky života ve 30. letech představovaly spojené nádoby a poněkud jedinečné postavení katolíků ve společnosti té doby od nich vyžadovalo i zaujímání takových stanovisek, která často šla proti většinovému názoru.

4. 4. 6. Španělská občanská válka

Krise demokracie na evropském kontinentě dosáhla jednoho ze svých vrcholů generálským pučem ve Španělsku – to bylo od roku 1931 republikou a prožívalo období složitých vnitřních konfliktů. Tehdejší prezident Manuel Azani usiloval o vybudování liberálně demokratického státu, což však v jeho pojetí znamenalo i skoncovat (v tradičně katolickém Španělsku) s katolickou církví. K moci se stále více dostávali komunisté a socialisté a v roce 1936 zaznamenala levice ve volbách výrazný úspěch. S tímto vývojem se však nechtěla smířit pravice, která si udržela významné pozice především v armádě. Několik španělských generálů se připravovalo na převzetí moci, a dokonce navazovali styky s nacistickým Německem a fašistickou Itálií. V červenci 1936 pak vypukla občanská válka mezi španělskými republikány a povstaleckými oddíly generála Franciska Franka.³⁴ Rozbuškou se stala neschopnost připustit jakýkoli kompromis a přesvědčení o vlastní absolutní pravdě.

Španělská občanská válka se stala symbolem toho, co předcházelo pozdějšímu celoevropskému konfliktu, a i když je nezpochybnitelné, že se ve Španělsku zvedla vlna nebývalé nenávisti a násilí na obou válčících stranách, hlavním objektem revolučního

³³ BELLOC Hilaire: *Evropa a víra*; *Řád* 1935, č. 1, s. 39–45. Přel. T. Vodička.

³⁴ ORT Alexandr: *Evropa 20. století*, Arista 2000.

násilí, především ze strany anarchistů a komunistů, se stala katolická církev, přestože se do války prakticky nikdy nezapojila. Tuto skutečnost reflektovala zahraniční média, avšak pro značně nepřehledný charakter celého konfliktu bylo těžké zaujmout jednoznačné stanovisko. Jaroslav Med k tomu poznamenává, že problematiku španělské občanské války nelze vystihnout jednoznačnou tezí o boji demokracie s fašismem a totalitou s liberální demokracií – obě strany konfliktu využily a zneužily: komunisté k uskutečňování svých představ o své utopii a fašisté k získávání budoucí sféry vlivu.

Česká publicistika se v názorech na španělský konflikt rozdělila do tří proudů, které J. Med označuje následovně: literární levice, liberální demokraté a pravicově orientovaní katoličtí intelektuálové, jejichž emblematickým představitelem se stal Jaroslav Durych. Katolíci soustředění v časopisech *Řád*, *Tak* a *Obnova* ostře polemizovali s představiteli levicového a liberálního proudu, kteří podporovali španělské republikány.

První články se v *Řádu* objevují ještě před vypuknutím samotné občanské války, avšak už v době značného napětí. Např. autor pod šifrou jd v článku „Od vraždění neviňátek k vraždění kněží“³⁵ ostře kritizuje českou publicistiku (jmenovitě časopisy *Čin*, *Právo lidu* a *Volnou myšlenku*), která se k vraždění kněží ve Španělsku a Mexiku staví jako k součásti procesu budování španělské republiky. jd v něm s notnou dávkou ironie vyslovuje paralelu s budováním Československa: „I my jsme se odrakoušřovali a odkřest'anšřovali, a ničím menším než rozbíjením křížů a rouháním Matce Boží.“

Nejvýraznějším a nejzanícenějším mluvčím katolických spisovatelů a intelektuálů se stal Jaroslav Durych – v *Řádu* vyšly jeho články „Alkazar“ a „Ve stínu Španělska“. V „Alkazaru“ se rovněž dotýká způsobu, jakým o dění ve Španělsku referuje český tisk: „Překypují žurnalisté tito loajálností k španělské vládě. Vždyť jest to vláda řádná, vláda demokratická, vláda legitimní. A s kým bojuje? S mrzkými povstalci, se ctižádostivými, šílenými, zločinnými a krvavými generály, s fanatiky a s divochy. Kterak by váhali s rozhodnutím převzácní naši žurnalisté, nositelé kultury a strážcové světla? Což nebylo předpověděno i přikázáno, aby řád Španělska katolického zničen byl revolucí? (...) Ale což když – nejsou na světě jen ctitelé legitimní španělské vlády; jsou na světě i ti, kteří souhlasí s povstalci srdcem i činem. Nejsou ti povstalci tak zcela sami. Válka ve Španělsku je válkou celého světa.“³⁶ Durych si je vědom i toho, že na stranu povstalců se přidaly Německo a Itálie, tedy státy s autoritativními vládami. Neznamená to však, že podporou povstalců by byly automaticky podporovány i tyto státy, neboť běží o jinou věc:

³⁵ jd [= ?]: Od vraždění neviňátek k vraždění kněží; *Řád* 1934/35, č. 4, s. 237–238.

³⁶ DURYCH Jaroslav: *Alkazar*; *Řád* 1936, č. 5, s. 307–309.

o záchranu katolického Španělska. Tento problematický moment doplňuje i jeho shovívavý postoj k ne tak docela křesťanským praktikám vůdce povstalců Franciska Franka³⁷.

V druhé polovině roku 1937 vyšel v *Řádu* ještě článek „Ve stínu Španělska“, v němž Durych s příznačnou vášnivostí podporuje katolíky ve Španělsku a jejich boj nazývá bojem všech katolíků na světě. Jaroslav Med se domnívá, že tímto článkem patrně nejkonzistentněji vyjádřil názor svůj i většiny katolických intelektuálů na španělskou občanskou válku. „Po Rusku bylo tedy od rudých proroků vyhlédnuto za oběť Španělsko, aby tak po kříži pravoslavném byl vyvrácen i kříž katolický a to právě v zemi, kde byl zasazen ve skále nejtvrdší. (...) Nejslavnější a nejstrašnější stránky z dějin mučednictví týkají se snad z největší části mučedníků, kteří vyšli z poloostrova pyrenejského. Proto rudým prorokům muselo na tom velice záležeti, aby tato pevnost katolické církve byla zkažena co nejrychleji a nejúplněji. (...) Nemohlo nás překvapiti (...) to zabíjení na ulicích, paličství, ničení a drancování. To patří k rudému divadelnímu umění. Překvapilo nás poněkud chování ani ne tak socialistů, jako spíše stran středu a různých těch humanitních a pacifistických a pokrokových a demokratických intelektuálů za hranicemi i u nás, kteří nepokrytě dosud nadržují rudým prorokům, přijímajíce tak boj proti katolické církvi za svou potřebu vlastní. (...) Proto necht' se všichni ti lidé na levici i ve středu nad námi pohoršují, jak chtějí, dělá-li jim to dobře, ale ať se tomu nediví, že pro nás jest boj španělských katolíků proti rudé moci bojem svatým, naším bojem vlastním a nejpřednějším (...) a že už o této věci se nechceme s nikým dohadovati, poněvadž všichni ti, kteří pod jakýmikoliv záminkami přejí vítězství vládě barcelonské, jsou naši úhlavní a nesmiřitelní nepřátelé bez rozdílu stavu a osob.“³⁸

Durych svůj postoj ke španělské občanské válce prezentoval ještě na stránkách *Akordu* („Pláč Karla Čapka“, *Akord* 1937) a *Národní obnovy* („Hle, Španělsko“, *Národní obnova*, 1939). „Pláč Karla Čapka“ je Durychovou odpovědí na „Čapkovy Bajky o válce občanské“ (LN, listopad 1936) – Čapkovi vytýká, že straní republikánské legální vládě a že v počínání generálů nespátřuje nic jiného než zločin, navíc mu vadí Čapkův pacifismus a to že nikdy nesloužil na vojně. Čapkův pláč nad Španělskem nazývá pláčem

³⁷ Až příliš snadné vyrovnávání se s krvavými postupy povstalců bylo pro katolíky bohužel příznačné, v *Řádu* 1937/38, č. 3 píše Enor Rehek: „Záleží na tom, vede-li Franco válku v podstatě a v principu spravedlivou či ne. Na to lze podle pravidel katolické mravouky odpovědět: Franco vede válku nejen spravedlivou, nýbrž nutnou, t. j. je povinen ve svědomí ji vést a nemá nikterak práva za těch okolností, které existují, činit mír s lupiči, vrahy, anarchisty, nepřáteli božími a hordami ďábovými.“ (s. 195). Jan Hertl zase vyzdvihuje Franka jako nejpřesvědčivějšího budovatele státu ve 20. století. (J. H.: *Vladařství v dnešní době*; *Řád* 1938/39, č. 2, s. 132–133.)

³⁸ DURYCH Jaroslav: *Ve stínu Španělska*; *Řád* 1937/38, č. 7, s. 399–401.

civilisty a jeho zdravotní klasifikaci „C“, která mu zabraňovala ve vojenské službě, převádí na morální klasifikaci „C“, což je podle něj morálka nezpůsobilých.³⁹ Durych se zde nešťastně zaštiťuje svou funkcí vojenského lékaře a dopouští se trapné školácké zlomyslnosti, když Čapkovu zdravotní a fyzickou indispozici převádí i na „morální nedostačivost“. Durychův článek vyvolal bouřlivé reakce, na stranu Karla Čapka se postavili František Langer, Jaroslav Seifert, Ladislav Štoll a další, sám Čapek mu odpověděl v *Přítomnosti* článkem „Copak je to za vojáka?“, kde poukazuje na to, že způsobem, jakým tentokrát Durych vede polemiku, překračuje všechny meze slušnosti. Jaroslav Med však připomíná, že Durychův trapný výpad zastínil v celé polemice jednu podstatnou věc, v níž měl Durych pravdu: „Šlo o dvojí hodnotící soudy českých intelektuálů: každé násilí frankistických povstalců v nich budilo rozhořčení a až manifestační vlnu odsudků, ale násilnosti páchané levicovými oddíly, to znamená násilnosti vůči katolíkům, je nechávaly nezúčastněně chladnými.“ (Med, 2006). *Řád* se postavil na stranu Jaroslava Durycha a otiskl posměšnou básničku „Smích Karla Čapka“ podepsanou pseudonymem Dášenska.

Durych o španělskou válku rozpoutal v českém intelektuálním prostředí největší polemiku, která, jak už jsme zmínili výše, probíhala v různých periodikách. Jasně stanovisko, které za české katolíky Durych formuloval, se však na stránkách *Řádu* nijak neproměnilo, o čemž svědčí další četné příspěvky:

Timotheus Vodička se ve svém článku „Tíhnutí doleva“ pozastavuje nad způsobem, jakým český tisk referuje o událostech ve Španělsku. *Právo lidu*, *Národní osvobození* nebo *Lidové noviny* se podle Vodičky zaklínají tolerantností, ale jen na jednu stranu, a posouvají se tak doleva: „Dovede rozpínat (veřejný duch, pozn. aut.) svou tolerantní náruč velmi vroucně k milovanému komunismu; jakmile ho však někdo popadne za loket z opačné strany, volá hned o fašistickém nebezpečí. (...) Duch levé tíže existuje a koná své dílo. (...) Je třeba postavit proti toleranci, nakažené duchem levé tíže, pravdu, jež tolerance nesnáší. To by si měli uvědomit především žurnalisté katoličtí.“⁴⁰ Vodička tak upozorňuje na to, co zhruba o rok později zaniklo v polemice Jaroslava Durycha a Karla Čapka. Ač si je vědom, že katoličtí žurnalisté jsou v menšině, považuje byť i jeden jediný hlas z katolického tábora za nutný, protože ho chápe jako nositele pravdy. Podobně se vyjadřuje i Karel Schwarzenberg (pod pseudonymem Jindřich Středa) v článcích „Noví legitimisté“ a „Vae vobis Hypocratae“ (obojí v *Řádu* 1936). Jan

³⁹ DURYCH Jaroslav: Pláč Karla Čapka; Akord, arch Poesie č. 1, s. 8–11.

⁴⁰ VODIČKA Timotheus: Tíhnutí doleva; *Řád* 1936, č. 5, s. 319–323.

Martinek se ve své glose „Pro Španělsko“ zase vrací ke srovnání Španělska s Ruskem a Mexikem. V občanské válce vidí jen snahu Španělsko odkatolčit, což nutně povede k devalvaci skutečných hodnot: „Kéž by velká část tohoto lidu šla za vítězství poděkovat do chrámů, nenalezne-li z nich zatím jen biografy, kluby, ratejny, magacíny a bezbožnické hampejzy!“⁴¹.

Vedle často se objevujících glos, krátkých článků a zpráv o dění ve Španělsku vyšel v *Řádu* i rozsáhlý článek z pera toledského arcibiskupa kardinála Isidora Gomy Thomase⁴². Jde o přehled událostí, které vedly k válce, o jejich průvodních jevech a důsledcích. Zajímavé na článku je, že představitel církve události spíše komentuje a zdráhá se vtáhnout církev samotnou do konfliktu – válka podle něj není v pravém slova smyslu politickým bojem právě v tom, co má v sobě lidového a národního. To, co jedni nazývají výbuchem náboženského fanatismu, je pro druhé vědomým a heroickým gestem lidu, u kterého je patrná bezpříkladná náboženská obroda. Nejde podle něj ani tak o občanskou válku jako o válku proti Bohu a proti Španělsku.

Podporu katolickému proudu ve Španělsku však *Řád* nevyjadřoval jen příspěvky k nejaktuálnějšímu dění v občanské válce, ale celé sedmé číslo 3. ročníku věnoval španělské literatuře a umění: „Také autoři přítomného výběru nesou onu výsostnou pečeť! Každý čtenář si brzy uvědomí, že se ocitl v jednotejné atmosféře španělskosti, a vycítí jednotný rytmus, jenž prochvívá autory časově i povahově od sebe značně oddálené. (...) Jenom nevidomec neshledá, že byl katolicismus tmelem španělského vývoje národního a živou vodou jeho literatury ve známé dnešní podobě,“⁴³ píše hispanista Zdeněk Šmíd, který toto číslo uspořádal. Šmíd se pak stal stálým spolupracovníkem *Řádu* a původními články i překlady přispíval až do zastavení *Řádu* v roce 1944.

⁴¹ MARTINEK Jan: Pro Španělsko; *Řád* 1936, č. 8, s. 532–533.

⁴² TOMAS Isidoro Goma: Španělský případ; *Řád* 1937/38, č. 4, s. 242–254.

⁴³ Z. Š. [= ŠMÍD Zdeněk]: Glosa na okraj tohoto čísla, *Řád* 1937/38, č. 7, s. 459–460.

4. 4. 7. Československo v obklíčení nedemokratickými režimy

O španělské občanské válce se hovoří jako o předznamenání tragického konfliktu, do kterého se koncem 30. let řítila celá Evropa. Události ve Španělsku byly ve světě, stejně jako u nás, hojně reflektovány, nicméně málokdo si v plné míře připouštěl, jaký dopad mohou mít na tvář Evropy nedemokratické režimy, které se zde mocně hlásily o slovo. Situace se v českém prostředí vyostřila v roce 1938, ale reflexe nových režimů se objevovala již dříve: v roce 1935 požádala redakce *Řádu* Jiřího Šubrta o analytický článek o státoprávních změnách v soudobém Německu a v témže roce otiskla ještě studie o filozofii a hospodářské politice hitlerovství.

Tyto příspěvky lze charakterizovat jako věcné informační statě, což se nám z dnešního hlediska může jevit jako neprozíravé až skandální. *Řád* tím zavalil příčinu svým odpůrcům k nařčení z podpory Hitlerova režimu, což však považujeme za příliš silné označení. Spíše se kloníme k názoru, že takové příspěvky jsou součástí sebeurčení katolicky orientovaných intelektuálů v demokratickém zřízení, které nepovažovali za optimální, za jednu (byť slepou) cestu při hledání svého místa ve stávajícím uspořádání. K tomuto soudu nás vede i již onen zmíněný věcný tón statí, jejichž autoři měli za úkol především informovat čtenáře. Na druhé straně nelze opominout jejich jistou naivitu v pohledu na vůdcovský princip, jež se snažili naroubovat na demokracii či rovnou nabídnout jako alternativu k demokratickému zřízení. V Šubrtově stati tato snaha získala následující podobu: „Srovnáváme-li režim vůdcovský s absolutní monarchií a diktaturou, jak vystupuje v dějinách, nemůžeme přehlédnouti jeden závažný rozdíl, který je v Německu také se zvláštním výrazem vyzdvihován. Vůdce třetí říše neodvozuje svou vládní moc ani z boží milosti, ani z vlastní síly, nýbrž z vůle lidu, projevené všeobecnou volbou. Avšak volební lístek je prostředek typický pro demokratickou státní formu, volbou povolávají se vůdčí činitelé státní ke svým funkcím v demokracii. (...) Pak má však vůdcovský princip velmi blízko k demokracii. Jestliže pak demokracie je vybudována na principu vlády většiny, je vůdcovský režim dokonce zmocněná demokracie, může-li se vykáhati tím, že valná většina lidu sjednotila se na osobě vůdce.“⁴⁴ Slabinu demokracie však vidí v tom, že voleny nejsou jen nejvyšší orgány, ale i orgány nižší instance, čímž se jednotlivé volené úrovně mohou dostávat do střetu, a tím přivést organizaci státu prakticky ad absurdum. Šubrt svou statí nekončí horečným plédováním

⁴⁴ ŠUBRT Jiří: Vůdcovský princip v řízení státu; *Řád* 1934/35, č. 6–7, s. 375–381.

pro vůdcovský princip, pouze připomíná, že se v Německu stal součástí nejen veřejného života, ale byl přenesen i do poměrů soukromo-hospodářských.

K tomu se v č. 9–10 (1934/35) vrací Stanislav Berounský statí „Stát a hospodářství v soudobém Německu“. Jeho článek se nese v podobném duchu jako článek Šubrtův – úkolem je popsat stav věcí. Berounský princip totality nepovažuje v politických dějinách za něco nového, jak by se mohlo na první pohled zdát, „neboť totální stát je jen další vývojovou fází moderního demokratického státu, zejména tzv. státu politických stran. Moderní stranictví představuje totiž ve své podstatě podobnou totalizující sílu jako totální stát.“⁴⁵ V obecné rovině se tedy Berounský k totálnímu státu staví víceméně vstřícně, avšak v jeho stati přesto zaznívají i pochybnosti o možnostech fungování nového totálního uspořádání, jak se praktikuje v Německu: „Také v Německu jde o obnovení silné státní autority a o použití korporativního principu při výstavbě nového státu. Jestliže však v italském fašismu solidarizujícím principem celé společenské stavby je mýtus vlasti, jestliže encyklika *Quadragesimo anno* vybízí především k nápravě mravů ve smyslu katolické mravouky (...), našel německý národní socialismus své ideologické zakotvení v mýtu rasy. Německý rasismus zdá se nám být sice nejméně nosným pilířem společenské obnovy, avšak historie nás poučuje, že dějinné síly nevyvěraly a neudržovaly se vždy jen z pramenů ratia.“ (ibid). Berounský si dále všímá, že v Německu byl při výstavbě nového hospodářství použit korporativní princip, ale shledává v něm značné rozdíly proti stavovské myšlence encykliky *Quadragesimo anno*, která byla pro katolíky v tomto ohledu zásadním dokumentem.

Článek končí konstatováním, že v Německu jde o věci příliš nové a o řešení zdaleka ne definitivní, než aby to autora opravňovalo ke konečným soudům. Přesto události v Německu považuje za obnovení pravého smyslu politiky. „V moderní době se zapomněl vlastní význam politiky jakožto záměrné vůle udržovati celek, sloužiti celku, potírati vše, co ohrožuje život celku. (...) V liberalistické nebo socialistické společnosti se celek rozpadl na individua nebo kolektivy. (...) Možno míti zajisté námitky proti tomu, aby orgánem politické vůle byla strana, třeba ovšem nejde o stranu v našem smyslu, nýbrž spíše, podobně jako ve fašismu, o nástroj k výchově elity politických vůdců, a možno také míti námitky proti svéráznému národně socialistickému pojetí celku – avšak, čistě formálně nazíráno, obnova politiky jakožto vůle nesoucí se k celku sama o sobě znamená krok na cestě k přirozenému řádu věcí.“ (ibid).

---

⁴⁵ BEROUNSKÝ Stanislav: Stát a hospodářství v soudobém Německu; Řád 1934/35, č. 9–10, s. 559–570.

Na stránkách *Řádu* se tedy objevily články, v nichž se odráží nespokojenost s liberální demokracií a jako její protiváha je nabízena idea totalitarismu – převážně však šlo o články týkající se hospodářství či uspořádání veřejného života, což jsme se pokusili doložit dvěma výše použitými příklady. Rasismus, idea nadčlověka či neúcta k lidské bytosti, jimiž se Německo netajilo, však byly jasně odmítnuty hned v prvním ročníku *Řádu*. Tehdy redakce otiskla rozsáhlou studii Alfreda Mendizibala v překladu Jana Čepa s názvem „Politická mytologie“.

V této studii nejde o shovívavou rozpravu nad skutečností v sousedním Německu, ale o kategorické odmítnutí nového základu německé národní organizace, která je postavena na etnickém rozdílu vládnoucího lidu a lidu porobeného, vyloučeného ze všeho občanského práva a politického života. Děsí se toho, že ti, kteří nemohou doložit čistotu germánské krve, přestávají být pokládáni za občany a jenom jako hosté mohou dále žít. „Avšak slovo ‚host‘ tu ztrácí svůj význam rytířský a pohostinský (...), neboť právní statut lidí takto označených se scvrkává na nejmenší záruky a největší nesnáze.“⁴⁶ Mendizabal vidí v ideologickém základu Německa činnost rasismu neslučitelnou s křesťanstvím a snaží se pojmenovat události jednoho desetiletí nazpět, které vedly k nástupu Hitlera k moci. Když dojde na vztah oficiálních státních struktur a katolické církve, která byla považována za subjekt tiše trpící hitlerismus (ve jménu sebezachování), Mendizabal připomíná, že německá katolická církev měla ve svém čele odvážné představitele, kteří se nebáli pojmenovat praktiky národního socialismu jako naprosto odporující katolickým zásadám. „V roce 1930 nařizuje biskup mohučský, že není katolíkům dovoleno zapsat se do hitlerovské strany, že kněží nesmějí dovolit, aby se členové této strany účastnili v této funkci pohřbů nebo náboženských obřadů jakéhokoliv druhu a že se nemůže připustit k svátostem katolík, který vyznává zásady té strany. (...) Biskupem mohučským bylo zřetelně vyjádřeno logické stanovisko církve, potvrzené koncem téhož roku 1930 od hierarchie kardinála Bertrama, který (...) volal na poplach proti špatným pastýřům, kteří se v době bídy a duchovního rozdvojení zmocňují duše lidu. ‚Chraňte se falešných proroků,‘ říkal arcibiskup vratislavský: ‚My, křesťané a katolíci, neznáme náboženství rasy, nýbrž jediné Zjevení Kristovo, platné pro celý svět. Neznáme národní církve, katolický znamená obecný.‘“ (ibid).

Mendizabal si je jist, že nacistický program nemůže přijmout žádný katolík, který by tím zároveň nepopřel svoji víru. Jeho příspěvek patřil k nejjasněji formulovaným

---

⁴⁶ MENDIZABAL Alfredo: Politická mytologie, Řád 1932/34, č. 8, s. 438–451.

a vzhledem k datu jeho otištění v *Řádu* (datum vzniku uvedeno není) jej považujeme i za jeden z nejprozíravějších.

4. 4. 8. Česko-německá (a židovská) otázka

Rok 1938, který pro Československo znamenal konec první republiky, přinesl silné národní uvědomění napříč celým ideovým a politickým spektrem. Všichni cítili potřebu zachránit existenci Československa a cestou se jevila právě národní jednota. Názorovou nesmiřitelnost od levice až k pravicově smýšlejícím katolíkům se však překlenout nepodařilo, a představitelé jednotlivých proudů tak přistupovali k hrozícímu problému každý podle svého.

Nejaktuálnější otázkou byly vztahy s Německem a německou menšinou žijící na území Československa. V souvislosti s nacionálním uvědomováním a snahami po eliminaci „jinakosti“ přišla na řadu i otázka postoje k Židům žijícím na území ČSR. Židé už nebyli vnímáni jen jako schopná hospodářská konkurence, ale vzedmula se proti nim vlna sociálně-nacionálního odporu, protože byl stále silněji pocíťován (s trochou nadsázky řečeno) jejich „germánský původ“. Už v prvním ročníku *Řádu*, tedy v době, kdy ještě nemluvíme o erupci nacionalismu v souvislosti s Mnichovem, se o židovské problematice objevují první glosy – nejprve šlo o emigraci Židů z Německa na počátku 30. let. Autor podepsaný šifrou –vzd– píše: „Židé prchající ze své nejfamiliernější diaspory, vyvržení z národa, jemuž ze všech nejvíc dali, s nímž nejvíc srostli, přicházejí k nám, ztracují svůj mateřský jazyk a vydávajíc proklamace o svém češtví, žádají o přijetí do národa, který, protože byl malý a druhořadý, neobchodní a nesvětový, dříve jen zřídka kdy se jim stal přirozeným útočištěm. Měli bychom připomenout všem, i Židům ucházejícím se o přijetí i jejich českým matrikářům, že takhle národ nevzniká ani neroste.“⁴⁷ Antisemitské naladění je zde patrné, ale zdaleka nepředstavovalo ještě problém takových rozměrů, jakých dosáhlo o pár let později.⁴⁸

K židovské otázce se v *Řádu* vrátil ještě Jindřich Středa (vl. jm. Karel Schwarzenberg), který ji do jisté míry spojil s kritikou liberalismu: „Liberalistický režim,

⁴⁷ –vzd– [= ?]: *Hormonizace Evropy*; *Řád* 1932/34, č. 6, s. 358–359.

⁴⁸ Jaroslav Med si všimá i postojů Ferdinanda Peroutky, symbolu masarykovské humanity a liberálně demokratického ducha první republiky, který po Mnichovu napsal: „Žádná humanita na světě nemůže žádat, aby Čech hladověl ve své vlastní zemi dřív než přistěhovalec, Němec nebo Žid, který byl připraven sdílet osud německého národa. (...) Mají-li na této obtížené lodi někteří býti vysazeni přes palubu, nechť jsou to spíše cizí než naši vlastní lidé. Hluboce lituji, že mi nezbyvá než takto mluvit. Ale mluvím tragicky v tragické situaci.“ (cit. podle Med, 2010, s. 89).

budující veřejný život na jednotlivém občanu, nechtěl viděti náboženských, rodových ani společenských rozdílů. Nerozlišoval tedy Žida od okolí, v němž se právě octl. A tak se Žid dostal na místa, kde jeho odlišnost nepříjemně se dotýká okolí; na místa, kde každý národ chce viděti vlastní příslušníky.⁴⁹ Středův článek je však rozsáhlejší než předchozí glosy a dobře reprezentuje poněkud ambivalentní vztah katolíků k Židům: jeho převážná část je věnována myšlence, že „katolický křesťan nemůže být antisemitou. Neboť on nemůže být proti nikomu. On musí býti proti bezpráví, ale nesmí býti předem nepřítelem žádného člověka, tím méně národa.“ (ibid). Středa varuje před likvidací jednoho národa ve prospěch druhého, varuje před „biologickým nacionalismem“.

Řád se v problematice židovské otázky neprofiloval tak jednosměrně jako tomu bylo u jiných témat tehdejší doby, nicméně Jaroslav Med osvětluje, odkud tato ambivalence v postoji katolických publicistů k židovskému národu pramenila: „Většina těchto autorů (...) byla ovlivněna duchovní atmosférou staroříšského Josefa Floriana, ctitele a neúnavného propagátora francouzského spisovatele a agresivního katolického publicisty Léona Bloye. A právě Bloy vydal v roce 1892 knihu *Spása skrze Židy* (česky 1911), v níž vystoupil proti výrazně antisemitskému spisu Édouarda Adolpha Drumonta *La France Juive (Židovská Francie)*, jenž byl jedním z aktérů Dreyfusovy aféry. (...) Léon Bloy rozvádí myšlenku, dnes zcela samozřejmou, že bez Izraele by nebylo křesťanství.“ (Med, 2010, s. 92–93).

Vedle problematiky vztahů Čechů se Židy (považovaných za nositele germanizace), se v *Řádu* objevila i otázka česko-německých vztahů bez akcentu židovství. Ještě v roce 1936 otiskuje profesor Německé univerzity v Praze Eduard Winter v *Řádu* článek „K českoněmeckému dorozumění“, kde formuluje požadavky na českou i německou mládež v otázce česko-německého soužití. Nerozřešenost této otázky pociťuje jako stále nebezpečnější. „Jde především o rozpor mezi Čechy a Němci, národy, kte[ré] obývají stát v takzvaných historických zemích. Stále častěji se sahá jak na české, tak na německé straně k násilným řešením, jež prostě druhého účastníka vylučují ze zápolení. (...) Jest jisto, že národnostní spory v sudetských krajích nabývají forem, jež jsou stále nesnesitelnější.“⁵⁰ Winter považuje za nejpřednější úkol najít společnou řeč a ukončit národností boje – soužití národů musí podle něj být přetaveno v hodnotu a ne v útok a obranu. Věčné spory mezi Čechy a Němci jsou podle něj rozkladné a je nutné, aby oba národy přiznaly tomu druhému právo na život. Tento úkol vkládá na bedra českých

⁴⁹ STŘEDA Jindřich: Slovo o Židech; *Řád* 1937/38, č. 3, s. 170–176.

⁵⁰ WINTER Eduard: K českoněmeckému dorozumění; *Řád* 1936, č. 3, s. 159–162.

i německých katolíků, kteří by vlastenectví neměli zaměňovat za nacionalismus. „Češi a Němci však nejsou jen různými národy, nýbrž vybudovali společně i jednu zemi, první ze středu, druhý z obvodu, každý svým zvláštním způsobem. (...) Oč jde, toť ražení nového nacionalismu právě z ducha křesťanského, katolického.“ (ibid). Wintrův článek se vyznačuje jistou umírněností a pohybuje se více méně v obecných termínech. Apeluje na uvědomělost křesťana, který se láskou k vlastnímu národu musí přece srovnávat se spravedlností a slušností vůči jiným národům.

Jen o rok později vychází v *Řádu* poněkud vyhraněnější článek Jindřicha Středy s názvem „Dohoda s našimi menšinami“, který se ale stále zaobírá smířčím řešením česko-německého soužití. V článku šlo o konkrétní události, které odstartoval projev ministerského předsedy Milana Hodži v lednu 1937 nabízející možnost uskutečnění německých požadavků ústavní cestou. Středa se ohrazuje vůči opomíjení zásadních skutečností: řešení česko-německé vnitropolitické otázky musí vyjít od dějinné pravdy a lidské bytosti podle něj nelze uvádět v úplnou rovnost na základě nějakých odtažitých zásad. Středa nebíjí jen proti Němcům a jejich nárokům, ale je si dobře vědom, že máslo na hlavě mají i Češi kvůli tomu, jakou v česko-německé otázce uplatňují strategii. „Určité prostředí se patrně domnívá, že rozpomenuvše se konečně na bytí národní tradice a historie, nabyli jakéhosi práva jí disponovat; dělat ji podle potřeb své politiky. Podobně na straně německé panuje názor, že z jakési zdvořilosti by se určité skutečnosti českých dějin měly zastříti. To je však omyl.“⁵¹ Středa obrací pozornost k odkazu předků – skutečnost je pro něj taková, že český stát byl zřízen národem českým jako český národní stát a že ani po porážce na Bílé hoře nebylo češtině nikdy vzato její čestné místo. „Tedy jakákoli práva má v tomto státě německý jazyk, jejich původem je v každém případě český národ; a přiznání rovnosti v užívání neznamena nikdy rovnost právní.“ Němcům tedy neupírá právo na jejich místo v rámci českých zemí a zdůrazňuje, že ani čeští vlastenci nesmějí zkreslovat dějinný vývoj, který obsahuje jasné důkazy nutnosti spoluzití Čechů a Němců. „Některí lidé v tom hledali zvláštní kouzlo, mluvíti tónem dobyvatele o menšině předurčené k asimilaci, a rozplývali se blahem při pomýšlení, že český četník – ovšem i učitel – konečně může také někoho potlačovat.“ (ibid). Středa varuje před tím „brát Němcům nejen, co neprávem drželi, nýbrž vše, co se dalo“ a akcentuje povinnost obou táborů opustit nacionalismus a hledat demokratické sebeurčení. Je si vědom německé hrozby, ale stále doufá, že lze dojít ke vzájemné shodě bez uplatňování násilných praktik. Cestou k soužití Čechů s Němci je podle něj znát poměry Němců

⁵¹ STŘEDA Jindřich: Dohoda s našimi menšinami; *Řád* 1937/38, č. 1, s. 50–57.

žijících na českém území a znát práva státního národa. „Vracíme se tedy ke dvěma oněm podmínkám řešení českoněmeckého poměru: je nutno ze stanoviska českých vlastenců prozkoumat německé hmotné a duševní okolnosti, a je nutno mít přehled českých dějin; dějin celých, ne rozkrájených na řezy pokrokové a temné...“ (ibid).

Vnitrostátní problémy s česko-německými vztahy se však staly předmětem evropské politiky a apelem na poznání toho druhého, s kým je prvému určeno žít, se tedy tragédií, která znamenala konec první republiky, odvrátit nepodařilo.

V případě česko-německých vztahů se musíme ještě zastavit právě u osobnosti Jindřicha Středy, který se k této problematice (jak je patrné z předchozího textu) v *Řádu* vyjadřoval. Jindřich Středa (Karel Schwarzenberg) byl příslušníkem německého šlechtického rodu Schwarzenbergů, který se v českých zemích usídlil ve druhé půli 17. století ziskem třeboňského panství. Již tato skutečnost předznamenává jistou rozkročenost mezi dvěma kulturami, ale zároveň snahu o smírné řešení napjatých vztahů. Jako student se Schwarzenberg nechal ovlivnit Josefem Pekařem a jeho pojetím českých dějin – dějiny jsou tvořeny kontinuitou národního života od počátků k dnešku, nikoli vyzdvihováním tzv. „pokrokových“ epoch (husitství, českobratrství nebo národního osvobození). Důraz, který Pekař kladl na význam tradic a kontinuity a na historii jakožto společenský a morální závazek vůči přítomnosti, konvenoval šlechtickému svět pohledu mladého Schwarzenberga. Svoji tribunu nachází v *Řádu*, který založili v podstatě jeho vrstevníci, a publikuje zde historické a společensko-kritické eseje a později i náboženské úvahy. Středa navázal i kontakty se Starou Říší a oblíbil si Leóna Bloye – odtud se bral jeho až absolutistický katolicismus. Martin C. Putna nachází v příspěvcích Jindřicha Středy otištěných v *Řádu* dva nosné motivy: svobodu a legitimismus – obé v pojetí Středy zapadalo do myšlenkového směřování *Řádu*. „Moderní společnost je založena na ideologii svobody, ale tato svoboda je iluzorní, neboť člověk jako osamocený jedinec je ztročen státem i jeho hybnými silami – politickými stranami, jakož i kapitalistickým hospodářským systémem.“⁵² Co se týče legitimismu, šlo o „vládu z práva, které vzniklo v (dostatečně vzdálené) minulosti, a která své právo udržuje tím, že se podle historického práva a podle křesťanské etiky chová“ (ibid). Středa přes německý původ svého rodu neinklinuje k Německu, ani nemá tendence nad jeho postupem zavírat oči, naopak – nešetří na jeho adresu kritikou. Stejně jako jí nešetří v případě Anglie a Francie – ty se ze

---

⁵² PUTNA Martin C.: Torzo díla Karla VI. Schwarzenberga, předmluva in *Karel VI. Schwarzenberg, Torzo díla*, ed. Martin C. Putna, Torst, Praha, 2007.

zemí rytířských a legitimistických přeměnily na země kapitalistické a parlamentaristické a odtud pramení jejich současná slabost v konfrontaci s Německem.

Osud šlechtických rodů (českých i německých žijících na území Československa) za první republiky, za války i po ní je všeobecně znám, a dotváří tak i poněkud výlučné postavení Jindřicha Středy mezi publicisty *Řádu*. Kontinuita, která podle Středy definuje národ, však byla obnovena až v době, které se on sám již nedožil.

4. 4. 8. 1. Mnichov

Československá politická reprezentace stála na konci 30. let před jedním z nejtěžších úkolů v našich dějinách. Demokratické zřízení ČSR čelilo tlakům nacistického Německa v otázce sudetoněmeckých občanů a vnitřní situaci komplikovaly i vztahy česko-slovenské. Na mezinárodní scéně navíc kulminovalo přesvědčení, že je lepší obětovat Adolfu Hitlerovi jednoho beránka než začínat válečný konflikt. 30. září 1938 tak byla v Mnichově podepsána dohoda Chamberlaina, Daladiera, Mussoliniho a Hitlera o rozbití demokratického Československa.

Události, které těsně předcházely podpisu mnichovského diktátu sjednotily spisovatele a publicisty od komunistické levice po pravicové katolíky ve jménu obrany národních zájmů. Veškerá publicistika se v zásadě shodovala na tom, že československá kapitulace je nepřípustná, vycházela však často z jiných předpokladů: levicovní intelektuálové vkládali své naděje do pomoci SSSR, zatímco katolíci viděli povinnost bránit se v tradici svatováclavské. Navzdory těmto rozporům vznikl manifest Obce československých spisovatelů⁵³ nazvaný „K svědomí světa“. Jeho cílem bylo upozornit světovou veřejnost na hrozící agresivitu hitlerovského Německa. Ohlas na manifest byl ve světě značný, ale spád, který události v září nabraly, a ztížené podmínky pro svobodné vyjadřování po přijetí ultimáta, zabránily Obci svoji činnost rozvinout.

Spisovatelé a publicisté všech proudů se k událostem kolem Mnichova ale vyjadřovali i ve svých ideově jednoznačně profilovaných periodikách. K nejvýraznějším patří *Lidové noviny* a *Přítomnost* – tribuny spisovatelů a publicistů spojených s Hradem

---

⁵³ „Dokladem spisovatelské jednoty a odhodlanosti v zářijových dnech roku 1938 a zásadním činem v literárním životě bylo obnovení a znovuoživení Obce československých spisovatelů (...), která vznikla v roce 1934 v souvislosti s demonstracemi okolo takzvané insigniády a od té doby prakticky nevyvíjela žádnou činnost a v podstatě zmizela z kulturního povědomí. Tři hlavní organizátoři nově obnovené činnosti Obce československých spisovatelů (K. Čapek, J. Hora, J. Kratochvíl) svolali na 9. září schůzi, na niž byli pozváni spisovatelé a publicisté bez rozdílu politického přesvědčení a estetických názorů.“ (Med, 2010, s. 164).

a tedy T. G. Masarykem a E. Benešem. Autoři sdružení kolem těchto tiskovin se snažili zcela v duchu prvorepublikového pragmatismu poukázat na nutnost pozitivně pracovat pro nový stát a nepodléhat traumatu ze zrady spojenců a ztráty půdy.

Katolicky orientovaní intelektuálové Mnichov zase chápali jako trest za odklon národa od katolické víry a snažili se jej interpretovat jako výzvu ke sjednocení. I u nich však převládlo zoufalství nad ztrátou území koruny svatováclavské a nad zradou spojenců. Na stránkách *Řádu* se k Mnichovu objevilo jen několik glos⁵⁴ – i ty však vyjadřovaly hluboké zklamání, touhu po boji a především nezastíraly vinu, kterou český národ nese. Vlastně tím autoři těchto textů zpochybňují roli republiky za uplynulých 20 let – místo aby národ po světové válce děkoval v kostelích za získání míru a svobody, klaní se „falešným prorokům“, kteří ustavili republiku na moci pocházející z lidu. „A národ slaví ty falešné proroky, děkuje jim, odměňuje je, uctívá je modlářsky a činí si z nich bohy. (...) Svěřuje svým vůdcům nejen vedení svého státu, ale i svého života, spoléhá na chytrost svých politiků, na nedotknutelnost smluv, ochranu velmocí, věrnost politických přátel atd. Jeho vůle a bdělost je ztrátou víry oslabena, dává se slepě vésti do záhuby,“⁵⁵ píše autor pod šifrou F., je si však jistý, že Bůh národ miluje, a právě proto dopustil ty kruté rány, aby národ pochopil své blouznění, marné spoléhání na nicoty a aby se znovu obrátil k Bohu.

K dalším výrazným reakcím na Mnichov patřil „Pláč koruny svatováclavské“ od Jana Zahradníčka (vyšel v *Obnově* 15. 10. 1938) a další – ať už básnické či publicistické příspěvky. Jejich těžiště však neleželo v revue *Řád*, takže se jim podrobněji věnovat nebudeme. S Mnichovem však nastala v *Řádu* výrazná proměna jeho náplně a zhruba od 6. ročníku (1940) můžeme v souvislosti s tímto periodikem mluvit o jeho tzv. druhém období.

4. 5. Profil *Řádu* – tzv. druhé období (1940–1944)

Dělení na první a druhé období volíme na základě výrazné proměny periodika, které si na počátku vytklo za cíl být náročným časopisem nabízejícím pevný bod (z hlediska autorů *Řád* zakládajících) v hodnotově rozvrácené společnosti. Tato společnost však zaručovala svobodu vyjádření, připouštěla diskusi a umožňovala

---

⁵⁴ Rozsáhlejší příspěvky, v nichž bylo formulováno stanovisko katolíků, vyšly 8. 10. 1938 na stránkách *Obnovy*: své články zde publikovali zakladatelé *Řádu* Václav Renč („Od porážky k vítězství“), František Lazecký („Země bez vladařů“) a Josef Kostohryz („Soud a vzkříšení“).

⁵⁵ F. [= ?]: Bohem milovaný národ; *Řád* 1938/39, č. 1, s. 69–70.

existenci různých názorových proudů. S rokem 1940 se společenské klima proměnilo a mělo dopad na všechny oblasti veřejného života – literární život nevyjímaje.

První období jsme podrobně rozebrali výše na tématech, která tehdy patřila k nejpálčivějším otázkám doby. Co se týče personálního obsazení, zbývá doplnit tyto informace: První polovinu prvního ročníku redigovali Stanislav Berounský⁵⁶ a Jan Franz⁵⁷, v druhé polovině je nahradili Timotheus Vodička⁵⁸ a Rudolf Voříšek⁵⁹. Druhý až čtvrtý ročník redigoval František Lazecký⁶⁰ s redakčním kruhem. Pátý ročník redigoval spolu s Lazeckým a redakčním kruhem i Jan Hertl⁶¹. Od 6. ročníku až do zastavení časopisu (tedy po celé tzv. druhé období) jej opět vedl František Lazecký s redakčním kruhem.

Vzhledem k nemožnosti vyjadřovat se k aktuálním událostem doby se *Řád* po roce 1940 přimkl k literatuře a umění vůbec. Rubriky Poezie (resp. Básně a Próza) nabyly na objemu (v prvním ročníku bylo otištěno cca 20 básní – původních i překladových –, v šestém ročníku bylo básní a prozaických textů ke třiceti a v sedmém ročníku už počet básní a prózy přesáhl osm desítek). Kvantitativní změna v těchto rubrikách byla doprovázena i výraznou kvalitativní proměnou rubrik Články, Kritiky a Poznámky – tyto rubriky měly v prvním období zřetelně oddělená „pole působnosti“ – Články zahrnovaly rozsáhlejší příspěvky týkající se politiky, společnosti, filozofie, studie apod., od 6. ročníku společensko-politická tematika mizí a nahrazují ji literární studie, referáty, rozbory apod. Rubrika Kritiky neměla dlouhého trvání – nahradily ji rubriky Varia a Poznámky, časem rubrika Knihy – ta v 5. ročníku změnila název na Knihy a umění a pod tímto názvem v časopise figurovala až do 10. ročníku, kdy byla rozdělena do rubrik Knihy, Výtvarné umění a Divadlo a hudba.

Pohled na seznamy příspěvů *Řádu* v druhém období napovídá, že se aspoň částečná změna nutně musela odehrát v i myšlenkovém směřování časopisu: zatímco první období charakterizuje poměrně uzavřený okruh jednoznačně katolicky orientovaných autorů, v druhém období se setkáváme se jmény nejmladší generace

⁵⁶ Stanislav Berounský, ekonom, publicista, překladatel. Do *Řádu* přispíval národohospodářskými články, rozpracoval stavovskou myšlenku.

⁵⁷ Viz zde kap. 4. 2. Redaktor Jan Franz (s. 16).

⁵⁸ Timotheus Vodička (1910–1967), kritik, esejista a literární historik, překladatel z angličtiny, redaktor, editor, kmenový kriticko-teoretický autor *Řádu*. Podepisoval se i řeholním jménem Vavřinec Vodička (šifra V. T. V.).

⁵⁹ Rudolf Voříšek, po celou dobu majitel a vydavatel revue *Řád*, filozof, pracoval v nakladatelství Vyšehrad. V padesátých letech zatčen a poslán do uranových dolů na Příbramsku, kde zemřel na leukémii.

⁶⁰ František Lazecký (1905–1984), básník a esejista, překladatel z němčiny a ruštiny, autor veršů a pohádek pro děti.

⁶¹ Jan Hertl (1906–1965), publicista, historik, pedagog, 1930–1937 byl tajemníkem nakladatelství Melantrich.

nejrůznějšího smýšlení. Své básně a články zde publikovali Ivan Andrenik, Antonín Bartušek, Bedřich Baumann, Jan Grosmann, Jiří Karen, František Listopad, Jaroslav Morák, Zdeněk Rotrekl, Jiří Šotola, Jan Vladislav, Augustin Vala, Klement Bochořák, Jan Pilař, Vladimír Vokolek a další.

František Lazecký, který časopis po celé druhé období vedl, na to vzpomíná jako na svou povinnost poskytnout mladým začínajícím lidem tribunu, kde by mohli publikovat, když za protektorátu bylo tolik časopisů zastaveno. „Začínající básníci a prozaici mi příspěvky posílali poštou nebo ke mně přicházeli sami se svými ukázkami toho, co napsali. Pokud měly aspoň trochu uměleckou úroveň, zařazoval jsem jejich výtvary na stránky ŘÁDU. Sešli se tu vedle katolíků i lidé jiných náboženských vyznání, mladí socialisté vedle komunistů nebo jen komunisticky zaměřené lidi. Nepozoroval jsem, že by to těm mladým lidem vadilo. Byl v tom velký kus vzájemné tolerance a pro redaktora časopisu i kus potěšení z toho, že něco takového je možné.“⁶²

Lazeckého krok byl do velké míry ovlivněn právě dobovými okolnostmi a mladí autoři jej jistě dovedli ocenit. Nicméně *Řád* tím ztratil jednu ze svých hlavních charakteristik, kterou si okruh zakladatelů vytkl na počátku: „reagovat důrazněji proti kulturní nivelizaci, liberalismu, relativismu (...) proti znehodnocení, jež utrpělo umění a zvláště poezie vlivem různých ‚směrů‘, zejména poetismu“⁶³. Pel-mel různě orientovaných autorů sdružených pod křídly *Řádu* s jistou nelibostí zmiňuje ve svých vzpomínkách i Ladislav Jehlička, redaktor Vyšehradu a spolupracovník *Řádu*: „Když přišli Němci byl ovšem s dosavadní praxí *Řádu* konec. *Řád* brzo přešel do Vyšehradu, jehož šéfredaktorem se stal básník František Lazecký už i proto, že *Řád* se změnil na revue vyloženě literární. Lazecký se tam snažil soustředit zejména mladé autory, také proto, že ti starší psali málo nebo vůbec ne; tak se stalo, že jednou z těchto celebrit byl i pan Jiří Šotola. První literární ostruhy si tento pozdější pilný harcovník vysluhoval v *Řádu*.“⁶⁴

Na druhé straně můžeme Lazeckého krok chápat jako gesto katolíka, který není proti nikomu a který vyznává univerzalismus – tedy snahu po obecnosti ducha. Ať tak či onak, původní charakter *Řádu* se rozpustil v okolnostech doby a vznikl z něj amorfní tvar, který se nemohl profilovat jako arbitr zbytných a nezbytných hodnot v kultuře a životě.

Řád byl Němci zastaven v polovině roku 1944, údajně pro nedostatek papíru.

⁶² LAZECKÝ František: Jak vznikl jeden časopis; Akord 15, 1989/90, č. 4 a 5.

⁶³ Cit. z letáku, který redakce vkládala do prvního čísla *Řádu*; *Řád* 1932/34, č. 1., 1932; podepsáno Redakce, autor Jan Franz, spoluautor Stanislav Berounský. Zde cit. podle *Jan Franz / Eseje, kritiky, dopisy*, Triáda, Praha 2006.

⁶⁴ JEHLIČKA Ladislav: Křik koruny svatováclavské; Akord 24, 2004, s. 470–479.

5. Na závěr

Účelem této práce bylo na materiálu revue *Řád* poukázat na možnosti publicistiky v době demokratické první republiky a za nacistické okupace. *Řád* založili mladí katolicky orientovaní autoři, kteří svým příklonem k neproměnnému učení katolické církve a konzervatismu chtěli poskytnout cestu k obnově řádu v sekularizované společnosti. Jejich vyhraněné názory na soudobou situaci (zejména na stav demokracie v Československu, španělskou občanskou válku, česko-německé vztahy a další) byly často v rozporu s většinovým míněním ve společnosti. To pramenilo z poněkud zvláštního postavení katolíků v první republice, která čerpala z tradice husitské a do svého štítu si vetkla liberální demokracii.

Na stránkách revue *Řád* se často objevovala kritika stavu demokracie v ČSR, ale i v Evropě, k liberalismu či kapitalismu nabízeli autoři sdružení kolem *Řádu* jako alternativu stavovské uspořádání – v podstatě funkční středověký řád, jak o něm pojednávala encyklika *Quadragesimo anno* papeže Pia XI. Myšlenka stavovského uspořádání se prosazovala i v nedemokratických režimech v Itálii či v Německu, což vedlo k tomu, že byl *Řád* nařčen ze sympatií k těmto režimům. Skutečnost však byla jiná – stavovství neznameno automaticky podporu fašistických režimů, pro kmenové autory bylo spíše východiskem ze soudobé krize, alternativou ke kapitalistické společnosti. Na druhou stranu je v *Řádu* jednoznačně formulované stanovisko ke španělské občanské válce a vyslovena podpora frankistickým povstalcům. Polemika o to, na čí straně je v této válce pravda, se vedla nesmlouvavě i v dalším českém tisku. Prostřednictvím *Řádu* vyslovoval názory většiny katolických publicistů a spisovatelů Jaroslav Durych, načež se polemika s podporovateli španělských levicových oddílů přenesla na stránky jiných periodik. Navzdory podpoře, kterou *Řád* vyslovil povstalcům, nemůžeme udělat jen ten závěr, že *Řád* podporoval fašisty – katolíci totiž španělskou občanskou válku interpretovali především jako válku proti Bohu a proti katolicismu, nikoli primárně jako válku levice a fašismu.

Publicisté *Řádu* se ke konci třicátých let věnovali i česko-německé otázce, kterou za ně však „vyřešil“ mnichovský diktát. Ten přinesl vzepětí tendencí po sjednocení národa, ale katolíci ho interpretovali jako Boží prst trestající za odklon od víry. Na stránkách *Řádu* se sice objevilo jen několik glos, ale i ty jasně vyjadřovaly toto stanovisko, které katoličtí publicisté ventilovali i v jiných periodikách (např. v *Obnově*).

S rokem 1940 se *Řád* začal významně proměňovat – prakticky zmizely články týkající se politiky, hospodářství, filozofie apod., převahu získaly rozборы literárních děl, recenze knih a divadelních představení, pozvánky na výstavy, přibylo poezie a prózy. Ve druhém období se vlivem společenských okolností nepodařilo udržet ani vysokou úroveň literární kritiky a historie – připomeňme, že v prvním období se *Řád* podílel na znovuoobjevení literárního baroka (studie Vašicovy, Vilikovského). Ze základů časopisu zůstalo jen torzo – ideje, které *Řád* určovaly na počátku, nyní až na výjimky vyslovovány nebyly (alespoň ne přímo) – k připomenutí „starého“ *Řádu* tak došlo např. po smrti Josefa Floriana, kdy vyšlo monotematické číslo (č. 1/1942) věnované této osobnosti, která okruh zakládajících autorů významně inspirovala.

Časopis se vlivem okolností stal tribunou pro mladé myšlenkově mnohdy vzdálené autory a v této podobě byl v roce 1944 (poslední vyšlo srpnové číslo) zastaven.

Součástí naší práce je soupis kompletní bibliografie, jež sama může napovědět, kterými cestami se *Řád* během své existence ubíral.

Bibliografie *Řádu* – ediční komentář

1. Obecné zásady zpracování

Bibliografie byla zpracována podle jednotlivých ročníků a v jejich rámci podle jednotlivých čísel. Hranice jednotlivých čísel byly snadno rozpoznatelné díky poměrně ustálené struktuře časopisu, byť exempláře, které vlastní knihovna Ústavu pro českou literaturu AV ČR, mají vyřezané obálky a svazky jednotlivých ročníků jsou opatřeny pouze celoročnickovou obálkou. Exempláře uložené v Národní knihovně ČR mají obálky rovněž vyřezané, ale ty, které se dochovaly, jsou u jednotlivých ročníků zařazeny na konci svazku. Často nám pomohly určit přesnější dataci jednotlivých ročníků.

Jevy, jejichž grafická podoba odpovídá dobové pravopisné konvenci, byly upraveny podle platných Pravidel českého pravopisu. Křestní jména autorů uvádíme pro přehlednost v nezkrácené podobě. Naproti tomu křestní jména překladatelů uvádíme pouze v podobě iniciálové zkratky.

2. Uspořádání bibliografie

Časopis *Řád* začal vycházet v roce 1932 a po celou dobu jeho vycházení patřil jedinému majiteli a zároveň vydavateli Rudolfu Voříškovi. V první polovině prvního ročníku *Řád* redakčně vedli Jan Franz a Stanislav Berounský, druhé pololetí redigovali Timotheus Vodička a Rudolf Voříšek; 2.–4. ročník redigoval František Lazecký s redakčním kruhem; 5. ročník Jan Hertl a František Lazecký s redakčním kruhem; a 6.-10. ročník opět Fr. Lazecký s redakčním kruhem. Četnost vydávání jednotlivých ročníků se pohybovala mezi 8 až 10 čísly ročně.

Jednotlivá čísla nejsou rozdělena do tematických či žánrových rubrik, avšak jejich struktura je ustálená. Rozdělení se objevuje až v obsahu, který vychází pro celý ročník, a je následující:

Poezie – zahrnuje poezii i prózu, a to původní i překladovou (od třetího ročníku je tato rubrika rozdělena na dvě: **Básně** a **Próza**). S postupem času (zhruba od 6. ročníku – 1940) tyto rubriky výrazně získaly na objemu.

Články – rozsáhlejší příspěvky týkající se politiky, společnosti, filozofie, ukázky z knih (často překlady), studie apod. Od 6. ročníku (1940) se v této rubrice výrazněji

prosazuje literatura a umění – referáty, rozbory apod. – tedy „žánry“, které se předtím objevovaly zejména v rubrikách *Varia* nebo *Poznámky*.

Listy z Československa – kritické poznámky humorného až ironického rázu s širokým záběrem kritizovaných skutečností či subjektů. Rubrika se naposledy objevuje ve 3. ročníku. Její obdobou je ještě rubrika **Pohádky z naší vesnice**, která byla součástí 5. ročníku (1938/39). Od 6. ročníku (1940) tato rubrika či jakákoli její obdoba zcela mizí.

Epigramy – objevují se ve 3., 4. a 5. ročníku (1936, 1937/38, 1938/39) – ironické humorné básničky.

Varia – různorodé poznámky k politice, společnosti, náboženství, kratší eseje, ale i výňatky ze zajímavých knih apod., tištěny menším typem písma. Součástí všech ročníků.

Kritiky – hodnotící texty věnující se nově vyšlým knihám domácí produkce (převážně z nakladatelství Dobré Dílo ve Staré Říši, Melantrich, Orbis, Družstevní práce, ale i knihy cizojazyčné, hlavně francouzské), podepisovány důsledně pouze šiframi, tištěny menším typem písma. Rubrika ve 2. ročníku (1935) zanikla, resp. se příspěvky rozmístily pod hlavičky *Varia* a *Poznámky*. Od 4. ročníku (1937/38) byla zavedena rubrika **Knihy**, v 5. ročníku (1938/39) změnila název na **Knihy a umění** a součástí *Řádu* byla až do 9. ročníku (1943). V 10. ročníku (1944) se rozštěpila na rubriky **Knihy**, **Výtvarné umění** a **Divadlo a hudba**.

Poznámky – dílčí glosy týkající se dobových událostí – jak společenských, kulturních, tak politických, tištěny rovněž menším typem písma. Později (od 9. ročníku – 1943) přejmenována na **Přehledy a poznámky**, obsahem této rubriky byly pozvánky na výstavy, koncerty a divadelní představení a poznámky k nim.

Pro naše účely volíme následující dělení: umělecké texty řadíme podle tří základních literárních druhů: poezie, próza, drama. V rámci každého literárního druhu řadíme zvláště texty původní a přeložené. Ostatní texty řadíme pod redakční hlavičky, které jsme popsali výše.

Pro snazší orientaci ke každému záznamu připojujeme charakteristiku daného příspěvku (uvedena v hranatých závorkách).

3. Jmenný rejstřík

Sestavili jsme dva jmenné rejstříky: autorský a rejstřík šifer. Autorský rejstřík zahrnuje autory původních textů podepsaných celými jmény a autory textů podepsaných

šiframi, které se nám podařilo dešifrovat. K tomuto kroku nás vedlo značné množství článků, které zejména v rubrikách Poznámky, Varia, Knihy, Knihy a umění apod. podepisovali šiframi kmenoví autoři *Řádu*.

Výjimku ze zásad dešifrování autorů podepsaných pseudonymy a šiframi děláme v případě Karla Schwarzenberga, který v *Řádu* publikoval pod pseudonymy Jindřich Středa a Kyril Malidajev. Pseudonym Jindřich Středa zcela převažuje nad pseudonymem Kyril Malidajev (tím Schwarzenberg podepsal jen 2 příspěvky) a je zkracován šiframi J. S. a js – v bibliografii tento pseudonym ponecháváme bez upřesnění v hranatých závorkách, že jde o Karla Schwarzenberga, šifry J. S. a js dešifrujeme jako Jindřich Středa. Pseudonym Kyril Malidajev dešifrujeme jako Karel Schwarzenberg. V autorském rejstříku přidáváme u jména Jindřich Středa vysvětlující hranaté závorky se jménem Karel Schwarzenberg.

Překladaatele uvádíme v autorském rejstříku, pokud za dobu existence *Řádu* přispěli zároveň alespoň i jedním původním článkem.

Rejstřík šifer obsahuje pouze autory, jejichž šifry se nám rozkódovat nepodařilo. K jednotlivým článkům odkazujeme číslicemi z článkové bibliografie.

POEZIE PŮVODNÍ

č. 1

LAZECKÝ František: Lásky kruté a mocné; s. 1–3. [Báseň.]

1

č. 2

RENČ Václav: Setba nebes; s. 49–51. [Báseň.]

2

č. 3

KOSTOHRYZ Josef: Thalassa thalassa; s. 125–127. [Báseň.]

3

č. 4–5

LAZECKÝ František: Výšky; s. 189–193. [Báseň.]

4

č. 6

ZAHRADNÍČEK Jan: Dvojzpěv jitra; s. 293–294. [Báseň.]

5

ZAHRADNÍČEK Jan: K jaru; s. 294. [Báseň.]

6

ZAHRADNÍČEK Jan: Návštěva; s. 294–295. [Báseň.]

7

č. 7

KOSTOHRYZ Josef: A z hladu zpívám; s. 361–365. [Báseň.]

8

č. 8

REYNEK Bohuslav: Jeřáby; s. 425. [Báseň.]

9

REYNEK Bohuslav: [bez názvu]; s. 425–426. [Báseň.]

10

REYNEK Bohuslav: Procitání; s. 426–427. [Báseň.]

11

RENČ Václav: Preludia; s. 427–429. [Báseň.]

12

č. 9–10

LAZECKÝ František: Z hlubokosti času, s. 489–494. [Báseň.]

13

POEZIE PŘEKLADOVÁ

č. 1

RILKE Rainer Maria: Ze „Sonetů Orfeovi“; s. 7–9. [Báseň.]

14

č. 3

THOMPSON Francis: Ne v cizí zemi; s. 128. [Báseň; přel. F. Lazecký.]

15

č. 4–5

GEORGE Stefan: Vábení vod; s. 198. [Báseň; přel. V. Renč.]

16

GEORGE Stefan: Pobřeží; s. 199. [Báseň; přel. V. Renč.]

17

GEORGE Stefan: [bez názvu]; s. 199–200. [Báseň; přel. V. Renč.]

18

CROS Guy: V kavárně; s. 207. [Báseň; přel. V. Renč.]

19

č. 7

VERLAINE Paul: Hlasy; s. 370–371. [Báseň; přel. V. Renč.]

20

PRÓZA PŮVODNÍ

č. 6

ČEP Jan: Samomluva; s. 295–300. [Povídka.]

21

LAZECKÝ František: Monolog poezie; s. 300–304. [Črta.]

22

PRÓZA PŘEKLADOVÁ

č. 2

KAFKA Franz: Při stavbě čínské zdi; s. 52–60. [Povídka; přel. T. Vodička.]

23

CLAUDEL Paul: Podobenství o Animovi a Animě; Aby se porozumělo některým veršům Arthura Rimbauda; s. 60–61. [Črta; přel. J. Franz.]

24

č. 3

CLAUDEL Paul: Atlasový střevíček (Česká scéna); s. 129–135. [Básnické drama; přel. J. Franz.]

25

č. 4–5

ALLEN Roman: Příběh mága Artabana jak jest psán na deskách chrámových v Hamadanu; s. 193–198. [Povídka; překl. neuveden.]

26

JOHANDEAU Marcel: Belisea; s. 200–206. [Povídka; přel. V. Renč.]

27

č. 7

MANSFIELDOVÁ Katherine: Zjevení; s. 366–370. [Povídka; přel. A. Skoumal.]

28

č. 8

WEISSMANN Maria Luise: Malé podzimní impromptu; s. 429–431. [Črta; přel. O. F. Babler.]

29

ČLÁNKY

č. 1

VORÍŠEK Rudolf: Na okraj skladebné filozofie J. L. Fischera; s. 10–15. [Kritická poznámka k filozofii J. L. Fischera, jak je pojatá v knihách O základech poznání a Zrcadlo doby.]

30

BERNANOS Georges: Dnešní společnost; s. 15–28. [Esej o ateizaci společnosti a jejích důsledcích; přel. J. Franz.]

31

BEROUNSKÝ Stanislav: Zásadní otázky plánovitého hospodářství; s. 28–39. [Studie o různých typech uspořádání hospodářství s akcentem na plánování a regulaci.]

32

č. 2

FRANZ Jan: Poznámky o Durychovi; s. 61–76. [Studie o díle Jaroslava Durycha.]

33

BERĎAJEV Mikuláš: O demokracii a socialismu; s. 76–86. [Výňatek z knihy Novoje sredněvěkove. Berlín 1924. Studie o charakteru demokracie a socialismu jako slepých uličkách státního uspořádání. Přel. S. Berounský.]

34

VODIČKA Timotheus: Tomáš Baťa; s. 87–99. [Studie o osobnosti Tomáše Bati.]

35

č. 3

BEROUNSKÝ Stanislav: Moderní socialismus (Poznámky ke zburžoaznění socialismu); s. 135–144. [Studie o proměnách socialismu.]
36

HERTL Jan: Budoucnost vesnice; s. 144–145. [Poznámky k proměně vesnice a její roli v novém uspořádání.]
37

GURIAN Waldemar: Kritika bolševismu; s. 147–155. [Ukázka z knihy Der Bolschewismus, 1931, redakcí hodnocena jako dosud nejlepší kritické dílo o bolševismu; přel. S. Berounský.]
38

VOŘÍŠEK Rudolf: Současný antimodernismus; s. 156–163. [Studie o předpokladech a podmínkách antimodernismu – myšlení nezávislém na kapitalismu, marxismu i demokracii.]
39

CHADRABA Václav: Reagrarizování západu; s. 163–166. [Poznámky k potřebě zvýšit podíl zemědělství v hospodářství Evropy.]
40

č. 4–5

VAŠICA Josef: Tři kapitoly o českém literárním baroku; s. 208–227. [Studie o několika dílech české barokní literatury.]
41

CHESTERTON Gilbert Keith: Konce modernismu; s. 228–233. [Esej o krátkodechosti tzv. moderních směrů; přel. T. Vodička.]
42

HERTL Jan: Na okraj moderní filozofie; s. 234–240. [Studie o současném stavu sociologie, jak ji pojímá Max Weber v kontrastu s pojetím Augusta Comta.]
43

DACQUÉ Edgar: Člověk a zvíře; s. 241–248. [Kritický článek o teorii evoluce. Pokus o hlubší chápání původu člověka; přel. R. Voříšek.]
44

GURIAN Waldemar: Kritika bolševismu; s. 248–260. [Pokračování z Řádu č. 3, r. 1932; viz záznam č. 38; přel. S. Berounský.]
45

BLOY Léon: Dům Boží (Dva listy o Velké Trapě); s. 261–265. [Reportáž formou dopisů o návštěvě kláštera; přel. V. Renč.]
46

VOŘÍŠEK Rudolf: *Magis amica veritas* čili o poslání vědy a filozofie; s. 265–272. [Polemika s pojetím tzv. české otázky, jak ji formuloval Masaryk a později rozpracoval jeho žák Emanuel Rádl, zejména v knize *Dějiny filozofie*, kterou Voříšek považuje za zradu na vlastním poslání vědy a filozofie.]

47

č. 6

CLAUDEL Paul: *Dante*; s. 305–313. [Esej-studie o Dantovi jako katolickém autorovi; přel. V. Renč.]

48

BLOY Léon: *Dům Boží II*; s. 313–319. [Pokračování z č. 5; viz záznam č. 46; přel. J. Franz.]

49

BEROUNSKÝ Stanislav: *Stavovská myšlenka*; s. 319–328. [Studie o stavovském uspořádání společnosti jakožto možnosti organizovat společnost na základě konkrétních historických poměrů vzhledem ke konkrétnímu systému hodnot, ne dogmaticky, jak to dělá kapitalismus či socialismus.]

50

KOTTJE Friedrich: *Soumrak model v přírodní vědě*; s. 328–337. [Studie o stavu přírodních věd, jejich „přetechnizování“ a potřebě širšího – zejména metafyzického – nazírání na přírodu, které se právě děje; přel. R. Voříšek.]

51

č. 7

BERNANOS Georges: *Pod sluncem Satanovým*; s. 371–376. [Dopis adresovaný F. Lefévrovi po vydání knihy *Pod sluncem Satanovým*. Česky vyšla v překladu B. Reynka u Josefa Floriana v *Dobřím díle*; přel. V. Renč.]

52

VODIČKA Timotheus: *Poznámky k Chestertonovi*; s. 376–387.

[Studie o G. K. Chestertonovi.]

53

VYSKOČIL Albert: *Máchovo „Nerozumím“*; s. 388–392. [Poznámky k dobové recepci Máchova *Máje*.]

54

VAŠICA Josef: *K novým přetiskům z Bilikovského*; s. 392–399. [Studie o dvou dílech Bohumíra Hynka Bilikovského.]

55

VOŘÍŠEK Rudolf: *Rytmus úzkosti a lásky*; s. 399–402. [Esej o bytí člověka ve světě a zdroji jeho existence.]

56

č. 8

FUMET Stanislas: Pokušení božským; s. 431–438. [Kapitola z Fumetovy knihy *Proces de l'art* o postavení umění v katolickém řádu; přel. J. Franz.]

57

MENDIZABAL Alfredo: Politická mytologie; s. 438–451. [Studie o nebezpečí fašismu a o protikřesťanských zásadách rasismu; přel. J. Čep.]

58

HLEMSCHMIED Fritz: Nároky marxismu; s. 451–458. [Esej o tom, co znamená být marxistou; přel. J. Franz.]

59

HERTL Jan: Tři cesty k agrární ideologii; s. 459–472. [Studie o vývoji agrárního hnutí v českých zemích.]

60

č. 9–10

THOMPSON Francis: Shelley; s. 494–511. [Studie o P. B. Shelley; přel. T. Vodička.]

61

CHESTERTON Gilbert Keith: Morálka Stevensonova díla; s. 512–523. [Studie; přel. T. Vodička.]

62

FUMET Stanislas: Vzkříšení těl; s. 523–530. [Kapitola z Fumetovy knihy *Proces de l'art* o postavení umění v katolickém řádu; přel. J. Franz.]

63

VOŘÍŠEK Rudolf: Étos poznání; s. 530–534. [Esej o chápání vědy a vědění.]

64

BUYTENDIJK, F. J. J.: Výchova mládeže živoucím jednáním; s. 534–547. [Studie o možnostech a způsobech vzdělání a nabytí vědění.]

65

WEINGART Miloš: Soud jazykozpytcův o tzv. globální metodě českého čtení a psaní; s. 547–556. [Studie o nové metodě vyučování jazyka.]

66

KEYNES John Maynard: Národní soběstačnost; s. 556–563. [Esej o tržním hospodářství a možnostech jeho nahrazení.]

67

NIGRÝN Vojtěch: Zemědělství a průmysl v autarkii; s. 563–567. [Esej o uzavírání národních hospodářství v důsledku hospodářské krize.]

68

LISTY Z ČESKOSLOVENSKA

č. 1

Spectator [= VODIČKA Timotheus]: Afrodite a veřejné hlasování, aneb o zobecňování kultury článek skoro peroutkovský; s. 40–42. [Glosa k „lidovému“ pojetí kultury.]
69

č. 2

Vzdoroslaviček [= ?]: Příběh PhC Pucyny čili o duševní hygieně; s. 99–105. [Povídka.]
70

č. 3

Spectator [= VODIČKA Timotheus]: Jasnící se horizont čili o optimismu; s. 167–171. [Poznámky k negativnímu naladění zpráv z novin a časopisů.]
71

č. 4–5

Filek, Herdegg M. (de l' Academie Ruraliste) [= ?]: Vichření sexu; s. 273–277. [Povídka.]
72

č. 6

Spectator [= VODIČKA Timotheus]: Ezop literární čili bajky o kritice; s. 337–342. [Humorný příspěvek k boji o kritiku, do kterého se zapojili K. Čapek, F. X. Šalda a E. Rádl.]
73

č. 7

Vzdoroslaviček [= ?]: O hodné reformaci a zlé protireformaci; s. 403–405. [Fiktivní rozhovor PhC. Pucyny a J. B. Čapka – autora Československé literatury toleranční 1781–1861.]
74

č. 8

Spectator [= VODIČKA Timotheus]: Prolegomena k charakterologii českého pokrokáře s intermezzem o malém českém člověku (Příspěvek k půlstoletému jubileu českého pokroku; s. 473–477. [Ironické poznámky k „českému pokrokářství“.]
75

č. 9–10

Vzdoroslaviček [= ?]: Labutí píseň PhC Pucyny; s. 567–569. [Dopis PhC Pucyny na rozloučenou s Řádem.]
76

VARIA

č. 2

CLAUDEL Paul: Katolicismus a společnost; s. 105–107. [Část předmluvy ke knize Jacquesa Riviery *A la Trace de Dieu* (1925); přel. J. Franz.]

77

BEROUNSKÝ Stanislav: Primát hospodářství; s. 108–110. [Kritická poznámka k postavení hospodářství v liberální době.]

78

č. 3

CORTEZ Donzo: O parlamentarismu; s. 171–173. [Ukázka z kritiky parlamentarismu, přel. S. Berounský.]

79

VOŘÍŠEK Rudolf: Renaissance tomismu; s. 173–174. [Glosa k znovuoobjevení tomismu, významně zmiňuje zásluhu Jacquesa Maritaina.]

80

č. 4–5

VOŘÍŠEK Rudolf: Vláda prostřednosti; s. 277–278. [Poznámka k Jaspersově a Gassetově filozofii „davového člověka“.]

81

HERTL Jan: Český spor o tzv. objektivismus; s. 279–281. [Glosa k odklonu české vědy od pozitivismu a polemika s „primitivismem“ Emanuela Rábla. Do diskuse o současné sociologii se zapojily časopisy *Čin*, *Česká mysl* a *Sociologická revue*.]

82

č. 6

VELLERY-RODOT Robert: Kdo tě učinil králem?; s. 342–345. [Poznámky k „zvrácenému“ Prohlášení lidských práv ze srpna 1789, kterými se veškerá moc přisuzuje lidu a tím upírá Bohu.]

83

ŠTECHOVÁ Marie: Poznámky o Slovensku; s. 345–349. [Komparativní poznámky k slovenskému a českému národu.]

84

č. 7

VILIKOVSKÝ Jan: K literární činnosti českoslov. protestantů; s. 405–411. [Kritický referát o knize J. B. Čapka *Československá literatura toleranční 1781–1861*, vydané v Knihovně české mysli v Praze 1933.]

85

vn [= ?]: Malý podnik v krizi; s. 411–413. [Poznámky ke struktuře hospodářství, vyjadřuje se nutnost zachovat pluralitu institucí.]

86

GUARDINI Romano: Smysl blahoslavenství; 413–416. [Esej o smyslu křesťanství.]
87

č. 8

HIRSCHFELD Fritz: Nacionalismus jako přesvědčení; s. 477–480. [Esej o vytváření
nacionálního přesvědčení.]
88

č. 9–10

LAZECKÝ František: Básník a kritika; s. 569–573. [Esej o vztahu umělce a kritika,
inspirovaná sporem Jana Zahradníčka a soudobé české žurnalistické kritiky.]
89

MALIDAJEV Kyril [= SCHWARZENBERG Karel]: Slovenská samospráva; s. 573–576.
[Úvaha o autonomistické úpravě Československa.]
90

J. H. [= HERTL Jan]: Budování státu; s. 576–579. [Recenze. Peroutka, F.: Budování
státu. Československá politika v letech popřevratových. Fr. Borový, Praha, 1933.]
91

KRITIKY

č. 2

jf [= FRANZ Jan]: Literární pozůstalost Petra Klesa; s. 110. [Poznámka o zbytečnosti
vydání výboru příslušníka generace 90. let.]
92

tv [= VODIČKA Timotheus]: Nejnovější tvář Františka Götze, s. 110–111. [Recenze.
Götz, F.: Padající Hvězdy. Václav Petr, Praha 1932.]
93

tv [= VODIČKA Timotheus]: Giovanni Pascoli: Básně o Ate; s. 111. [Recenze. Pascoli,
G.: Básně o Ate. Otto F. Babler, Olomouc, 1932.]
94

jf [= FRANZ Jan]: Jean Giono, Pahorek; s. 111–112. [Recenze. Giono. J.: Pahorek. Edice
Atlantis, 1932.]
95

jf [= FRANZ Jan]: Nathaniel Hawthorne, Veliký Karbunkul; s. 112. [Recenze.
Hawthorne, N.: Veliký Karbunkul. Edice Atlantis, 1932.]
96

jrs [= ?]: O svobodu a kulturu jazyka; s. 112–114. [Referát o okolnostech vzniku knihy.
Spisovná čeština a jazyková kultura. Melantrich, Praha, 1932.]
97

tv [= VODIČKA Timotheus]: Fr. Chudoba, Pod listnatým stromem, s. 114–115.
[Recenze. Chudoba, F.: Pod listnatým stromem. Melantrich, Praha, 1932.]

98

jh [= HERTL Jan]: Barokní kavalír; s. 115–116. [Recenze. Kalista, Z.: Mládí Humprechta Jana Černína z Chudenic. Praha, 1932.]

99

tv [= VODIČKA Timotheus]: Josif Kallinikov, Lev Tolstoj, Tragedie sexuální; s. 116–117. [Recenze. Kallinikov, J.: Lev Tolstoj, Tragedie sexuální. Symposium, 1931.]

100

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: Romano Guardini: Těžkomyslnost a její smysl; s. 117–118.
[Recenze. Guardini, R.: Těžkomyslnost a její smysl. Stará Říše na Moravě, 1932.]

101

č. 3

jf [= FRANZ Jan]: Viktor Dyk, Děs z prázdna; s. 175. [Recenze 1. dílu románu. Dyk, V.: Děs z prázdna. Sfinx, 1932.]

102

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: František Krejčí: Politika a mravnost; s. 175–176. [Recenze. Krejčí, F.: Politika a mravnost. Volné myšlenky, Praha, 1932.]

103

tv [= VODIČKA Timotheus]: Disraeli, Benjamin: Zpověď básníková (Contarini Fleming); s. 176. [Recenze. Disraeli, B.: Zpověď básníková. V. Petr, Praha, 1932.]

104

tv [= VODIČKA Timotheus]: Willa Catherová: Stíny na úskalí; s. 177. [Recenze. Catherová, W.: Stíny na úskalí. Fr. Borový, Praha, 1932.]

105

tv [= VODIČKA Timotheus]: E. A. Poe, Filosofie básnické skladby; s. 177–178.
[Recenze překladu. Poe, A. E.: Filosofie básnické skladby. Přel. A. Skoumal. Olomouc, 1932.]

106

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: Josef Kratochvíl: Meditace věků; s. 178. [Recenze. Kratochvíl, J.: Meditace věků. Brno, 1932.]

107

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: Filozofický sborník; s. 178–179. [Recenze sborníku věnovaného k 50. narozeninám Josefa Kratochvíla. Brno 1932. Stručný medailon J. K.]

108

č. 4–5

tv [= VODIČKA Timotheus]: Giacomo Leopardi: Prózy; s. 281–282. [Recenze. Leopardi, G.: Prózy. Přel. J. Skalický. Praha, 1932.]

109

tv [= VODIČKA Timotheus]: T. E. Lawrence: Bouře nad Asií; s. 282. [Recenze; Lawrence, T. E.: Bouře na Asií. Přel. A. a H. Skoumalovi, Praha, Orbis, 1932.]
110

rč [= RENČ Václav]: Sigrid Undsetová: Simonsen; s. 282. [Poznámka; přel. E. Walter.]
111

tv [= VODIČKA Timotheus]: Dva literární sborníky; s. 282–283. [Recenze sborníků: Mahenovi k padesátinám (Praha, 1933) a Šaldovi k pětadesátinám (Praha, 1932).]
112

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: J. L. Fischer: Třetí říše; s. 283–285. [Recenze. Fischer, J. L.: Třetí říše. Brno, 1932.]
113

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: Bernhard Groethuysen: Dialektik der Demokratie; s. 285–286. [Recenze. Groethuysen, B.: Dialektik der Demokratie; Vídeň, 1932.]
114

č. 6

tv [= VODIČKA Timotheus]: Jindřich Hořejší: Básně; s. 349–350. [Kritická poznámka k vydání tří sbírek a výboru z překladů Jindřicha Hořejšího. Družstevní práce, Praha, 1932.]
115

jz [= ?]: Rainer Maria Rilke: Zápisky M. L. Brigga; s. 350. [Recenze. Rilke, R. M.: Zápisky M. L. Brigga.]
116

tv [= VODIČKA Timotheus]: Ivan Olbracht: Nikola Šuhaj, loupežník; s. 350–351. [Recenze. Olbracht, I.: Nikola Šuhaj, loupežník. Sfinx, Praha, 1933.]
117

tv [= VODIČKA Timotheus]: Joseph Conrad: Lord Jim; s. 351–352. [Recenze. Conrad, J.: Lord Jim. Melantrich, Praha, 1933.]
118

rč [= RENČ Václav]: Viktor Šklovskij: Zápisky revolučního komisaře; s. 352. [Poznámka k vydání Šklovského vzpomínek z let 1917–1922. Přel. B. Mathesius. Orbis, Praha, 1933.]
119

tv [= VODIČKA Timotheus]: Petr Den, Tvůrcem snadno a rychle; s. 352–353. [Ironická recenze. Den, P.: Tvůrcem snadno a rychle. Melantrich, Praha, 1933.]
120

tv [= VODIČKA Timotheus]: Zikmund Freud: Vzpomínka z dětství Leonarda da Vinci; s. 353–354. [Recenze. Freud, Z.: Vzpomínka z dětství Leonarda da Vinci. Přel. a úvod napsal Z. Kratochvíl. Orbis, Praha, 1933.]
121

vn [= ?]: Pocta k sedmdesátým narozeninám prof. Dr. Cyrila Horáčka, s. 355. [Recenze sborníku. Pocta k sedmdesátým narozeninám prof. Dr. Cyrila Horáčka. Praha, 1932.]
122

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: Hans Driesch: Základní problémy psychologie; s. 355–356. [Recenze. Driesch, H.: Základní problémy psychologie. Melantrich, Praha, 1933.]
123

č. 7

tv [= VODIČKA Timotheus]: Vilém Závada: Siréna; s. 416–417. [Recenze. Závada, V.: Siréna. Aventinum, Praha, 1932.]
124

tv [= VODIČKA Timotheus]: Božena Benešová: Tragická duha; s. 417–418. [Recenze. Benešová, B.: Tragická duha. Melantrich, Praha, 1933.]
125

tv [= VODIČKA Timotheus]: Jaroslav Durych: Váhy života a umění; s. 418–419. [Recenze. Durych, J.: Váhy života a umění. Melantrich, Praha, 1933.]
126

tv [= VODIČKA Timotheus]: Josef Kopal: Gustave Flaubert; s. 419. [Pochvalná poznámka k monografii o Flaubertovi.]
127

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: Nicolas Berdjajev: Le christianisme et la lutte des classes; s. 419–420. [Recenze.]
128

č. 8

tv [= VODIČKA Timotheus]: Dva překlady z angličtiny; s. 480–481. [Recenze. Macleod, F.: Pověsti z Hebrid. Přel. J. Skalický. J. V. Pojer, Brno, 1933.; Strachey, L.: Konec generála Gordona. Přel. A. Skoumal. R. Škeřík, Praha, 1933.]
129

tv [= VODIČKA Timotheus]: K poslednímu románu Egona Hostovského; s. 481–482. [Recenze. Hostovský, E.: Černá tlupa, Melantrich, Praha, 1933.]
130

tv [= VODIČKA Timotheus]: Viktor Šklovskij: Teorie prózy; s. 482–483. [Recenze. Šklovskij, V.: Teorie prózy. Přel. B. Mathesius. Melantrich, Praha, 1933.]
131

POZNÁMKY

č. 1

tv [= VODIČKA Timotheus]: James Joyce a čeští vykladači; s. 43. [Kritická glosa k výkladu Joyceovy Anny Livie Plurabelly, jak ho předložili překladatelé díla Vladimír Procházka a Adolf Hoffmeister.]

132

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: Poznámka k mezinárodním filozofickým konferencím; s. 43–45. [Ohlédnutí za filozofickou konferencí, která se konala v Praze v říjnu 1932. Reflektuje především vzestup tomismu.]

133

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: Duch demokracie ve vědě; s. 45–46. [Obrana učebnice starověkých dějin autora Josefa Dobiáše.]

134

vzd [= ?]: Metamorfóza jedné definice demokracie; s. 46–47. [Polemická glosa k pojetí demokracie Karla Čapka.]

135

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Quadragesimo anno a ministr Šrámek; s. 47–48. [Glosa k spisu obsahujícímu sociální program katolíků a stanovisku lidoveckého ministra Šrámka.]

136

fl [= LAZECKÝ František]: Z příručkových moudrostí; s. 48. [Glosa k učebnici Dějiny světové literatury pro školy i soukromé studium.]

137

č. 2

tv [= VODIČKA Timotheus]: F. X. Šalda contra Karel Čapek, čili Chesterton postavený na hlavu; s. 118–119. [Kritická glosa namířená proti Šaldovi, který přirovnal Karla Čapka k Chestertonovi.]

138

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: Svátek Krista Krále a vláda lidu; s. 119. [Poznámka k rozhovoru s arcibiskupem Kašparem uveřejněném v Lidových Listech.]

139

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Stárnoucí strany a lhostejná mládež; s. 119–120. [Glosa ke vztahu mládež – politika.]

140

vzd [= ?]: Noví strážci kultury; s. 120–121. [Glosa ke stavu ostřeckého zámku, rodiště Svatopluka Čecha.]

141

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Nezaměstnanost a právo na potrat; s. 121–122. [Glosa k potratové novele.]

142

tv [= VODIČKA Timotheus]: Od opicí k filozofii; s. 122–123. [Kritická glosa k Rádlovým Dějinám filozofie.]

143

rč [= RENCĚ Václav]: Stará sláva a nová naděje; s. 123. [Poznámka o vydání knihy Legendy o nevěstkách světicích a Listy svaté Kláry blahoslavené Anežce České.]

144

tv [= VODIČKA Timotheus]: Z příručkových moudrostí II; s. 123–124. [Glosa k učebnici Maturitní čítanky.]

145

č. 3

tv [= VODIČKA Timotheus]: Kde přestává poezie; s. 179–180. [Kritická glosa k Nezvalově Černé hodině v biografu.]

146

–ček [= ?]: Hurá, ruralismus!; s. 180–181. [Ironická glosa k rozbředlosti ruralistické „ideologie“ formulované v knize Josefa Knapa Básníci selství.]

147

jd [= ?]: Největší čin pana Koutníka v Činu; s. 181–182. [Polemická glosa s článkem B. Koutníka Nesmrtelnost duše a sociální otázka otištěným v časopise Čin.]

148

fl [= LAZECKÝ František]: Nesmrtelný hovnivál; s. 182–183. [Úvaha nad ješitností člověka.]

149

vzd [= ?]: Názorná souvislost mezi rokem 1848 a rokem 1918; s. 183–184. [Glosa k možnému zániku Časopisu českého muzea na pozadí Sabinova článku o literatuře v demokracii.]

150

vzd [= ?]: Tanec okolo pětiletky; s. 184–185. [Glosa o zprávách z Ruska.]

151

tv [= VODIČKA Timotheus]: A ještě Karel Čapek; s. 185–186. [Ironická poznámka k článku o Karlu Čapkovi v LN.]

152

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Pekařovy katastrofy a soudobá hospodářská krize se zvláštním zřetelem k jihočeské snivosti; s. 186. [Reakce na bezobsažnost referátu o Pekařových Českých katastrofách otištěném v Akordu.]

153

Maximax [= ?]: Pište vlastenecké básně; s. 187–188. [Ironická poznámka k soutěži Poledního listu o nejlepší báseň s vlasteneckým námětem.]

154

č. 4–5

fl [= LAZECKÝ František]: Pište detektivky!; s. 286–287. [Ironická poznámka k Vilinského článku Chvála detektivky otištěnému v časopise Archa.]

155

tv [= VODIČKA Timotheus]: A nezapomínejte na satiry; s. 287. [Poznámka k Vilinského románu Mařenka chce jinou vládu.]

156

jd [= ?]: Koutník do boje táhne; s. 287–289. [Polemická reakce na Koutníkovo vystoupení v Činu proti poznámce Nesmrtelnost duše a sociální otázka otištěné v Řádu 1933, č. 3.]

157

–lý [= ?]: Kterak p. dr. Penčík novou školu národohospodářskou založil; s. 289–290. [Poznámka k návrhům na zmírnění hospodářské krize.]

158

–oro– [= ?]: Jaký to filozof!; s. 290–291. [Glosa k Rádlově interpretaci historie o Abaelardovi a Héloise.]

159

Maximax [= ?]: Osvěha a smucha pro českého ducha (Místo epigramů); s. 291–292. [Citáty z tisku. Humorné básničky namířené proti Fr. Götzovi a E. Rádlovi.]

160

č. 6

rč [= RENČ Václav]: Poesie; s. 357. [Pochvalná poznámka o lit. revue Poesie.]

161

tv [= VODIČKA Timotheus]: F. X. Šalda a demokracie; s. 357–358. [Kritická glosa k Šaldovým výrokům o demokracii.]

162

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Kdo vlastně zavinil hospodářskou krizi?; s. 358. [Ironická glosa k článku v Českém slově.]

163

vzd [= ?]: Harmonizace Evropy; s. 358–359. [Poznámka k židovské otázce.]

164

vzd [= ?]: Polykodíček; s. 359–360. [Ironická glosa k aktivitám J. Kodíčka.]

165

č. 7

jd [= ?]: Sancho Panza v Micomiconu; s. 420–421. [Glosa o dobrodiní a vděčnosti.]

166

jd [= ?]: Advokáti žvanění; s. 421–422. [Glosa o úpadku jazyka.]
167

VODIČKA Timotheus: Odpověď F. X. Šaldy; s. 422–423. [Poznámky k Šaldově reakci na článek F. X. Šalda a demokracie z Řádu č. 6, rok 1933.]
168

tv [= VODIČKA Timotheus]: Splašky; s. 423–424. [Poznámky k různým reakcím na články uveřejněné dosud v Řádu.]
169

č. 8

vn [= ?]: Pozemková reforma napravena; s. 483–485. [Esej o dopadu pozemkové reformy.]
170

chk. [= ?]: Boj o hrdinu; s. 485. [Ironická glosa k Peroutkově článku o Štefáníkovi otištěném v Lidových novinách.]
171

tv [= VODIČKA Timotheus]: A špatným překladům konce není...; s. 485–486. [Glosa k současné úrovni překladů s důrazem na problematiku ovládnutí nikoli cizího, ale mateřského jazyka.]
172

tv [= VODIČKA Timotheus]: K literárním cenám Svatobora; s. 486–487. [Glosa k udělení částky 2000 Kč dr. F. Pelikánovi za jeho vědeckou činnost pochybné úrovně.]
173

Redakce: Polemika s prof. F. X. Šaldou; s. 487. [Konečná poznámka ke sporu mezi Řádem (T. Vodičkou) a F. X. Šaldou. Ten na poslední Vodičkův příspěvek z Řádu č. 7 reagoval ve svém Zápisníku č. 3–4.]
174

VILIKOVSKÝ Jan: K odpovědi dr. J. B. Čapka; s. 487. [Ironická glosa k Čapkově reakci (vyšla v Činu) na Vilikovského referát o knize Československá literatura toleranční uveřejněný v Řádu č. 7.]
175

J. H. [= HERTL Jan]: Katolická literární kritika; s. 487–488. [Poznámka k lokálce o Vilikovského referátu o Československé literatuře toleranční, která byla uveřejněna v čas. Sobota, č. 45.]
176

ps. [= ?]: Jak se u nás vydávají knihy; s. 489. [Kritická poznámka k vydání karikatur Fr. Bidla s veršíky Josefa Hory.]
177

č. 9–10

jd [= ?]: Nadhaněči a otroci bídy; s. 579–581. [Esej.]
178

–jz– [= ?]: Příspěvek k lidovému; s. 582–583. [Poznámky k šíření „vzdělanosti“ na venkově.]
179

tv [= VODIČKA Timotheus]: Nová kniha Alberta Vyskočila; s. 583 – 584. [Recenze. Vyskočil, A.: Básníkovo slovo. Praha, 1933.]
180

1934/1935
2. ročník

POEZIE PŮVODNÍ

č. 1–2

KOSTOHRYZ Josef: Elegie; s. 1–3. [Báseň.]
181

PAVLÍN Antonín: Tři básně; s. 7–9. [Básně.]
182

č. 3

ZAHRADNÍČEK Jan: Večer na vsi; s. 101. [Báseň.]
183

ZAHRADNÍČEK Jan: Po žních; s. 102. [Báseň.]
184

ZAHRADNÍČEK Jan: Květná neděle; s. 103. [Báseň.]
185

ZAHRADNÍČEK Jan: Věnování; s. 103–104. [Báseň.]
186

č. 4

RENČ Václav: Slovo; s. 177. [Báseň.]
187

RENČ Václav: Země na jaře; s. 178–180. [Báseň.]
188

DOKULIL Jan: Na horách; s. 192. [Báseň.]
189

DOKULIL Jan: Jíva u vody; s. 193. [Báseň.]
190

č. 5

LAZECKÝ František: Vyšebrodská Madona; s. 241–242. [Báseň.]
191

LAZECKÝ František: Eva; s. 242–244. [Báseň.]
192

LAZECKÝ František: Český listopad; s. 244. [Báseň.]
193

MICHÁLEK, A. V.: Ráno na ulici; s. 247. [Báseň.]
194

MICHÁLEK, A. V.: Modlitba předjarní; s. 247–248. [Báseň.]
195

č. 6–7

REYNEK Bohuslav: Žalář; s. 309. [Báseň.]
196

REYNEK Bohuslav: Milost; s. 309–310. [Báseň.]
197

REYNEK Bohuslav: Jitra v neděli; s. 310–311. [Báseň.]
198

PAVLÍN Antonín: Poledne; s. 321–322. [Báseň.]
199

PAVLÍN Antonín: Nocturno; s. 322. [Báseň.]
200

PAVLÍN Antonín: Jarní improvizace; s. 323. [Báseň.]
201

č. 8

KOSTOHRYZ Josef: Preludia; s. 412. [Báseň.]
202

č. 9–10

RENČ Václav: Zde na zemi; s. 485–486. [Báseň.]
203

RENČ Václav: Před zimou; s. 487–488. [Báseň.]
204

POEZIE PŘEKLADOVÁ

č. 1–2

PÉGUY Charles: Naděje; s. 9–18. [Báseň; přel. J. Zaorálek.]
205

č. 3

RILKE Rainer Maria: Z „života mnišského“ (Kniha hodinek); s. 107–108. [Báseň; přel. V. Renč.]
206

RILKE Rainer Maria: Sonety Orfeovi, II. 16., II. 21., II. 24.; s. 108–110. [Básně; přel. V. Renč.]
207

PÉGUY Charles: Pokání; s. 110–122. [Báseň; přel. J. Zaorálek.]
208

č. 9–10

RENAUD Suzanne: První sníh; s. 507. [Báseň; přel. B. Reynek.]
209

CAROSSA Hans: Na svatou Barboru; s. 508. [Báseň; přel. B. Reynek.]
210

CAROSSA Hans: Kočce; s. 508. [Báseň; přel. B. Reynek.]
211

PRÓZA PŮVODNÍ

č. 1–2

ČEP Jan: Poslední Velikonoce; s. 4–7. [Povídka.]
212

č. 4

LAZECKÝ František: Pro mou zemi; s. 202–221. [Úvahová próza.]
213

č. 8

DURYCH Jaroslav: Rudolf Aquaviva; s. 412–424. [Povídka.]
214

PRÓZA PŘEKLADOVÁ

č. 1–2

KAFKA Franz: Před zákonem; s. 18–19. [Črta; překladatel neuveden.]
215

č. 3

BRITTING Georg: Velká voda; s. 104–106. [Povídka; přel. L. Gregor.]
216

č. 4

TIMMERMANS Felix: Herodes a vraždění nevinátek; s. 180–191. [Ukázka z knihy Jezulátko ve Flandřích; přel. V. Renč.]
217

č. 5

JOHANDEAU Marcel: Mlčenlivá Magdalena; s. 245–247. [Povídka; přel. V. Renč.]
218

č. 6–7

ULLMANNOVÁ Regina: Matka Boží na skle; s. 311–321. [Povídka; přel. J. Zahradníček.]
219

č. 9–10

DANIEL ROPS: Stojatá voda; s. 488–507. [Povídka; přel. K. Dvořák]
220

ČLÁNKY

č. 1–2

RANG Bernhard: Franz Kafka; s. 19–29. [Stat' o Kafkově díle a jeho uchopení skrze náboženskou zkušenost; přel. J. Franz.]
221

HOLINKA Rudolf: Z počátků husitství; s. 30–39. [Studie o počátcích husitského hnutí a vlivu Valdenských na jeho formování.]
222

BELLOC Hilaire: Evropa a víra; s. 39–45. [Esej o vlivu reformace na utváření Evropy; přel. T. Vodička.]
223

DACQUÉ Edgar: Únava z vědy; s. 45–58. [Studie o lichosti vědeckého poznání (zejm. v přírodních vědách), je-li získáno bez zřetele člověka k duchovnímu rozměru života, přírody atd.; přel. T. Vodička.]
224

SIMON Walter: Stav a třída; s. 58–67. [Esej o novém hospodářském uspořádání; přel. J. Franz.]
225

BEROUNSKÝ Stanislav: Agrární a průmyslový stát; s. 67–75. [Stat' o dopadech překotné industrializace Evropy.]
226

SCHMITT Carl: K státní filozofii protirevoluce (De Maistre, Bonald, Donoso Cortés); s. 76–83. [Komparativní studie tří filozofických přístupů k pojetí státu. Překladatel neuveden.]
227

č. 3

VILIKOVSKÝ Jan: O staročeské poezii; s. 122–134. [Studie zabývající se anonymním autorstvím velkého množství staročeských literárních památek.]
228

HAECKER Theodor: Vergilius; s. 135–147. [Filozofická interpretace Vergiliovy Aeneidy; přel. T. Vodička.]
229

PATOČKA Jan: Několik poznámek k pojmům dějin a dějepisu; s. 148–156. [Úvaha nad pojetím dějin, dějinnosti a historiografie jako nástroje pro pochopení lidské vrženosti do situace a objevení pravdy.]

230

COCHIN Augustin: Mystika svobodného myšlení (List Edouardu Le Royovi, 7. ledna 1910); s. 156–164. [Filozofická rozprava o vůli a křesťanství; přel. J. Franz.]

231

č. 4

ŠMÁLOV Jožo K.: Liturgia ako umenie; s. 194–202. [Stat' o liturgii.]

232

ČAADAJEV Petr Jakovlevič: List o filozofii dějin; s. 221–235. [Stat' o vytvoření filozofie dějin, jejíž součástí by se pak dějiny staly; přel. J. Vašica.]

233

č. 5

VAŠICA Josef: Legenda Svatoivanská; s. 248–268. [Studie.]

234

GUARDINI Romano: Živá svoboda; s. 272–285. [Studie o aspektech svobody člověka; přel. T. Vodička.]

235

ČAADAJEV Petr Jakovlevič: O protestantismu; s. 285–289. [Esej o protestantismu jakožto hybateli rozpadu křesťanské církve; přel. T. Vodička.]

236

STŘEDA Jindřich: Středověká svoboda; s. 289–295. [Úvaha nad pojmem svobody a její existencí v řádu středověké společnosti.]

237

č. 6–7

VODIČKA Timotheus: Chesterton básník; s. 323–334. [Studie o Chestertonově všestrannosti.]

238

GUARDINI Romano: Svoboda a nezměnitelnost; s. 334–346. [Studie o danosti situace a svobodě člověka. Navazuje na studii Živá svoboda uveřejněnou v Řádu č. 5, rok 1935, viz záznam č. 235; přel. T. Vodička.]

239

VOŘÍŠEK Rudolf: Liturgie, práce a kultura; s. 346–354. [Esej o celosti křesťanského člověka a života.]

240

RITZ Ota: Liturgie a počátky slovanského písemnictví; s. 354–362. [Studie o prvních staroslověnsky psaných literárních památkách.]

241

PÉGUY Charles: Ztracená radost z práce; s. 363–369. [Esej o pustošení hodnoty práce kapitalistickou demagogií; přel. V. Renč.]
242

STEINBÜCHEL Theodor: O smyslu historického chápání; s. 369–374. [Esej o ukotvenosti člověka v přítomnosti, chápe-li správně minulost; přel. R. Voříšek.]
243

ŠUBRT Jiří: Vůdcovský princip v řízení státu; s. 375–381. [Stat' o hitlerovském režimu v Německu.]
244

č. 8

NEWMAN John Henry: Církev a svět; s. 424–436. [Statě z knihy Certain Difficulties Felt by Anglicans by Catholic Teaching; přel. T. Vodička.]
245

VOŘÍŠEK Rudolf: Tragika osamocení a heroismus ztroskotání ve filozofii M. Heideggera a K. Jasperse; s. 436–451. [Komparativní studie dvou filozofií.]
246

MIKLÍK Konstantin: Sokolské náboženství; s. 452–463. [Ukázky z chystané knihy Sokolské náboženství, reakce na sokolskou snahu vyobcovat církev z života sokolů.]
247

č. 9–10

VODIČKA Timotheus: Skryté dějiny v umění; s. 510–528. [Esej o opravdovosti umění a jeho možnostech.]
248

ŠMÁLOV Jožo K.: Dav; s. 528–531. [Úvaha nad významem slova „dav“.]
249

HAECKER Theodor: O křesťanském smyslu dějin; s. 532–551. [Studie o křesťanském vnímání dějin; přel. J. Hertl.]
250

STŘEDA Jindřich: Cato, čili o svobodě plněním zákonů; s. 551–559. [Esej o státu jakožto útvaru z Boží milosti.]
251

BEROUNSKÝ Stanislav: Stát a hospodářství v soudobém Německu; s. 559–570. [Studie.]
252

LISTY Z ČESKOSLOVENSKA

č. 1–2

Vzdoroslaviček [= ?]: Ze sjezdu inženýrů lidské duše (Specretortáž od našeho zvláštního studkora); s. 84–86. [Ironická „reportáž“ o projevu Vítězslava Nezvala v Moskvě.]
253

č. 3

Vzdoroslaviček [= ?]: Některé důležitější zjevy moderní literatury české (Pěkně sestavil a tuto podává Ing. I. d. Všudybud, de l' Academie Ruraliste); s. 165–168. [Ironická „studie“ o poetismu, proletářské literatuře a ruralismu.]
254

č. 5

Vzdoroslaviček [= ?]: Tři lásky právníčky Tháni (Sága ženství našich dnů); s. 295–301. [Povídka.]
255

č. 6–7

Všezvěd Všudybud [= ?]: Stezkami dějin aneb krátká rukověť též čítanka vědecky založeného dějezpytu pro mladé snaživce; s. 381–385. [Ukázka z habilitační práce Dr. Ing. L. D. Všezvěda Všudybuda.]
256

č. 8

Dismaěli, Ezechiel Rahha [= ?]: Veřejný list odpůrcům pohřbívání žehem; s. 463–468. [Ironický článek k pohřbívání žehem.]
257

č. 9–10

Všezvěd Všudybud [= ?]: Nabádavé čtení o tom, kterak ze zaostalé vsi Smetáčkova se stala velmi moderní obec Přepokroky čili česká vesnice před použitím a po použití; s. 571–574. [„Reportáž“ o proměně zaostalé vesnice v pokrokovou.]
258

VARIA

č. 1–2

NIGRÝN Vojtěch: Dynamické hospodářství; s. 86–89. [Stat' o hospodářství v době konjunktury založená na poznacích Waltera Simona.]
259

J. H. [= HERTL Jan]: Zemědělský plán; s. 89–91. [Esej o nutnosti vytvářet dlouhodobější plány pro zemědělskou produkci.]
260

OLDENBERG, K.: Dobrodiní kapitalismu; s. 91–92. [Esej o mylném vnímání výhodnosti čistě tržního hospodářství.]
261

K. S. [= SCHWARZENBERG Karel]: Lancknechtovy fragmenty; s. 92–93. [Úryvky ze spisů Bedřicha Schwarzenberga.]

262

č. 3

GUARDINI Romano: „Lid“ u Dostojevského; s. 169. [Glosa. Překladatel neuveden.]

263

MALIDAJEV Kyril [= SCHWARZENBERG Karel]: Anglický distributismus; s. 170–171. [Poznámky k myšlenkové základně Bellocce a Chestertona při hledání přirozeného řádu.]

264

McGRATH Patrick V.: Král a sedlák; s. 171–173. [Esej o řemeslech, zemědělství a průmyslu v Anglii. Překladatel neuveden.]

265

č. 5

MARTINEK Jan: Cesta českého evangelíka J. L. Hromádky; s. 302–305. [Poznámky ke knize Cesty českých evangelíků protestantského teologa J. L. Hromádky.]

266

VAŠICA Josef: Čaadajevovy listy; s. 305–306. [Poznámka o významu a platnosti myšlenek ruského filozofa P. J. Čaadajeva.]

267

č. 6–7

VAŠICA Josef: Ještě o sv. Ivanu; s. 385–388. [Doplnění studie z Řádu č. 5, viz záznam č. 234.]

268

STŘEDA Jindřich: Stát a revoluce; s. 388–395. [Úvaha nad Leninovým spisem Stát a revoluce.]

269

HERTL Jan: Lineární pojetí českých dějin; s. 395–399. [Kritika. Slavík, J.: Husitská revoluce. Studie historicko-sociologická, Orbis, Praha, 1934.]

270

č. 8

VODIČKA Timotheus: K novým knihám Jana Čepa a Jana Zahradníčka; s. 468–473. [Interpretační referát k Čepově Hranici stínu a Zahradníčkově Žízlivému létu.]

271

TAPIÉ Victor Lucien: Francie a otázka monarchická; s. 473–476. [Referát o vývoji monarchie ve Francii.]

272

č. 9–10

VOŘÍŠEK Rudolf: Poznámka o Theodoru Haeckerovi; s. 574–576. [Představení

Theodora Haeckera a jeho myšlenkového směřování.]
273

VODIČKA Timotheus: Čistá poezie; s. 576–579. [Poznámky ke knize. Bremond, H.:
Čistá poezie. Orbis, Praha, 1935.]
274

POZNÁMKY

č. 1–2

fl [= LAZECKÝ František]: Řád; s. 94–95. [Článek o naladění a zákonitostech, které
určují charakter Řádu.]
275

tv [= VODIČKA Timotheus]: Poezie českého baroka; s. 95–96. [Glosa k vydání Kalistova
výboru z barokních legend a Bridelovy básně Co Bůh? Člověk?.]
276

R. H. [= HOLINKA Rudolf]: Bellocův Kardinál Richelieu; s. 96–97. [Recenze. Belloc,
H.: Kardinál Richelieu, Melantrich, Praha, 1933. Přel. T. Vodička.]
277

vzd. [= ?]: Jindřich Vodák zachraňuje katolickou literaturu; s. 97–98. [Glosa k Vodákově
referátu o Herderově sborníku Katholische Leistung in der Weltliteratur der Gegenwart.]
278

–ros– [= ?]: Kdy Ferdinand Peroutka potřebuje katolíky; s. 98. [Glosa k příspěvkům
v Přítomnosti týkajícím se katolické církve.]
279

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Problém Baťa a český tisk; s. 98–99. [Glosa o inzerátech
v tisku.]
280

HERTL Jan: Františku Kutnarovi z Brázdy o žádné cestě k agrární ideologii; s. 99–100.
[Polemika s Fr. Kutnarem z časopisu Brázda, který reagoval na Hertlův článek Tři cesty
k agrární ideologii z Řádu č. 8, rok 1932/34, viz záznam č. 60.]
281

č. 3

B. R. [= REYNEK Bohuslav]: Antonín Sova: Drsná láska; s. 174. [Glosa ke sbírce
A. Sovy po sedmi letech od vydání.]
282

B. R. [= REYNEK Bohuslav]: Chateaubriand: La Réponse du Seigneur; s. 174. [Zpráva
o knize a reakci kritiků ve Francii na ni.]
283

tv [= VODIČKA Timotheus]: Písně o posledních věcech člověka; s. 175. [Poznámka k vydání Písní o čtyřech posledních věcech člověka, usp. J. Vašica, ve srovnání s dílem Bridelovým.]

284

red. [= Redakce]: León Bloy: V temnotách; s. 175–176. [Úryvek z toho, co o knize napsal její překladatel B. Reynek. Vyd. Atlantis, Brno, 1935.]

285

L. G. [= ?]: Georg Britting; s. 176. [Medailon autora, jehož povídka byla uveřejněna v tomto čísle Řádu, viz záznam č. 216.]

286

č. 4

tv [= VODIČKA Timotheus]: Marcel Schwob: Král se zlatou maskou; s. 236. [Recenze. Schwob, M.: Král se zlatou maskou. J. V. Pojer, Brno, 1934.]

287

tv [= VODIČKA Timotheus]: Katolické studentstvo a demonstrace; s. 236–237. [Glosa.]

288

jd [= ?]: Od vraždění nevinátek k vraždění kněží; s. 237–238. [Glosa k pronásledování katolických kněží v Mexiku a Španělsku.]

289

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Na okraj sárského plebiscitu; s. 238–239. [Glosa k úrovni české žurnalistiky.]

290

rč [= RENČ Václav]: Vladimír Stupka recenzent; s. 239. [Glosa k recenzi na knihu Leóna Bloye.]

291

Pav–. [= ?]: Edgar St. Hauner: Naše „veliká revoluce“; s. 239 – 240. [Recenze. Hauner, E. S.: Naše „veliká revoluce“. Příspěvek k sociologickému rozboru husitství. Otisk z 4.–5. čísla „Sociálních problémů“, 3. roč., 1934.]

292

č. 5

B. R. [= REYNEK Bohuslav]: Pasionál mistrů vyšebrodských; s. 306. [Poznámka k vydání Pasionálu tří mistrů, který vydali mniši ve Vyšším Brodě.]

293

K. M. [= ?]: O vznešenosti stavu kněžského; s. 306–308. [Glosa k postavení kněží ve společnosti.]

294

M. M. [= MATULA Miloš]: Kde všude jsou katolíci; s. 308. [Glosa k upravování katolictví podle potřeby, např. v časopise Přítomnost.]

295

č. 6–7

tv [= VODIČKA Timotheus]: Velepíseň; s. 399–400. [Poznámka k vydání Písně písni v edici revue Akord.]

296

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: ThDr. František Cinek: Mše svatá v bohoslužebném řádu církevního roku; s. 400. [Vysvětlující poznámka k tématu knihy.]

297

B. R. [= REYNEK Bohuslav]: Jan Dokulil: Křížové dni; s. 400. [Recenzní poznámka. Dokulil, J.: Křížové dni. Brno, 1935.]

298

B. R. [= REYNEK Bohuslav]: O Victoru Hugovi; s. 400–401. [Obhajoba básníka.]

299

tv [= VODIČKA Timotheus]: Zpěvy o víně; s. 401. [Recenzní poznámka. Ponchon, R.: Múza v hospodě. V. Pour, Praha, 1935.]

300

Pav.– [= ?]: Josef Šusta: Úvahy a drobné spisy historické; s. 401–403. [Recenze. Šusta, J.: Úvahy a drobné spisy historické. Historický klub, Praha, 1934.]

301

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: Dr. Josef Heger a Dalečín; s. 403. [Poznámka.]

302

tv [= VODIČKA Timotheus]: Z politických kolotočů; s. 403–404. [Glosa k „předvolebnímu koketování časopisu Brázda s náboženstvím“.]

303

VAŠICA Josef: Célinova cesta do hlubin noci; s. 405–406. [Recenze. L.-F. Céline: Cesta do hlubin noci. Praha, 1934.]

304

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: Svátky a lyžaření; s. 406. [Poznámka k článku V. Hostiného v Činu č. 9, roč. VII.]

305

vzd. [= ?]: Správný učitel; s. 407. [Glosa k pokrokářskému Národnímu Osvobození.]

306

tv [= VODIČKA Timotheus]: Z humanistické květomluvy; s. 407–408. [Glosa o zneužívání náboženských termínů komunisty i liberály.]

307

rč [= RENCĚ Václav]: Vladimír Stupka recenzent; s. 408. [Dodatek k poznámce z Řádu č. 4, r. 1935, viz záznam č. 291.]

308

č. 8

tv [= VODIČKA Timotheus]: Knihy Pavly Groggerové; s. 476–477. [Poznámka o rakouské básnířce Paule Groggerové, poměrně neznámé české čtenářské obci.]

309

tv [= VODIČKA Timotheus]: František Hrubín: Krásná po chudobě; s. 477. [Recenzní poznámka. Hrubín, F.: Krásná po chudobě. Melantrich, Praha, 1935.]

310

jr [= ?]: Liturgie a lid; s. 477–478. [Poznámka o lidových úpravách liturgie.]

311

tv [= VODIČKA Timotheus]: Ke katolickému sjezdu; s. 478–479. [Poznámka o „sjezdu“ a „katolicismu“ – jak jdou tyto dva pojmy dohromady.]

312

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Přelom v populačním vývoji německém; s. 479–480. [Poznámka k populačnímu boomu v Německu ve 30. letech zapříčiněnému důrazem na rasu a národ.]

313

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Jak se u nás posuzují věci; s. 480–481. [Poznámka k berlínskému sjezdu pro trestní právo a vězeňství.]

314

tv [= VODIČKA Timotheus]: O klerikalismu rudém; s. 481–483. [Polemika se sociálně demokratickým a komunistickým tiskem o obecném pojetí katolicismu.]

315

tv [= VODIČKA Timotheus]: Duch českého baroka – podle Práva Lidu; s. 483–484. [Ironická poznámka k národnímu obrození a jezuitskému řádu.]

316

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Co je to socialismus; s. 484. [Poznámka k článku Ragazovo zoufalství, Dělnická osvěta, s. 256, 1935.]

317

č. 9–10

tv [= VODIČKA Timotheus]: Albert Vyskočil: Marginalia; s. 579–580. [Recenzní poznámka. Vyskočil, A.: Marginalia o božské povaze krásy.]

318

F. L. [= LAZECKÝ František]: Adalbert Stifter: Lesní poutník; s. 580–581. [Úvaha nad knihou. Stifter, A.: Lesní poutník. Atlantis, Brno, 1935. Přel. B. Reynek.]

319

F. L. [= LAZECKÝ František]: K Bismarkovu vidění Čech; s. 581–582. [Úvaha.]
320

–ors– [= ?]: Levá licoměrnost; s. 583. [Glosa.]
321

–gall [= ?]: Kam vede náhlé uctívání svatých?; s. 583–584. [Poznámka.]
322

tv [= VODIČKA Timotheus]: O neužitečnosti státních cen; s. 584. [Glosa k výběru laureáta státní ceny za literaturu.]
323

1936
3. ročník

POEZIE PŮVODNÍ

č. 1

ZAHRADNÍČEK Jan: Pozdravení slunci; s. 1–2. [Báseň.]
324

ZAHRADNÍČEK Jan: Advent; s. 2. [Báseň.]
325

ZAHRADNÍČEK Jan: Den Panny Marie; s. 3. [Báseň.]
326

MICHÁLEK, A. V.: Návrat; s. 6. [Báseň.]
327

MICHÁLEK, A. V.: Tání; s. 6–7. [Báseň.]
328

MICHÁLEK, A. V.: Zimní noc; s. 7. [Báseň.]
329

č. 2

LAZECKÝ František: Velký pátek; s. 73–78. [Báseň.]
330

č. 3

DOKULIL Jan: Tři nokturny; s. 137–138. [Báseň.]
331

SPRINGER František: Vráška; s. 144. [Báseň.]
332

SPRINGER František: Jde v propast; s. 145. [Báseň.]
333

SPRINGER František: Vždy; s. 145. [Báseň.]
334

č. 4

KOSTOHRYZ Josef: Píseň jitřní ranní modlitba; s. 209–211. [Báseň.]
335

DOSKOČIL Karel: Co platno člověku; s. 217. [Báseň.]
336

č. 5

RENČ Václav: Už není slyšet; s. 269. [Báseň.]
337

RENČ Václav: Spící ženě; s. 270. [Báseň.]
338

RENČ Václav: Večer před bouří; s. 271–272. [Báseň.]
339

DVOŘÁK Karel: Zem pod horami; s. 282. [Báseň.]
340

č. 6

REYNEK Bohuslav: Večer; s. 333. [Báseň.]
341

REYNEK Bohuslav: Jitřní krám sněhu; s. 334. [Báseň.]
342

REYNEK Bohuslav: Okovy; s. 335. [Báseň.]
343

č. 7

ZAHRADNÍČEK Jan: Svatý Václav; s. 401–402. [Báseň.]
344

ZAHRADNÍČEK Jan: Poledne nad městem; s. 402. [Báseň.]
345

ZAHRADNÍČEK Jan: Zastudí voda kroupky...; s. 403. [Báseň.]
346

č. 8

HRUBÍN František: Zpěv slávy; s. 469. [Báseň.]
347

HRUBÍN František: Zpěv radosti; s. 469–470. [Báseň.]
348

HRUBÍN František: Elegie; s. 470. [Báseň.]
349

POEZIE PŘEKLADOVÁ**č. 5**

BILLINGER Richard: Večerní vyzvánění; s. 283. [Báseň; přel. B. Reynek.]
350

BILLINGER Richard: Srpnová noc; s. 284. [Báseň; přel. B. Reynek.]
351

BILLINGER Richard: Před spaním; s. 284. [Báseň; přel. B. Reynek.]
352

BILLINGER Richard: Stařec; s. 285. [Báseň; přel. B. Reynek.]
353

č. 6

RENAUD Suzanne: Z české vsi; s. 335–336. [Báseň; přel. B. Reynek.]
354

č. 8

MUSELLI Vincent: Básně; s. 488–489. [Básně; přel. B. Reynek.]
355

PRÓZA PŮVODNÍ

č. 3

SCHULZ Karel: Deštník; s. 139–144. [Povídka.]
356

č. 5

ŠMÁLOV Jožo K.: Slova modlitby; s. 282. [Črta.]
357

PRÓZA PŘEKLAADOVÁ

č. 1

CLAES Ernest: Černý svatý; s. 4–6. [Povídka; přel. J. H. [= J. Hertl].]
358

č. 2

CAROSSA Hans: Pstružka; s. 79–85. [Povídka; přel. B. Reynek.]
359

č. 4

CLAUDEL Paul: Non impediās musicam; s. 211–216. [Črta; přel. J. Kostohryz.]
360

č. 5

SCHWOB Marcel: Umění; s. 272–281. [Povídka; přel. V. Renč.]
361

č. 7

GROGGEROVÁ Paula: Legenda o malém havranu; s. 404–418. [Povídka; přel. A. Pavlín.]
362

č. 8

BERNANOS Georges: Paní hraběnka; s. 471–487. [Povídka; přel. L. Gregor.]

363

ČLÁNKY

č. 1

TAPIÉ Victor Lucien – VODIČKA, Timotheus: Československo a západní tradice; s. 7–19. [Dopis Victora L. Tapié o dojmech z Československa a Vodičkova reakce na něj.]

364

DAWSON Christopher: Křesťanství a nový řád; s. 19–28. [Esej o úloze křesťanství a křesťanů v nové době.]

365

VOŘÍŠEK Rudolf: Kapitalismus, socialismus a stavovství; s. 28–41. [Studie o nutnosti uspořádat společnost stavovsky, nikoli kapitalisticky ani socialisticky, aby se zabránilo hospodářskému úpadku.]

366

FANFANI Amintore: Kapitalistický duch; s. 41–49. [Ukázka z knihy Fanfani, A.: Katolicismus, protestantismus a kapitalismus. Studie o morálce v kapitalismu a dobách předkapitalistických; přel. S. Berounský.]

367

BEROUNSKÝ Stanislav: Co budeme dělat s nezaměstnanými?; s. 50–55. [Esej o dopadech světové hospodářské krize na trhu práce.]

368

č. 2

VAŠICA Josef: K dějinám staršího českého písemnictví; s. 86–102. [Studie o Bridelovi, Kadlinském a sbírkách českých veršů.]

369

PATMORE Coventry: Z „uměleckých principů“; s. 102–106. [Esej o radosti, morálce, míru a citech v umění a v životě; přel. T. Vodička.]

370

FUMET Stanislas: Bloyova metafyzika chudoby; s. 106–113. [Interpretace motivu chudoby v díle L. Bloye.]

371

HERTL Jan: Prolegomena k Stalinovu principátu; s. 114–123. [Studie k vývoji ruské revoluce.]

372

č. 3

VODIČKA Timotheus: Poznámky k české literární kritice; s. 146–159. [Esej o úkolech literární kritiky, s konkrétními ukázkami povrchnosti současné kritiky v Čechách.]

373

WINTER Eduard: K českoněmeckému dorozumění; s. 159–162. [Esej o nutnosti vybudovat mosty mezi českým a německým národem; přel. T. Vodička.]
374

GUARDINI Romano: Duše a tělo; s. 163–176. [Studie o chápání duše a těla v katolicismu, pohanství i jiných křesťanských proudech; přel. R. Voříšek.]
375

MICHALSKI Konstanty: Eros a logos; s. 176–192. [Studie o pojetí lásky ve filozofii, zejm. u sv. Tomáše Akvinského; přel. J. K. Šmálov.]
376

BABOR, J. F.: Počátky mendelismu a rasismu; s. 192–199. [Přehled různých vědeckých přístupů k dědičnosti a problému ras lidí.]
377

č. 4

VAŠICA Josef: K dějinám staršího českého písemnictví; s. 217–225. [Studie o překladech z Jeremiáše Drexela.]
378

FUMET Stanislas: Bloyova mystika peněz; s. 226–234. [Interpretace motivu peněz v díle Leóna Bloye; přel. V. Renč.]
379

STŘEDA Jindřich: Konce křesťanské společnosti; s. 234–241. [Esej o rozpadu křesťanské společnosti a nemožnosti dělat konzervativní politiku.]
380

TERMIER Pierre: Privilegium Země; s. 242–252. [Astronomicko-geologická studie o planetě Zemi; přel. J. Kostohryz.]
381

č. 5

LAZECKÝ František: K Reynkově Setbě samot; s. 285–296. [Studie.]
382

ROSENMÖLLER Bernard: Nadpřirozený a přirozený řád; s. 296–307. [Studie o křesťanském řádu v civilní společnosti; přel. K. Vach.]
383

DURYCH Jaroslav: Alkazar; s. 307–309. [Článek k občanské válce ve Španělsku.]
384

STŘEDA Jindřich: Mezinárodní bezpráví; s. 309–317. [Úvaha nad existencí mezinárodního práva, které je porušeno svrchovaností jednotlivých států a jejich odklonem od křesťanského řádu.]
385

č. 6

ČEP Jan: Dvojí domov; s. 337–347. [Esej o domově člověka – na Zemi a v Ráji, o semknutosti člověka s krajem, rodem a půdou, o vnímání času a prostoru. K tomu srov. Čepovu povídku Zatopená ves in Řád 5, r. 1937. V obsahu k ročníku je tento článek zařazen mezi prózu, my jej pro jeho charakter řadíme do rubriky Články.]
386

VAŠICA Josef: K dějinám staršího českého písemnictví; s. 348–362. [Studie o kázáních jako literárních památkách.]
387

TAPIÉ Victor Lucien: Defenestrace; s. 382–368. [Příběh o defenestraci Slavaty a Martinice, přepsán s bohatým využitím literatury o tématu; přel. Z. Kalista.]
388

EIBL Hans: Příští obraz světa; s. 369–376. [Studie o vědeckém poznání a o proměnlivosti zásad starého a nového světa; přel. S. Berounský.]
389

KLIMENT Josef: Stavovské prvky v Československém právním řádě; s. 376–381. [Studie o potřebnosti a pronikání stavovského řádu do veřejných institucí.]
390

č. 7

OVEČKA Jaroslav, S. J.: Sv. Jana od Kříže Plamen lásky žhavý; s. 419–430. [Ukázka z připravovaného českého vydání Spisů sv. Jana od Kříže s vysvětlivkami.]
391

VODIČKA Timotheus: In die belli (Jaroslavu Durychovi); s. 430–432. [K padesátinám J. Durycha.]
392

RENČ Václav: O původu a realitě řeči; s. 432–437. [Esej o studiu jazyka.]
393

MICHALSKI Konstanty: Eros a logos; s. 438–447. [Studie o pojetí lásky ve filozofii, zejm. u sv. Tomáše Akvinského a Danteho. II. část. Přel. J. K. Šmálov.]
394

BRAUNIAS Karel: Katolické pojetí státu; s. 447–458. [Studie o pojetí státu podle okružního listu papeže Lva XIII; přel. S. Berounský.]
395

č. 8

VODIČKA Timotheus: Máchovo tajemství; s. 490–499. [Studie o K. H. Máchovi ke stému výročí vydání Máje.]
396

VAŠICA Josef: K dějinám staršího českého písemnictví; s. 499–508. [Studie o mariánských družinách.]
397

MICHALSKI Konstanty: Eros a logos; s. 509–517. [Studie o pojetí lásky ve filozofii, zejm. u sv. Tomáše Akvinského a Danteho. III. část. Přel. J. K. Šmálov.]
398

STŘEDA Jindřich: Abdikace Edvarda VIII.; s. 518–528. [Historická studie.]
399

VARIA

č. 1

SKALANOVIČ Peter G.: Dobrota; s. 55–58. [Esej o význam slov, zejm. slova dobrota.]
400

č. 2

LEVICKIJ Sergej: Dialektický materialismus v krizi; s. 123–128. [Studie o vývoji sovětské filozofie.]
401

č. 5

tv [= VODIČKA Timotheus]: Za Chestertonem; s. 317–318. [Nekrolog.]
402

RENČ Václav: O Kresbě; s. 318. [Úvaha nad definicí kresby.]
403

VODIČKA Timotheus: Tíhnutí doleva; s. 319–323. [Poznámky o českém tisku a jeho způsobu referování o španělské občanské válce.]
404

č. 6

SCHULZ Karel: Dr. Alfréd Fuchs a deset svatých čili návod, jak učiniti acta sanctorum příručkou humanitní; s. 382–388. [Ironická esej o knize O deseti svatých autora A. Fuchse, který se snaží „zcivilnět“ světce katolické církve a přiblížit je tak obyčejnému člověku.]
405

G. F. [= ?]: Poznámky k znovuuvedení Luthera a Calvina do Čech; s. 389–392. [Poznámky k vydání reformačních spisů Martina Luthera a Calvinovy odpovědi kard. Sadoletovi.]
406

LISTY Z ČESKOSLOVENSKA

č. 1

Vzdoroslavíček [= ?]: Pohádka o čertu učitelském; s. 58–61. [„Pohádka“ o modlení ve školách.]

407

č. 2

Vzdoroslavíček [= ?]: Znameníta diskuse; s. 129–131. [Glosa k diskusi o překonání křesťanství.]

408

č. 3

Všezvěd Všudybud [= ?]: Psychoanalýza a její použití v české poezii; s. 199–204. [Esej o psychoanalýze a českém surrealismu.]

409

č. 4

Vzdoroslavíček [= ?]: Jsme národ Husův; s. 256–259. [„Drama“ o Husově odkazu.]

410

č. 5

RAMEK, Václav: Dojmy z pouti; s. 323–327. [Esej o Mladé Boleslavi a tamní pokrokové atmosféře.]

411

č. 8

Vzdoroslavíček [= ?]: Instruktivní návod snaživým politikům, kterak sobě umně sestaví vlastní životopis; s. 528–530. [Parodie na životopis.]

412

POZNÁMKY

č. 1

F. L. [= LAZECKÝ František]: Pomlouvačům ne-bezděčným a jiným upravovatelům našich cest; s. 62–63. [Obrana katolického charakteru Řádu.]

413

tv [= VODIČKA Timotheus]: Z nových knih Atlantidy; s. 63–64. [Minirecenze nových knih vydavatelství Atlantis.]

414

tv [= VODIČKA Timotheus]: Listy z Číny; s. 64. [Recenzní poznámka. Slavíček, K.: Listy z Číny do vlasti. Edice Delfín, 1935.]

415

tv [= VODIČKA Timotheus]: Bl. Jindřich Suso: Mystikovo srdce; s. 64–65. [Recenzní poznámka. Suso, J.: Mystikovo srdce. Vyšehrad, Praha, 1935.]

416

K. D. [= ?]: Sv. Svorad a Benedikt, světci Slovenska; s. 65–66. [Poznámka k legendě Maura vzniklé v letech 1064–1070.]

417

tv [= VODIČKA Timotheus]: Nová revue německých katolíků; s. 66. [Poznámka k revue Volk und Glaube, která začala vycházet v Praze pro české Němce.]

418

REY, Jan: Hry o Marii Bohuslava Martinů; s. 66–67. [Recenze. Martinů, B.: Hry o Marii.]

419

RAMEK Václav: Úpadek myšlení; s. 67–69. [Polemika s Lidovými listy z 13. 2. 1936 o poměru demokratického státu a inteligence.]

420

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Parlament mladých; s. 69–70. [Poznámka k založení parlamentu pro mládež zajímající se o věci veřejné.]

421

tv [= VODIČKA Timotheus]: Lidové listy a kultura; s. 70–71. [Poznámka o diletantismu kulturní rubriky Lidových listů profilujících se jako katolický tisk.]

422

F. D. [= ?]: Victor Lucien Tapié; s. 71–72. [Medailon.]

423

Připomínka I; s. 72. [Úryvky z evangelií a ze Zjevení přesvaté Panny na Hoře La Saletské.]

424

č. 2

tv [= VODIČKA Timotheus]: Coventry Patmore; s. 131–132. [Medailon.]

425

rč. [= RENČ Václav]: Metafyzika chudoby; s. 132–133. [Poznámka ke knize Poslání Leóna Bloye (S. Fumet), z níž je v Řádu č. 2, r. 1936 přetištěna kapitola o metafyzice chudoby.]

426

RAMEK Václav: K poznání biblického světa; s. 133. [Recenze. Miklík, J.: Biblická archeologie. Teologický ústav ČSR, Obořiště, 1935.]

427

tv [= VODIČKA Timotheus]: Sympatie a spravedlnost; s. 133–134. [Výroky papeže Pia XI. k italsko-habešskému konfliktu.]

428

J. M. [= Martinek Jan]: Lidová fronta míru a svobody; s. 134–135. [Glosa ke komunistické taktice při budování lidové fronty.]

429

RAMEK Václav: List katolické nekultury; s. 135–136. [Glosa k Lidovým listům.]

430

tv [= VODIČKA Timotheus]: Co nás zarazí; s. 136. [Glosa k důvěryhodnosti Lidových listů.]

431

č. 3

[Autor neuveden]: Eduard Winter; s. 204. [Medailon.]

432

kZ. [= ?]: Básník a jeho ctitelé; s. 204–205. [Ironická poznámka k interpretaci Máchy.]

433

rč [= RENČ Václav]: Jedna nechápavost a jeden nemrav; s. 205. [Glosa ke kritikám Fr. Götze a Jos. Hory obsahujícím detaily ze soukromí autorů.]

434

–or– [= ?]: U všech dobře smýšlejících; s. 206–207. [Glosa k příspěvkům v Lidových listech a Lidových novinách týkajícím se katolicismu.]

435

T. R. [= ?]: Francouzské volby; s. 207–208. [Poznámka k volbám ve Francii a vítězství tamní levice.]

436

[sv. Kateřina Sienská]: Jistému vznešenému prelátovi. Z listů sv. Kateřiny Sienské, vyd. Jos. Florian ve Staré Říši; s. 208.

437

č. 4

tv [= VODIČKA Timotheus]: Poznámka k Renčovým „Studánkám“; s. 259–261.

[Recenze. Renč, V.: Studánky, 1935.]

438

D. G. [= ?]: Hlas církve; s. 261–262. [Poznámka ke stylistické úrovni papežských listů.]

439

Mvd. [= ?]: Vůdcové nepovolání a povolání; s. 262. [Glosa k módě být katolíkem.]

440

rč [= RENČ Václav]: Československé učitelstvo a mrtvá hmota; s. 263–264. [Glosa k nadutosti jistého učitele, který se rozčiloval nad prosbou vlády, kléru a osobností kultury o příspěvek na rekonstrukci chrámu na Velehradě.]

441

tv [= VODIČKA Timotheus]: Když mluví básník z jámy hnojné; s. 264. [Ironická glosa k Neumannovým Novým zpěvům.]
442

VODIČKA Timotheus: Žertíky „Lidových listů“; s. 264–265. [Poznámka k Lidovým listům.]
443

RAMEK Václav: Tihamér Tóth; s. 265. [Medailon.]
444

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: „Národní osvobození“ radí co dělati a čeho nechati; s. 265–266. [Odpověď redaktoru Nár. osvobození, který reagoval (18. července 1936) na články o stavovství uveřejněné v Řádu.]
445

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Jak vidí průmysl svou budoucnost; s. 266–267. [Poznámka k valné hromadě československých průmyslníků konané v červnu 1936.]
446

vn. [= ?]: Haile Selassie vypráví v dobré společnosti; s. 267–268. [Ironická poznámka k OSN.]
447

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Národní socialisté a stavovská myšlenka; s. 268. [Glosa.]
448

č. 5

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: Rud. J. Malý: Kříž nad Evropou, Revoluce dvacátého století; s. 327–328. [Recenze. Malý, R. J.: Kříž nad Evropou, Revoluce 20. století. Praha, 1935.]
449

B. R. [= REYNEK Bohuslav]: Richard Billinger; s. 328–329. [Poznámka ke zprávě, že Billinger je stoupencem hitlerismu.]
450

rč [= RENČ Václav]: Tudy chodíte tiše; s. 329. [Ironická poznámka k monografii o Březinovi autorky Anny Pospíšilové.]
451

–jhl– [= JEHLIČKA Ladislav]: Ej uchněm!; s. 329. [Glosa k listu Hej rup.]
452

–jhl– [= JEHLIČKA Ladislav]: Nemravý v kostelech; s. 330. [Glosa o neúctě k domům Božím.]
453

J. H. [= HERTL Jan]: Přátelská služba Dr. Alfréda Fuchse; s. 330–331. [Odpověď na reakci Alfréda Fuchce (Lidové listy) na článek Vůdcové povolání a nepovolání z Řádu č. 4.]
454

PAPINI Giovanni: Jeden obraz z naší náboženské a bezbožnické literatury; s. 331–332. [Ukázka z knihy Život Kristův, vydané L. Kuncířem.]
455

č. 6

[Autor neuveden.]: Studie univ. prof. Dr. Hanse Eibla; s. 392. [Poznámka ke studii uveřejněné v Řádu č. 6, r.1936.]
456

kz [= ?]: F. M. William: Život Ježíše Krista v kraji a lidu izraelském; s. 392–393. [Recenze. Wiliam, F. M.: Život Ježíše Krista v kraji a lidu izraelském. Vyšehrad, Praha.]
457

Josef [= ?]: Bernard Shaw; s. 393. [Ironická poznámka ke hře o Svaté Janě uváděné v Nár. divadle.]
458

kz [= ?]: Poznání, Karel Polák a čsl. liter. historie; s. 393. [Ironická glosa k úrovni badatelů zabývajících se literaturou.]
459

Josef [= ?]: Anna Pospíšilová; s. 393–395. [Ironická poznámka ke knize A. Pospíšilové o Březinovi.]
460

[Autor neuveden]: Biskup Hudal o bolševismu; s. 395–396. [Poznámky k projevu. Přetištěný projev biskupa Hudala o bolševismu.]
461

tv [= VODIČKA Timotheus]: Křesťanský socialismus a Filozofická revue; s. 396–397. [Poznámka k nesmyslnému používání termínu „křesťanský socialismus“ ve Filozofické revue.]
462

js [= STRĚDA Jindřich]: Noví legitimisté; s. 397–398. [Poznámka k dění ve Španělsku během povstání.]
463

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Národní hospodářství na střední školy; s. 398. [Poznámka k reformě školních osnov.]
464

zd [= ?]: Uvolněné síly dra Schachta; s. 399. [Poznámka o hospodářské situaci v Německu ve 30. letech.]
465

č. 7

J. D. [= ?]: N. V. Gogol, Rozjímání o mši svaté; s. 458–459. [Recenze. Gogol, N. V.: Rozjímání o mši svaté. Dobré Dílo, Stará Říše, 1936.]

466

tv [= VODIČKA Timotheus]: K Halasově nové knize; s. 459–461. [Recenze. Halas, F.: Dokořán. Melantrich, Praha, 1936.]

467

tv [= VODIČKA Timotheus]: Josef Čapek: Kulhavý poutník; s. 461–463. [Recenze. Čapek, J.: Kulhavý poutník, 1936.]

468

kz [= ?]: Život Jos. Seb. Bacha; s. 464. [Glosa ke knize vzpomínek na J. S. Bacha z pera jeho ženy. Topičovy bílé knihy.]

469

Vn. [= ?]: Posvátná hudba u nás; s. 464–465. [Rozhořčená poznámka k nahrazování liturgických písní jinými skladbami během mše.]

470

Vn. [= ?]: Konkordance československá; s. 465–466. [Glosa ke katolickým knihkupectvím a tiskárně ČAT.]

471

STŘEDA Jindřich: Vae vobis hypocritae; s. 466–468. [Poznámka ke španělské válce a reakcím inteligence na ni.]

472

VOŘÍŠEK Rudolf: Odpověď Právu lidu; s. 468. [Reakce na kritiku knihy Stavovská myšlenka z Práva lidu z 15. listopadu 1936.]

473

[Autor neuveden]: Oprava; s. 468. [Oprava chybně otištěného verše v básni S. Renaudové, Řád č. 6, r. 1936.]

474

č. 8

tv [= VODIČKA Timotheus]: Kniha poslušnosti; s. 531. [Recenze. Psychari, E.: Setníková cesta. Olomouc, 1936.]

475

tv [= VODIČKA Timotheus]: Sigrid Undsetová: Olav Audunssön, s. 531–532. [Recenze. Undsetová, S.: Olav Audunssön, Vyšehrad, Praha, 1936.]

476

MARTINEK Jan: Pro Španělsko; s. 532–533. [Glosa ke španělské občanské válce.]

477

J. H.: [= HERTL Jan]: Prosba k Dr. Alfrédu Fuchsovi, v psaní pánu Mocnému; s. 533–534. [Glosa k Lidovým listům.]
478

F. L. [= LAZECKÝ František]: Karel Čapek neudává; s. 534–537. [Ironický článek.]
479

BEROUNSKÝ Stanislav: „Rozpravy, p. Dr. Sulík a „stavovská otázka“; s. 537–539. [Reakce na článek v čas. Rozprava.]
480

tv [= VODIČKA Timotheus]: Strategie vojenská a strategie citová; s. 539–540. [Glosa k vojenské smlouvě se Sověty.]
481

EPIGRAMY

č. 5

Maximax [= ?]: Mladá generace soc. dem.; s. 330. [Rýmovaná posměšná básnička.]
482

Maximax [= ?]: Panu K. Č. s chotí; s. 332. [Ironická básnička.]
483

č. 6

HRUBÍN František: Passionaria; s. 400. [Humorná básnička.]
484

RENČ Václav: Ženeva se loučí s Haile Selassiem; s. 400. [Ironická básnička.]
485

HRUBÍN František: Blok; s. 400. [Popěvek.]
486

č. 8

RENČ Václav: Puklý chrám pod horou v českém slově; s. 540. [Básnička.]
487

Dášenska [= ?]: Smích Karla Čapka; s. 540. [Posměšná básnička.]
488

POEZIE PŮVODNÍ

č. 1

LAZECKÝ František: Mělník; s. 1–4. [Báseň.]
489

č. 2

KOSTOHRYZ Josef: Kain; s. 71–72. [Báseň.]
490

DOSKOČIL Karel: Slovo; s. 81. [Báseň.]
491

DOSKOČIL Karel: Svědectví; s. 82. [Báseň.]
492

č. 3

REYNEK Bohuslav: Dívka v úsvitu; s. 133. [Báseň.]
493

REYNEK Bohuslav: Letní slunovrat; s. 134. [Báseň.]
494

MICHÁLEK A. V.: Tůň; s. 142. [Báseň.]
495

MICHÁLEK A. V.: Zastavení; s. 142–143. [Báseň.]
496

č. 4

ZAHRADNÍČEK Jan: Svatodušní svátky; s. 197. [Báseň.]
497

ZAHRADNÍČEK Jan: Po ranním klekání; s. 198. [Báseň.]
498

ZAHRADNÍČEK Jan: Třesk slova o slovo; s. 199. [Báseň.]
499

č. 5

RENČ Václav: Hovor s nenarozeným; s. 261. [Báseň.]
500

RENČ Václav: Otcův hrob; s. 262–263. [Báseň.]
501

č. 6

HRUBÍN František: Na smrt Raoula Ponchona; s. 333–334. [Báseň.]

502

Dvě slovenské koledy; s. 340–341. [Lidové vánoční koledy.]

503

č. 7

LAZECKÝ František: Modlitba k svatému Ignáci z Loyoly; s. 397–398. [Báseň.]

504

č. 8

VOKOLEK Vladimír: Než matka vrátí se; s. 461–462. [Báseň.]

505

BERKA Josef: Hromnice; s. 469. [Báseň.]

506

BERKA Josef: Cestou k Jínu; s. 470. [Báseň.]

507

POEZIE PŘEKLAPOVÁ**č. 1**

RILKE Rainer Maria: Zvěstování Panny Marie; s. 22. [Báseň; přel. V. R.]

508

RILKE Rainer Maria: Nedůvěra Josefova; s. 22–23. [Báseň; přel. K. V. R.]

509

č. 2

Bůh tvrz Jisraelova, žalm 46; s. 69. [Žalm; přel. J. Heger.]

510

Důvěra v Boha, žalm 57; s. 70. [Žalm; přel. J. Heger.]

511

č. 3

KRASIŇSKI Zygmunt: Litanie; s. 141. [Báseň; přel. J. Janouch.]

512

č. 4

CAROSSA Hans: Domov; s. 207–208. [Báseň; přel. B. Reynek.]

513

CAROSSA Hans: Utajená krajina; s. 208. [Báseň; přel. B. Reynek.]

514

CAROSSA Hans: Stará kašna; s. 209. [Báseň; přel. B. Reynek.]

515

č. 5

KRASIŇSKI Zygmunt: Modlitba za zemřelé; s. 279. [Báseň; přel. J. Janouch.]
516

č. 6

REYNAUD Jacques: Nokturno; s. 334–335. [Báseň; přel. V. Renč.]
517

č. 7

Mne nenutí, můj Kriste, milovati; s. 401. [Báseň. Španělský anonym ze 16. století; přel. Z. Šmíd.]
518

GÓNGORA Luis de: Narození Ježíše Krista; s. 402–403. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
519

LUIS Z LEÓNU Fray: Nanebevstoupení; s. 404. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
520

VEGA Lope de: Sonet; s. 408. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
521

MACHADO Antonio: Láska a hory; s. 408–409. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
522

MACHADO Antonio: Saeta; s. 409. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
523

č. 8

BUONARROTI Michelangelo: Dva sonety; s. 471. [Básně; přel. J. Rey.]
524

MILÍČ Jan: Modlitby; s. 485–492. [Původní i přeložené modlitby. Přeložené uvedeny v obou jazycích; přel. J. Milíč.]
525

PRÓZA PŮVODNÍ

č. 2

VODIČKA Timotheus: Andronikos, čili o skrytých dějinách lásky; s. 73–81. [Črta formou dialogu mezi Liciniem a Andronikem.]
526

č. 3

DURYCH Jaroslav: Děťátko; s. 135–140. [Povídka.]
527

č. 4

RENČ Václav: Malborgův dům; s. 199–207. [Povídka.]

528

č. 5

ČEP Jan: Zatopená ves; s. 264–278. [Povídka.]

529

LAZECKÝ František: Tři schody; s. 280–282. [Črta.]

530

PRÓZA PŘEKLAADOVÁ

č. 7

AZORÍN (José Martínez Ruiz): Moře; s. 405–407. [Črta; přel. Z. Šmíd.]

531

č. 8

BEHEIM-SCHWARZBACH Martin: Svůdcova smrt; s. 463–469. [Povídka; přel. B. Reynek.]

532

ČLÁNKY

č. 1

CLAUDEL Paul: Kniha Ester; s. 5–21. [Studie; přel. J. Zaorálek.]

533

GUARDINI Romano: Nové nebe a nová země; s. 23–26. [Úvaha o tajemství bytí tvorstva; přel. J. Hardava.]

534

VODIČKA Timotheus: Pokus o filozofii kritiky; s. 27–30. [Referát o studii Marcela Braunschviga o abbé Du Bosovi. Vyšlo ve Staré Říši jako 34. kurs.]

535

HERTL Jan: Stalinova cesta k principátu; s. 31–50. [Studie o vývoji „Leninova dědictví“ v Rusku a o Stalinově cestě k moci.]

536

STŘEDA Jindřich: Dohoda s našimi menšinami; s. 50–57. [Referát o česko-německé vnitropolitické otázce.]

537

č. 2

HAECKER Theodor: O podstatě křesťanského umění; s. 83–101. [Studie; přel. K. Dvořák.]

538

DANIEL ROPS: Vděčnost Rilkoví; s. 102–111. [Studie-esej o Rilkoví; přel. V. Renč.]
539

LAZECKÝ František: Vláda otroctví; s. 111–122. [Esej o nesvobodě mimo Boží zákon.]
540

č. 3

MADAULE Jacques: Drama Pavla Claudela; s. 143–150. [Esej o dramatickém díla Paula Claudela.]
541

GUARDINI Romano: Tvář Boží; s. 151–154. [Esej o proměně vnímání Boha v průběhu lidského života; přel. J. Hadrava.]
542

MIKLÍK Konstantin: Poznání Boha přirozeným světlem rozumu; s. 155–170. [Studie o poznávání Boha, vychází z Tomáše Akvinského.]
543

STŘEDA Jindřich: Slovo o Židech; s. 170–176. [Esej o potřebě přijmout židovský národ, vyvarovat se likvidace jednoho národa pro zachování jiného, navzdory jeho jinakosti.]
544

SPANN Othmar: Spěje německé hospodářství k pohromě?; s. 177–182. [Esej o vývoji hospodářství v Německu ve 30. letech, jeho obhajoba; přel. S. Berounský.]
545

č. 4

VAŠICA Josef: K otázkám barokního písemnictví; s. 209–216. [Studie o 4 eschatologických písních.]
546

MARITAIN Jacques: Klíč zpěvů; s. 217–235. [Filozofická úvaha nad uměním, zejm. hudbou a poezií.]
547

KOSTOHRYZ Josef: O naději; 235–242. [Esej o křesťanských ctnostech, zejm. o naději.]
548

TOMAS Isidro Goma: Španělský případ; s. 242–254. [Článek o španělské válce očima toledského arcibiskupa; přel. K. Vach.]
549

č. 5

FUMET Stanislas: Obrana Léona Bloye; s. 282–292. [Apologie pronesená r. 1936 v Katolickém institutu v Paříži; přel. J. H.]
550

VAŠICA Josef: K otázkám barokního písemnictví; s. 292–302. [Studie o barokním spisovateli Tomáši Xaveriovi Laštovkovi.]

551

WEIRICH Marko: Mzda a rodina; s. 303–320. [I. část studie o sociální otázce rodiny a potřebě tzv. spravedlivé mzdy, pokračování viz záznam č. 558.]

552

č. 6

GUARDINI Romano: Král, jemuž vše žije; s. 336–339. [Úvaha nad slovy ze zádušní liturgie církve; přel. J. Hadrava.]

553

CHESTERTON Gilbert Keith: Duch Vánoc; s. 341–345. [Esej o podstatě a paradoxech Vánoc; přel. L. Gregor.]

554

MICHEL Ernst: Křesťanova odpovědnost; s. 346–354. [Úvaha o světské a křesťanské odpovědnosti, o autoritách; přel. K. Dvořák.]

555

STŘEDA Jindřich: Svoboda a totalita; s. 355–366. [Esej o principech středověku a nových diktaturách.]

556

WEIRICH Marko: Mzda a rodina; s. 366–386. [II. část studie o sociální otázce rodiny a potřebě tzv. spravedlivé mzdy; I. část viz záznam č. 553.]

557

č. 7

DURYCH Jaroslav: Ve stínu Španělska; s. 399–401. [Esej.]

558

EVERTSOVÁ, E.: El Greco; s. 410–414. [Studie osobnosti a díla; přel. Z. Šmíd.]

559

SALAYERRÍA José María: Rytíř s mečem; s. 415–417. [Interpretace El Grecových obrazů; přel. M. Baušová.]

560

ŠMÍD Zdeněk: Dva pohledy na baroko; s. 418–426. [Rozbor dvou prací na téma baroko. d'Ors, Eugenio: O baroku. Paříž, 1937.; Černý, Václav: O básnickém baroku. Praha, 1937.]

561

GASSET José Ortega y: Smrt a Zmrtvýchvstání; s. 427–431. [Úvaha nad El Grecovým obrazem Svatý Mauricius; přel. Z. Šmíd.]

562

ORTEGA Juan B.: Don Miguel de Unamuno a španělská revoluce; s. 432–441. [Studie osobnosti; přel. L. Gregor.]

563

BALMET Jakub: Tresty a odměny; s. 441–447. [Úvaha nad tresty a odměnami a jejich fungování v Božím řádu; přel. K. Miklík.]

564

MARAÑÓN Gregorio: Chvála moudrosti; s. 448–455. [Stručná biografie L. Pasteura; přel. Z. Šmíd.]

565

č. 8

VILIKOVSKÝ Jan: Milíčovy české modlitby; s. 472–484. [Studie o staročeských modlitbách.]

566

GUARDINI Romano: Otče náš, jenž jsi na nebesích; s. 492–500. [Meditace nad modlitbou Páně; přel. J. Hadrava.]

567

KOSTOHRYZ Josef: O minulosti; s. 501–507. [Úvaha nad břemenem minulosti, jež si člověk nese po celý život.]

568

PAGES Georges: Pojetí historie v dnešní Francii; s. 508–515. [Úvahy o historii člena francouzské Společnosti pro moderní dějiny; přel. J. H. [= J. Hadrava].]

569

STŘEDA Jindřich: Česká pravice; s. 516–520. [Úvaha nad politickou situací v Československu.]

570

VARIA

č. 1

HOŠČÁLEK Josef: Chvála chudých duchem; s. 57–60. [Úvaha nad veršem z Matoušova evangelia „blahoslavení chudí duchem...“]

571

JEHLIČKA Ladislav: Bílá hora ve světle evropské politiky; s. 60–62. [Referát o knize. Tapié, V. L.: Bílá hora a francouzská politika. Melantrich, Praha, 1936.]

572

MARTINEK Jan: Dopis českým komunistům o spiknutí ticha; s. 62–64. [Reakce na snahu komunistů vytvořit jednu frontu ateistů a křesťanů.]

573

č. 3

VORÍŠEK Rudolf: Filozofie deštníku; s. 183–184. [Esej o nevhodnosti kapitalismu a socialismu.]

574

č. 4

MICHNA Kristián: Úvaha o demokracii z jejího vlastního hlediska; s. 254–258. [Ironická eseje o nemožnosti fungování demokracie.]

575

č. 5

DURYCH Jaroslav: Bílá hora; s. 321–322. [Úvaha nad dědictvím Bílé hory.]

576

DANIEL ROPS: Dopis z Francie; s. 323–327. [Dopis pro Řád o stavu katolicismu ve Francii; přel. L. J.]

577

Gr. [= ?]: Nové sovětské vlastenectví – staré pojetí ruské historie; s. 327–329. [Esej o novém výkladu dějin v sovětském Rusku.]

578

č. 6

JEHLIČKA Ladislav: Světlo z Německa; s. 387–391. [Esej o krystalizaci katolické církve v Německu.]

579

č. 8

MAURIAC Francois: Učitelé ve Francii; s. 521–523. [Esej o „odkřesťanštění“ učitelů ve Francii; přel. E. Formanová.]

580

MICHNA Kristián: Krásné důsledky aparátnické demokracie; s. 524–527. [Esej o demokracii a diktatuře.]

581

DANIEL ROPS: Dopis z Francie; s. 527–532. [Zpráva o stavu katolicismu a politiky ve Francii. Psáno pro Řád; přel. L. J.]

582

BEROUNSKÝ Stanislav: Co víme o Německu?; s. 532–534. [Esej o českém nezájmu o současnou kulturně-politickou situaci v Německu.]

583

BORGÉOVÁ Helene: O duši chudého; s. 534–539. [Portrét francouzského kněze „přítele chudých“ A. Chevriera; přel. O. A. Tichý.]

584

KNIHY

č. 1

tv [= VODIČKA Timotheus]: Francois Mauriac: Klubko zmijí; s. 64 [Recenze. Mauriac, F.: Klubko zmijí. Praha, 1936.]

585

tv [= VODIČKA Timotheus]: Hans Waltzik: Jiřina; s. 65. [Recenze. Waltzik, H.: Jiřina. Vyšehrad, Praha, 1936.]

586

č. 2

rč [= RENC Václav]: Izaiáš v rytmickém překladu; s. 122–124. [Referát o překladatelské činnosti Josefa Hegera.]

587

Sv [= ?]: Po cestách mystiků k lásce Boží; s. 124–125. [Referát o knize Po cestách mystiků k lásce Boží. Vyd. dominikáni v Olomouci.]

588

jh [= HERTL Jan]: G. Hoornaert, S. J.: Breviář; s. 125–126. [Recenze. Hoornaert, G.: Breviář. Dobré dílo, Stará Říše.]

589

č. 3

kz [= ?]: Zerantto, Claes, Webbová; s. 185–186. [Referát o třech knihách z melantrišské edice Epika: Zerantto, Q.: Život na ruby. Claes, E.: Syn po tátovi. Webbová, M.: Dům u vody.]

590

tv [= VODIČKA Timotheus]: Jean de Courberive: Obhajoba mlčení; s. 186. [Recenze. Courbevire, J. de: Obhajoba mlčení. 36. kurs, Stará Říše.]

591

–ma [= ?]: Katechismus modliteb; s. 187. [Recenzní poznámka. Texty hlavních modliteb Církve. Vybral a přeložil Konstantin Milkík. Lad. Kuncíř, 1937.]

592

rč [= RENC Václav]: Zdeněk Vavřík: Klenba; s. 187–188. [Recenze. Vavřík, Z.: Klenba. 1936.]

593

–jhl– [= JEHLIČKA Ladislav]: František Křelina: Puklý chrám; s. 188–189. [Recenze. Křelina, F.: Puklý chrám. Novina, Praha, 1937.]

594

kz [= ?]: Aucassin a Nicoletta; s. 189–190. [Poznámka k novému překladu starofrancouzské povídky.]
595

pk [= ?]: Josef Činek: Velehrad víry; s. 190. [Recenzní poznámka. Činek, J.: Velehrad víry. Olomouc, 1937.]
596

POZNÁMKY

č. 1

–od– [= ?]: Po revoluci; s. 65–66. [Glosa o politické poezii.]
597

K. Vch. [= VACH Karel]: Pro strach židovský v Národním osvobození; s. 66–67. [Glosa.]
598

K. V. [= VACH Karel]: Smysl pro historii; s. 67. [Glosa k vzpomínání na 28. říjen.]
599

K. V. [= VACH Karel]: Homér vyřizený pokrokovým autorem; s. 67. [Glosa ke školnímu překladu Iliady a Odysey.]
600

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Vnitřní kolonizace v Československu; s. 67–68. [Poznámka k návrhům na osídlení půdy nezaměstnanými.]
601

vzd. [= ?]: Vstoupíš do sokolského nebe; s. 68. [Glosa k řeči pronesené na pohřbu Renaty Tyršové.]
602

č. 2

Jk [= ?]: Mír; s. 126–127. [Poznámka o míru mimo rámec katolicismu.]
603

MAREŠ, F.: Univerzita Karlova; s. 127–129. [Poznámka k článku Jindřicha Středy Dohoda s našimi menšinami uveřejněnému v Řádu č. 1, r. 1937.]
604

K. Vch. [= VACH Karel]: Příznačný zjev jistého nacionalismu; s. 129. [Glosa k článkům o španělské válce v Nár. osvobození a Poledním listu.]
605

Redakce: Dopis panu prof. Husovy fakulty J. L. Hromádkovi; s. 129–131. [Otevřený dopis J. L. Hromádkovi, který napadal Řád z fašistické orientace.]
606

rč [= RENCĚ Václav]: Dva bratři a poezie; s. 131–132. [Poznámka k odpovědím Karla a Josefa Čapkových na anketu v čtvrtletníku U.]
607

[Autor neuveden]: Obnova; s. 132. [Upozornění na katolický časopis Obnova, vycházející v Opavě.]
608

č. 3

[Autor neuveden]: Rilkova smrt (překlad z německé revue Hochzeit); s. 190–192. [Poznámka o posledních dnech R. M. Rilkeho; přel. K. Vach.]
609

tv [= VODIČKA Timotheus]: Smrt F. X. Šaldy; s. 192–193. [Glosa k glorifikování Šaldova díla po jeho smrti.]
610

REHEK Enor: „Kdyby bylo možno, byli by uvedeni v blud i vyvolení“; s. 193–195. [Poznámka o španělské válce.]
611

tv [= VODIČKA Timotheus]: Jak jsou naši političtí katolíci informováni; s. 198. [Výňatky z českých a anglických katolických novin.]
612

č. 4

rč [= RENCĚ Václav]: Výstava Břetislava Štorma; s. 258–259. [Recenze výstavy.]
613

K. Ch. [= ?]: Dr. M. Habáň, Psychologie; s. 259–260. [Recenze. Habáň, M.: Psychologie. Akord, Brno, 1937.]
614

tv [= VODIČKA Timotheus]: Příliš snadné vyklizování; s. 260. [Poznámka T. Vodičky k Florianově odsudku Vodičkova článku Pokus o filozofii kritiky otištěném v Řádu č. 1, r. 1937/38.]
615

č. 5

tv [= VODIČKA Timotheus]: Francois Mauriac: Život Ježíšův; s. 329–330. [Recenze. Mauriac, F.: Život Ježíšův. Vyšehrad, Praha, 1937.]
616

J. M. [= MARTINEK Jan]: Filozofický slovník; s. 330–331. [Poznámka o vydání Fil. slovníku. Brno, 1937.]
617

Red. [= Redakce] : Pan profesor Dr. J. L. Hromádka se rád hádá; s. 331–332. [Odpověď na Hromádkův článek „Hádání s katolíky“ otištěné v Katolické revui.]
618

č. 6

REY Jan: Opera podle Erbenova „Vodníka“; s. 392–393. [Recenze opery. Vomáčka, B. – Wenig, A.: Vodník, premiéra 17. 12. 1937, ND.]

619

Rč [= RENCĚ, Václav]: Nový francouzský básník; s. 393–394. [Medailon Jeana Massina.]

620

Sv [= ?]: Bl. Jindřich Suso: O věčné moudrosti; s. 395–396. [Recenze. Suso, J.: O věčné moudrosti. Olomouc, 1937.]

621

č. 7

ŠMÍD Zdeněk: Španělský Kristus; s. 456–457. [Poznámka k událostem ve Španělsku a potřebě rychlé pomoci.]

622

Vch. [= VACH Karel]: Náboženské pronásledování ve Španělsku; s. 457–458. [Zpráva o náboženském pronásledování ve Španělsku.]

623

REY, Jan: Židovské divadlo; s. 458–459. [Recenze na židovské divadlo Habimy.]

624

Z. Š. [= ŠMÍD Zdeněk]: Glosa na okraj tohoto čísla; s. 459–460. [Glosa k „španělskému“ Řádu č. 7, r. 1937.]

625

Red. [= Redakce]: Třeba ještě podotknout; s. 460. [Poznámka k podílu Zdeňka Šmída na Řádu č. 7, r. 1937.]

626

č. 8

REY Jan: Nové dílo Bohuslava Martinů; s. 540–541. [Zpráva o nové divadelní hře Bohuslava Martinů Julietta.]

627

STLOUKAL, K.: Několik slov o G. Pagesovi; s. 541–542. [Medailon.]

628

Vch. [= VACH Karel]: Dvě původní prózy; s. 542. [Poznámka. Štorm, B.: Vladařství růže, Praha. 1937.; Waters, Ch.: Povídka o starém námořníku. Praha. 1937.]

629

Vch. [= VACH Karel]: Josef Berka: Klekání a Pokorná země; s. 543. [Poznámka. Berka, J.: Klekání. Plzeň, 1937.; Berka, J.: Pokorná země. Klatovy, 1937.]

630

Redakce: Přítomnost chce po nás víru živou; s. 543–544. [Odpověď Fr. Laichterovi na
článek v čas. Přítomnost.]

631

EPIGRAMY

č. 2

Scarbo [= ?]: František Uchvátal; s.132. [Ironická básnička.]

632

č. 3

Maximax [= ?]: Hledá se touto cestou; s. 196. [Básnička.]

633

Maximax [= ?]: Menší metamorfóza; s. 196. [Básnička o S. K. Neumannovi.]

634

č. 5

Maximax [= ?]: Za to, že to nedal do knížek; s. 332. [Básnička o Jindřichu Vodákovi.]

635

Maximax [= ?]: Jedinečné trávení; s. 332. [Básnička o Josefu Horovi.]

636

POEZIE PŮVODNÍ

č. 1

ZAHRADNÍČEK Jan: S očima otevřenýma; s. 1–2. [Báseň.]
637

č. 2

REYNEK Bohuslav: Boží muka; s. 73–74. [Báseň.]
638

BERKA Josef: Strom na pahorku; s. 74. [Báseň.]
639

BERKA Josef: Chléb v kamení; s. 75. [Báseň.]
640

PILARĚ Jan: Zas zpívám; s. 86. [Báseň.]
641

č. 3

KOSTOHRYZ Josef: Don Juan; s. 137. [Báseň.]
642

č. 4

LAZECKÝ František: Svatý František z Assisi; s. 201–202. [Báseň.]
643

LAZECKÝ František: Matčina modlitba; s. 202–204. [Báseň.]
644

č. 5

HRUBÍN František: Tíha země; s. 265. [Báseň.]
645

HRUBÍN František: U srdce tvého; s. 265–266. [Báseň.]
646

ŠMÍD Zdeněk: Vzkaz; s. 279–281. [Báseň.]
647

č. 6

Lidová píseň (vybral V. Bitnar); Maria v ráji; s. 329. [Píseň.]
648

č. 8

LAZECKÝ František: Dva zpěvy k věrným zemřelým; s. 457–460. [Báseň.]
649

POEZIE PŘEKLADOVÁ

č. 6

PONCHON Raoul: Ať žije voda; s. 343–344. [Báseň; přel. F. Hrubín.]
650

PRÓZA PŮVODNÍ

č. 1

LAZECKÝ František: Křest; s. 2–10. [Povídka.]
651

č. 2

KŘELINA František: Listy dobrovolníkovi; s. 76–80. [Ukázka z rukopisného románu Pokoj vám.]
652

KOSTOHRYZ Josef: O všedním životě; s. 80–86. [Esej.]
653

č. 5

LAZECKÝ František: Vesnický hřbitov; s. 266–279. [Povídka.]
654

KOSTOHRYZ František: O statečnosti a hrdinství; s. 290–295. [Esej.]
655

č. 8

KŘELINA František: Poutník se na mostě zjevuje; s. 460–465. [Ukázka z prózy Po kymácivém mostě.]
656

PRÓZA PŘEKLADOVÁ

č. 4

FORT Gertrud von le: Říše pacholety; s. 205–214. [Povídka; přel. K. Vach.]
657

č. 5

SKAGRA Petr: Kázání o lásce k vlasti; s. 295–306. [Esej; přel. J. Janouch.]
658

č. 6

VARENDE Jean de La: Píseň královská; s. 330–342. [Povídka; přel. J. Zaorálek.]
659

č. 7

ANDRZEJEWSKI Jerzy: Noční zpytování faráře Siecheně; s. 393–397. [Povídka; přel. J. Janouch.]

660

ČLÁNKY

č. 1

VAŠICA Josef: Několik slov o díle Jakuba Demla; s. 11–15. [Esej o Jakubu Demlovi. K básnickovým šedesátinám.]

661

ŠMÁLOV Jožo K.: Slovo básnikovo a slovo vedcovo; s. 15–18. [Esej o pojetí světa u básníka a u vědce.]

662

VOŘÍŠEK Rudolf: Falešné vědomí; s. 18–31. [Filozofická studie o tzv. falešném vědomí moderního člověka a středověkém řádu chápání pravdy.]

663

KALISTA Zdeněk: O potřebě duchovního zřetele při dějinách selských; s. 31–40. [Studie o vlivu duchovního života (baroka) na utváření národního uvědomění selského stavu.]

664

STŘEDA Jindřich: Anglická revoluce; s. 40–48. [Historie Anglie od Cromwellovy republiky po 19. století.]

665

č. 2

VODIČKA Vavřinec T.: Ironie Karla Čapka; s. 87–92. [Stat' o uvědomované i neuvědomované ironii v díle Karla Čapka.]

666

KRÁLÍK Oldřich: Svět Karla Čapka; s. 92–107. [Studie o díle Karla Čapka, o jeho vývoji, motivech, tématech, i „tragickém myšlenkovém bloudění“ a „tragickém humanismu“.]

667

STŘEDA Jindřich: Obrana středověkých předsudků; s. 108–114. [Poznámky k stopadesátému výročí Velké francouzské revoluce.]

668

BAUŠOVÁ Marie: Věčné Španělsko a jeho protichůdce; s. 114–119. [Stat' o snaze levice odkatolizovat Španělsko.]

669

č. 3

MIKLÍK Konstatntin: Otec křesťanstva; s. 138–148. [Nekrolog papeže Pia XI.]

670

VILIKOVSKÝ Jan: Abatyše Kunhuta; s. 149–163. [Studie osobnosti.]
671

VYSKOČIL Albert: K základům nového útvaru české poezie; s. 164–178. [Studie o českém literárním baroku.]
672

WEIRICH Marko: Hospodářské zajištění rodiny; s. 178–189. [Příspěvek k sociální politice rodinných příplatků.]
673

č. 4

J. S. [= STŘEDA Jindřich]: Písně starověrců; s. 215–218. [Článek o pravoslavném náboženství s ukázkami lidových písní.]
674

RENČ Václav: Poznámky o svobodě umělce; s. 218–230. [Stat' o svobodě a umění.]
675

ŠMÁLOV Jožo K.: Tri state o umění; s. 231–236. [Statě o umění všeobecném, katolickém a národním.]
676

TICHÝ Otto Albert: Problém moderní hudby; s. 237–243. [Esej o minimální tvorbě současné chrámové hudby.]
677

MIKLÍK Konstantin: Organizace školství čili služba k národní výchově; s. 243–253. [Stat' o náboženském vzdělání jako o cestě k národnímu obrození.]
678

č. 5

VAŠICA Josef: Několik poznámek k baroknímu písemnictví; s. 281–289. [Studie o kramářských písních doby baroka a vlivu umělé tvorby na ně.]
679

WEIRICH Marko: Návrh na rodinné příplatky v českých zemích; s. 306–318. [Studie s konkrétním řešením sociální otázky rodiny.]
680

č. 6

STRAKOŠ Jan: Máchův čin; s. 345–353. [Studie o Máchově díle, zejm. rozbor Máje.]
681

KRÁLÍK Oldřich: Máchovo výročí, aneb způsoby literárního poznání; s. 353–360. [Studie o dosavadním bádání nad Máchovým dílem, analytický přehled máchovské literatury.]
682

KOBLINSKI-ELLIS, Lev: Tragika ruské literatury; s. 361–368. [Studie o ruské literatuře; přel. K. Dvořák.]

683

STŘEDA Jindřich: Poslední Stuartovna; s. 368–379. [Studie historická.]

684

č. 7

KRÁLÍK Oldřich: Cesta Jana Čepa; s. 397–408. [Studie o díle. I. část. Pokrač. viz záznam č. 689]

685

GUARDINI Romano: Modlitba; s. 408–414. [Esej.]

686

KALISTA Zdeněk: Před domovem Josefa Pekaře; s. 415–425. [Přetištěný projev pronesený při odhalování pamětní desky J. Pekařovi a J. M. Černému.]

687

MIKLÍK Konstantin: Škola vlastenecká, s. 425–440. [Stat' o vlasteneckém ustavení školy.]

688

č. 8

KRÁLÍK Oldřich: Cesta Jana Čepa; s. 465–485. [Studie o díle. II. část. Začátek viz záznam č. 685.]

689

POUCEL Victor: Svaté vidění; s. 485–493. [Úvaha nad viděním jako darem Božím; přel. J. Zahradníček.]

690

VOŘÍŠEK Rudolf: Česká otázka ve světle díla Theodora Haeckera; s. 493–500. [Esej o (Masarykově) tzv. české otázce ve světle opravdového křesťanství.]

691

STŘEDA Jindřich: Jakub Třetí; s. 500–507. [Studie historická.]

692

Z naučení Jakuba II. synovi; s. 507–509. [Úryvky z rad Jakuba II. synu Jakubovi III; přel. J. Středa.]

693

Jakobitské písně; s. 509–515. [Písně stoupenců Jakuba II; přel. J. Středa.]

694

PEŘICH Leopold: Stará písnička; s. 515–520. [Starý politický pamflet složený na motivy Otčenáše.]

695

POHÁDKY Z NAŠÍ VESNICE

č. 1

Všezvěd Všudybud [= ?]: Podivuhodný život Mr. Harry Greena; s.54–59. [Životopis-alegorie anglického pokrokáře H. Greena – o tom, jak Československo opouštějí spojenci.]

696

č. 7

Jiskrnáč-Zápasník, Lubomír [= ?]: Nekrolog aneb mrtvolomluv pro ty, kdož hodlají zemřít; s. 440–445. [Ironický článek k pohřbu žehem.]

697

VARIA

č. 1

STŘEDA Jindřich: České hereze; s. 49–51. [Ironická stať ke vzniku republiky a odklonu od katolicismu.]

698

REY Jan: Láska k půdě; s. 52–53. [Poznámka o vyliďňování venkova, ztrátě selské morálky a špatném příkladu města.]

699

č. 2

PEŘINA Vilém: Bloudění divadla; s. 120–122. [Esej o krizi moderního dramatu, které se „vzdaluje od života“.]

700

č. 3

REY Jan: Dva hudební géniové v písemném projevu; s. 189–191. [Úvaha o osobnostech nad jejich knihami: vzpomínky a dopisy Ant. Dvořáka a fejetony Leoše Janáčka.]

701

č. 4

PLESSIS Jean du: Život hrdinský; s. 253–261. [Ukázka z životopisu francouzského hrdiny.]

702

č. 5

MIKLÍK Konstantin: Jakub Blames a jeho „Umění jak dojít pravdy“; s. 318–321. [Představení španělského teologa a filozofa Jamieho Luciana Balmese, zejm. jeho práce Umění nalézati pravdu.]

703

č. 6

KALISTA Zdeněk: Na okraj jedné knihy; s. 380–383. [Poznámky ke knize Raupach, H.: Der tschechische Frühnationalismus.]

704

č. 7

VOGT Dom Paul de: Dopis o Timmermansovi a Claesovi; s. 445–449. [Stat' dopis o katolicismu v lit. díle holandských autorů F. Timmermanse a E. Claese.]
705

č. 8

VESELÝ Jiří: Vlastnictví jako svěřenství; s. 520–523. [Esej o vlastnictví v kapitalismu a ve zřízení stavovském.]
706

KNIHY A UMĚNÍ**č. 1**

ZAHRADNÍČEK Jan: Hymny; s. 59–60. [Recenze překladu. Starokřesťanské hymny. Akord, Brno, 1937. Přel. J. Dokulil.]
707

VAŠICA Josef: Výbor staročeské prózy; s. 60–62. [Referát-recenze. Próza z doby Karla IV. Evropský literární klub, Praha, 1938.]
708

SCHULZ Karel: Tajemná slova, zjevení a vidění sv. Brigity švédské; s. 62–64. [Referát-recenze. Tajemná slova, zjevení a vidění sv. Brigity Švédské. Přel. L. Vrána. Olomouc, 1938.]
709

J. H. [= HERTL Jan]: Josef Pekař, jeho cesta domovem a životem; s. 64–65. [Poznámka. Novák, A.: Josef Pekař, jeho cesta domovem a životem. Turnov, 1938.]
710

PEŘICH Leopold: V. Novotný: České dějiny I. 4.; s. 65–67. [Recenze 4. části I. dílu Českých dějin. Novotný, V.: České dějiny I. 4. Praha, 1938.]
711

POLAKOVIČ Štefan: O filozofii Blondelovu; s. 67–68. [Poznámka k dominikánskému vydání věrouky, kde se dezinterpretuje filozofie francouzského teologa a filozofa Maurice Blondela.]
712

Vch. [= VACH Karel]: Dvě knihy Alexandry Rachmanové; s. 68–69. [Recenzní poznámka. Rachmanová, A.: Továrna na nového člověka. Akord, Brno, 1938.; Rachmanová, A.: Student a láska, čeka a smrt. Vyšehrad, Praha, 1938.]
713

č. 2

V. T. V. [= VODIČKA Vavřinec T.]: Josef Vašica: České literární baroko; s. 122–124. [Recenze. Vašica, J.: České literární baroko. Vyšehrad, Praha, 1938.]
714

A. Č. [= ?]: Náboženské dějiny české; s. 124–126. [Recenze. Winter, Eduard: Tausend Jahre Geisteskampf im Sudetenraum. Das religiöse Ringen zweier Völker. Salzburg-Leipzig, 1938.]

715

KOSTOHRYZ Josef: Křesťan a dějiny; s. 126–127. [Recenzní poznámka. Haecker, T.: Křesťan a dějiny. Praha, 1938. Přel. J. Hertl.]

716

vrš. [= ?]: Kamil Krofta „O Balbínovi-dějepisci“; s. 127–128. [Recenze. Krofta, K.: O Balbínovi-dějepisci. Melantrich, Praha, 1938.]

717

Sn. [= ?]: Staré a nové Československo; s. 128–129. [Recenze. Weirich, M.: Národohospodářský přehled a práce 1918–1938. Praha, 1938.]

718

Vch. [= VACH Karel]: Iginio Giordani: Znamení odporu; s. 129–130. [Recenze. Giordani, I.: Znamení odporu. Lad. Kuncíř, Praha, 1938.]

719

č. 3

tv [= VODIČKA Timotheus]: Výbor z básní Francise Thompsona; s. 191–192. [Recenze. Thompson, F.: Ohař nebeský a jiné básně. Přel. O. F. Babler. Sv. Kopeček, 1938.]

720

rč [= RENČ Václav]: Filozofie kultury; s. 192–193. [Recenze. Ortega y Gasset, José: Smrt a zmrtnýchvstání. Atlantis, Brno, 1938.]

721

REY Jan: Debussyovské Quodlibet; s. 193–194. [Poznámka ke komorním hudebním večerům ve Stavovském divadle.]

722

ČR [= ?]: Koncert ze sborové tvorby Leoše Janáčka; s. 194–195. [Glosa ke koncertu z L. Janáčka.]

723

V. T. V. [= VODIČKA Vavřinec T.]: Dar jazyka; s. 195. [Glosa k vydání latinského kázání ke chvále české řeči. de Waldt, Ondřej František: Boěmici praeconium idiomaticis. Praha, 1938.]

724

A. K. [= ?]: K baroknímu umění česko-slovenskému; s. 196. [Glosa ke studii V. L. Tapiého Náboženské umění barokní v Česko-Slovensku.]

725

vrš. [= ?]: Dokumenty národních a státních dějin; s. 196–197. [Recenze. Doskočil, K.: Listy a listiny z dějin česko-slovenských 869–1938. Praha, 1938.]

726

Vch. [= VACH Karel]: Nový nizozemský autor v češtině; s. 197. [Glosa. de Man, H.: Voda stoupá. Praha, 1938.]

727

J. M. [= MARTINEK Jan]: Kristova tvář a muka; s. 197–198. [Recenze. Hynek, R. W.: Lékařské odhalení nevýslovného utrpení golgotského na podkladě sv. Rubáše turinského. Vyšehrad, Praha, 1937.]

728

č. 5

vv [= ?]: Viléma Bitnara Postavy a problémy českého baroku literárního; s. 322–323. [Kritika. Bitnar, V.: Postavy a problémy českého baroku literárního. Praha, 1939.]

729

Akz [= ?]: Povídky Viktora Dyka; s. 323–324. [Představení V. Dyka-povídkáře.]

730

ČERNÝ Vladimír: K výročí úmrtí Antonína Dvořáka; s. 324–325. [Glosa.]

731

REY Jan: Lidové divadlo v podání E. F. Buriana a jeho souboru; s. 325–326. [Pochvalná poznámka o zpracování barokních lidových her v divadle D39.]

732

č. 6

ŠMÍD Zdeněk: W. B. Yeats zemřel; s. 383–384. [Nekrolog.]

733

J. [= ?]: Křelinův Hlas na poušti; s. 385–387. [Poznámky ke Křelinově dílu.]

734

VACH Karel: Sigrid Undsetová: Věrná manželka; s. 387–388. [Recenze. Undsetová, S.: Věrná manželka. Vyšehrad, Praha, 1939.]

735

Vch. [= VACH Karel]: Jean de la Varende: Kentaur Boží; s. 388–389. [Recenze. Varende, J. de la: Kentaur Boží. Novina, 1939.]

736

vv [= ?]: Svatého Bernarda z Clairvaux Chvály Panenské matky; s. 389–390. [Poznámky k vydání Chval Panenské matky.]

737

LAZECKÝ František: Na okraj de Waldtovy Chvály českého jazyka; s. 390–391. [Poznámka k dílu Chvála čes. jazyka, k tomu srov. č. 3. *Knihy a umění.*]

738

č. 7

F. [= ?]: Manuel Gálvez: Mamerto Esquiú, řeholník a biskup; s. 450–451. [Recenze. Gálvez, M.: Mamerto Esquiú, řeholník a biskup. Praha, 1938.]
739

Je [= ?]: Machiavelli: Vlady a státy; s. 451–452. [Poznámka.]
740

RENČ Václav: Podnětné dějiny literatury; s. 452–454. [Recenze. Thibaudet, A.: Dějiny francouzské literatury od r. 1789 až po naše dny. Praha, 1938.]
741

č. 8

[Autor neuveden]: Benedetto Croce o Evropě v 19. století; s. 523–525. [Referát o knize.]
742

POZNÁMKY

č. 1

F. [= ?]: Bohem milovaný národ; s. 69–70. [Esej o mnichovské dohodě jako o Božím trestu.]
743

HERTL Jan: Pekař a Slavík; s. 70–72. [Poznámka k dezinterpretaci Josefa Pekaře Janem Slavíkem.]
744

č. 2

K. [= ?]: Po smrti prof. Miloše Weingarta; s. 130–131. [Nekrolog.]
745

Obtížní jste byli národu mému...; s. 131–132. [Úryvek z knih Zjevení svaté Alžběty Šenavské. Z latiny přel. K. Schulz.]
746

J. H. [= HERTL Jan]: Vladařství v dnešní době; s. 132–133. [Poznámka k Francovu způsobu vlády ve Španělsku.]
747

VACH Karel: Ještě diskuse nezhylnula...; s. 133–134. [Glosa k tzv. proletářskému umění.]
748

B. Š. [= ŠTORM Břetislav]: Masopust; s. 134. [Glosa.]
749

VESELÝ Jiří: Tvář Evropy; s. 135. [Glosa k Mnichovu a zradě Francie.]
750

MARTINEK Jan: Modloslužebníci; s. 135–136. [Glosa ke katolickému pohřbu Karla Čapka a sentimentálním článkům, které o K. Č. vycházely.]
751

č. 3

STŘEDA Jindřich: Příčiny věcí; s. 198–199. [Glosa k Janu Masarykovi.]
752

MEDEK Rudolf: K baladě o smrti Karla Čapka; s. 199–200. [Obhajoba Karla Čapka.]
753

č. 4

REY Jan: Pedro Calderon de la Barca: Život je sen; s. 262. [Glosa k uvedení Calderonovy hry Život je sen na scéně Stavovského divadla.]
754

REY Jan: Ostrčilovy „Kunálový oči“; s. 263. [Glosa k uvedení Kunálových očí k nedožitým šedesátinám Otakara Ostrčila.]
755

rč [= RENČ Václav]: Almanach Moravskoslezského sdružení výtvarných umělců; s. 264. [Poznámka.]
756

č. 5

VACH Karel: O potřebě víry u Čechů; s. 327–328. [Esej o víře jako daru.]
757

J. H. [= HERTL Jan]: Skagrovo kázání o lásce k vlasti; s. 328. [Poznámka k eseji polského teologa P. Skagra otištěná v Řádu č. 5, r. 1938/39.]
758

č. 6

MARTINEK Jan: Hrad nitra; s. 391–392. [Krátká esej o Bohu jako jediné jistotě v těžké době.]
759

B. Š. [= ŠTORM Břetislav]: Dva kostely; s. 392. [Ironická glosa ke kostelu sv. Václava ve Vršovicích a ke kostelu Srdce Páně na Vinohradech.]
760

č. 7

STŘEDA Jindřich: Státoprávní ráz anglické říše; s. 455–456. [Článek o stavu monarchie v současné době.]
761

č. 8

VACH Karel: Haeckerova filozofie dějin Čechům; s. 525–526. [Glosa k interpretaci českých dějin.]
762

T. Č.: [= ?]: Úpadek posvátného umění; s. 527–528. [Glosa k úpadku umění oslavujícího Boha.]

763

OBRAZOVÉ PŘÍLOHY

č. 2

FLORIANOVÁ-STRIZKOVÁ Marie: Madona, 1938.

764

č. 6

ŠTORM Břetislav: Erb Kristův

765

EPIGRAMY

č. 3

Pic. [= ?]: Omšelý památník starých časů; s. 200. [Básnička o Kritickém měsíčníku.]

766

1940
6. ročník

POEZIE PŮVODNÍ

č. 1

RENČ Václav: Óda na skřivana; s. 1–3. [Báseň.]
767

BERKA Josef: U obrázku; s. 12–13. [Báseň.]
768

BERKA Josef: Jak daleko...; s. 13. [Báseň.]
769

č. 2

LAZECKÝ František: Ty o mé bídě víš; s. 57. [Báseň.]
770

LAZECKÝ František: Ty o mé slávě víš; s. 58–59. [Báseň.]
771

RYBA Jan: Sníh padá do prutníků; s. 65. [Báseň.]
772

RYBA Jan: Západní vítr: 65–66. [Báseň.]
773

RYBA Jan: U rodného domu; s. 66. [Báseň.]
774

č. 3

REYNEK Bohuslav: Poslední soud; s. 113–114. [Báseň.]
775

PAVLÍN Antonín: Rodnému kraji; s. 122–123. [Báseň.]
776

PAVLÍN Antonín: Bez nadpisu; s. 123–124. [Báseň.]
777

č. 4

HRUBÍN František: Z věnce „Město v úplňku“; s. 169–170. [Básně.]
778

PILAŘ Jan: Stesk; s. 186–187. [Báseň.]
779

č. 5

LAZECKÝ František: Dětství; s. 225–226. [Báseň.]

780

č. 6

VOKOLEK Vladimír: Vzpomínka na sestřinu píseň; s. 281–282. [Báseň.]

781

č. 7

ZÁRUBA Karel: Ne, nevyčítej mi; s. 347–348. [Báseň.]

782

PILARĚ Jan: Jarní sonata; s. 349. [Báseň.]

783

č. 8

RENČ Václav: Noc; s. 393. [Báseň.]

784

RENČ Václav: Předzpěv; s. 393–394. [Báseň.]

785

BERKA Josef: Legenda z rodné vsi; s. 394–396. [Báseň.]

786

BÁRTA Oldřich: Přivítám; s. 405. [Báseň.]

787

BÁRTA Oldřich: Básníkův hrob; s. 405–406. [Báseň.]

788

BÁRTA Oldřich: Na syna; s. 406. [Báseň.]

789

č. 9

LAZECKÝ František: Posel; s. 449–450. [Báseň.]

790

LAZECKÝ František: Svatby; s. 450–451. [Báseň.]

791

ŠMÍD Zdeněk: Za hvězdou; s. 459. [Báseň.]

792

POEZIE PŘEKLADOVÁ

č. 4

LERMONTOV Michail Jurievič: Na silnici samotén jsem vyšel; s. 185. [Báseň; přel. M. Matula.]

793

č. 7

CLAUDIUS Matthias: Smrt a děvče; s. 348. [Báseň; přel. O. F. Babler.]
794

č. 9

ALIGHIERI Dante: Peklo; s. 460–464. [Úryvek básně; přel. O. F. Babler.]
795

č. 10

HASIŠTEJNSKÝ z Lobkovic, Bohuslav: Chvála Boží Panny; s. 505–506. [Báseň; přel. Č. Vránek.]
796

FET Afanasij Afanasjevič: Pod hvězdami; s. 509. [Báseň; přel. M. Matula.]
797

FET Afanasij Afanasjevič: Beethovenův Anruf an die Geliebte; s. 510. [Báseň; přel. M. Matula.]
798

FET Afanasij Afanasjevič: Chce věřit se nám; s. 510. [Báseň; přel. M. Matula.]
799

FET Afanasij Afanasjevič: Slova milence; s. 511. [Báseň; přel. M. Matula.]
800

PRÓZA PŮVODNÍ

č. 2

SCHULZ Karel: Tvář neznámého; s. 59–64. [Povídka.]
801

č. 3

SALICHOVÁ Helena: Velikonoční týden; s. 125–129. [Povídka.]
802

č. 4

DURYCH Jaroslav: Aluigi Gonzaga; s. 171–184. [Ukázka z románu Služebníci neuziteční.]
803

LAZECKÝ František: Věci a slova; s. 187–192. [Esej.]
804

č. 7

SCHULZ Karel: Prsten královnin; s. 337–347. [Povídka.]
805

č. 8

KŘELINA František: Jásejte a radujte se; s. 397–405. [Ukázka z románu Dcera královská, blahoslavená Anežka Česká.]

806

č. 10

ZEDNÍČEK Stanislav: Skalka ve stínu; s. 511–512. [Črta.]

807

PRÓZA PŘEKLAPOVÁ

č. 1

KOROLEVA Natalena: Lék; s. 3–11. [Povídka; přel. J. Opočenská.]

808

č. 3

PESQUIDOUX Joseph de: Truhla na sůl; s. 115–121. [Povídka; přel. J. Zaorálek.]

809

č. 5

KOSSAKOVÁ Žofie: Legenda o svatém Jiří; s. 226–232. [Povídka; přel. J. Janouch.]

810

č. 6

KARALIJEVIČ Angel: Drak; s. 282–285. [Povídka; přel. O. F. Babler.]

811

č. 9

PIARAIS Pádraic Mac: Jeníček a ptáci; s. 452–459. [Povídka; přel. B. Durych.]

812

č. 10

KIRSCHWENG Johannes: Kostel v lese; s. 507–509. [Ukázka z novely V pád staletí.]

813

ČLÁNKY

č. 1

KRÁLÍK Oldřich: Zabíječi labutí; s. 14–26. [Obrana Vítězslava Háška.]

814

PEŘICH Leopold: Slezská krajina; s. 26–31. [Stat' o díle ostravského malíře Bohumíra Dvorského.]

815

ŠMÍD Zdeněk: Odmlčení Racinovo; s. 32–41. [Stat' o dramatikovi Jeanu Racinovi k třístému výročí jeho narození. I. část. Pokračování viz záznam č. 818.]

816

č. 2

KRÁLÍK Oldřich: Mácha a vlivologie; s. 67–79. [Studie o vlivech, které měly určovat Máchovu básnickou osobnost, přehled autorů, kteří cizí vlivy na Máchu prosazují, i autorů, kteří je vyvracejí. I. část. Pokračování viz záznam č. 828.]
817

ŠMÍD Zdeněk: Odmlčení Racinovo; s. 79–87. [Stat' o dramatikovi Jeanu Racinovi k třístému výročí jeho narození. II. část. Začátek viz záznam č. 816.]
818

IVANOV Vjačeslav: Víra a kultura; s. 87–90. [Kapitola z knihy Zápisky z dvou koutů, obsahující řadu dopisů, které si Ivanov vyměnil s přítelem M. O. Geršenzonem krátce po ruské revoluci.]
819

STŘEDA Jindřich: Hříchy západu; s. 90–96. [Esej o zhoubném dopadu demokracie na Evropu a o postoji západu k Německu.]
820

č. 3

JOHANDEAU Marcel: Jacques Riviere tváří v tvář smrti; s. 129–131. [Vzpomínka na smrt Jacquesa Riviereho.]
821

HOBZEK Josef: Valdštejnská studia mladého Josefa Pekaře; s. 132–144. [Z dopisů J. Pekaře Antonínu Rezkovi.]
822

ŠUMAVSKÝ Kornélius: O stavbě varhan; s. 144–151. [Odborný článek.]
823

HORÁČEK Cyril: Světový řád a zákon velkých čísel; s. 151–154. [Příspěvek o statistice.]
824

č. 4

HOLINKA Rudolf: K počátkům stavovského a politického uvědomování české šlechty; s. 192 – 202. [Esej na téma posledních Přemyslovců. Šusta, J.: Král cizinec. 1939.]
825

MARCEL Gabriel: Mínění a přesvědčení; s. 202–208. [Esej o věřících a nevěřících; přel. V. Renč.]
826

č. 5

VILIKOVSKÝ Jan: Modlitby Alberta Pražského; s. 233–247. [Rozbor latinských modliteb Alberta Pražského nalezených v rukopisné modlitební knize.]
827

KRÁLÍK Oldřich: Mácha a vlivologie; s. 247–258. [Studie o vlivech, které měly určovat Máchovu básnickou osobnost, přehled autorů, kteří cizí vlivy na Máchu prosazují, i autorů, kteří je vyvracejí. II. část. Začátek viz záznam č. 817.]
828

VOŘÍŠEK Rudolf: O duchovní svobodě; s. 258–264. [Úvaha o svobodě v rámci církevního učení a v rámci moderní vědy.]
829

č. 6

VILIKOVSKÝ Jan: Kazetelství a počátky české prózy; s. 285–296. [Studie literárněhistorická.]
830

STŘEDA Jindřich: O rozpětí svaté církve; s. 296–306. [Esej o trvalosti církve a její imunitě vůči různým myšlenkovým směrům i „separatistickým“ tendencím.]
831

č. 7

KRÁLÍK Oldřich: Pojetí bolesti ve „Větrech od pólů“; s. 350–361. [Interpretační studie.]
832

STRAKOŠ Jan: Lyrika plodné bolesti; s. 362–369. [Stat' o sbírce F. Lazeckého Věžeň.]
833

STŘEDA Jindřich: Obecná činnost; s. 370–376. [Esej o změnách katolické církve, které přinese nové uspořádání Evropy.]
834

č. 8

VILIKOVSKÝ Jan: Staročeský Pasionál a Život Krista Pána; s. 407–415. [Rozbor dvou staročeských památek ze 13. stol.: Pasionálu (tzv. Legendy zlaté) a Života Krista Pána. Část I. Pokračování viz záznam č. 838.]
835

STRAKOŠ Jan: Lyrika plodné bolesti; s. 415–424. [Stat' o díle Zd. Vavříka.]
836

KOBYLINSKI-ELLIS Lev: Moc smíchu a pláče; s. 424–430. [Studie osobnosti N. V. Gogola.]
837

č. 9

VILIKOVSKÝ Jan: Staročeský Pasionál a Život Krista Pána; s. 464–476. [Rozbor dvou staročeských památek ze 13. stol.: Pasionálu (tzv. Legendy zlaté) a Života Krista Pána. Část II. Začátek viz záznam 835.]
838

LÜTZELER Heinrich: Počátky německého umění; s. 477–479. [Stat' z knihy H. Lützelera: Die Kunst der Völker. Freiburg, 1940; přel. J. H.]

839

LOSSKIJ Nikolaj Onufrievič: Smysl světa; s. 479–483. [Kapitola z knihy Losskij, N. O.: Smyslová, intelektuální a mystická intuice. Praha, 1938.]

840

STŘEDA Jindřich: Vývoj anglické oligarchie; s. 483–488. [Studie historická. Část I. Pokračování viz záznam č. 843.]

841

č. 10

KRÁLÍK Oldřich: Teorie vlivů; s. 513–532. [Studie o vlivologii – pohled do dílny vlivologů. Zpracováno na materiálu o Máchovi.]

842

STŘEDA Jindřich: Vývoj anglické oligarchie; s. 533–544. [Studie historická. Část II. Začátek viz záznam č. 841.]

843

VARIA

č. 1

RENČ Václav: Zisk české lyriky; s. 42–46. [Stat' o Holanovi, zejm. o sbírce Sen, vyd. Fr. Borový, Praha, 1939.]

844

ČERVINKA Jaroslav: Dva romány o dětství; s. 46–49. [Komparativní recenze. K. Konrád: Postele bez nebes. Praha, 1939.; Vincentová, R.: Rodný kraj. Praha, 1938.]

845

HOLINKA Rudolf: Kniha o rodu a utrpení svatého knížete Václava; s. 49–51. [Zpráva o vydání. *Kniha o rodu a utrpení svatého knížete Václava*. Přel. a kritickým doprovodem opatřil J. Vašica. Praha, 1939.]

846

HOLINKA Rudolf: O pramenech k českým dějinám z archivu Svaté Kongregace pro šíření víry; s. 51–54. [Zpráva o knize. *Acta Sacrae Congregationis de Propaganda Fide Res gestas Bohemicas illustrantia*. Praha, 1939.]

847

L. J. [= ?]: Píseň o pšeničných polích; s. 54–55. [Recenzní poznámka. Ferenc, M.: Píseň pšeničných polí. Novina, Praha, 1939.]

848

ŠTORM Břetislav: Výtvarné umění; s. 55–56. [Poznámky k několika výstavám v Praze.]

849

č. 2

MIKLÍK Konstantin: Rozum proti kolektivu; s. 96–98. [Kritika. Lang, A.: John Henry Newman, úvod do filozofie náboženského myslitele-konvertity a výbor z jeho spisů. Vyšehrad, Praha, 1939.]

850

č. 3

ŠMÍD Zdeněk: Zpěvy Vánoc; s. 155–157. [Poznámky k vydání sbírky. Michna z Otradovic, A.: Vánoční muzika. Praha, 1940.]

851

LEVICKIJ Sergej: Ruská myšlenka; s. 157–161. [Poznámky k vydání knihy. Jakovenko, Boris: Dějiny ruské filozofie. Praha, 1939.]

852

č. 4

ČERVINKA Jaroslav: Několik knížek nejmladší poezie a prózy; s. 208–212. [Poznámky k současné produkci mladých básníků a prozaiků.]

853

KELLNER Jan: Dva ruské hlasy o protestantech; s. 212–215. [Názory pravoslavných teologů V. Zeňkovského a G. Florovského na západní církev.]

854

č. 5

RAGOZIN Sergej: Z listů Josefa Pekaře N. VI. Jastrebovovi v l. 1904–6; s. 264–269. [Úryvek z Pekařovy korespondence.]

855

č. 6

KELLNER Jan: O dogmatě a církvích; s. 307–310. [Esej o pravoslaví.]

856

KRÁLÍK Oldřich: Poznámky k dílu Františka Lazeckého; s. 310–317. [Studie o díle F. Lazeckého.]

857

ČERVINKA Jaroslav: Horův Jan houslista; s. 317–320. [Stat' o sbírce.]

858

NĚMEC František: Dluh české literární historie; s. 320–324. [Esej o nutnosti pokračovat v bádání o starší české literatuře, zejm. z doby baroka.]

859

č. 7

ŠMÍD Zdeněk: Český překlad Polyféma; s. 377–379. [Glosa k překladu. Góngora y Argote, L. de: Báj e o Ákidu a Galateii. Přel. V. Holan. Praha, 1939.]

860

L. J. [=]: Na okraj Dykových studentských románů; s. 380–381. [Glosa.]
861

č. 8

WIERER Rudolf: Náboženský a světový názor literárního romantismu; s. 430–437.
[Nástin vývoje francouzského romantismu.]
862

č. 9

KRÁLÍK Oldřich: Nové překlady z antických literatur; s. 489–496. [Referát o vydávání antické literatury v Melantrichu a u Jana Leichtera, s výkladem jednotlivých autorů.]
863

MIKLÍK Konstantin: Listy rytířské; s. 497–499. [Portrét Ignáce z Loyoly. Poznámka k vydání Výboru z listů a instrukcí svatého Ignáce z Loyoly, zakladatele Tovaryšstva Ježíšova. Vyšehrad, Praha, 1940.]
864

č. 10

MATULA Miloš: Básník Afanasij Afanasjevič Fet; s. 544–546. [Medailon.]
865

ŠMÍD Zdeněk: Procházkovy kresby k Erbenově Kytici; s. 546–548. [Recenze.]
866

HOLINKA Rudolf: Z publikací o Machiavellim; s. 548–552. [Úvaha o Machiavellim. Přehled publikací o něm.]
867

KNIHY A UMĚNÍ

č. 2

ČERVINKA Jaroslav: K poezii Zdeňka Řezníčka; s. 99–100. [Recenze. Řezníček, Z.: Samoty. Olomouc, 1939.; Řezníček, Z.: Vysočina. Kroměříž, 1939.]
868

L. J. [= ?]: Kniha úzkosti a naděje; s. 100–101. [Recenze. Křelina, F.: Klíče království. Novina, Praha, 1939.]
869

RENČ Václav: Šalda – kritik soudobé poezie; s. 101–103. [Recenze. Šalda, F. X.: Kritické glosy k nové poezii české. Melantrich, Praha, 1939.]
870

Jhl. [= JEHLIČKA Ladislav]: Dva romány nerománové; s. 103–105. [Recenze. Kožík, F.: Největší z pierotů. Praha, 1939.; Němeček, Z.: Ďábel mluví španělsky. Praha, 1939.]
871

Rč [= RENČ Václav]: Štormova grafika; s. 105–106. [Interpretace Štormovy grafické práce. Kniha kreseb Břetislava Štorma. Vyšehrad, Praha, 1939.]

872

REY Jan: Na okraj nejnovější literatury o hudbě; s. 106–108. [Přehled současné literatury o hudbě.]

873

ŠTORM Břetislav: Výtvarné umění; s. 108–109. [Poznámky k výstavám za leden a únor 1940.]

874

č. 3

HOLINKA Rudolf: Církevní dějiny v přehledu a obrazech; s. 161–163. [Recenze. Ráček, B.: Církevní dějiny v přehledu a obrazech. Vyšehrad, Praha, 1940.]

875

REY Jan: Tři dramatické omyly; s. 163–165. [Kritika tří her uvedených v únoru a březnu 1940. Drda, J.: Jakož i my odpouštíme. Divadlo D 40.; Němeček, Z.: Kátinka. Divadlo D40.; Kožík, F.: Shakespeare. Městské divadlo pražské.]

876

č. 4

HOLINKA Rudolf: Život sv. Jana Nepomuckého; s. 216. [Zpráva o vydání knihy. Balbín, B.: Život svatého Jana Nepomuckého. Praha, 1940.]

877

DOSKOČIL Karel: Dějiny římského breviáře; s. 217–220. [Poznámky k breviáři. Malina, B.: Dějiny římského breviáře. Vyšehrad, Praha, 1939.]

878

REY Jan: Drama liturgické a drama lidové; s. 220–223. [Komparativní poznámky.]

879

č. 5

VACH Karel: Filozofie zdravého rozumu; s. 270–271. [Recenze. Vodička, V.: Chesteron, čili filozofie zdravého rozumu. Vyšehrad, Praha, 1939.]

880

HOLINKA Rudolf: Vlastní životopis Karla IV.; s. 271–273. [Zpráva o vydání. Vlastní životopis Karla IV. Z lat. přeložil J. Pavel, úvodní studii napsal V. Chaloupecký. Melantrich, Praha, 1940.]

881

KUTAL, A.: Malíř Richard Wiesner; s. 273–275. [Poznámky o díle.]

882

REY Jan: V hudbě život Čechů; s. 275–277. [Poznámky k současné literatuře o hudbě.]

883

ao [= ?]: Kniha o odpadlících; s. 277–278. [Recenzní poznámka. Hlouch, Josef: Problém odpadu od Církve. Olomouc, 1939.]

884

č. 6

ČERVINKA Jaroslav: Nová poezie Jana Dokulila; s. 325–326. [Interpretace poezie Jana Dokulila.]

885

VACH Karel: Báseň o dětství; s. 326–327. [Poznámka. Šmálov, Jožo K.: Dumka o detstve. Vyšehrad, Praha, 1940.]

886

HOLINKA Rudolf: Šest kázání z Homiláře opatovického; 327–328. [Poznámka. Šest kázání z Homiláře opatovického. Vybral, přeložil a doslovem opatřil K. Doskočil. Praha, 1939.]

887

J. H. [= HERTL Jan]: Obrazy českých dějin; s. 328–331. [Poznámky o dvou obrazových knihách. Novotný, V.: Postavy českých dějin v umění výtvarném. Orbis, 1939.; Schwarzenberg, K.: Obrazy českého státu od r. 1526 do r. 1918. Melantrich, 1939.]

888

č. 7

ČERVINKA Jaroslav: K nové poezii Bohuslava Reynka; s. 381–383. [Recenze. Reynek, B.: Pieta. Kroměříž, 1940.]

889

VILIKOVSKÝ Jan: Tkadleček; s. 383–384. [Glosa k vydání Tkadlečka novodobým pravopisem. Vyd. Fr. Šimek, Praha, 1940.]

890

ČERVINKA Jaroslav: K. H. Waggerl: Rok Páně; s. 384–385. [Recenze. Waggerl, K. H.: Rok Páně. Vyšehrad, Praha, 1939.]

891

VACH Karel: Cesta svatého Vojtěcha; s. 386–387. [Recenze. Durych, J.: Cesta sv. Vojtěcha. Praha, 1940.]

892

R. H. [= HOLINKA Rudolf]: Myšlenky Tomáše ze Štítného; s. 387. [Poznámka. Jančík, J.: Tomáš ze Štítného, učitel života. Akord, Brno, 1940.]

893

R. H. [= HOLINKA Rudolf]: O panování císaře Karla IV.; s. 387–388. [Poznámka k vydání části z kroniky Beneše Krabice z Weitmile. Praha, 1940.]

894

Vch. [= VACH Karel]: Román české vesnice; s. 388. [Poznámka. Knob, Jan: Z plamenů roste. Praha, 1940.]

895

Vch. [= VACH Karel]: Růžová zahrádka; s. 389. [Zpráva o vydání. Kempenský, T.: Růžová zahrádka. Praha, 1940.]

896

KELLNER Jan: Kniha o konverzích; s. 389–390. [Poznámka. Lamping, S.: Ti, kdož našli pravdu. Praha, 1939.]

897

REY Jan: Zpěvu dar; s. 390–392. [Poznámky k vydávání lidových a zlidovělých písní.]

898

č. 8

VAŠICA Josef: Staročeská lyrika; s. 437–438. [Glosa. Vilikovský, J.: Staročeská lyrika. Melantrich, Praha, 1939.]

899

VAŠICA Josef: Nový příspěvek k barokní homiletice; s. 438–440. [Poznámka k bádání o staročeské literatuře v zahraničí.]

900

ČERVINKA Jaroslav: Dva svazky poezie; s. 440–443. [Recenze. Vokolek, V.: Žiněné roucho. Melantrich, Praha, 1940.; Blatný, I.: Paní Jitřenka. Melantrich, Praha, 1940.]

901

ČERVINKA Jaroslav: Berkův „Chléb v kamení“; s. 443–444. [Recenze. Berka, J.: Chléb v kamení. Novina, Praha, 1940.]

902

ČERVINKA Jaroslav: „Magdeburská svatba“ G. von le Fort. [Recenze. Fort, Gertruda von le: Magdeburská svatba. Vyšehrad, Praha, 1940.]

903

č. 9

SOKOL Jan: Mánes a Aleš; s. 500–501. [Poznámka k vydání. Mánesův odkaz národu. Orbis, 1939.; Josef Mánes. Melantrich, 1939.; Aleš, M.: Špalíček. Melantrich, 1939.]

904

ŠTORM Břetislav: Kniha o Josefu Tulkovi; s. 501–502. [Medailon J. Tulky. Poznámka k vydání. Vavroušek, B.: Josef Tulka. Praha, 1940.]

905

ŠTORM Břetislav: Poklady národního umění; s. 502–503. [Poznámka k vydání průvodcovské řady po památkách Čech a Moravy. Poklady národního umění. Vyšehrad, Praha, 1940.]

906

ŠTORM Břetislav: Volné směry; s. 503. [Glosa o měsíčníku Volné směry, který začal svůj 36. ročník.]

907

ŠTORM Břetislav: Umění a život; s. 504. [Glosa.]

908

Vch. [= VACH Karel]: Bílý květ Dona Juana; s. 504. [Glosa. Škorpil, F.: Bílý květ Dona Juana. V. Petr, 1939.]

909

č. 10

ČERVINKA Jaroslav: Bednářův Veliký mrtvý; s. 552–555. [Rozbor básně K. Bednář: Veliký mrtvý, in sb. Erb. V. Petr, Praha, 1940.]

910

ČERVINKA Jaroslav: K nové poezii Jana Pilaře; s. 555–557. [Komparativní recenze. Pilař, J: Jabloňový sad. 1939.; Pilař, J. Stesk Orfeův. Praha, 1940.]

911

A. S. [= SKOUMAL Aloys]: Knihy pro děti; s. 558–559. [Přehled nových knih pro děti z nakladatelství Vyšehrad.]

912

POZNÁMKY

č. 2

SKOUMAL Aloys: Humor Karla Horkého; s. 110–111. [Ironická glosa ke knize Karla Horkého Pískání v lese.]

913

J. H. [= HERTL Jan]: Dnešní úcta sv. Prokopa; s. 111–112. [Poznámka k znemožnění přístupu k ostatkům sv. Prokopa v kostele Všech svatých na Pražském hradě.]

914

Sacerdos [= ?]: Těm, kdo ještě stojí před branami Církve; s. 112. [Poznámka k otevřenosti církve.]

915

č. 3

ČERVINKA Jaroslav: K „Poznámce mladého básníka“; s. 165–167. [Poznámka k článku Kamila Bednáře v Kritickém měsíčníku č. 2, rok 1940.]

916

MARTINEK Jan: Kořen jeho tvůrčího češství; s. 167–168. [Glosa k dopisu T. G. Masaryka, v němž se vyznává ze svého „reformujícího protestantismu“. Otištěn v čas. Naše doba, č. 6, rok 1940.]

917

č. 4

MIKLÍK Konstantin: Jaké jsou Ráckovy církevní dějiny?; s. 223–224. [Polemika s Františkem Hrubým (LN, 7. března, 1940) o knize B. Ráčka Církevní dějiny v přehledu a obrazech.]

918

č. 5

O. K. [= KRÁLÍK Oldřich]: Dvanáctero figur zápasu perem; s. 278–280. [Polemika s V. Černým – Kritický měsíčník 1940.]

919

č. 6

ČERVINKA Jaroslav: O mladou generaci; s. 331–334. [Úvaha nad krystalizací mladé básnické generace.]

920

KRÁLÍK Oldřich: O pojetí Hálkovy prózy; s. 334–336. [Odpověď na polemickou reakci V. Liškové z LN 27. 7. 1940 ke Králíkovu článku Zabíječi labutí o Hálkovi z Řádu č. 1, r. 1940.]

921

č. 8

REY Jan: Upravovat či neupravovat naše klasiky?; s. 447–448. [Úvaha nad zásahy do literárních děl.]

922

č. 10

REY Jan: Reformátoři pohádek; s. 559–560. [Glosa o charakteru a funkci pohádek.]

923

OBRAZOVÉ PŘÍLOHY

č. 1

DVORSKÝ Bohumír: Léto ve Slezsku

944

č. 4

WISNER Richard: Hanka

925

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

č. 1

SLÁDEK Jan: Opuštěná kaple, 1940
926

POEZIE PŮVODNÍ

č. 1

RENČ Václav: Monolog Lorenzin; s. 1–3. [Báseň z renesanční tragédie Mirensa.]
927

č. 2

HRUBÍN František: Zpěv poběhlice; s. 57. [Báseň.]
928

RYBA Jan: Labské nokturno; s. 58. [Báseň.]
929

RYBA Jan: Bílá stáda; s. 58–59. [Báseň.]
930

č. 3

PILARŽ Jan: Z milostných dopisů; s. 113–115. [Báseň.]
931

ŘEZNÍČEK Zdeněk: Domov; s. 115. [Báseň.]
932

ŘEZNÍČEK Zdeněk: V jizbě zrána; s. 115–116. [Báseň.]
933

ŘEZNÍČEK Zdeněk: Snítka; s. 116. [Báseň.]
934

č. 4

VOKOLEK Vladimír: Ve svitu lunny; s. 169. [Báseň.]
935

ŠMÍD Zdeněk: Hvězdy; s. 170. [Báseň.]
936

č. 5

LAZECKÝ František: Mrtvá dívka; s. 225–226. [Báseň.]
937

LAZECKÝ František: Který hlas?; s. 226. [Báseň.]
938

RENČ Václav: Poslední pokušení; s. 227–234. [Úryvek z veršované hry Marnotratný syn.]
939

TESAŘ František: Vrat' se!; s. 234. [Báseň.]
940

TESAŘ František: Chvála únavy; s. 235. [Báseň.]
941

č. 7

PILAŘ Jan: Rozhovor s mrtvým synáčkem; s. 337–338. [Báseň.]
942

PILAŘ Jan: Monolog nad hladinou; s. 338–340. [Báseň.]
943

VÉVODA Vladimír: Ve snu okouzčila; s. 351–352. [Báseň.]
944

č. 8

RENČ Václav: Okno na podzimní řeku; s. 393–394. [Báseň.]
945

RENČ Václav: Tulačka u šípkového keře; s. 394–395. [Báseň.]
946

RENČ Václav: Než zazní; s. 395. [Báseň.]
947

BÁRTA Oldřich: Doprovod; s. 404. [Báseň.]
948

BÁRTA Oldřich: Sen nad hlubinou; s. 405. [Báseň.]
949

BÁRTA Oldřich: Tmě; s. 405. [Báseň.]
950

BÁRTA Oldřich: Vrátit se; s. 406. [Báseň.]
951

č. 9

LAZECKÝ František: Růže; s. 449–450. [Báseň.]
952

LAZECKÝ František: Dům krásné paní; s. 450–451. [Báseň.]
953

VOJANEC Václav: K sv. Orosii; s. 451–452. [Báseň.]
954

VOJANEC Václav: Hřivna na vahách; s. 452. [Báseň.]
955

č. 10

ŠMÍD Zdeněk: Palma; s. 517–518. [Báseň.]
956

ŘEZNÍČEK Zdeňek: Uvítání; s. 519. [Báseň.]
957

ŘEZNÍČEK Josef: Česání jablek; s. 519–520. [Báseň.]
958

POEZIE PŘEKLADOVÁ

č. 1

BLOK Alexandr: Zima; s. 11–12. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
959

BLOK Alexandr: Báseň; s. 12–13. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
960

WEINHEBER Josef: Bezčasí; s. 13–14. [Báseň; přel. J. Pilař.]
961

č. 2

RILKE Rainer Maria: Můj domov; s. 64–65. [Báseň; přel. B. Penka.]
962

SCHIRACH Baldur von: Horská; s. 65. [Báseň; přel. B. Penka.]
963

KIRSCHWENG Johannes: Svíce; s. 65–66. [Báseň; přel. J. Pilař.]
964

ŤUTČEV Fedor Ivanovič: Záblesk; s. 66–67. [Báseň; přel. M. Matula.]
965

ŤUTČEV Fedor Ivanovič: Daleko umění světa; s. 67. [Báseň; přel. M. Matula.]
966

ŤUTČEV Fedor Ivanovič: Prosincové jitro; s. 68. [Báseň; přel. M. Matula.]
967

ACHMATOVOVÁ Anna: Bílá noc; s. 68. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
968

č. 3

BAGRICKIJ Eduard: Thyl Ulenspiegel; s. 129–130. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
969

BAGRICKIJ Eduard: Dům; s. 130–131. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
970

BAGRICKIJ Eduard: Verše o slavíku a básníkovi; s. 131–132. [Báseň; přel.
J. Teichmann.]
971

CLAUDIUS Hermann: Půlnoc; s. 133. [Báseň; přel. J. Pilař.]
972

č. 4

GIPPIUSOVÁ Zinajda: Ticho; s. 183. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
973

GIPPIUSOVÁ Zinajda: Prosincová noc; s. 183. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
974

GIPPIUSOVÁ Zinajda: Nostalgie; s. 184. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
975

ZILLICH Heinrich: Večer doma; s. 184. [Báseň; přel. J. Pilař.]
976

SIDORENKO Nikolaj: Návrat; s. 185–186. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
977

č. 5

BĚLYJ Andrej: Vlna; s. 236. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
978

LERMONTOV Michail Jurijevič: Elegie; s. 242. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
979

LERMONTOV Michail Jurijevič: 11. června 1831; s. 242. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
980

LERMONTOV Michail Jurijevič: Je čas již; s. 243. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
981

LERMONTOV Michail Jurijevič: Budoucnost mého života mne leká; s. 243. [Báseň;
přel. J. Teichmann.]
982

LERMONTOV Michail Jurijevič: Nesměj se, milá; s. 244. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
983

LERMONTOV Michail Jurijevič: Vděčnost; s. 244. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
984

LERMONTOV Michail Jurijevič: Sen; s. 245. [Báseň; přel. J. Teichmann.]
985

č. 6

VEGA Lope de: Guadalquivir, Guadalquivir...; s. 281–282. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
986

VEGA Lope de: Jméno Ježíš; s. 282–283. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
987

VEGA Lope de: Světlo mých očí...; s. 283–284. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
988

VEGA Lope de: Neví, co láska...; s. 284. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
989

ERNST Paul: Své oči zavři, v snění ponoř se...; s. 288–289. [Báseň; přel. J. Pilař.]
990

č. 7

VEGA Garcilaso de la: Už rozdrvena...; s. 347. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
991

VEGA Garcilaso de la: Domněnky, jež v mé obraznosti...; s. 347–348. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
992

ARGENSOLA Lupercio Leonardo de: Podzim; s. 348. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
993

GÓNGORA Don Luis de: Dívčině; s. 349. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
994

QUECEDO Don Francisco de: Návrat; s. 349–350. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
995

BARCA Don Pedro Claderón de la: Růže a lidé; s. 350. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
996

č. 8

ALCÁZAR Baltasar del: Večeře; s. 406–410. [Báseň; překladatel neuveden.]
997

PRÓZA PŮVODNÍ

č. 1

BÍBUS František: Denice vítězná; s. 3–11. [Povídka.]
998

č. 2

ČEP Jan: Oldřich Babor; s. 59–64. [Ukázka z povídky.]
999

č. 3

LAZECKÝ František: Zimní večer; s. 117–128. [Povídka.]
1000

č. 4

DURYCH Jaroslav: Vyplutí; s. 171–182. [Povídka.]
1001

č. 7

BARN Karel: Menaia; s. 341. [Črta.]
1002

BARN Karel: Povídka mnichova; s. 341–343. [Povídka.]
1003

BARN Karel: Štěpán; s. 341. [Povídka.]
1004

BARN Karel: Ranní příhoda; s. 341. [Povídka.]
1005

č. 8

BÍBUS František: S bratrem; s. 396–404. [Povídka.]
1006

č. 10

JOHN Jaromír: Eskamotér Josef; s. 505–516. [Ukázka z povídky.]
1007

PRÓZA PŘEKLADOVÁ

č. 6

GIPPIUSOVÁ Zinajda: Ze vzpomínek na Rozanova; s. 285–288. [Črta; přel. J. Teichmann.]
1008

ČLÁNKY

č. 1

ZÁVADA Jaroslav: Puškinova čistá poezie; s. 15–20. [Stat' o Puškinově poezii.]
1009

ČERVINKA Jaroslav: Básník Vilém Závada; s. 20–32. [Studie Zavadovy poetiky.]
1010

CHUDOBA Bohdan: Filip II. a české země; s. 32–36. [Stat' z knihy Španělé na Bílé hoře.]
1011

č. 2

VILIKOVSKÝ Jan: Tkadleček; s. 69–79. [Studie literární.]
1012

STRAKOŠ Jan: Lyrická aktualizace námětu v historickém románě Františka Křeliny; s. 80–88. [Rozbor Křelinova historického románu.]
1013

STŘEDA Jindřich: Vznik současné anglické oligarchie; s. 88–93. [Stat' historická.]
1014

č. 3

VILIKOVSKÝ Jan: Sloh Tkadlečka; s. 133–138. [Studie stylistická.]
1015

STRAKOŠ, Jan: Živé svědectví; s. 138–147. [Studie o barokní písmácké poezii, vč. ukázek. Výklad na základě Kalistova souboru Truhlice písní.]
1016

VOŘÍŠEK Rudolf: Svět živých bytostí; s. 148–153. [Esej o různých směrech v biologii.]
1017

č. 4

KRÁLÍK Oldřich: Durychovi Služebníci neužiteční; s. 186–197. [Interpretace románu.]
1018

OČADLÍK Mirko: Smetanova osobnost; s. 197–199. [Portrét.]
1019

VILIKOVSKÝ Jan: O naše nejstarší legendy; s. 199–205. [Studie.]
1020

STŘEDA Jindřich: Anglie bez sociální politiky; s. 205–209. [Stat' o sociální politice Stuartovců.]
1021

č. 5

MATULA Miloš: Básník touhy po absolutnu; s. 237–241. [Úvaha o osobnosti M. J. Lermontova.]
1022

ŠTORM Břetislav: Hodnota uměleckého díla; s. 246–250. [Úvaha o platnosti kritiky a velikosti uměleckého díla.]
1023

GABRIEL Marcel: Od mínění k víře; s. 250–260. [Úvaha o víře a ateismu.]
1024

BAUMAN Bedřich: Fyzika na nových cestách; s. 260–264. [Stať o nových směrech ve fyzice.]
1025

č. 6

STRAKOŠ Jan: Julius Zeyer; s. 290–297. [Portrét J. Zeyera ke 100. výročí jeho narození.]
1026

NOVOTNÝ František: Poznámky o nové české Odyssey; s. 297–304. [Rozbor nového překladu (přel. Vladimír Šrámek) Homérovy Odyssey.]
1027

PEŘICH Leopold: Kultura a kraj; s. 304–310. [Úvaha o regionálním umění.]
1028

č. 7

VILIKOVSKÝ Jan: Latinské kořeny staročeského dramatu; s. 353–364. [Studie literárně-historická.]
1029

STRAKOŠ Jan: Geneze náboženské zkušenosti v díle Julia Zeyera; s. 365–374. [Studie. I. část. Pokračování viz záznamy č. 1033 a 1037.]
1030

ČERVINKA Jaroslav: Étos hledání v mladé poezii; s. 374–377. [Stať o údělu nejmladších básníků.]
1031

REŽNÝ Stanislav: O české podnikavosti; s. 378–385. [Rozvedení kritiky z Řádu č. 5, vyčlenění pojmů a metody pro danou práci. Viz záznam č. 1053.]
1032

č. 8

STRAKOŠ Jan: Geneze náboženské zkušenosti v díle Julia Zeyera; s. 410–422. [Studie. II. část. Viz záznamy č. 1030 a 1037.]
1033

MATULA Miloš: Jan Neruda; s. 422–427. [Portrét Jana Nerudy u příležitosti 50. výročí jeho úmrtí.]
1034

KRÁLÍK Oldřich: Strukturalistická estetika; s. 428–436. [Stat' o estetickém systému J. Mukařovského. Zpráva o vydání Kapitol z české poetiky.]
1035

č. 9

VYDRA Stanislav: Předmluva k svazku kázání smutečních; s. 453–457. [Přetištění předmluvy ke sbírce kázání S. Vydry u příležitosti 200. výročí jeho narození.]
1036

STRAKOŠ Jan: Geneze náboženské zkušenosti v díle Julia Zeyera; s. 457–468. [Studie. III. část. Viz záznamy č. 1030 a 1033.]
1037

LEVASTI Arrigo: Mystika a poezie; s. 468–474. [Úvaha o mystické (náboženské) literatuře; přel. J. Kostohryz.]
1038

FREJKA Jiří: Maškaráda komedie a její hrdina; s. 474–480. [Stat' o komediálním typu divadelní postavy.]
1039

ALBRECHT Jaroslav: Dvořákovy opery a česká kritika hudební; s. 481–491. [Přehled vývoje kritického myšlení o Dvořákově tvorbě.]
1040

č. 10

ČERVINKA Jaroslav: Poezie Františka Hrubína; s. 520–529. [Studie.]
1041

ALBRECHT Jaroslav: Dvořákovy opery a česká kritika hudební; s. 529–541. [Přehled vývoje kritického myšlení o Dvořákově tvorbě. Kritická škola Otakara Hostinského.]
1042

MATULA Miloš: Antika a křesťanství; s. 541–547. [Pokus o nalezení společných znaků antiky a křesťanství.]
1043

VARIA

č. 1

DOSKOČIL Karel: Prameny legendy Kristiánovy; s. 37–48. [Referát o knize. Chaloupecký, Václav: Prameny X. století. Legendy Kristiánovy o svatém Václavu a svatě Ludmile. Svatováclavský sborník II. Praha, 1939.]
1044

č. 2

ŠTORM Břetislav: Kritika záhubná; s. 94–95. [Esej o katolické kritice.]

1045

PEŘICH Leopold: České divadelnictví; s. 95–97. [Esej o rozvoji českého divadla.]

1046

BENETKA Bořivoj: Antonín Koniáš; s. 98–101. [Portrét osobnosti.]

1047

č. 3

RENČ Václav: Zralé umění povídky; s. 153–154. [Poznámky. Schulz, K.: Peníz z noclehárny. Praha, 1940.; Schulz, K.: Prsten královnin. Praha. 1941.]

1048

K. H. [= ?]: Její pastorkyňa; s. 154–156. [Recenze. Janáček, L.: Její pastorkyňa. Režie V. Talich. Prem. 27. února 1941, ND.]

1049

VOŘÍŠEK Rudolf: Co je člověk?; s. 156–158. [Výklad Haeckerovy filozofie. Haecker, T.: Co je člověk? Vyšehrad, Praha, 1941.]

1050

č. 4

ČERVINKA Jaroslav: Průhled do nejmladší prózy; s. 209–213. [Přehled prozaických děl nejmladší generace.]

1051

č. 5

HERTL Jan: Bl. Jan Sarkander v pojetí prof. Fr. Hrubého; s. 264–268. [Obrana Jana Sarkandera proti názorům Fr. Hrubého, které o něm vl. nákladem vydal stat' Kněz Jan Sarkander, moravský mučedník doby pobělohorské a jeho legenda. 1940.]

1052

REŽNÝ Stanislav: O české podnikavosti; s. 268–272. [Kritika spisku Červín, A.: O české podnikavosti. Praha, 1940.]

1053

č. 6

ŠTORM Břetislav: O vážnosti k věcem ducha; s. 310–312. [Úvaha o duchovním a světském životě.]

1054

STRAKOŠ Jan: K nové zeyerovské literatuře; s. 313–317. [Referát o literatuře, která vyšla u příležitosti 100. výročí narození J. Zeyera.]

1055

BENETKA Bořivoj: vynikající biskup a diplomat na trůně olomouckých biskupů; s. 317–320. [Portrét biskupa Jana z Doubravky a Hradiště.]

1056

LEVICKIJ Sergej: Konstantin Leontev; s. 320–323. [Portrét ruského myslitele K. Leonteva.]
1057

č. 8

KŘELINA František: Renčův „Marnotratný syn“ jako lidové divadlo; s. 436–439. [Recenze divadelní hry. Renč, V.: Marnotratný syn. Režie J. Frejka. Hudební síň Obecního domu.]
1058

BUKÁČEK Josef: Italská próza; s. 439–443. [Stat' o současné italské literární produkci.]
1059

č. 9

PEŘICH Leopold: Nad úvahami dramatika; s. 491–494. [Stat' o Jaroslavu Hilbertovi. Hilbert, J.: Duch dramatiky.]
1060

BAUMAN Bedřich: Překonání materialismu životním dílem Hanse Driesche; s. 494–497. [Medailon německého myslitele H. Driesche.]
1061

č. 10

HERTL Jan: „Chodím po té vlasti, sbírám písně...“; s. 547–550. [Stat' o Fr. Sušilovi a jeho práci.]
1062

KNIHY A UMĚNÍ

č. 1

ŠMÍD Zdeněk: Život Dantův; s. 48–49. [Referát. Boccaccio, G.: Život Dantův. Připravil O. F. Babler. Praha, 1940.]
1063

ŠMÍD Zdeněk: Pohádky Karla Schulze; s. 50–51. [Recenze. Schulz, K.: Princezna z kapradí. Vyšehrad, Praha, 1940.]
1064

ŠMÍD Zdeněk: Srbské lidové bajky v překladu O. F. Bablera; s. 51–52. [Referát. Srbské lidové bajky. Vybral a přeložil O. F. Babler. Praha, 1940.]
1065

J. H. [= HERTL Jan]: Hanácké písemnictví; s. 52–53. [Kritika. Slavík, B.: Hanácké písemnictví. Olomouc, 1940.]
1066

ŠTORM Břetislav: Kniha o smyslu architektury; s. 53–54. [Recenze. Lützel, H.: Vom Sinn der Bauformen. Der Weg der abendländischen Architektur. Herder & Co. 1938.]
1067

č. 2

ŠTORM Břetislav: Umění a dějiny umění; s. 101–103. [Recenze. Pešina, J.: Pozdně gotické deskové malířství v Čechách. Praha, 1940.]

1068

REY Jan: Vlast a národ v díle Mikoláše Alše; s. 103. [Recenzní poznámka. Aleš, M.: Vlast a národ. Melantrich, Praha, 1940.]

1069

REY Jan: Dvě knihy o divadle; s. 104–105. [Poznámky. Stanislavský, K. S.: Můj život v umění. Praha, 1940.; Rutt, M.: 20 kázání o divadle. Praha, 1940.]

1070

Hk. [= ?]: Kniha o Karlu IV.; s. 105–106. [Referát. Pfitzner, J.: Kaiser Karl IV. Postdam, 1940.]

1071

J. H. [= HERTL Jan]: Ke knihám zapomínaným; s. 106–108. [Kritická glosa k práci editora při vydání Paměti M. Dačického z Heslova.]

1072

J. H. [=HERTL Jan]: Vděčný syn a věrný přítel; s. 108–109. [Poznámky o korespondenci Josefa Pekaře. HOBZEK, J.: Josef Pekař. O jeho mládí, životě a odkazu. Turnov, 1941.]

1073

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Německá krajanská péče; s. 109–110. [Poznámka. Sedláček, J.: Německá krajanská péče. Praha, 1940.]

1074

č. 3

rč. [= RENČ Václav]: Nová lyrika Jiřího Maška; s. 158–159. [Recenze. Mašek, J.: Žal věrný. Praha, 1940.]

1075

KOSTOHRYZ Josef: Eseje Jiřího Jahn; s. 159. [Recenzní poznámka. Jahn, J.: Úvahy a umění. Praha, 1941.]

1076

VILIKOVSKÝ Jan: Traktáty Petra Chelčického; s. 159–160. [Referát o práci R. Holinky, který k vydání připravil traktáty P. Chelčického. Chelčický, P.: O trojím lidu. O Církví svaté. Melantrich, Praha, 1940.]

1077

TICHÝ Otto Albert.: Deník Jana Kypty; s. 160–161. [Poznámka. Kypta, J.: Deník. Praha, 1940.]

1078

REY Jan: Z hudební literatury; s. 161. [Zpráva o reedici vlasteneckých písní. Cmíral, A.: Věvec. Praha, 1941.]

1079

ŠTORM Břetislav: Ovoce sběratelství; s. 162. [Poznámka. Šorm, A.: Náhrobní nápisy. Týn nad Vltavou, 1939.]
1080

KELLNER Jan: Životopisy Svatých Otců; s. 162–163. [Recenze. Špirko, J.: Patrologia. Praha, 1939.]
1081

sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Dějiny křesťanské kultury; s. 163–164. [Poznámka. Vašek, B.: Dějiny křesťanské charity. Velehrad, 1941.]
1082

č. 4

ČERVINKA Jaroslav: Verše Jaroslava Zatloukala; s. 213–214. [Recenzní poznámka. Zatloukal, J.: Morava. Brno, 1940.]
1083

J. R. [= REY Jan]: Žena krásná a dobrá; s. 214. [Medailon Sofie Podlipské.]
1084

ČERVINKA Jaroslav: Próza Johanna Kirschwenga; s. 214–215. [Recenze. Kirschweng, J.: Lev v jizbě. Vyšehrad, Praha, 1941.]
1085

ŠMÍD Zdeňek: Muži v bílém; s. 215–216. [Recenze. Majocchi, A.: Život chirurgův. Praha, 1941.]
1086

REY Jan: Smetaniana; s. 217. [Poznámky. Bartoš, F.: Smetana ve vzpomínkách a dopisech. Praha, 1941.]
1087

PEŘICH Leopold: Umělecká příručka; s. 217–219. [Recenze. Lützel, H.: Průvodce k umění. Freiburg im Breisgau, 1940.]
1088

HOBZEK Josef: Erbovní knížka na rok 1941; s. 219–220. [Recenze. *Erbovní knížka na rok 1941*. Vyšehrad, Praha, 1941.]
1089

č. 5

ČERVINKA Jaroslav: Nová poezie Horova; s. 272–274. [Recenze. Hora, J.: Zahrada Popelčina. Praha, 1940.]
1090

VILIKOVSKÝ Jan: Nejstarší české hry divadelní; s. 274–275. [Recenze vydání. *Nejstarší české hry divadelní*. Praha, 1941.]
1091

RENČ Václav: Dialog dvou čistých srdcí; s. 275–276. [Recenze. *Přátelství básníka a malířky. Vzájemná korespondence Julia Zeyera a Zdenky Braunerové*. Vyšehrad, Praha, 1941.]
1092

VÉVODA Vladimír: Povídky Josefa Knapa; s. 277. [Recenzní poznámka. Knap, J.: *Zaváté šlépěje*.]
1093

VÉVODA Vladimír: Severský román; s. 277–278. [Recenzní poznámka. Gullvaag, O.: *Tři z hor nad fjordem*. Praha, 1941.]
1094

č. 6

ČERVINKA Jaroslav: Demlova Mohyla; s. 324–325. [Recenze. Deml, J.: *Mohyla*. Vyšehrad, Praha, 1941.]
1095

ČERVINKA Jaroslav: Seifertova Světlem oděná; s. 325–326. [Recenze. Seifert, J.: *Světlem oděná*. Praha, 1940.]
1096

ŠTĚPÁNEK Pavel: Tři knihy lyriky; s. 326–327. [Recenzní poznámky. Škvor, J.: *Vítr v krovech*. Praha, 1941.; Pavlín, A.: *Duha nad domovem*. Praha, 1940.; Žižkovi, R. a O.: *Vůně jablka*. Praha, 1941.]
1097

KRÁLÍK Oldřich: Věčný Mácha; s. 327–329. [Poznámky ke sborníku. *Věčný Mácha*. Čin, 1940.]
1098

RENČ Václav: Touha po epice; s. 330–331. [Recenze. John, J.: *Moudrý Engelbert*. Družstevní práce, Praha, 1941.]
1099

BUKÁČEK Josef: Italský román; s. 331–332. [Recenzní poznámka. Tombari, F.: *Celá Frusaglia*. Praha, 1941.]
1100

REY Jan: Dvě knihy pro mládež; s. 332–333. [Recenze. Horák, J.: *Český Honza*.; John, J.: *příběhy dona Quijota*. ???.]
1101

M. S. [= ?]: K Dostálově Antigoně; s. 333–334. [Recenze divadelní hry. Sofokles: *Antigona*, režie K. Dostál.]
1102

PEŘICH Leopold: Nepodařená dramatická legenda; s. 334–336. [Kritika. Drnák, V. – Vrbský, B.: *Bloudění Jindřicha od Věže*, režie K. Dostál.]
1103

č. 7

ŠTĚPÁNEK Pavel: Zpěv muže; s. 385–386. [Recenze. Cassius, J. K.: Prsten. Praha, 1941.]

1104

KRÁLÍK Oldřich: Povídky Jana Čepa; s. 386–389. [Recenze. Čep, J.: Tvář pod pavučinou. Vyšehrad, Praha, 1941.]

1105

VÉVODA Vladimír: Tvář vesnice v minulém století; s. 389–390. [Recenze. Neužil: Plemeno Hamrů, Praha, 1941.]

1106

REY Jan: Dvě knížky z českého pravěku; s. 390. [Poznámky. Neustupný, J.: Náboženství pravěkého lidstva v Čechách a na Moravě. Praha, 1941.; Neustupný, J.: Pohřbívání žehem v pravěku Čech a Moravy. Praha, 1941.]

1107

WIERER Rudolf: Stát a jeho zřízení; s. 391–392. [Zpráva o vydání. Hobbes, T.: Leviathan neboli o podstatě zřízení a moci státu církevního a občanského. Melantrich, Praha, 1941.]

1108

js [= STŘEDA Jindřich]: Kousek rozhovoru s potutelností; s. 392. [Glosa.]

1109

č. 8

ČERVINKA Jaroslav: Dva romány mladých prozaiků; s. 443–446. [Komparativní recenze. Hanuš, M.: Pavel a Gertruda. Praha, 1941.; Urbánek, Z.: Příběh Bledého Dominka, Praha, 1941.]

1110

Rč [= RENČ Václav]: Úspěšný román Eduarda Basse; s. 446–447. [Recenze. Bass, E.: Cirkus Humberto. Praha, 1941.]

1111

ŠTORM Břetislav: Mladí umělci a jejich svět; s. 447–448. [Zpráva o výstavě mladého výtvarného umění ve Smetanově muzeu v Praze, září 1941.]

1112

č. 9

KRÁLÍK Oldřich: Arbesův Karel Hynek Mácha; s. 497–498. [Poznámka k vydání 10. svazku Díla J. Arbesa.]

1113

REY Jan: Antonín Dvořák v dopisech; s. 498–499. [Zpráva o vydání. *Antonín Dvořák přátelům doma*. Melantrich, Praha, 1941.]

1114

VÉVODA Vladimír: Pokus o román; s. 499–500. [Recenze. Kutný, P.: Dům ve stínu. Praha, 1941.]

1115

VÉVODA Vladimír: O krásném dětství; s. 500–501. [Recenze. Dörfler, P.: Dokud žila mamička. Vyšehrad, Praha, 1941.]

1116

VÉVODA Vladimír: Finský román a jeho český překlad; s. 501–503. [Srovnání dvou překladů knihy Sedm bratří fin. spisovatele Alexise Kiviho.]

1117

č. 10

ŠTĚPÁNEK Pavel: Z nové prózy; s. 550–551. [Zpráva o nové prozaické produkci.]

1118

PRAŽÁK Vladimír: Romance o lásce a moudrosti; s. 552–553. [Recenze. Tinhofer, C.: Chudých lidí požehnání. Praha, 1941.]

1119

PRAŽÁK Vladimír: Dobrý svět; s. 553–554. [Recenze. Heiseler, Brent von: Dobrý svět. Vyšehrad, Praha, 1941.]

1120

jb [= ?]: Italský román mateřství; s. 554–555. [Recenzní poznámka. Dandolo, M.: Život nezraje na slunci. Praha, 1941.]

1121

HOLINKA Rudolf: Dopisy dvou dějepisců; s. 555–556. [Recenze. Listy úcty a přátelství. *Vzájemná korespondence Jaroslava Golla a Josefa Pekaře*. Praha, 1941.]

1122

lp [= PEŘICH Leopold]: Slibný nástup dramatika; s. 556–557. [Recenze divadelní hry. Faltis, D. C.: Veronika. ND, 1941.]

1123

POZNÁMKY

č. 1

REY Jan: Nad knížkou veršů Svatopluka Čecha pro mládež; s. 55. [Glosa.]

1124

ŠTORM Břetislav: Malíř naděluje dětem; s. 55–56. [Glosa k výstavě kreseb a loutek v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze.]

1125

č. 2

ŠMÍD Zdeněk: O poznávání skutečnosti a síle obraznosti; s. 110–112. [Esej o sepětí opravdového umění se životem.]

1126

č. 3

ŠTĚPÁNEK Pavel: Šalda – Marten – Chalupný; s. 165–166. [Poznámky ke korespondenci. F. X. Šalda – M. Marten: Vzájemná korespondence. Úvod E. Chalupný. Melantrich, Praha, 1941.]

1127

PORYBNÝ, J.: Fedor Vodákovič, cyklista na válkách; s. 166. [Ironická glosa o kritiku Fedoru Soldánovi.]

1128

Školník [= ?]: Vychovatelská kritika; s. 166–167. [Glosa.]

1129

F. M. [= ?]: O zlepšení střední školy; s. 167–168. [Glosa. Macek, J.: Školské kapitoly. Praha, 1940.]

1130

č. 4

RENČ Václav: K odpovědnosti divadelní kritiky; s. 220–221. [Glosa k úrovni české divadelní kritiky.]

1131

VOŘÍŠEK Rudolf: Sociologie české sociologie; s. 221–223. [Glosa ke sporům českých akademiků-sociologů.]

1132

PORYBNÝ, J.: Aktivisté odmítají J. Zahradníčka; s. 223–224. [Ironická glosa k článku Vojtěcha Roznera v čas. Aktivisté, č. 2, rok 1941.]

1133

č. 5

lp [= PEŘICH Leopold]: Osobnost; s. 278. [Glosa o Jaroslavu Hilbertovi.]

1134

ŠTĚPÁNEK Pavel: Knížka o Arbesovi; s. 278–279. [Ironická glosa k monografii o Arbesovi. Vozka, J.: Vítězná cesta na Parnas. Praha, 1940.]

1135

ŠTORM Břetislav: Přátelství básníka a malířky; s. 279–280. [Úvaha nad hodnotou přátelství.]

1136

č. 9

Bka. [= BENETKA, Bořivoj]: Památce P. Dra Stanislava Vydry; s. 503–504. [Medailon.]

1137

č. 10

REY Jan: Nad knížkami pro děti; s. 558–559. [Glosa o dobrodružných námětech pro

dětskou literaturu.]
1138

ČERVINKA Jaroslav: „Je třeba jakési vážnosti a důslednosti...“; s. 559–560. [Odpověď
Timotheu Vodičkovi, který v Akordu č. 2, 1941 zkritizoval Červinkovu brožuru o mladé
básnické generaci.]
1139

1942
8. ročník

POEZIE PŮVODNÍ

č. 1

LAZECKÝ František: Cesta Kolumbova; s. 1–5. [Báseň.]
1140

č. 2

RENČ Václav: Anděl přichází; s. 57–60. [Prolog k vánočnímu oratoriu.]
1141

KAREN Jiří: Jak za časů...; s. 73–74. [Báseň]
1142

KAREN Jiří: Píseň o návratu marnotratného syna; s. 74. [Báseň.]
1143

č. 3

ANDRENIK Ivan: Ve znamení kříže; s. 105–106. [Báseň.]
1144

ANDRENIK Ivan: Odhalení; s. 106–107. [Báseň.]
1145

TESAŘ František: Nosič pochodní; s. 112. [Báseň.]
1146

TESAŘ, František: Stíny kvetou; s. 112–113. [Báseň.]
1147

TESAŘ František: Zjasnění; s. 113–114. [Báseň.]
1148

č. 4

VOKOLEK Vladimír: Po písni mistra zesnulého...; s. 161. [Báseň.]
1149

PILÁŘ Jan: Bratr, který mi jde v patách; s. 164–165. [Báseň.]
1150

PILÁŘ Jan: Ach, říci dosyta; s. 165–166. [Báseň.]
1151

VÉVODA Vladimír: Proto člověka; s. 166–167. [Báseň.]
1152

RYBA Jan: Ptačí hnízdo; s. 176. [Báseň.]
1153

RYBA Jan: Žně; s. 176–177. [Báseň.]
1154

RYBA Jan: Olšina; s. 177. [Báseň.]
1155

č. 5

PAVLÍN Antonín: Cestou do exilu; s. 217. [Báseň.]
1156

PAVLÍN Antonín: Tišina v ránu; s. 218. [Báseň.]
1157

PAVLÍN Antonín: Milenci v časném jaru; s. 218–219. [Báseň.]
1158

BOCHOŘÁK Klement: Svě ženě; s. 222–223. [Báseň.]
1159

č. 6

KAREN Jiří: Očistec; s. 273–274. [Báseň.]
1160

VLADISLAV Jan: Pozvání; s. 274. [Báseň.]
1161

VLADISLAV Jan: Variace; s. 275–277. [Báseň.]
1162

LISTOPAD František: Džbánkář; s. 287. [Báseň.]
1163

LISTOPAD František: Vítězství; s. 288. [Báseň.]
1164

NERT Antonín: Ústa; s. 288–289. [Báseň.]
1165

č. 7

VAVŘÍK Zdeněk: Popeleční středa čili básnění; s. 329–330. [Báseň.]
1166

ŘEZNÍČEK Zdeněk: Jitřní sonáta, s. 330. [Báseň.]
1167

ŘEZNÍČEK Zdeněk: Večerní sonáta, s. 330–331. [Báseň.]
1168

ŘEZNÍČEK Zdeněk: Pane, zkrát žádost mých očí, s. 331. [Báseň.]
1169

ŘEZNÍČEK Zdeněk: Poslední okno hasne, s. 330. [Báseň.]
1170

ZEDNÍČEK Stanislav: Večerní; s. 345. [Báseň.]
1171

ZEDNÍČEK Stanislav: Ukolébavka; s. 345. [Báseň.]
1172

ZEMAN Václav: Kde jen pramení ta tichá sláva; s. 346. [Báseň.]
1173

ARA Václav: Rozloučení; s. 346. [Báseň.]
1174

č. 8

LAZECKÝ František: Trýzeň slova; s. 385. [Báseň.]
1175

LAZECKÝ František: Děti; s. 385–386. [Báseň.]
1176

ŠOTOLA Jiří: Vzdorná; s. 398. [Báseň.]
1177

ŠOTOLA Jiří: Requiem; s. 398–399. [Báseň.]
1178

ANDRENIK Ivan: Kdo tyto plameny...; s. 399. [Báseň.]
1179

č. 9

PAVLÍN Antonín: Stará jizba; s. 441–442. [Báseň.]
1180

ŠVÁB Karel Antonín: Noc sloupů; s. 454–455. [Báseň.]
1181

ŠVÁB Karel Antonín: Na ohni almužny; s. 455–456. [Báseň.]
1182

KASLOVÁ Emilie: V jizbě snů; s. 456. [Báseň.]
1183

KASLOVÁ Emilie: Svítání; s. 457. [Báseň.]
1184

č. 10

JAN Z JENŠTEJNA: Ukolébavka Panny Marie nad jeslemi; s. 497–499. [Báseň.]
1185

JAN Z JENŠTEJNA: Narození Páně; s. 499–500. [Báseň.]
1186

HASIŠTEJNSKÝ z Lobkovic, Bohuslav: Narození Páně; s. 500–501. [Báseň; přel.
Č. Vránek.]
1187

BÁRTA Oldřich: Přicházím k modlitbám; s. 508. [Báseň.]
1188

KAREN Jiří: Dvě básně; I., II.; s. 509–510. [Báseň.]
1189

POEZIE PŘEKLADOVÁ

č. 3

GÓNGORA Luis de: Nový Ikaros, s. 114–115. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
1190

GÓNGORA Luis de: Eleonora, s. 115–116. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
1191

č. 5

RILKE Rainer Maria: Píseň; s. 223–224. [Báseň; přel. J. Vladislav.]
1192

č. 7

PETRARCA Francesco: Tři sonety Lauře. Vám, nepřítelko sladká; s. 340–341. [Báseň;
přel. V. Renč.]
1193

PETRARCA Francesco: Tři sonety Lauře. Já nemám mír; s. 341–342. [Báseň; přel.
V. Renč.]
1194

PETRARCA Francesco: Tři sonety Lauře. Budu-li umět; s. 342. [Báseň; přel. V. Renč.]
1195

GÓNGORA Luis de: Sen; s. 342–343. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
1196

GÓNGORA Luis de: Sonet o dámě, jež se bodla jehlicí, sundávajíc si prsten; s. 343.
[Báseň; přel. Z. Šmíd.]
1197

č. 8

Cid bohatýr; s. 386–397. [Epická báseň; přel. Z. Šmíd.]

1198

PRÓZA PŮVODNÍ

č. 2

LAZECKÝ František: Na podolském trhu; s. 61–73. [Povídka.]

1199

č. 3

KRATOCHVÍL Miloš: Patero mnichů; s. 108–111. [Povídka.]

1200

č. 4

KŘELINA František: Amarú, syn hadí; s. 167–174. [Ukázka ze stejnojmenného románu.]

1201

VLADISLAV Jan: Ráno nad střechami; s. 174–175. [Črta.]

1202

SCHULZ Karel: Trpké víno; s. 277–287. [Úryvek z románu Kámen a bolest.]

1203

č. 7

BÍBUS František: Plášť; s. 332–340. [Povídka.]

1204

BARN, Karel: Žalm; s. 344. [Žalm v próze.]

1205

č. 8

HYSRLE z Chodů, Jindřich: Cesta po Horní Říši; s. 400–407. [Cestopisný záznam.]

1206

č. 9

LESAŘ František: Návrat; s. 443–454. [Povídka.]

1207

č. 10

VLADISLAV Jan: Sen; s. 510–512. [Črta.]

1208

PRÓZA PŘEKLAPOVÁ

č. 10

KLEIST Heinrich von: Svatí Cecílie neboli moc hudby; s. 501–508. [Legenda; přel.

K. J. Dobeš.]

1209

ČLÁNKY

č. 1

SCHULZ Karel: Hrdinský život Josefa Floriana; s. 6–10. [Vzpomínková stať na J. Floriana.]

1210

OPASEK Anastáz: In memoriam; s. 10–13. [Vzpomínková stať na J. Floriana.]

1211

CINEK František: Živý hlas; s. 13. [Poznámka o Díle J. Floriana.]

1212

PASTOR František: Křesťan; s. 14–17. [Vzpomínková stať na J. Floriana.]

1213

PEŘICH Leopold: Na hoře sám; s. 17–19. [Vzpomínková stať na J. Floriana.]

1214

STŘEDA Jindřich: Dělník dobrého díla; s. 20–23. [Vzpomínková stať na J. Floriana.]

1215

SCHEINOST Jan: Zakladatel a osobnost; s. 23–25. [Vzpomínková stať na J. Floriana.]

1216

ZAORÁLEK Jaroslav: Někdo; s. 25–29. [Vzpomínková stať na J. Floriana.]

1217

SKÁCELÍK František: Hledač jednoty; s. 29–30. [Vzpomínka na J. Floriana.]

1218

VORÍŠEK Rudolf: Strážce paměti; s. 30–33. [Vzpomínková stať na J. Floriana.]

1219

HERTL Jan: Historie, to jest vyhnanství z Ráje; s. 33–36. [Stať o práci J. Floriana.]

1220

ŘEZNÍČEK Zdeněk: Josef Florian a básníci; s. 36–39. [Stať o práci J. Floriana.]

1221

RENČ Václav: Vydavatel Dobrého Díla; s. 40–43. [Vzpomínková stať na J. Floriana.]

1222

VAVŘÍK Zdeněk: Objev či vyvolení; s. 43–45. [Vzpomínková stať na J. Floriana.]

1223

REYNEK Bohuslav: Cesty do Staré Říše; s. 45–47. [Vzpomínková stať na J. Floriana.]

1224

SKOUMAL Aloys: Meminisse iuvabit; s. [Vzpomínková stať na J. Floriana.]
1225

BABLER Otto František: Z korespondence Josefa Floriana; s. 50–51. [Několik dopisů
J. Floriana O. F. Bablerovi.]
1226

RESLER Kamill: Staroříšské tisky; s. 51–54. [Úvod k soupisu vydavatelského díla Josefa
Floriana.]
1227

[Autor neuveden]: Jediná kniha Josefa Floriana s. 54–56. [Vzpomínková stať na
J. Floriana.]
1228

č. 2

KOSTOHRYZ Josef: Pokus o rozbor Pekařova slohu; s. 75–86. [Studie stylistická.]
1229

VOŘÍŠEK Rudolf: Mýtus a pravda o původu člověka; s. 86–92. [Teorie Edgara Dacqué,
který informace o původu člověka hledá v jádru pohádek, legend a mýtů.]
1230

č. 3

ČERVINKA Jaroslav: Ke smyslu mladé poezie; s. 116–120. [Esej o tvůrčí síle mladé
generace.]
1231

KAMENÍK Václav: Individualismus; s. 120–122. [Studie osobnosti.]
1232

BAUMAN Bedřich: Dvojí logické pojetí Boha v novodobé filozofii; s. 123–128. [Esej
o filozofickém uchopení Boha.]
1233

DAVÍDEK Felix: Vesmír tvořený; s. 128–133. [Nábožensko-astronomická esej.]
1234

OTÝPKA Karel: O Přibyslavě, sestře sv. Václava; s. 134–146. [Studie osobnosti na
základě informací z Krisitánovy legendy.]
1235

č. 4

DURYCH Jaroslav: Vlastní tvář Josefa Floriana; s. 161–163. [Poznámka o významu
osobnosti J. Floriana.]
1236

FLORIANOVÁ Antonie: O smrti Josefa Floriana; s. 163. [Dopis A. Florianové příteli
K. R. v Praze.]
1237

KRÁLÍK Oldřich: Březinovy Ruce; s. 178–184. [Interpretace sbírky. Část I. Pokračování viz záznamy č. 1244, 1248, 1254 a 1261.]
1238

VOŘÍŠEK Rudolf: Filozofie kultury?; s. 185–189. [Kritika díla Tomáše Trnky.]
1239

HEJZLAR Gabriel: První křesťanská obec v Evropě; s. 190–193. [Esej o městě Filippy.]
1240

STŘEDA Jindřich: Divák protestuje za autora; s. 194–196. [Esej o stavu současného divadla.]
1241

č. 5

JAN Z JENŠTEJNA: Proti lidem, kteří se nebojí smrti; s. 219–222. [Esej.]
1242

NOVOTNÝ František: Předmyslová zkušenost v Platónově filozofii; s. 224–234. [Studie.]
1243

KRÁLÍK Oldřich: Březinovy Ruce; s. 234–239. [Interpretace sbírky. Část II. Ostatní části viz záznamy č. 1238, 1248, 1254 a 1261.]
1244

LUDVÍKOVSKÝ Jaroslav: Přibyslava v Kristiánově legendě; s. 240–243. [Výklad pasáže o Přibyslavě.]
1245

REŽNÝ Stanislav: Zemědělská politika; s. 244–248. [Stat' o zemědělství za války.]
1246

č. 6

PEŘICH Leopold: Historický román; s. 289–296. [Studie literárního útvaru. Část I.]
1247

KRÁLÍK Oldřich: Březinovy Ruce; s. 296–302. [Interpretace sbírky. Část III. Ostatní části viz záznamy č. 1238, 1244, 1254 a 1261.]
1248

STŘEDA Jindřich: O potřebě přesných pojmů; s. 302. [Esej o nových výrazech v bohosloví.]
1249

č. 7

PEŘICH Leopold: Historický román; s. 347–352. [Studie literárního útvaru. Část II.]
1250

ŠTORM Břetislav: Mladému sochaři; s. 352–360. [Esej o umění.]
1251

VOŘÍŠEK Rudolf: Myšlení a symbol; s. 360–363. [Esej o vědě a obraznosti.]
1252

VINTRICH Engelbert: Muži v bílém; s. 363–365. [Glosa k trendu „umění z lékařského prostředí“ – romány, filmy, divadelní hry.]
1253

č. 8

KRÁLÍK Oldřich: Březinovy Ruce; s. 407–412. [Interpretace sbírky. Část IV. Ostatní části viz záznamy č. 1238, 1244, 1248 a 1261]
1254

RYNEŠ Václav: Legenda o zázračné bilokaci sv. Vojtěcha; s. 413–418. [Pověst o bilokaci sv. Vojtěcha a její prameny. Část I. Pokračování viz záznam č. 1259.]
1255

ŠTORM Břetislav: Pod růžicí zlatokorunskou; s. 418–420. [Úvaha nad hloubkou vědeckého poznání.]
1256

č. 9

PEŘINA Vilém: O tragédii; s. 457–462. [Esej o různém pojmání tragédie.]
1257

RENČ Václav: Poznámky k problematice filmu; s. 463–467. [Esej o zařazení filmu k umění.]
1258

RYNEŠ Václav: Legenda o zázračné bilokaci sv. Vojtěcha; s. 413–418. [Pověst o bilokaci sv. Vojtěcha a její prameny. Část II. Začátek viz záznam 1255.]
1259

č. 10

KŘELINA František: Lidové divadlo; s. 512–519. [Stat' o barokních divadelních hrách. Kalista, Z.: Selské čili sousedské hry českého baroka. Melantrich, Praha, 1942.]
1260

KRÁLÍK Oldřich: Březinovy Ruce; s. 519–529. [Interpretace sbírky. Část V. – dokončení. Ostatní části viz záznamy č. 1238, 1244, 1248 a 1254.]
1261

OČADLÍK Mirko: Čertova stěna 1942; s. 529–536. [K Talichově úpravě Smetanovy Čertovy stěny.]
1262

ŠTORM Břetislav: O rozhovoru; s. 536–537. [Úvaha nad způsoby vedení rozhovoru.]
1263

VARIA

č. 2

ČERVINKA Jaroslav: Korouhve Jana Zahradníčka; s. 92–94. [Referát. Zahradníček, J.: Korouhve. Praha, 1940.]

1264

ALBRECHT Jaroslav: Doslov k Dvořákovu jubileu; s. 94–97. [Poznámky k oslavám Dvořákova jubilea.]

1265

PEŘICH Leopold: Mezi vědou a uměním; s. 97–99. [Referát. Hocks, Else: Pius II und der Halbmond. Freiburg im Breisgau, 1940.]

1266

č. 3

ČERVINKA Jaroslav: Nové jméno v české próze; s. 146–151. [Portrét ostravského prozaika Karla Dvořáčka.]

1267

ANDRENIK Ivan: Historický román?; s. 152–154. [Studie. Kratochvíl, M.: Osamělý rváč, román lidského hledání, osamělosti a strachu. Praha, 1942.]

1268

č. 4

ROSENDORFSKÝ Jaroslav: Náboženský motiv v současném italském písemnictví; s. 196–202. [Stať o současné ital. literatuře.]

1269

HOLINKA Rudolf: K literární činnosti českých dominikánů v XIV. století; s. 202–205. [Stať.]

1270

č. 5

ČERVINKA Jaroslav: Tři mladí básníci; s. 248–253. [Recenze. Bednář, K.: Po všech svatbách světa. Praha, 1941.; Blatný, I.: Melancholické procházky. Praha, 1941.; Bochořák, K.: Ushlé květiny. Praha, 1942.]

1271

SKOUMAL Aloys: Falešné zrcadlo; s. 253–256. [Kritické poznámky. Liškutín, I.: Český dnešek v zrcadle básnických překladů z němčiny.]

1272

VILIKOVSKÝ Jan: Kremnický rukopis nejstarší svatoludmilské legendy; s. 256–258. [Studie o rukopise.]

1273

ŠTORM Břetislav: Nový směr v architektuře; s. 258–259. [Polemika s funkcionalismem.]

1274

ŠTORM Břetislav: Nárysy projektu filiálního kostela v Somoskö; s. 260. [Obrazový náčrt stavby.]
1275

č. 6

RENČ Václav: Oživené dílo Julia Zeyera; s. 304–306. [Poznámky k soubornému dílu Julia Zeyera, vydává Česká grafická unie od r. 1941.]
1276

SKOUMAL Aloys: K překladu Yeatsovy lyriky; s. 306–309. [Poznámky. Yeats, W. B.: Růže světa. Přel. B. Chudoba. Praha, 1941.]
1277

KAMENÍK Václav: Poznámka o výstavách na venkově; s. 309–311. [Regionální výstavy jako obraz společnosti.]
1278

ALBRECHT Jaroslav: Hostinského Smetana po čtyřiceti letech; s. 311–316. [Referát. Hostinský, O.: Bedřich Smetana a jeho boj o moderní českou hudbu. Praha, 1901, 1941.]
1279

č. 7

MATULA Miloš: Antika a dnešek; s. 366–368. [Esej o významu a působení antické literatury v dnešní době.]
1280

JEHLIČKA Ladislav: Domov a víra; s. 368–371. [Esej o díle Johanna Kirschwenga.]
1281

ŠTORM Břetislav: Boží muka na památku pana Floriana; s. 371–373. [Glosa o významu památníků a nárys Božích muk na památku J. Floriana.]
1282

č. 8

ROTREKL Zdeněk: O věcech básníka; s. 421–423. [Esej o básnickém vidění světa.]
1283

KŘELINA František: Od pamětí ke skládání básnickému; s. 423–428. [Úvahy nad knihami Sigismunda Boušky, Jiřího Frejky, Zdeňka Vavříka a Josefa Štefana Kubína.]
1284

č. 9

METYŠ Karel: Gerhart Hauptmann; s. 476–478. [Portrét básníka.]
1285

KYAS Karel: Autor hanácké opery; s. 479–481. [Stat' o autorství opery nalezené v archivu piaristické koleje v Kroměříži.]
1286

OTÝPKA Karel: Krádež ostatků; s. 481–484. [Esej o vztahu k ostatkům svatých.]
1287

č. 10

TALAVÁŇA Stanislav: Řád skutečnosti; s. 538. [Recenze výstavy Františka Grosse.]
1288

HÁJEK Jaroslav: O Březinu jako vychovatele; s. 540–541. [Poznámky. Kratochvíl, L.:
Březinovo výchovatelství. Praha, 1942.]
1289

KNOB Jan: Vůně starých časů; s. 541–544. [Komparativní recenze. Dědina, F.: Když si
náš tatínek maminku bral. Vyšehrad, Praha, 1942.; Regálová, J.: Rodinná kronika. Topič,
Praha, 1942.]
1290

KNIHY A UMĚNÍ

č. 2

ČERVINKA Jaroslav: Tři první knížky; s. 99–100. [Recenzní poznámky. Kainar, J.:
Příběhy a menší básně. Praha, 1940.; Hiršal, J.: Vědro stříbra. Praha, 1940. Kolář, J.:
Křestný list. Praha, 1941.]
1291

lp [= PEŘICH Leopold]: Kronika selského rodu; s. 100–101. [Recenzní poznámka.
Svatoš, B.: Ruce laskají zemi. Vyšehrad, Praha, 1941.]
1292

BUKÁČEK Josef: Román o Carduccim; s. 101–102. [Recenzní poznámka. Saponaro, M.:
Carducci, život a dílo. V. Petr, Praha, 1941.]
1293

PEŘICH Leopold: Nové drama o Václavu IV.; s. 102–104. [Recenze div. hry. Tetaur, F.:
Zpovědník.]
1294

REY Jan: A ještě pohádky; s. 104. [Poznámka o nesmrtelnosti pohádek.]
1295

č. 3

ŠMÍD Zdeněk: Hořejšího překlady z Calderóna a Lopeho de Vega; s. 154–156. [Recenze
překladů ze španělštiny J. Hořejšího.]
1296

ALBRECHT Jaroslav: Beethovenovy myšlenky; s. 156–158. [Referát. Benz, R.:
Památník ze slov Beethovenových. Praha, 1941.]
1297

BAUMAN Bedřich: Synthesa myšlení; s. 158–159. [Recenzní poznámka. Dwelshauvers, G.: Synthesa lidského myšlení. Stará Říše, 1941.]
1298

RYNEŠ Václav: Nový Kristián; s. 159–160. [Poznámka. Život a umučení sv. Václava a báby jeho sv. Ludmily podle sepsání Křišťanova. Vyšehrad, Praha, 1941.]
1299

REY Jan: Nauková literatura; s. 160. [Poznámky k edicím naučných knih.]
1300

č. 4

VILIKOVSKÝ Jan: Legenda o svatě Kateřině v novočeském rouše jazykovém.; s. 205–207. [Referát o Hrbákově vydání Legendy o sv. Kateřině. Praha, 1941.]
1301

LISTOPAD František: Rilko vidění Prahy; s. 207. [Poznámka. Rilke, R. M.: Můj domov. Praha, 1941.]
1302

LISTOPAD František: Básně Oldřicha Kryštofka; s. 207–208. [Poznámka o prvotině. Kryštofek, O.: Ukrytá v korálech. 1941.]
1303

BOCHOŘÁK Klement: Vzpomínky mládí; s. 208. [Recenzní poznámka. Jahn, M.: Jarní píseň. Ostrava, 1941.]
1304

PEŘICH Leopold: Tři drobné publikace; s. 208–209. [Poznámky ke třem historickým publikacím.]
1305

METYŠ, Karel: Dva mistři (Böhme a Beethoven); s. 209–210. [Poznámky.]
1306

METYŠ Karel: Štěstí z údolí; s. 210–211. [Recenze. Ernst, P.: Štěstí z údolí. Praha, 1941.]
1307

METYŠ Karel: Velká válka; s. 211–212. [Recenze. Huchová, R.: Velká válka. Melantrich, Praha, 1941.]
1308

PRAŽÁK Vladimír: Nový Odysseus; s. 212–213. [Recenze. Ayala, R. P. de: Prometheus. Brno, 1941.]
1309

PRAŽÁK Vladimír: Italský životopisný román; s. 213–214. [Recenze. Calzini, R.: V zajetí hor. Vyšehrad, Praha, 1941.]
1310

č. 5

ČERVINKA Jaroslav: Verše o dělníkovi; s. 261–262. [Glosa k výsledku literární soutěže Z práce a o práci českého dělníka.]

1311

ANDRENIK Ivan: Nevěrohodná demonie; s. 262–263. [Recenzní poznámka. Prušáková, M.: Lastura pokojného ducha. Praha, 1941.]

1312

L. Jhl. [= JEHLIČKA Ladislav]: Kronika pádské roviny; s. 263–264. [Recenze. Baccheli, R.: Mlýn na Pádu. Novina, Praha, 1942.]

1313

METYŠ Karel: Dva obrazy kraje; s. 264. [Poznámky o dvou překladových románech z venkovského prostředí.]

1314

PEŘICH Leopold: Listy ochotníkům; s. 265. [Recenzní poznámky. Brousil, A. M.: Listy ochotníkům. Novina, Praha, 1942.]

1315

HOBZEK Josef: Balbínovo vyhnanství; s. 265–266. [Poznámka. Ryneš, V.: Vyhnanství P. Bohuslava Balbína. Zápas vlasteneckého jezuity o životní historické dílo. Vyšehrad, Praha, 1940.]

1316

TALAVÁŇA Stanislav: Malířské výstavy; s. 266–269. [Pozvánka na pět výstav.]

1317

č. 6

ČERVINKA Jaroslav: Na okraj Pilařova Domu bez oken; s. 316–318. [Recenze. Pilař, Jan: Dům bez oken. Praha, 1942.]

1318

ANDRENIK Ivan: O poezii Jana Ryby; s. 318–320. [Komparativní recenze. Ryba, J.: S Bohem, má krajino. Praha, 1940.; Ryba, J.: Hlohový růženec. Praha, 1942.]

1319

ČERVINKA Jaroslav: Dělaná poezie; s. 320–321. [Recenze. Vrbová, A.: Řeka na cestách. Praha, 1942.]

1320

LISTOPAD František: Vlámské prosté motivy; s. 321. [Recenzní poznámka. Gezelle, Q.: Verše. Kroměříž, 1942.]

1321

ANDRENIK Ivan: Více zlého nebo více života; s. 321–322. [Recenze. Nauman, P.: Více zlého. Vyšehrad, Praha, 1942.]

1322

SKOUMAL Aloys: Románová prvotina; s. 323. [Recenze. Novák, B.: Velké děti. Melantrich, Praha, 1941. 2. vydání.]
1323

LISTOPAD František: Legenda kouzla zbavená; s. 324. [Recenze. Deyl, R.: Milován a nenáviděn. Praha, 1941.]
1324

METYŠ Karel: Prostý život; s. 324–325. [Recenzní poznámka. Wiechert, E.: Prostý život. Praha 1941.]
1325

BAUMAN Bedřich: Matematika jako věda, virtuozi a symbolika; s. 325–326. [Recenze. Colerus, E.: Od Pythagory k Hilbertovi. Dějiny matematiky pro všechny. Praha, 1941.]
1326

č. 7

Z. V. [= ?]: Román literárních běsů; s. 373–374. [Recenze. Götz, F.: Paní našich snů. Praha, 1942.]
1327

LISTOPAD František: Balada o služce; s. 375. [Recenze. Heyduk, J.: Judita. Novina, Praha, 1941.]
1328

PRAŽÁK Vladimír: Uměním k Bohu; s. 376. [Recenze. Verkade, W.: Neklidem k Bohu. Vzpomínky mnicha-malíře. Praha, 1942.]
1329

PEŘICH Leopold: Attila; s. 376–377. [Recenzní poznámka. Ellert, G.: Attila. Praha, 1941.]
1330

ČERVINKA Jaroslav: Nový Ramuz; s. 377–378. [Recenze. Ramuz, C. F.: Ztracený syn. Praha, 1942.]
1331

ROTREKL Zdeněk: Ze zlínského salonu; s. 378–379. [Zpráva ze zlínské výstavy umění.]
1332

TALAVÁŇA Stanislav: Droby z letních výstav; s. 380–381. [Přehled výstav.]
1333

č. 8

KNOB Jan: Návrat k dobré lidové četbě; s. 428–430. [Referát. Pravda, F.: Krejčí Fortnát a jiné povídky. Olomouc, 1942.; Stránecká, F.: Povídky a črty. Olomouc, 1942.]
1334

LISTOPAD František: Ošklivá tvář dětství; s. 430–431. [Recenze. Glabzaňová, M.: Šedá kolébka. Praha, 1942.]

1335

ŠOTOLA Jiří: Tři pražské mladé divadelní kolektivy; s. 431–433. [Zpráva o souborech Větrník, Divadélko ve Smetanově muzeu a Nezávislé divadlo působících v Praze.]

1336

TALAVÁŇA Stanislav: Malířské výstavy; s. 433–435. [Přehled výstav.]

1337

č. 9

VLADISLAV Jan: Poezie Zdeňka Vavříka; s. 483–484. [Recenzní poznámka. Vavřík, Z.: Poezie, básně z let 1928–1940. Praha, 1942.]

1338

VLADISLAV Jan: Humanistická poezie; s. 484–485. [Glosa k překladatelskému výkonu K. Bednáře. Med a hořec, poezie XVI. století v Čechách. Praha, 1942.]

1339

lp. [= PEŘICH, Leopold]: Literární komedie; s. 485. [Recenzní poznámka. Šusta, J.: Sekerou do špalku. Praha, 1941.]

1340

LISTOPAD František: Reportáž o studentech; s. 485–486. [Recenzní poznámka. Pecka, D.: Kamarádka. Praha, 1942.]

1341

METYŠ Karel: Dvě skladby o mystickém povolání; s. 486–488. [Poznámky o literatuře s řeholní tematikou.]

1342

METYŠ Karel: Anton Dörfler: Vendelín; s. 488–489. [Recenze. Dörfler, A.: Vendelín. Praha – Mor. Ostrava, 1942.]

1343

OTÝPKA Karel: Barokní poutě; s. 489–490. [Recenze. Šorm, A.: Jak studenečtí putovali. Národopisná studie. Praha, 1942.]

1344

ŠOTOLA Jiří: Divadlo hercovo a divadlo režisérovo; s. 490–491. [Srovnání dominantního postavení herců a dominantního postavení režiséra na příkladu pražských divadel Uranie a Na Poříčí.]

1345

TALAVÁŇA Stanislav: Pražské výstavy; s. 491–493. [Přehled výstav.]

1346

č. 10

VLADISLAV Jan: První román Lesařův; s. 544–545. [Recenze. Lesař, F.: Tvůj bližní. Novina, Praha, 1942.]

1347

LISTOPAD František: Dvě knihy povídek; s. 545–546. [Komparativní recenze. Horst, B.: Zrna v úhorech. Mor. Ostrava, 1942.; Jakubův, F.: Cesta k slunci. Topič, Praha, 1942.]

1348

rč [= RENCĚ Václav]: Sokyně v knižním vydání; s. 546–547. [Glosa ke knižnímu vydání divadelní hry. Molina, Tirsia de: Sokyně. Českomoravský kompas; Praha, 1942.]

1349

REY Jan: Miloslav Vlnovský Redivivus; s. 547. [Glosa k robinsonské literatuře.]

1350

REY Jan: Pohádkový svět na ruby; s. 547–548. [Recenze. Hodáčová, L.: Zub času. Melantrich, Praha, 1942.]

1351

BUKÁČEK Josef: Kvítky sv. Františka; s. 548–549. [Poznámka. *Kvítky sv. Františka a jeho bratří*. Přel. K. Vrátný. Vyškov, 1942.]

1352

ŠOTOLA Jiří: Divadélko na scestí; s. 549–551. [Glosa k vývoji Divadélka ve Smetanově muzeu.]

1353

TALAVÁŇA Stanislav: Pražské výstavy; s. 551–552. [Přehled výstav.]

1354

POZNÁMKY

č. 4

DURYCH Jaroslav: Stín kláštera; s. 214. [Poznámka k recenzi Gálvezova románu Stín kláštera otištěné v revue Na hlubinu, č. 3, 1942.]

1355

lp [= PEŘICH Leopold]: Opereta; s. 214 – 215. [Glosa k české divadelní kultuře.]

1356

OČADLÍK Mirko: Doslov k „Doslovu k Dvořákovu roku“; s. 215–216. [Glosa k Albrechtově článku z Řádu č. 2, rok 1942. Viz záznam 1265.]

1357

ALBRECHT Jaroslav: Odpověď m. Očadlíkovi; s. 216. [Reakce na Očadlíkovu glosu z Řádu č. 4, rok 1942. Viz záznam č. 1357.]

1358

č. 5

VOŘÍŠEK Rudolf: Zemřel Emanuel Rádl; s. 269–270. [Nekrolog.]
1359

OČADLÍK Mirko: Ještě panu Jaroslavu Albrechtovi; s. 270–271. [Polemika s J. Albrechtem o A. Dvořáka. Viz záznam č. 1358.]
1360

ALBRECHT Jaroslav: Očadlíkovi – na rozloučenou; s. 272. [Odpověď M. Očadlíkovi. Viz záznam č. 1360.]
1361

č. 6

VOŘÍŠEK Rudolf: Stálé zdraví jako filozofie; s. 326. [Ironická glosa. Matoušek, O.: Člověk kritizuje přírodu. Praha, 1941.]
1362

ŠTORM Břetislav: Doslov k Architektuře a pokroku; s. 327. [Glosa.]
1363

GÖPFERTO VÁ Gertruda: Tihle mistřiči; s. 327–328. [Glosa k malířství na objednávku.]
1364

V. M. [= ?]: Zpívající mládí; s. 328. [Poznámka o zpěvníku pro děti. Tomiško, Č. – Tichý, A. O.: Zpívající mládí. Praha, 1942.]
1365

č. 7

HOSTINSKÝ Bohuslav: Otakar Hostinský o dramatické tvorbě Antonína Dvořáka; s. 381–382. [Obrana kritické činnosti O. Hostinského proti výrokům J. Albrechta otištěným v Řádu č. 10, 1941. Viz záznam č. 1042.]
1366

CHUDOBA Bohdan: K překladu Yeatsovy lyriky; s. 382–383. [Polemika s článkem A. Skoumala otištěným v Řádu č. 6, 1942.]
1367

SKOUMAL Aloys: *článek bez nadpisu*; s. 383–384. [Odpověď Bohdanu Chudobovi a čl. K překladu Yeatsovy lyriky, Řád č. 7, 1942.]
1368

č. 8

Z. Š. [= ŠMÍD Zdeněk]: K překladu Básně o Cidovi; s. 435–436. [Glosa.]
1369

PEŘICH Leopold: K článku Cesta po Horní Říši; s. 436–437. [Poznámky o Jindřichu Hyslovi z Chodů.]
1370

REY Jan: Boj o pohádku; s. 437–439. [Polemika s názory v knize. Frey, J.: Boj o pohádku. Praha, 1942.]
1371

JR [= REY Jan]: Divadelní leporello; s. 439–440. [Glosa. Stejskal, B.: Divadelní abeceda. Praha, 1942.]
1372

PAVLÍN Antonín: Trochu jedu aneb Poetika v kostce; s. 440. [Epigramatická báseň.]
1373

č. 9

ALBRECHT Jaroslav: Hostinký a Dvořákova Rusalka; s. 494–496. [Odpověď B. Hostinskému na článek z Řádu č. 7, 1942. Viz záznam č. 1366.]
1374

OBRAZOVÉ PŘÍLOHY

č. 1

Fotografie Josefa Floriana
1375

č. 10

GROSS František: Kresba; s. 538.
1376

POEZIE PŮVODNÍ

č. 1

KOSTOHRYZ Josef: Trosky; s. 1–2. [Báseň.]
1377

ŘEZNÍČEK Zdeněk: Když navečer; s. 14. [Báseň.]
1378

KUBALA Bohumil: Proměny; s. 14–15. [Báseň.]
1379

KUBALA Bohumil: Večery u nás; s. 15. [Báseň.]
1380

č. 2

ŠMÍD Zdeněk: Odcházející; s. 50–51. [Báseň.]
1381

PILARŠ Jan: Hra na klavír; s. 51–52. [Báseň.]
1382

HLADÍK Jan: Dvě básně; s. 54–55. [Básně.]
1383

ČERNÝ Jaroslav: Chrám pusté samoty; s. 55. [Báseň.]
1384

KRYŠTOFEK Oldřich: Verše; s. 56. [Báseň.]
1385

č. 3

LAZECKÝ František: Přátelské věci; s. 105. [Báseň.]
1386

LAZECKÝ František: V tichu; s. 105–106. [Báseň.]
1387

LAZECKÝ František: Úděl; s. 106. [Báseň.]
1388

LISTOPAD František: Báseň; s. 117–118. [Báseň.]
1389

LISTOPAD František: Pozdravujte; s. 118. [Báseň.]
1390

LISTOPAD František: Mlha; s. 118. [Báseň.]
1391

LISTOPAD František: Srpen; s. 119. [Báseň.]
1392

ZAHRADNÍČEK Jan: Cestou k mlčení; s. 119. [Báseň.]
1393

ZAHRADNÍČEK Jan: Báseň na obranu; s. 119–120. [Báseň.]
1394

ZAHRADNÍČEK Jan: Muž a žena; s. 120. [Báseň.]
1395

č. 4

VLADISLAV Jan: Lyrický kruh; s. 161–162. [Báseň.]
1396

VLADISLAV Jan: Báseň; s. 162–163. [Báseň.]
1397

VLADISLAV Jan: Tvůj zrak; s. 163. [Báseň.]
1398

KUBALA Bohumil: Matce; s. 164. [Báseň.]
1399

KUBALA Bohumil: Ostravice; s. 164–165. [Báseň.]
1400

KUBALA Bohumil: Na horské stezce; s. 165–166. [Báseň.]
1401

KUBALA Bohumil: Cesta; s. 166. [Báseň.]
1402

KUBALA Bohumil: Stará jizba; s. 166–167. [Báseň.]
1403

KUBALA Bohumil: Rozechvění; s. 167. [Báseň.]
1404

ŠMÍD Zdeněk: Svatojanské ráno; s. 174–177. [Báseň.]
1405

č. 5

KAREN Jiří: Hořící keř; s. 234–235. [Báseň.]
1406

č. 6

RENČ Václav: Dvě scény z románu; Klavír za noci; s. 273. [Báseň.]
1407

RENČ Václav: Dvě scény z románu; Vyslovení; s. 274–275. [Báseň.]
1408

ŘEZNÍČEK Zdeněk: Průvod řeholnic; s. 275–276. [Báseň.]
1409

ŘEZNÍČEK Zdeněk: Starý kancionál; s. 276–277. [Báseň.]
1410

ŘEZNÍČEK Zdeněk: Smrti; s. 277. [Báseň.]
1411

KASLOVÁ Emilie: Báseň; s. 284. [Báseň.]
1412

ZAHRADNÍČEK Josef: Sonet Didonin; s. 285. [Báseň.]
1413

SIROVÁTKA Oldřich: Sonet Aeneův; s. 285–286. [Báseň.]
1414

č. 7

KAREN Jiří: Zrcadlo; s. 330–332. [Báseň.]
1415

KAREN Jiří: Zásah; s. 333. [Báseň.]
1416

ANDRENIK Ivan: Zelený čtvrtek; s. 333–334. [Báseň.]
1417

ANDRENIK Ivan: Obcházel jsem znovu městem; s. 334–335. [Báseň.]
1418

BAŘINA, Vladimír: Úžas; s. 338–339. [Báseň.]
1419

č. 8

PILAŘ Jan: Nahá svědomí; s. 385–386. [Báseň.]
1420

PILAŘ Jan: Rovnováha; s. 386. [Báseň.]
1421

- SIROVÁTKA Oldřich: Sonet; s. 387. [Báseň.]
1422
- SIROVÁTKA Oldřich: Krystal; s. 387–388. [Báseň.]
1423
- SIROVÁTKA Oldřich: Jabloň; s. 387. [Báseň.]
1424
- SIROVÁTKA Oldřich: Hnijící jablko; s. 388–389. [Báseň.]
1425
- ŠOTOLA Jiří: Déšť; s. 397. [Báseň.]
1426
- ŠOTOLA Jiří: Ikaros; s. 397–398. [Báseň.]
1427
- KRYŠTOFEK Oldřich: Milostná; s. 398. [Báseň.]
1428
- ZAHRADNÍČEK Josef: Těžká hra; s. 399. [Báseň.]
1429
- ZAHRADNÍČEK Josef: Hra; s. 399. [Báseň.]
1430
- ZAHRADNÍČEK Josef: Odpověď milému; s. 400. [Báseň.]
1431
- KASLOVÁ Emilie: Vzpomínky; s. 419. [Báseň.]
1432
- č. 9**
- MACEŠKOVÁ, L.: Stínu živému jsa podoben; s. 441–443. [Báseň.]
1433
- MACEŠKOVÁ, L.: Velikonoční pastorale; s. 443. [Báseň.]
1434
- ŠULCOVÁ Svatoslava: Výčitka; s. 444. [Báseň.]
1435
- ŠULCOVÁ Svatoslava: Doloroso; s. 444–445. [Báseň.]
1436
- DOČEKAL Miloš Václav: Hořící keř; s. 455. [Báseň. Janu Zahradníčkovi.]
1437

BARTUŠEK Antonín: Kašně na velkém rynku; s. 455–456. [Báseň.]
1438

BARTUŠEK Antonín: Intermezzo. s. 456–457. [Báseň.]
1439

OLBRICHTOVÁ Božena: Před bouří; s. 457. [Báseň.]
1440

č. 10

KOSTOHRYZ Josef: Klenot; s. 497. [Báseň.]
1441

KASLOVÁ Emilie: Hostina; s. 498. [Báseň.]
1442

KASLOVÁ Emilie: S kým smluvit se mám; s. 498. [Báseň.]
1443

KASLOVÁ Emilie: Člověk; s. 499. [Báseň.]
1444

NEKVIDA Václav: Naslouchám podzim; s. 505. [Báseň.]
1445

NEKVIDA Václav: Při hudbě Josefa Suka; s. 506. [Báseň.]
1446

NEKVIDA Václav: Ranní zahledění; s. 506. [Báseň.]
1447

POEZIE PŘEKLADOVÁ

č. 1

MACHADO Antonio: Cante Hondo; s. 26–27. [Báseň; přel. B. Chudoba.]
1448

č. 3

PETRARCA Francesco: Kanzóna k Panně Marii; s. 107–111. [Báseň; přel. J. Vladislav.]
1449

č. 5

YEATS, W. B.: Efemera; s. 235. [Báseň; přel. J. Skalický.]
1450

YEATS, W. B.: Růže světa; s. 236. [Báseň; přel. J. Skalický.]
1451

YEATS, W. B.: Milenec mluví o růži ve svém srdci; s. 236–237. [Báseň; přel. J. Skalický.]
1452

YEATS, W. B.: Vadnoucí větvě; s. 237. [Báseň; přel. J. Skalický.]
1453

YEATS, W. B.: Až přijde stáří k vám; s. 238. [Báseň; přel. J. Vladislav.]
1454

č. 6

DONZELLA Compitua: Na jaře, když vše začne rozkvétat; s. 286. [Báseň.]
1455

STAMPA Gaspara: Sonety; s. 287–289. [5 básní; přel. J. Vladislav.]
1456

č. 7

ALIGHIERI Dante: Očistec, Zpěv pátý; s. 339–343. [Báseň; přel. O. F. Babler.]
1457

č. 8

CLAUDEL Paul: Kryštof Kolumbus; s. 389–396. [Báseň; přel. F. Pujman.]
1458

č. 10

SHAKESPEARE William: Pět sonetů; XII, XV, XVIII, XXXIII, XXIX; s. 502–505.
[Básně, přel. J. Vladislav.]
1459

PRÓZA PŮVODNÍ

č. 1

RESLER Kamill: Vzpomínky na Starou Říši; s. 2–13. [Vzpomínková próza.]
1460

č. 2

VLADISLAV Jan: Město dětství; s. 52–54. [Črta.]
1461

č. 3

RENČ Václav: Slyšení u královny; s. 111–117. [Úryvek z dramatu.]
1462

č. 4

TICHÝ Petr: Noc podzimní; s. 168–174. [Povídka.]
1463

č. 5

ŠTORM Břetislav: Rozhovor o umění; s. 217–234. [Úvahová próza.]
1464

č. 6

ZEDNÍČEK Stanislav: Z „Dopisů Albíně“; s. 277–280. [Dopis.]
1465

KOCOUREK Vítězslav: Kasfikis; s. 280–284. [Povídka.]
1466

č. 7

VLADISLAV Jan: Příběh; s. 335–338. [Črta.]
1467

BRADÁČ Antonín: Žhář; s. 445–455. [Povídka.]
1468

č. 10

ERBENOVÁ Helena: Potulný pěvec; s. 499–502. [Povídka.]
1469

ČLÁNKY

č. 1

KŘELINA František: Velké románové dílo Karla Schulze; s. 16–26. [Studie o Schulzově románu Kámen a bolest.]
1470

ŠOTOLA Jiří: Akce a napětí jako podstata divadelnosti; s. 27–31. [Stat' o principech divadelnosti.]
1471

TALAVÁŇA Stanislav: O umění Karla Černého; s. 31–34. [Stat' o malíři K. Černém.]
1472

GÖPFERTO VÁ Gertruda: Rozumování o spisovateli; s. 34–35. [Úvaha.]
1473

č. 2

DURYCH Jaroslav: Torso Karla Schulze; s. 49–50. [Poznámka.]
1474

VALA Augustin; s. 56–64. [Výňatek ze studie.]
1475

ALBRECHT Jaroslav: Z jevištní historie Čertovy stěny; s. 64–72. [Studie.]
1476

HOLINKA Rudolf: K dějinám středověkého aristotelismu; s. 72–81. [Studie.]
1477

BUKÁČEK Josef: O jediné vládě; s. 81–87. [Studie o Dantovu politickém traktátu
Monarchia a Machiavelliho Vladaři.]
1478

č. 3

KRÁLÍK Oldřich: Holanova próza; s. 121–127. [Studie. Část I.]
1479

TALAVÁŇA Stanislav. Tváří v tvář české krajině; s. 128–132. [Poznámky o tradici
v českém výtvarném umění.]
1480

VOŘÍŠEK Rudolf: K počátkům lidské kultury; s. 132–138. [Stat' o kultuře tzv.
primitivních národů ve srovnání se západní kulturou.]
1481

REY Jan: Kultura tance v Japonsku; s. 138–143. [Studie.]
1482

č. 4

KRÁLÍK Oldřich: Holanova próza; s. 177–184. [Studie. Část II.]
1483

MATULA Miloš: Několik poznámek o stylu orálním; s. 184–189. [Studie.]
1484

BUKÁČEK Josef: Dva italské výbory z české poezie; s. 189–194. [Referát.]
1485

HEJZLAR Gabriel: Nové výkopy v Herkulaneu; s. 194–201. [Studie archeologická.]
1486

č. 5

MORÁK Jaroslav: Interpunkce v poezii; s. 238–241. [Poznámky.]
1487

JEHLIČKA Ladislav: Nad jedním debuetm; s. 242–248. [Studie současné produkce.
Srbová, O.: Co nebylo v třídní knize. 1943.]
1488

BENEŠ František: Úkoly bádání o heraldice; s. 248–254. [Studie historická.]
1489

č. 6

PUJMAN Ferdinand: Melodramatické skladby Foerstovy; s. 290–300. [Studie
muzikologická.]
1490

VALA Augustin: Čepova věta; s. 300–312. [Studie literárně-stylistická.]
1491

PEŘINA Vilém: O dialogu; s. 312–315. [Stat' o dialogu na divadle.]
1492

č. 7

PUJMAN Ferdinand: O soudnosti, zvláště o hudební; s. 343–349. [Proslov přednesený v Ústavu pro národní výchovu. Část I. Pokračování viz záznam č. 1497.]
1493

ŠOTOLA Jiří: Devatero umění v symbióze či divadlo?; s. 349–355. [Studie divadelní.]
1494

REY Jan: Počátky tanečního dramatu a Gluckův Don Juan; s. 355–359. [Studie divadelní.]
1495

BLONDEL Maurice: Zrození myšlenky; s. 359–366. [Stat' o rozdílu mezi člověkem a zvířetem; přel. R. Voříšek.]
1496

č. 8

PUJMAN Ferdinand: O soudnosti, zvláště o hudební; s. 400–409. [Proslov přednesený v Ústavu pro národní výchovu. Část II. Začátek viz záznam č. 1493.]
1497

MORÁK Jaroslav: Poezie lidské existence a víry. I. *K básním Kamila Bednáře*; s. 409–418. [Interpretační studie.]
1498

BITNAR Vilém: Svatováclavská tradice a barok; s. 419–424. [Studie.]
1499

VINTRICH Engelbert: Bolest v životě; s. 424–430. [Esej o smyslu bolesti.]
1500

č. 9

GROSSMANN Jan M.: Integrální realismus; s. 458–466. [Esej o principech formujících umění.]
1501

ŠAJTAR Drahomír: Člověčenství a poezie; s. 466–473. [Studie o díle Klementa Bochořáka. Část I. Pokračování, viz záznam č. 1506.]
1502

ZACH Jan: O generační dílo ve Strakonickém dudákovi 1943; s. 473–481. [Esej o úpravách klasických divadelních děl, zde o Frejkově pojetí Strakonického dudáka.]
1503

BAUMAN Bedřich: Filozof u nás dosud cizí; s. 482–485. [Stat' o M. Blondelovi.]
1504

č. 10

TOMÁŠ, N.: Úvaha o recitaci; s. 507–510. [Zamyšlení.]
1505

ŠAJTAR Drahomír: Člověčenství a poezie; s. 510–516. [Studie o díle Klementa Bochořáka. Část II. Začátek viz záz. č. 1502.]
1506

ŠORM Antonín: Studenecké koledy; s. 516–523. [Studie o regionálním umění.]
1507

VOŘÍŠEK Rudolf: Mluva věcí; s. 523–526. [Esej.]
1508

VARIA

č. 1

Mg [= ?]: Janáčková „Mša Glagolskaja“; s. 36–37. [Glosa k Janáčkově církevní skladbě.]
1509

č. 2

BROUSIL, A. M.: Glosa k poznámkám o problematice filmu; s. 87–88. [Glosa.]
1510

OTÝPKA Karel: Náboženské motivy v lidovém umění; s. 88–91. [Stat' o lidovém umění.]
1511

č. 3

MORÁK Jaroslav: Inspirace a slovo; s. 143–146. [Stat' o básnické inspiraci, na materiálu knihy Josefa Burjanka.]
1512

JEHLIČKA Ladislav: Řezáčova cesta k lidem; s. 146–148. [Recenze. Řezáč, V.: Svědek. Fr. Borový, Praha, 1942.]
1513

č. 4

LISTOPAD František: Méněcennost; s. 202–204. [Recenze. Hanuš, M.: Méněcennost. V. Petr, Praha, 1942.]
1514

MARTIN, O.: Tvůrčí filmové memento; s. 204–206. [O filmu Symfonie života.]
1515

č. 5

REY Jan: Umění tanečnickovo; s. 254–255. [Poznámky o tanečním umění Heralda Kreuzberga.]
1516

č. 6

MARTIN, O.: Problém filmování výtvarného díla; s. 315–317. [Poznámky k filmu Michelangelo, režie: Kurt Oertel.]
1517

ŠMÍD Zdeněk: Hledání ztraceného času; s. 317–320. [Úvaha nad nejstaršími dějinami. Hrozný, B.: Nejstarší dějiny Přední Asie a Indie. Melantrich, Praha, 1943.]
1518

BURJANEK Josef: Strastiplná historie s inspirací; s. 321–323. [Reakce na článek J. Moráka O romantickém názoru na inspiraci. Řád č. 3, 1943.]
1519

MORÁK Jaroslav: Když to v teorii neklapne; s. 323–324. [Polemika s J. Burjankem. Řád č. 6, 1943.]
1520

č. 7

MORÁK Jaroslav: Člověk jako míra všech věcí; s. 367–370. [Úvaha nad románem. Hanuš, M.: Bílá cesta mužů. Družstevní práce, 1943.]
1521

ŠTORM Břetislav: Chvála segmentu; s. 371–373. [Glosa k architektuře.]
1522

KYAS Karel: Druhá hanácká opera; s. 373–375. [Zpráva o objevení druhé opery Alana Plumlovského z 18. stol.]
1523

č. 10

BUSINSKÝ Vladimír: Vžívání jako princip; s. 527–529. [Esej o prožitku v setkání s uměleckým dílem.]
1524

KNIHY A UMĚNÍ**č. 1**

VLADISLAV Jan: Modlitba a báseň; s. 38–39. [Recenze. Ch. Péguy: Čtyři modlidby k Matce Boží v katedrále charterské. Kroměříž, 1942.]
1525

VLADISLAV Jan: Debut Josefa Rohana; s. 39. [Recenzní poznámka. J. Rohan: Písně nocí. Praha, 1942.]
1526

lp [= PEŘICH Leopold]: Pohled na generaci; s. 39–40. [Recenzní poznámka. E. Junek: Don Juan jde do divadla. Praha, 1942.]

1527

lp [= PEŘICH Leopold]: Románek z Beskyd; s. 40–41. [Recenze. Košutová, O.: Slunce nad údolím. Mor. Ostrava, 1942.]

1528

GRULICH Vladimír: Kovárnův návrat k beletrii; s. 41. [Glosa.]

1529

JR [= REY Jan]: Zápisník Bedřicha Smetany; s. 41–42. [Glosa.]

1530

lp [= PEŘICH Leopold]: Dům u Anděla strážce; s. 42. [Recenzní poznámka. Billinger, R.: Dům u Anděla strážce. Vyšehrad, Praha, 1942.]

1531

č. 2

ANDRENIK Ivan: Verše a próza; s. 91–93. [Poznámky k nové produkci.]

1532

LISTOPAD František: Tři knihy básní; s. 93–94. [Recenzní poznámky. Součková, M.: Žlutý soumrak. Melantrich, Praha, 1942.; Popera, E. J.: Mám tě rád. V. Petr, Praha, 1942.; Glabazňová, M.: Zimostráz. Praha, 1943.]

1533

KOSTOHRYZ Antonín: Misionářský román; s. 94–96. [Recenze. Křelina, F.: Amarú, syn hadí. Novina, Praha, 1942.]

1534

BUKÁČEK Josef: O milostné inspiraci Dantově; s. 96–98. [K Černého studii Polibek na usměvavá ústa.]

1535

REY Jan: Dokonalý vypravěč; s. 98–99. [Recenze. Schäfer, W.: Osud. Melantrich, Praha, 1942.]

1536

GRULICH Vladimír: K povídkám mladé vypravěčky; s. 99. [Glosa. Bártová, L.: Na lemu tmy. Praha, 1942.]

1537

VLADISLAV Jan: Horský křišťál; s. 99–100. [Glosa. Stifter, A.: Tichý hlas. Přel. J. Durych. Olomouc, 1942.]

1538

č. 3

VLADISLAV Jan: Nové knihy lyriky; s. 148–150. [Recenzní poznámky.]

1539

GRULICH Vladimír: Kniha epigramů; s. 150. [Glosa. Zhor, J.: Pegas nežere slávu. Praha, 1942.]
1540

LISTOPAD František: O moudrém Enšpíglovi; s. 150. [Recenzní poznámka. Kiesel, O. E.: Mudrc a blázen. Cesta, Praha, 1943.]
1541

rv [= VOŘÍŠEK Rudolf]: Cesta k náboženství; s. 151. [Recenze. Drachovský, J.: Dnešní člověk a náboženství. Praha, 1942.]
1542

č. 4

VLADISLAV Jan: Lyrická próza Vladimíra Pazourka; s. 206–207. [Recenze. Pazourek, V.: Buď pochválena. V. Petr, Praha, 1943.]
1543

REY Jan: Paměti baletního mistra; s. 207–208. [Recenze. Hájek, L.: Paměti Augustina Bergera. Orbis, Praha, 1942.]
1544

ČIHÁK František: Nová knížka o rozhlasu; s. 208–209. [Referát. Havel, M.: Od rozhlasové hry k rozhlasovému dramatu. Praha, 1942.]
1545

č. 5

ŠMÍD Zdeněk: Básník Bedřich Beneš Buchlovan; s. 256–257. [Recenze. Buchlovan, B. B.: Jáchym, tovaryš houslařský, na zkušené. Praha, 1942.]
1546

VLADISLAV Jan: Ani dobré ani zlé, čili zčeřené okamžiky a promarněné věno; s. 257–258. [Komparativní recenze. Suchánek, J.: Promarněné věno. Praha, 1943.; Popera, E. J.: Zčeřené okamžiky. Praha, 1943.]
1547

LISTOPAD František: Dvě knížky mladé poezie; s. 258–259. [Recenze. Hiršal, J.: Noclehy s klekánicí. V. Petr, Praha, 1942.; Svoboda, J. V.: Vějířem větru. Melantrich, Praha, 1943.]
1548

VALA Augustin: Nevykoupení; s. 259–260. [Recenze. Drigo, P.: Nevykoupení. Vyšehrad, Praha, 1943.]
1549

ŠMÍD Zdeněk: Balzac povídkář; s. 260–261. [Poznámky. Balzac, Honoré de: Dívka se zlatýma očima. Praha, 1943.]
1550

VLADISLAV Jan: Kniha legend; s. 261–262. [Recenze. Groggerová, P.: Legenda o matce. Stará Říše, 1942.]

1551

HÁJEK Jaroslav: O společenském úkolu umění; s. 262. [Poznámka. Schiller, F.: Listy o estetické výchově. Praha, 1942.]

1552

L. P. [= PEŘICH Leopold]: Knížka pro každého; s. 262–263. [Zpráva. Wolpert, L.: Pět minut křesťanské nauky. Praha, 1942.]

1553

RENČ Václav: Divadelní diskotéka; s. 263–265. [Zpráva o vydávání garmofonových desek Divadelní profily. Ultraphon.]

1554

č. 6

JV [= VLADISLAV Jan]: Compiuta Donzella a Gaspara Stampa; s. 325. [Poznámka o dvou italských básnířkách.]

1555

ŠOTOLA Jiří: Malá letní bilance; s. 325–327. [Poznámky k pražským červencovým divadelním premiérám.]

1556

MORÁK Jaroslav: Práce mladých autorů; s. 327–328. [Recenze. Výbor z prací mladých autorů z okruhu Stromu. Soběslav, 1943.]

1557

MORÁK Jaroslav: Zase o sborník více; s. 328. [Recenzní poznámka. Podání ruky... Sborník nejmladších moravských autorů. Praha, 1943.]

1558

č. 7

JEHLIČKA Ladislav: Dva české romány; s. 375–376. [Recenze. Kožík, F.: Lásky odcházejí. Fr. Borový, Praha, 1943.; Hollerová, M.: Studené ráno. Atlas, Praha, 1943.]

1559

VLADISLAV Jan: Pokušení povídky; s. 377. [Recenze. Součková, M.: Škola povídek. Melantrich, Praha, 1943.]

1560

LISTOPAD František: Vzpomínky z dětství; s. 378. [Glosa.]

1561

VLADISLAV Jan: Stifterovy Polní květiny; s. 378. [Recenzní poznámka. Stifter, A.: Polní květiny. Výbor. Atlantis, 1943.]

1562

VALA Augustin: Nový italský román; s. 378–388. [Recenze. Cicognani, B.: Velia. Praha, 1943.]
1563

VALA Augustin: Román ze Sardinie; s. 380. [Recenze. Mura, G. A.: Kvetoucí dvorec. Praha, 1943.]
1564

JEHLIČKA Ladislav: Dvakrát Coolen; s. 380–382. [Recenze. Coolen, A.: Temné světlo. Praha, 1943.; Coolen, A.: Koruna života. Melantrich, Praha, 1943.]
1565

mv [= ?]: Římské sochy; s. 382–383. [Zpráva. Riccoboni, A: Roma nell'arte. Řím, 1942.]
1566

ŠMÍD Zdeněk: O J. Preislerovi; s. 383–384. [Poznámky o malíři.]
1567

č. 8

VLADISLAV Jan: Nová lyrika; s. 430–431. [Recenze. Sedloň, M.: Zvichřené jasany. Praha, 1943.]
1568

L. P. [= PEŘICH Leopold]: Žitný dvojklas; s. 432–433. [Recenze. Prokůpek, V.: Žitný dvojklas. 1943.]
1569

F. L. [= LAZECKÝ František]: Na okraj D'Annunziova Deníku; s. 433–434. [Poznámky.]
1570

HORÁK Jan: Pražské koncerty – pohled zpět i kupředu; s. 434–435. [Přehled.]
1571

LIŠKUTÍN Ivo: Brněnská divadla na počátku sezóny; s. 435–438. [Přehled.]
1572

REY Jan: Vodákův Vojan; s. 438–439. [Recenze. Vodák, J.: Eduard Vojan. Melantrich, Praha, 1943.]
1573

ČIHÁK František: Rozhlasový reportér o tunelářích; s. 439–440. [Glosa o práci reportéra A. Technika.]
1574

č. 9

MORÁK Jaroslav: Mezi historií a dneškem; s. 485–486. [Recenze. Elpl, M.: Důl u Veselého rytířstva. Josef Lukasík, 1943.]
1575

JZ [= ZACH Jan]: Mistrování Stroupežnického; s.486–487. [Esej o nové inscenaci Stroupežnického Našich furiantů.]
1576

JZ [= ZACH Jan]: Otazníky nad inscenací Posledního muže; s. 487–489. [Recenze. Poslední muž, Městské divadlo poříčské.]
1577

JZ [= ZACH Jan]: Šrámek v podobě svobodovské; s. 489–490. [K inscenaci Šrámkova Léta v Prozatímním divadle.]
1578

KM [= MAREK Karel]: Z malých pražských divadel; s. 490–492. [Přehled.]
1579

LIŠKUTÍN Ivo: Z brněnských divadel; s. 492–493. [Přehled.]
1580

HORÁK Jan: Z nových koncertů; s. 495–496. [Přehled.]
1581

č. 10

ŠIMON Karel: Román bruleska; s. 529–530. [Recenze. Donát, V.: Člověk je živ ze vzduchu. ELK, Praha, 1943.]
1582

VALA Augustin: Román ze světa uměleckého; s. 530–531. [Recenze. Nauman, P.: Pomník kovu trvalejší. ELK, Praha, 1943.]
1583

KNOB Jan: Básník a včely; s. 531–532. [Recenze. Mrštíková, B.: Mrštíkovy včely. Vyšehrad, Praha, 1943.]
1584

MORÁK Jaroslav: Karel Hynek Mácha – zjev věčně tvůrčí; s. 532–533. [Recenze. Jirát, V.: Karel Hynek Mácha. Máchovská studie. Praha, 1943.]
1585

PEŘICH Leopold: Mladé divadlo a noví autoři; s. 533–535. [Zpráva o divadle Čin, které soustavně uvádí hry nových autorů.]
1586

J. Z. [= ZACH Jan]: Mimo dramatický prostor i sloh Vrchlického; s. 535–537. [Kritika. J. Vrchlický: Noc na Karlštejně, režie: Z. Máčel. Komorní divadlo.]
1587

ZACH Jan: Únik z civilismu; s. 537–540. [Rozbor hry. H. Ibsen: Divoká kachna. Poříčské divadlo, režie: Jernek.]
1588

MAREK Karel: Ve znamení morálky; s. 540–542. [Přehled her pražských divadel, včetně recenzních poznámek.]
1589

ŠOTOLA Jiří: Podzimní sezóna Východočeského divadla; s. 542–543. [Přehled.]
1590

HORÁK Jan: Z posledních koncertů; s. 544. [Přehled.]
1591

PŘEHLEDY A POZNÁMKY

č. 1

Mg [= ?]: K nedávným hudebním událostem; s. 42–44. [Poznámky k pražským koncertům z poslední doby.]
1592

ŠOTOLA Jiří: Nezávislé kolem nich; s. 44–46. [Poznámky k mladým pražským divadlům.]
1593

PAVLÍN Antonín: Krajinská scéna; s. 46–47. [Glosa k oblastním divadlům.]
1594

TALAVÁŇA Stanislav: Z nových výstav; s. 47–48. [Přehled.]
1595

č. 2

ŠOTOLA Jiří: Rozpaky dramaturgie a pokus o východisko; s. 100–101. [Poznámky k dramaturgii a modernímu repertoáru.]
1596

ŠOTOLA Jiří: Dva plané experimenty; s. 102–103. [Poznámky k Divadélku a Intimnímu divadlu.]
1597

ALBRECHT Jaroslav: O nenapsané monografii smetanovské; s. 103–104. [Glosa k chybějící monografii o B. Smetanovi.]
1598

č. 3

Mg [= ?]: Slyšeli jsme a glosujeme; s. 151–153. [Přehled pražských hudebních událostí za poslední dva měsíce.]
1599

L. P. [= PEŘICH, Leopold]: *bez názvu*; s. 154–155. [Glosa k inscenaci Gyova prstenu.]
1600

ŠOTOLA Jiří: Soud lásky; s. 155–156. [Glosa k Národnímu divadlu.]
1601

ŠOTOLA Jiří: Z pražských premiér; s. 156–157. [Přehled.]
1602

ČERNÝ Jaroslav: Dvě moravská divadla; s. 158–159. [Zprávy z Českého divadla moravskoostravského a Českého divadla olomouckého.]
1603

TALAVÁŇA Stanislav: Z posledních výstav; s. 159–160. [Přehled.]
1604

č. 4

mg [= ?]: Glosy nečasové a přece aktuální; s. 209–211. [Přehled hudebních událostí.]
1605

ŠOTOLA Jiří: Tři charakteristické inscenace; s. 211–213. [Glosy k pražské divadelní produkci.]
1606

LIŠKUTÍN Ivo: K začátkům českého lidového divadla; s. 213–215. [Referát.]
1607

TALAVÁŇA Stanislav: K pražským výstavám poznámky nekritické; s. 215–216. [Glosa k upadající úrovni výtvarných výstav.]
1608

č. 5

mg [= ?]: Slyšeli jsme a glosujeme; s. 265–269. [Poznámky k hudební produkci poslední doby.]
1609

LIŠKUTÍN Ivo: O brněnském divadelnictví; s. 269–271. [Referát.]
1610

ŠOTOLA Jiří: Poznámka nekrologická; s. 271–272. [Glosa k úpadku divadel, který znamená zánik.]
1611

KRESBY

č. 1

ČERNÝ Karel: *bez názvu*; s. 33.
1612

č. 3

NOVÁK, V.: *bez názvu*; s. 128.
1613

č. 6

NEVÁN, E.: *bez názvu*; s. 279.
1614

JANEČEK, O.: *bez názvu*; s. 283.
1615

č. 7

RUBLIČ Ivo: *bez názvu*; s. 329.
1616

SEYDL Zdeněk: *bez názvu*; s. 337.
1617

TALAVÁŇA Stanislav: *bez názvu*; s. 351.
1618

č. 9

ŠINDLER Jiří: *bez názvu*; s. 447.
1619

č. 10

MRÁZEK Jiří: *bez názvu*; s. 501.
1620

ROMBERG Michail: *bez názvu*; s. 511.
1621

POEZIE PŮVODNÍ

č. 1

LAZECKÝ František: U ohňů slova; s. 1–3. [Básně.]
1622

ŘEZNÍČEK Zdeněk: Ó prachu; s. 3–4. [Báseň.]
1623

č. 2

ŠOTOLA Jiří: Epilog; s. 57–60. [Báseň.]
1624

Verš duši prospěšný; s. 62–63. [Lidová báseň; přebásnil J. Středa.]
1625

č. 3

VLADISLAV Jan: Město; s. 113–114. [Báseň.]
1626

VÉVODA Vladimír: Hranolem samoty; s. 118. [Báseň.]
1627

č. 4

ŠIMON Karel: Pod nebem brněnských přátel; s. 169. [Báseň.]
1628

ŠIMON Karel: Kohouti vlhčí; s. 170. [Báseň.]
1629

ŠIMON Karel: Kolikrát; s. 170. [Báseň.]
1630

ŠIMON Karel: Večer; s. 171. [Báseň.]
1631

SIROVÁTKA Oldřich: Uprostřed zimy; s. 172. [Báseň.]
1632

č. 5

PILAŘ Jan: Dvojzpěv; s. 225–226. [Báseň.]
1633

KORB František: Ptáci a lidé; s. 230. [Báseň.]
1634

č. 6

VLADISLAV Jan: Nénie; s. 281–282. [Báseň.]

1635

KASLOVÁ Emilie: Podoba; s. 282–283. [Báseň.]

1636

KASLOVÁ Emilie: Zastavení; s. 283. [Báseň.]

1637

DOČEKAL Miloš Václav: Střepiny; s. 286. [Báseň.]

1638

DOČEKAL Miloš Václav: Mým slovům; s. 286. [Báseň.]

1639

DOČEKAL Miloš Václav: Trojzpěv; s. 286. [Báseň.]

1640

RYBA Jan: Fragment; s. 287–288. [Báseň.]

1641

Rebel Jan [= ?]: Svatební cesta; s. 336. [Epigram.]

1642

Rebel Jan [= ?]: Dvojí počty; s. 336. [Epigram.]

1643

Rebel, Jan [= ?]: Náš zákazník, náš pán; s. 336. [Epigram.]

1644

Rebel, Jan [= ?]: Předložky; s. 336. [Epigram.]

1645

č. 7

RENČ Václav: Chór z kantáty „Věž ve zrajícím poli“; s. 337–339. [Báseň.]

1646

HOŘEC Jaromír: Byl; s. 339. [Báseň.]

1647

HOŘEC Jaromír: Sny; s. 339–340. [Báseň.]

1648

HOŘEC Jaromír: Minulým básníkům; s. 340. [Báseň.]

1649

POEZIE PŘEKLADOVÁ

č. 3

FLACCUS Quintus Horatius: Pozvání k hostině; s. 118–119. [Báseň; přel. V. Růt.]
1650

O moudrosti kuchařské; s. 120–122. [Báseň; ze Satir přel. V. Růt.]
1651

Concha de Perla; s. 130. [Lidová píseň; přel. V. Ara.]
1652

NERVO Amando: Dar; s. 130. [Báseň; přel. V. Ara.]
1653

NERVO Amando: Přání; s. 131. [Báseň; přel. V. Ara.]
1654

č. 5

LABÉ Louis: Tři sonety; s. 231–232. [Básně; přel. J. Vladislav.]
1655

VEGA Garcilaso de la: Vzkaz Boscánovi; s. 250. [Báseň; přel. Z. Šmíd.]
1656

č. 6

VERLAINE Paul: Luna bílé pleti; s. 288. [Báseň; přel. J. Macháček.]
1657

VERLAINE Paul: Důvěrný sen; s. 289. [Báseň; přel. J. Kristinus.]
1658

č. 7

RONSARD Pierre de: Sonet; s. 351. [Báseň; přel. S. Šulcová.]
1659

RONSARD Pierre de: Sonet; s. 351–352. [Báseň; přel. J. Vladislav.]
1660

ORPHEUS Jan: Chvála vína; s. 352–353. [Báseň; přel. R. Mertlík.]
1661

PRÓZA PŮVODNÍ

č. 1

RESLER Kamill: Vzpomínky na Starou Říši; s. 9–29. [Vzpomínková próza.]
1662

č. 2

TICHÝ Petr: V samotě; s. 60. [Črta.]
1663

TICHÝ Petr: Beze spánku; s. 61. [Črta.]
1664

TICHÝ Petr: Dítě; s. 61–62. [Črta.]
1665

č. 4

TICHÝ Petr: Velký pátek; s. 172–177. [Povídka.]
1666

č. 5

CHŘEPČICKÝ z Modliškovic, Zdeněk Jiří: Kázání o sv. Janu Nepomuckém; s. 227–230.
[Kázání.]
1667

č. 6

BÍBUS František: Zaslíbení; s. 284–286. [Povídka.]
1668

č. 7

SKÁCELÍK František: Nedokončená povídka; s. 340–351. [Povídka.]
1669

PRÓZA PŘEKLADOVÁ

č. 3

SILVESTRE Charles: V hospodě; s. 114–117. [Povídka; přel. J. Kristinus.]
1670

č. 4

RILKE Rainer Maria: Z dopisů básníkovi; s. 178–180. [Dopis; přel. R. Preisner.]
1671

ČLÁNKY

č. 1

PEŘICH Leopold: Dva roky; s. 4–8. [Stať o osudu Dobrého Díla dva roky po Florianově smrti.]
1672

ŠINDLER Vladimír: Jak jsem se dostal do Staré Říše; s. 29–32. [Vzpomínka.]
1673

PUJMAN Ferdinand: Snubný motiv Smetanovy tvorby; s. 32–35. [Esej o motivu lásky ve Smetanově tvorbě.]
1674

PÍSECKÝ Václav: List Zikmundovi z Jelení o ceně ctnosti a vědeckých snah; s. 35–36. [Dopis učitele svému žáku. Z lat. přel. Č. Vránek.]
1675

BLONDEL Maurice: Smysl umění; s. 37–41. [Esej, část I.; přel. R. Voříšek. Pokračování viz záznam č. 1685.]
1676

TALAVÁŇA Stanislav: Čtyři živí; s. 41–42. [Připomínka umělců-malířů: B. Kubišty, R. Kremličky, E. Filly, J. Zrzavého.]
1677

č. 2

MORÁK Jaroslav: Poezie lidské existence a víry; s. 63–74. [Poznámky k poezii Jana Pilaře.]
1678

VALA Augustin: Estetická funkce rozdělovacích znamének; s. 74–78. [Esej o interpunkci v poezii a próze.]
1679

ZACH Jan: Nová česká dramata; s. 79–82. [Poznámky k současné dramatické produkci.]
1680

PUJMAN Ferdinand: Liszt; s. 83–90. [Studie díla a osobnosti F. Liszta.]
1681

č. 3

BITNAR Vilém: Novobarok u Julia Zeyera; s. 122–129. [Esej o vlivu baroka na dílo J. Zeyera.]
1682

ZACH Jan: Nová česká dramata; s. 131–133. [Poznámky.]
1683

TALAVÁŇA Stanislav: Perspektiva; s. 135–141. [Esej o vývoji ve výtvarném umění od počátku století. Obrazový doprovod: F. Gross, J. Smetana, K. Lhoták, L. Zívr.]
1684

BLONDEL Maurice: Smysl umění; s. 141–147. [Esej, část II.; přel. R. Voříšek. Začátek viz záznam č. 1676.]
1685

č. 4

ZACH Jan: „Tartuffe“ Národního divadla; s. 180–191. [Rozbor Molierova Tartuffa uvedeného v ND. Překlad Svatopluk Kadlec, režie K. Dostál.]
1686

BAUMAN Bedřich: Spor o Blondelovu pravověrnost; s. 192–196. [Stat' o modernismu a jeho odsouzení encyklikou Pascendi gregis a o dezinterpretacích názorů M. Blondela.]
1687

BENEŠ František: Nauka o pečetích a úkoly historického bádání; s. 196–200. [Studie historická, část I.]
1688

E. V. [= VOJNAR Eduard]: Rozhovor s mrtvým; s. 201–202. [Otištění úryvků rozhovorů s K. H. Hilarem u příležitosti výročí jeho úmrtí.]
1689

č. 5

ZACH Jan: Mim; s. 233–242. [Rozbor básnické Variace Václava Renče na hru Lope de Vegy Císařův mim uvedené v ND, režie J. Frejka.]
1690

MORÁK Jaroslav: Strukturalismus v práci a v praxi; s. 242–250. [Studie o postupech J. Mukařovského.]
1691

ŠOTOLA Jiří: Zápas o člověka a herce; s. 251–256. [Stat' o historii divadla jako historii herectví.]
1692

ŠMÍD Zdeněk: Studnice živé vody; s. 256–258. [Referát o cestopisech Aloise Musila.]
1693

č. 6

ZACH Jan: Lyrický poutník; s. 289–300. [Rozbor Dykova Zmoudření dona Quijota v divadle Na Poříčí, režie Jerenek.]
1694

MORÁK Jaroslav: Čtení o jazyce a poezii; s. 301–304. [Dokončení studie Strukturalismus v práci a praxi z Řádu č. 5, 1944.]
1695

ŠMÍD Zdeněk: Studnice vody živé II; s. 304–314. [Dokončení ref. z Řádu č. 5, 1944.]
1696

BENEŠ František: Význam pečetí; s. 315–319. [Studie historická, část II.]
1697

č. 7

ŠTORM Břetislav: O životě andělském; s. 353–359. [Esej o andělech.]
1698

KŘELINA František: Kniha bolestného rozloučení; s. 359–361. [Poznámky k Schulzově fragmentu Papežská mše.]
1699

VALA Augustin: Česká lyrická próza poslední doby; s. 362–368. [Stat' o vymezení žánru na materiálu současné lit. produkce.]
1700

REY Jan: Náboženský tanec; s. 368–370. [Úvaha o rytmu posvátných úkonů.]
1701

KNIHY

č. 1

MORÁK Jaroslav: Zůstali mezi slovem a veršem; s. 42–45. [Poznámky k nejsoučasnější poezii.]
1702

MORÁK Jaroslav: Dvě sbírky veršů o lásce; s. 45–46. [Recenze. Sutnar, J.: Tiché lásky. Ostrava, 1943.; Kryštof, J.: Kasematy lásky. Praha, 1943.]
1703

VALA Augustin: Kniha povídek; s. 46–47. [Recenze. Lesař, F: Všude s námi. Praha, 1943.]
1704

MORÁK Jaroslav: Základy literárního slohu; s. 47–48. [Recenze. Svoboda, K.: Základy lit. slohu. Praha, 1943.]
1705

č. 2

MORÁK Jaroslav: Romanopisci; s. 95–96. [Recenzní poznámky. Barényiová, O.: Překrásná země. L. Mazáč, Praha, 1943.; Heřmánek, F.: Bílý vřes. Národní práce, 1943.; Heyduková, R.: Osamělé nebe. Novina, Praha, 1943.]
1706

GROSSMANN Jan M.: Dvě knihy; s. 96–97. [Komparativní recenze. Matas, M.: Milovati. Praha, 1943.; Šotková, B.: Starodávné panenky. Praha, 1943.]
1707

ŠMÍD Z.: Vzorná kniha pro mládež; s. 97–98. [Recenze. Musil, A.: Křížák. Novina, Praha, 1943.]
1708

OČADLÍK Mirko: Z hudební literatury; s. 98–101. [Výběr několika prací ze současné hudební literatury.]
1709

č. 3

MORÁK Jaroslav: Modus vivendi jako poezie; s. 158–161. [Recenze. Seifert, J.: Jabloň se strunami pavučin. Novina, Praha, 1944.; Stehlík, L.: Madoně. Fr. Borový, Praha, 1943.]
1710

VLADISLAV Jan: Na okraj jedné nečasové knížky; s. 161. [Recenze. Zich, M.: Šepot
bříz. Praha, 1944.]
1711

č. 4

MORÁK Jaroslav: Symbol a návrat k symbolimu; s. 209–211. [Recenze. Palivec, J.: Síta.
Fr. Borový, Praha, 1943.]
1712

VALA Augustin: Knížka o Jaroslavu Durychovi; s. 211–212. [Recenze. Otradovicová, J.:
Básnický profil Jaroslava Durycha. L. Kuncíř, Praha, 1943.]
1713

č. 5

GROSSMANN Jan M.: K charakteru Hrubínovy poezie; s. 269–270. [Recenze. Hrubín,
F.: Cikády. Fr. Borový, Praha, 1943.]
1714

VALA Augustin: Cyklus povídek; s. 270–271. [Recenze. Bíbus, F.: Vít a plášť.
Vyšehrad, Praha, 1943.]
1715

VALA Augustin: Dvojice lidových románů; s. 271–272. [Komparativní recenze.
Kaplický, V.: Něžný manžel. Novina, Praha, 1943.; Bár, Z.: Jednoho pozdního večera.
J. Lukásik, 1943.]
1716

JIRÁŇ Miloš: Vlastní životopis; s. 272–273. [Recenze. Dvořák, M.: Listy o životě a
umění. Dopisy Jaroslavu Gollovi, Josefu Pekařovi a Josefu Šustovi. Vyšehrad, Praha,
1943.]
1717

č. 6

MORÁK Jaroslav: Rozpačitost básníků; s. 322–323. [Poznámky k úrovni nejsoučasnější
básnické produkce.]
1718

MORÁK Jaroslav. Dva intelektuální romány; s. 324–326. [Komparativní recenze. Malá,
I. R.: Klub Klubko. Vyšehrad, 1943.; Svobodová, N.: Světelný mrak. Vyšehrad, Praha,
1943.]
1719

MORÁK Jaroslav: Verše a křížovky; s. 326. [Recenzní poznámky. Matina, J. V.: Jaře i
ozimy. L. Kuncíř, Praha, 1943.; Němec, J.: Vzplanutí. Praha, 1944.; Tráva, L.: Před
jarem. Praha, 1944.]
1720

VALA Augustin: Z goralské země; s. 327–328. [Recenze. Bár, Z.: Ďábel z hor. Olomouc, 1943.]
1721

ŠIMON Karel: Venkovská romance; s. 328. [Recenzní poznámka. Löns, H.: Poslední Hansbur. Novina, Praha, 1944.]
1722

HOŘEC Jaromír: Popularizace a pravda; s. 328–330. [Recenze. Gatschä, O.: Jak píšeme rozhlasovou hru?. Orbis, Praha, 1944.]
1723

č. 7

RUSINSKÝ Milan: Kniha starosvětské pohody; s. 379–381. [Recenze. Hořká, L.: Doma. Vyšehrad, Praha, 1944.]
1724

PEŘICH Leopold: Zamžené hroudy; s. 381–382. [Recenze. Lončar, J. S.: Zamžené hroudy. Praha, 1943.]
1725

DIVADLO A HUDBA

č. 1

BARTUŠEK Antonín: Syntetické divadlo aneb dramatická krize; s. 48–50. [Esej o současném stavu divadla.]
1726

OČADLÍK Mirko: Z pražské opery; s. 50–51. [Premiéry pražské opery.]
1727

MAREK, K.: Dva inscenační omyly; s. 51–53. [Glosa k uvedení Shakespearova Snu noci svatojánské a Šaldovy komedie Dítě.]
1728

HORÁK Jan: Z hudebního života; s. 53–54. [Přehled koncertů mladých autorů.]
1729

F. R. [= ?]: Otevřený problém filmové hudby; s. 54–55. [Esej.]
1730

č. 2

MAREK Karel: Tyl a Klicpera; s. 101–103. [Referát o uvedení Tylovy Tvrdohlavé ženy v divadle A. Sedláčkové a Klicperova Divotvorného klobouku v Uranii.]
1731

VOJNAR Eduard: Tvar poněkud deformovaný; s. 103–104. [Poznámka k uvedení Dykova Krysaře kolektivem TVAR.]
1732

LIŠKUTÍN Ivo: Brněnské divadlo uprostřed sezóny; s. 104–109. [Referát o divadelních scénách v Brně.]

1733

VALA Augustin: Rok činnosti Beskydského divadla; s. 109–110. [Poznámka.]

1734

SANETRÍK Bohuslav: *bez názvu*; s. 110–111. [Vyjádření beskydského divadla k poznámkám A. Valy.]

1735

TALAVÁŇA Stanislav: Referentovy poznámky; s. 111–112. [Přehled výstav.]

1736

č. 3

KYAS Karel: Opera Tragica P. Alana Plumlovského; s. 162–163. [Zpráva o objevu barokní opery.]

1737

ŠOTOLA Jiří: Tři glosy k divadlu dneška; s. 163–164. [Poznámky k soudobému divadlu.]

1738

MAREK, K.: Z M. Kopeckého do J. Mahena; s. 164–166. [Poznámky k dramaturgii malých divadel.]

1739

VOJNAR Eduard: Konzerva trochu zavánějící; s. 166–167. [Glosa k ochotnickému divadlu J. Mikuleckého.]

1740

TALAVÁŇA Stanislav: Nové výstavy; s. 167. [Přehled výstav.]

1741

č. 4.

OČADLÍK Mirko: J. E. Zelinka: Paličatý švec; s. 212–213. [Recenze divadelní hry.]

1742

MAREK, K.: Goldoni, Nestroy, Vrchlický; s. 213–216. [Recenze. Goldoni: *Mirandolina*; Nestroy: *Komedie z kornoutu*; Vrchlický – Fibich: *Smír Tantalův*.]

1743

MAREK, K.: Dramaturgie selhává; s. 216–218. [Poznámky k novému repertoáru malých pražských divadel.]

1744

LIŠKUTÍN Ivo: Z brněnských divadel; s. 218–224. [Přehled dění na brněnských scénách.]

1745

VOJNAR Eduard: Nejmenší scény; s. 224. [Poznámka k uvedení Erbenových pohádek kolektivem Tvar.]
1746

č. 5

OČADLÍK Mirko: Ostrčilovo „Poupě“; s. 273–274. [Glosa o znovuuvedení Ostrčilova díla.]
1747

MAREK Karel: Ion; s. 274–275. [Glosa k uvedení Euripidova Iona v ND.]
1748

LIŠKUTÍN Ivo: Beskydské divadlo hledá svou cestu; s. 275–277. [Hodnocení působení Beskydského divadla po roce existence.]
1749

VOJNAR Eduard: Jak jsem se měl u divadla; s. 277–278. [Glosa k literárnímu večeru. Pásmo Mošnových vzpomínek ve Tvaru. Prem. 1944.]
1750

VOJNAR Eduard: Prokletí básních Řecká; s. 278–279. [Zpráva o hudebním pásmu Písně ostrovů a bídy.]
1751

HORÁK Jan: Nové koncerty; s. 279–280. [Přehled koncertů.]
1752

PEŘICH Leopold: Poznámka o kázání o svatém Janu Nepomuckém; s. 280. [Poznámka.]
1753

č. 6

MAREK Karel: Člověk Odysseus a Elektra; s. 330–332. [Recenze divadelních her.]
1754

MAREK Karel: Blázen Tantris; s. 332–333. [Recenze. Hardt, E.: Blázen Tatntris.]
1755

VOJNAR Eduard: Herecká režie; s. 333–334. [Poznámky k úpadku režie.]
1756

JIRÁŇ Miloš: Výstavy; s. 335–336. [Přehled výstav.]
1757

č. 7

MAREK Karel: Smrt Hippodamie; s. 382–383. [Recenze meodramatu. Uvedeno v divadle J. K. Tyla.]
1758

MAREK Karel: Přehlídka módy v divadlech; s. 384–386. [Recenze. Bárenyi, O.: Zámek Myajima.; Schreyvogla, F.: Titanie.]
1759

MAREK Karel: Novinky menších divadel; s. 386–388. [Přehled premiér.]
1760

MORÁK Jaroslav: Listy z Tylovy Kutné Hory; s. 388–392. [Referát o divadelní přehlídce v Kutné Hoře.]
1761

jb [= ?]: Ottův slovník naučný nové doby; s. 392. [Poznámka o dočasném zastavení práce na Ottově sl. naučném nové doby.]
1762

VÝTVARNÉ UMĚNÍ

č. 1

TALAVÁŇA Stanislav: U příležitosti jedné výstavy; s. 55–56. [Recenze výstavy J. Trnky ve Vilímkově galerii.]
1763

lp [= PEŘICH Leopold]: Svědectví dvou portrétů; s. 56. [Glosa k autoportrétu Fr. Bílka a portrétu O. Březiny.]
1764

VARIA

č. 2

ROSENDORFSKÝ Jaroslav: Nová a nejnovější italská poezie; s. 92–95. [Esej, část I.]
1765

č. 3

VOJNAR Eduard: Divadelní pokusnictví čili k otázce – studio, nebo herecká škola; s. 147–150. [Esej o avantgardním divadle.]
1766

MORÁK Jaroslav: Nářečí jako stavební prvek v románě; s. 150–153. [Studie na materiálu několika románů.]
1767

VLADISLAV Jan: Nová próza; s. 154–158. [Obecné poznámky o hledání cesty k novému románu na základě několika současných románových prvotin.]
1768

č. 4

MORÁK Jaroslav: Lidé a člověk v románech Jana Drdy; s. 203–205. [Stat' o díle J. Drdy.]
1769

VOJNAR Eduard: Naděje mladého divadla; s. 205–208. [Stat' o směřování současného divadla.]

1770

č. 5

MORÁK Jaroslav: Básník stavitel; s. 259–261. [Rozbor Holanovy Terezky Planetové.]

1771

ROSENDORFSKÝ Jaroslav: Nová a nejnovější italská poezie; s. 261–267. [Esej, část II.]

1772

[Autor neuveden]: Dílo Viléma Bitnara; s. 267–269. [Stat' o životě a díle V. Bitanara.]

1773

č. 6

VOJNAR Eduard: Oficiální avantgarda; s. 320–322. [Recenze. Limonádový Joe, pásmo parodií na morzakorovou literaturu ve Větrníku. Prem. 1944.]

1774

č. 7

BITNAR Vilém: Josef Vašica šedestátníkem; s. 371–376. [Portrét J. Vašici a souhrn jeho díla k životnímu jubileu.]

1775

GROSSMANN Jan M.: Ženské záležitosti; s. 376–379. [Stat' o tzv. ženské literatuře.]

1776

OBRAZOVÉ PŘÍLOHY

č. 2

ŠIMÁK Lev: Kresba; s. 67.

1777

č. 3

HUDEČEK František: Muž čekající na vlak; s. 134.

1778

č. 4

STRANADEL Antonín: Kresba; s. 175.

1779

Jmenný rejstřík

ACHMATOVOVÁ, Anna: 968

ALBRECHT, Jaroslav: 1040, 1042, 1265, 1279, 1297, 1358, 1361, 1374, 1476, 1598

ALCÁZAR, Baltasar del: 997

ALIGHIERI, Dante: 795, 1497

ALLEN, Roman: 26

ANDRENIK, Ivan: 1144, 1145, 1179, 1268, 1312, 1322, 1417, 1418, 1532

ANDRZEJEWSKI, Jerzy: 660

ARA, Václav: 1174

ARGENSOLA, Lupercio Leonardo de: 993

AZORÍN (José Martínez Ruiz): 531

BABLER, O. F.: 1226
přeložil: 29, 794, 795, 811, 1457

BAGRICKIJ, Eduard: 969, 970, 971

BALMET, Jakub: 564

BARCA, Don Pedro Claderón de la: 996

BARN, Karel: 1002, 1003, 1004, 1005, 1205

BÁRTA, Oldřich: 787, 788, 789, 948, 949, 950, 951, 1188

BARTUŠEK, Antonín: 1438, 1439, 1726

BAUMAN, Bedřich: 1025, 1061, 1233, 1298, 1326, 1504, 1687

BAUŠOVÁ, Marie: 669
přeložila: 560

BEHEIM-SCHWARZBACH, Martin: 532

BELLOC, Hilaire: 223

BĚLYJ, Andrej: 978

BENEŠ, František: 1489, 1688, 1697

BENETKA, Bořivoj: 1047, 1056, 1137
šifra: Bka.

BERĎAJEV, Mikuláš: 34

BERKA, Josef: 506, 507, 639, 640, 768, 769, 786

BERNANOS, Georges: 31, 52, 363

BEROUNSKÝ, Stanislav: 32, 36, 50, 78, 113, 136, 140, 142, 153, 163, 226, 252, 280,
290, 313, 314, 317, 368, 421, 445, 446, 448, 464, 480, 583, 601, 1074, 1082
přeložil: 34, 38, 45, 79, 367, 389, 395, 546
šifra: sb

BÍBUS, František: 998, 1006, 1204, 1668

BILLINGER, Richard: 350, 351, 352, 353

BITNAR, Vilém: 1499, 1682, 1775

BLOK, Alexandr: 959, 960

BLONDEL, Maurice: 1496, 1676, 1685

BLOY, Léon: 46, 49

BOCHOŘÁK, Klement: 1159, 1304

BORGÉOVÁ, Helene: 584

BRITTING, Georg: 216

BROUSIL, A. M.: 1510

BUKÁČEK, Josef: 1059, 1100, 1293, 1359, 1478, 1485, 1535

BUONARROTI, Michelangelo: 524

BURJANEK, Josef: 1519

BUSINSKÝ, Vladimír: 1524

BUYTENDIJK, F. J. J.: 65

CAROSSA, Hans: 210, 211, 359, 513, 514, 515

CINEK, František: 1212

CLAES, Ernest: 358

CLAUDEL, Paul: 24, 25, 48, 77, 360, 533, 1458

CLAUDIUS, Hermann: 972

CLAUDIUS, Matthias: 794

COCHIN, Augustin: 231

CORTEZ, Donzo: 79

CROS, Guy: 19

ČAADAJEV, Petr Jakovlevič: 233, 236

ČEP, Jan: 21, 212, 386, 529, 999
přeložil: 58

ČERNÝ, Jaroslav: 1383, 1603

ČERNÝ, Karel: 1612

ČERVINKA, Jaroslav: 845, 853, 858, 868, 885, 889, 891, 901, 902, 903, 910, 911, 916,
920, 1010, 1031, 1041, 1051, 1083, 1085, 1090, 1095, 1096, 1110, 1139, 1231, 1264,
1267, 1271, 1291, 1311, 1318, 1320, 1331

ČIHÁK, František: 1545, 1574

DACQUÉ, Edgar: 44, 224

DANIEL ROPS: 220, 539, 577, 582

DAVÍDEK, Felix: 1234

DAWSON, Christopher: 365

DOČEKAL, Miloš Václav: 1437, 1638, 1639, 1640

DOKULIL, Jan: 189, 190, 331

DONZELLA, Compitua: 1455

DOSKOČIL, Karel: 336, 491, 492, 878, 1044

DURYCH, Jaroslav: 214, 384, 527, 558, 576, 803, 1001, 1236, 1355, 1474

DVORSKÝ, Bohumír: 944

DVOŘÁK, Karel: 340

ERNST, Paul: 990

EVERTSOVÁ, E.: 559

FANFANI, Amintore: 367

FET, Afanasij Afanasijevič: 797, 798, 799, 800

FLACCUS, Quintus Horatius: 1650

FLORIANOVÁ, Antonie: 1237

FLORIANOVÁ-STRIZKOVÁ, Marie: 764

FORT, Gertrud von le: 657

FRANZ, Jan: 33, 92, 95, 96, 102
přeložil: 24, 25, 31, 49, 57, 59, 63, 77, 221, 225, 231
šifra: jf

FREJKA, Jiří: 1039

FUMET, Stanislas: 57, 63, 371, 379, 550

GABRIEL, Marcel: 1024

GASSET, José Ortega y: 562

GEORGE, Stefan: 16, 17, 18

GIPPIUSOVÁ, Zinajda: 973, 945, 956, 1008

GÓNGORA, Luis de: 519, 994, 1190, 1191, 1196, 1197

GÖPFERTO VÁ, Gertruda: 1364, 1473

GROGGEROVÁ, Paula: 362

GROSS, František: 1376

GROSSMANN, Jan M.: 1501, 1707, 1714, 1776

GRULICH, Vladimír: 1529, 1537, 1540

GUARDINI, Romano: 87, 235, 239, 263, 375, 534, 542, 553, 567, 686

GURIAN, Waldemar: 38, 45

HAECKER, Theodor: 229, 250, 538

HÁJEK, Jaroslav: 1289, 1552

HASIŠTEJNSKÝ: 796, 1187

HEJZLAR, Gabriel: 1240, 1486

HERTL, Jan: 37, 43, 60, 82, 91, 99, 176, 260, 270, 281, 372, 454, 478, 536, 589, 710, 744, 747, 758, 888, 914, 1052, 1062, 1066, 1072, 1073, 1220

přeložil: 250

šifry: jh, J. H.

HIRSCHFELD, Fritz: 88

HLADÍK, Jan: 1383

HLEMSCHMIED, Fritz: 59

HOBZEK, Josef: 822, 1089, 1316

HOLINKA, Rudolf: 222, 277, 825, 846, 847, 867, 875, 877, 881, 887, 893, 894, 1122, 1270, 1477

šifra: R. H.

HORÁČEK, Cyril: 824

HORÁK, Jan: 1571, 1581, 1591, 1729, 1752

HOŘEC, Jaromír: 1647, 1648, 1649, 1723

HOSTINSKÝ, Bohuslav: 1366

HOŠČÁLEK, Josef: 571

HRUBÍN, František: 347, 348, 349, 484, 486, 502, 645, 646, 778, 928

HUDEČEK, František: 1778

CHADRABA, Václav: 40

CHESTERTON, Gilbert Keith: 42, 62, 554

CHŘEPČICKÝ z Modliškovic, Zdeněk Jiří: 1667

CHUDOBA, Bohdan: 1011, 1366

IVANOV, Vjačeslav: 819

JAN Z JENŠTEJNA: 1185, 1186, 1242

JANEČEK, O.: 1615

JEHLIČKA, Ladislav: 452, 453, 572, 579, 594, 871, 1281, 1313, 1488, 1513, 1559, 1565
šifry: -jhl-, Jhl., L. Jhl.

JIRÁŇ, Miloš: 1717, 1757

JOHANDEAU, Marcel: 27, 218

JOHN, Jaromír: 1007

KAFKA, Franz: 23, 215

KALISTA, Zdeněk: 664, 687, 704

KAMENÍK, Václav: 1232, 1278

KARALIJEVIČ, Angel: 811

KASLOVÁ, Emilie: 1183, 1184, 1412, 1432, 1442, 1443, 1444, 1636, 1637

KELLNER, Jan: 854, 856, 897, 1081

KEYNES, John Maynard: 67

KIRSCHWENG, Johannes: 813, 964

KLEIST, Heinrich von: 1209

KNOB, Jan: 1290, 1334, 1584

KOBLINSKI-ELLIS, Lev: 683, 837

KORB, František: 1634

KOROLEVA, Natalena: 808

KOSSAKOVÁ, Žofie: 810

KOSTOHRYZ, Josef: 3, 8, 181, 202, 335, 490, 548, 568, 642, 653, 716, 1076, 1229,
1377, 1441

KOTTJE, Friedrich: 51

KRÁLÍK, Oldřich: 682, 685, 689, 814, 817, 828, 832, 842, 857, 863, 921, 1018, 1035,
1098, 1105, 1113, 1238, 1244, 1248, 1254, 1261, 1479, 1483

KRASIŇSKI, Zygmunt: 512, 516

KRATOCHVÍL, Miloš: 1200

KRYŠTOFEK, Oldřich: 1385, 1428

KŘELINA, František: 652, 656, 806, 1058, 1201, 1260, 1284, 1470, 1699

KUBALA, Bohumil: 1379, 1380, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404

KUTAL, A.: 882

KYAS, Karel: 1286, 1523, 1737

LABÉ, Louis: 1655

LAZECKÝ, František: 1, 4, 13, 22, 89, 137, 149, 155, 191, 192, 193, 213, 275, 319, 320, 330, 382, 413, 479, 489, 530, 540, 643, 644, 649, 651, 654, 738, 770, 771, 780, 790, 791, 804, 937, 938, 952, 953, 1000, 1140, 1175, 1176, 1199, 1386, 1387, 1388, 1570, 1622
přeložil: 15
šifry: fl, F. L.

LERMONTOV, Michail Jurievič: 793, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985

LESAŘ, František: 1207

LEVASTI, Arrigo: 1038

LEVICKIJ, Sergej: 401, 852, 1057

LISTOPAD, František: 1163, 1164, 1302, 1303, 1321, 1324, 1328, 1335, 1341, 1348, 1389, 1390, 1391, 1392, 1514, 1533, 1541, 1548, 1561

LIŠKUTÍN, Ivo: 1572, 1580, 1607, 1610, 1733, 1745, 1749

LOSSKIJ, Nikolaj Onufrievič: 840

LUDVÍKOVSKÝ, Jaroslav: 1245

LUIS Z LEÓNU, Fray: 520

LÜTZELER, Heinrich: 839

MACEŠKOVÁ, L.: 1433, 1434

MADAULE, Jacques: 541

MACHADO, Antonio: 522, 523, 1448

MANSFIELDOVÁ, Katherine: 28

MARAÑÓN, Gregorio: 565

MARCEL, Gabriel: 826

MAREK, Karel: 1579, 1589, 1731, 1748, 1754, 1755, 1758, 1759, 1760
šifra KM

MAREŠ, F.: 604

MARITAIN, Jacques: 547

MARTIN, O.: 1515, 1517

MARTINEK, Jan: 266, 429, 477, 573, 617, 728, 751, 759, 917
šifra: J. M.

MATULA, Miloš: 295, 865, 1022, 1034, 1043, 1280, 1484
šifra: M. M.

MAURIAC, Francois: 580

McGRATH, Patrick V.: 265

MEDEK, Rudolf: 753

MENDIZABAL, Alfredo: 58

METYŠ, Karel: 1285, 1306, 1307, 1308, 1314, 1325, 1342, 1343

MICHÁLEK, A. V.: 194, 195, 327, 328, 329, 495, 496

MICHALSKI, Konstanty: 376, 394, 398

MICHEL, Ernst: 555

MICHNA, Kristián: 575, 581

MIKLÍK, Konstantin: 247, 543, 678, 688, 703, 850, 864, 918

MILÍČ, Jan: 525

MORÁK, Jaroslav: 1678, 1691, 1695, 1702, 1703, 1705, 1706, 1710, 1712, 1718, 1719,
1720, 1761, 1767, 1769, 1771

MRÁZEK, Jiří: 1620

MUSELLI, Vincent: 355

NEKVIDA, Václav: 1445, 1446, 1447

NĚMEC, František: 859

NERT, Antonín: 1165

NERVO, Amando: 1653, 1654

NEVÁN, E.: 1614

NEWMAN, John Henry: 245

NIGRÝN, Vojtěch: 68, 259

NOVÁK, V.: 1613

NOVOTNÝ, František: 1027, 1243

OČADLÍK, Mirko: 1019, 1262, 1357, 1360, 1709, 1727, 1742, 1747

OLBRICHTOVÁ, Božena: 1440

OLDENBERG, K.: 261

OPASEK, Anastáz: 1211

ORPHEUS, Jan: 1661

ORTEGA, Juan B.: 563

OTÝPKA, Karel: 1235, 1287, 1344, 1511

PAGES, Georges: 569

PAPINI, Giovanni: 455

PASTOR, František: 1213

PATMORE, Coventry: 370

PATOČKA, Jan: 230

PAVLÍN, Antonín: 182, 199, 200, 201, 776, 777, 1156, 1157, 1158, 1180, 1373, 1594

PÉGUY, Charles: 205, 208, 242

PEŘICH, Leopold: 695, 711, 815, 1028, 1046, 1060, 1088, 1103, 1123, 1134, 1214, 1247, 1250, 1266, 1292, 1294, 1305, 1315, 1330, 1340, 1356, 1370, 1527, 1528, 1531, 1553, 1569, 1586, 1600, 1672, 1725, 1753, 1764
šifry: lp, L. P.

PEŘINA, Vilém: 700, 1257, 1492

PESQUIDOUX, Joseph de: 809

PETRARCA, Francesco: 1193, 1194, 1195, 1449

PIARAIŠ, Pádraic Mac: 812

PILAŘ, Jan: 641, 779, 783, 931, 942, 943, 1150, 1151, 1382, 1420, 1421, 1633

PÍSECKÝ, Václav: 1675

PLESSIS, Jean du: 702

POLAKOVIČ, Štefan: 712

PONCHON, Raoul: 650

PORYBNÝ, J.: 1128, 1133

POUCEL, Victor: 690

PRAŽÁK, Vladimír: 1119, 1120, 1309, 1310, 1329

PUJMAN, Ferdinand: 1490, 1493, 1497, 1674, 1681

QUECEDO, Don Francisco de: 995

RAGOZIN, Sergej: 855

RAMEK, Václav: 411, 420, 427, 430, 444

RANG, Bernhard: 221

REDAKCE: 174, 285, 606, 618, 626, 631
šifra: Red.

REHEK, Enor: 611

RENAUD, Suzanne: 209, 354

RENČ, Václav: 2, 12, 111, 119, 144, 161, 187, 188, 203, 204, 291, 308, 337, 338, 339, 393, 403, 426, 434, 441, 451, 485, 487, 500, 501, 528, 587, 593, 607, 613, 620, 675, 721, 756, 767, 782, 785, 844, 872, 927, 939, 945, 946, 947, 1048, 1075, 1092, 1099, 1111, 1131, 1141, 1222, 1258, 1276, 1349, 1407, 1408, 1462, 1554, 1646
přeložil: 16, 17, 18, 19, 20, 27, 46, 48, 52, 206, 207, 217, 218, 242, 361, 379, 517, 540, 826, 1193, 1194
šifry: rč, rč., Rč

RESLER, Kamill: 1227, 1460, 1662

REY, Jan: 419, 619, 624, 627, 699, 701, 722, 732, 754, 755, 873, 876, 879, 883, 898, 922, 923, 1069, 1070, 1079, 1084, 1101, 1107, 1114, 1124, 1138, 1295, 1300, 1351, 1371, 1372, 1482, 1495, 1516, 1530, 1536, 1544, 1573, 1701

přeložil: 524
šifra: JR

REYNAUD, Jacques: 517

REYNEK, Bohuslav: 9, 10, 11, 196, 197, 198, 282, 283, 293, 298, 299, 341, 342, 343, 450, 493, 494, 638, 775, 1224
přeložil: 209, 210, 211, 319, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 359, 513, 514, 515, 533
šifry: B. R.

REŽNÝ, Stanislav: 1032, 1053, 1246

RILKE, Rainer Maria: 14, 206, 207, 508, 509, 962, 1192, 1671

RITZ, Ota: 241

ROMBERG, Michail: 1621

RONSARD, Pierre de: 1659, 1660

ROSENDORFSKÝ, Jaroslav: 1269, 1765, 1772

ROTREKL, Zdeněk: 1283, 1332

RUBLIČ, Ivo: 1616

RUSINSKÝ, Milan: 1724

RYBA, Jan: 772, 773, 774, 929, 930, 1153, 1154, 1155, 1641

RYNEŠ, Václav: 1255, 1259, 1299

ŘEZNÍČEK, Zdeněk: 932, 933, 934, 1167, 1168, 1169, 1170, 1378, 1409, 1410, 1411, 1623

SALAYERRÍA, José María: 560

SALICHOVÁ, Helena: 802

SANETRŮK, Bohuslav: 1735

SEYDL, Zdeněk: 1617

SHAKESPEARE, William: 1459

SCHEINOST, Jan: 1216

SCHIRACH, Baldur von: 963

SCHMITT, Carl: 227

SCHULZ, Karel: 356, 405, 709, 801, 805, 1203, 1210

SCHWOB, Marcel: 361

SIDORENKO, Nikolaj: 977

SILVESTRE, Charles: 1670

SIMON, Walter: 225

SIROVÁTKA, Oldřich: 1414, 1422, 1423, 1424, 1425

SKÁCELÍK, František: 1218, 1669

SKAGRA, Petr: 658

SKALANOVIČ, Peter G.: 400

SKOUMAL, Aloys: 912, 913, 1225, 1272, 1277, 1323, 1368
přeložil: 28
šifra: A. S.

SLÁDEK, Jan: 926

SOKOL, Jan: 904

SPANN, Othmar: 545

SPRINGER, František: 332, 333, 334

STAMPA, Gaspara: 1456

STEINBÜCHEL, Theodor: 243

STLOUKAL, K.: 628

STRAKOŠ, Jan: 681, 833, 836, 1013, 1016, 1026, 1030, 1037, 1055

STRANADEL, Antonín: 1779

STŘEDA, Jindřich [= SCHWARZENBERG, Karel]: 90, 237, 251, 262, 264, 269, 380, 385, 399, 472, 537, 544, 556, 570, 665, 668, 674, 684, 692, 698, 752, 761, 820, 831, 834, 841, 843, 1014, 1021, 1109, 1215, 1241, 1249
přeložil: 639, 694
šifry: J. S., js, MALIDAJEV Kyril, K. S.

ŠIMÁK, Lev: 1777

ŠIMON, Karel: 1582, 1628, 1629, 1630, 1631, 1722

ŠINDLER, Jiří: 1619

ŠINDLER, Vladimír: 1673

ŠMÁLOV, Jožo K.: 232, 249, 357, 662, 676; přeložil: 376, 394, 398

ŠMÍD, Zdeněk: 561, 622, 625, 647, 733, 792, 816, 818, 851, 860, 866, 936, 956, 1063, 1064, 1065, 1126, 1296, 1369, 1381, 1405, 1518, 1546, 1550, 1567, 1693, 1696
přeložil: 518, 519, 520, 521, 522, 523, 532, 559, 562, 565, 986, 987, 988, 991, 992, 994, 995, 996, 1196, 1197, 1198, 1656
šifra: Z. Š.

ŠORM, Antonín: 1507

ŠOTOLA, Jiří: 1177, 1178, 1336, 1345, 1353, 1426, 1427, 1471, 1494, 1556, 1590, 1593, 1596, 1597, 1600, 1601, 1602, 1606, 1611, 1624, 1692, 1738

ŠTECHOVÁ, Marie: 84

ŠTĚPÁNEK, Pavel: 1097, 1104, 1118, 1127, 1135

ŠTORM, Břetislav: 749, 760, 765, 849, 874, 905, 906, 907, 908, 1023, 1045, 1054, 1067, 1068, 1080, 1112, 1125, 1136, 1251, 1256, 1263, 1275, 1282, 1363, 1464, 1522, 1698
šifra: B. Š.

ŠUBRT, Jiří: 244

ŠULCOVÁ, Svatoslava: 1435, 1436

ŠUMAVSKÝ, Kornelius: 823

ŠVÁB, Karel Antonín: 1181, 1182

TALAVÁŇA, Stanislav: 1288, 1317, 1333, 1337, 1346, 1354, 1472, 1480, 1595, 1604, 1608, 1618, 1677, 1684, 1736, 1741, 1763

TAPIÉ, Victor Lucien: 272, 364, 388

TESAŘ, František: 940, 941, 1146, 1147, 1148

THOMPSON, Francis: 15, 61

TICHÝ, Otto Albert: 677, 1078

TICHÝ, Petr: 1463, 1663, 1664, 1665, 1666

TIMMERMANS, Felix: 217

TOMAS, Isidro Goma: 549

TOMÁŠ, N.: 1505

ŤUTČEV, Fedor Ivanovič: 965, 966, 967

ULLMANNOVÁ, Regina: 219

VACH, Karel: 598, 599, 600, 605, 623, 629, 630, 713, 719, 727, 735, 736, 748, 757, 762, 880, 886, 892, 895, 896, 909
šifry: Vch., K. Vch., K. V.

VALA, Augustin: 1491, 1549, 1563, 1564, 1583, 1679, 1700, 1704, 1713, 1714, 1715, 1716, 1721, 1734

VARENDE, Jean de La: 659

VAŠICA, Josef: 41, 55, 234, 267, 268, 304, 369, 378, 387, 397, 546, 551, 661, 679, 708, 899, 900
přeložil: 233

VAVŘÍK, Zdeněk: 1166, 1223

VEGA, Garcilaso de la: 991, 992, 1656

VEGA, Lope de: 521, 986, 987, 988, 989

VELLERY-RODOT, Robert: 83

VERLAINE, Paul: 20, 1657, 1658

VESELÝ, Jiří: 706, 750

VÉVODA, Vladimír: 944, 1093, 1094, 1106, 1115, 1116, 1117, 1152, 1627

VILIKOVSKÝ, Jan: 85, 175, 228, 566, 671, 827, 830, 835, 838, 890, 1012, 1015, 1020, 1029, 1077, 1091, 1273, 1301

VINTRICH, Engelbert: 1253, 1500

VLADISLAV, Jan: 1161, 1162, 1202, 1208, 1338, 1339, 1347, 1396, 1397, 1398, 1461, 1467, 1525, 1526, 1538, 1539, 1543, 1547, 1551, 1555, 1560, 1562, 1568, 1626, 1635, 1711, 1768
přeložil: 1192, 1449, 1454, 1456, 1459, 1655, 1660

VODIČKA, Timotheus: 35, 53, 69, 71, 73, 75, 93, 94, 98, 100, 104, 105, 109, 110, 112, 115, 117, 118, 120, 121, 124, 125, 126, 127, 129, 130, 131, 132, 138, 143, 145, 146, 152, 156, 162, 168, 169, 172, 173, 180, 238, 248, 271, 274, 276, 284, 287, 288, 296, 300, 303, 307, 309, 310, 312, 315, 316, 318, 323, 364, 373, 392, 396, 402, 404, 414, 415, 416, 418, 422, 425, 428, 431, 438, 442, 443, 462, 467, 468, 475, 476, 481, 526, 535, 585, 586, 591, 610, 612, 615, 616, 720

přeložil: 23, 42, 61, 62, 223, 224, 229, 235, 236, 239, 245, 277, 370, 374
šifry: Sepectator, tv

VODIČKA, Vavřinec T.: 666, 714, 724; šifra: V. T. V.

VOGT, Dom Paul de: 705

VOJANEC, Václav: 954, 955

VOJNAR, Eduard: 1689, 1732, 1740, 1746, 1750, 1751, 1756, 1766, 1770, 1774
šifra E. V.

VOKOLEK, Vladimír: 505, 781, 935, 1149

VOŘÍŠEK, Rudolf: 30, 39, 47, 56, 64, 80, 81, 101, 103, 107, 114, 123, 128, 133, 134,
139, 240, 246, 273, 297, 302, 305, 366, 449, 473, 574, 663, 691, 829, 1017, 1050, 1132,
1219, 1230, 1239, 1252, 1359, 1362, 1481, 1508, 1542
přeložil: 44, 51, 234, 375, 1496, 1676, 1685
šifra: rv

VYDRA, Stanislav: 1036

VYSKOČIL, Albert: 54, 672

WEINGART, Miloš: 66

WEINHEBER, Josef: 961

WEIRICH, Marko: 552, 557, 673, 680

WEISSMANN, Maria Luise: 29

WIERER, Rudolf: 862, 1108

WINTER, Eduard: 374

WISNER, Richard: 925

YEATS, W. B.: 1450, 1451, 1452, 1453, 1454

ZAHRADNÍČEK, Jan: 5, 6, 7, 183, 184, 185, 186, 324, 325, 326, 344, 345, 346, 497,
498, 499, 637, 707, 1393, 1394, 1395

ZACH, Jan: 1503, 1576, 1577, 1578, 1587, 1588, 1680, 1683, 1686, 1690, 1694; šifra: JZ

ZAORÁLEK, Jaroslav: 1217

ZÁRUBA, Karel: 782

ZÁVADA, Jaroslav: 1009

ZEDNÍČEK, Stanislav: 807, 1171, 1172, 1465

ZEMAN, Václav: 1173

ZILLICH, Heinrich: 976

Rejstřík šifer

A. Č. [= ?]: 715
A. K. [= ?]: 725
Akz [= ?]: 730
ao [= ?]: 884
-ček [= ?]: 147
ČR [= ?]: 723
D. G. [= ?]: 439
Dášenska [= ?]: 488
Dismaëli, Ezechiel Rahha [= ?]: 257
F. [= ?]: 739, 743
F. D. [= ?]: 423
F. M. [= ?]: 1130
F. R. [= ?]: 1730
Filek, Herdegg M. (de l' Academie Ruraliste) [= ?]: 72
G. F. [= ?]: 406
-gall [= ?]: 322
Gr. [= ?]: 578
Hk. [= ?]: 1071
chk. [= ?]: 171
J. [= ?]: 734
J. D. [= ?]: 466
jb [= ?]: 1121, 1762
jd [= ?]: 148, 157, 166, 167, 178, 289
Jiskrnáč-Zápasník, Lubomír [= ?]: 697
Jk [= ?]: 603
Josef [= ?]: 458, 460
jr [= ?]: 311
jrs [= ?]: 97
jz [= ?]: 116
-jz- [= ?]: 179
K. [= ?]: 745
K. D. [= ?]: 417
K. H. [= ?]: 1049

K. Ch. [= ?]: 614
K. M. [= ?]: 294
kz [= ?]: 457, 459, 469, 590, 595
L. G. [= ?]: 286
L. J. [= ?]: 848, 861, 869
-lý [= ?]: 158
M. S. [= ?]: 1102
-ma [= ?]: 592
Maximax [= ?]: 154, 160, 482, 483, 633, 634, 635, 636
Mg [= ?]: 1509, 1592, 1599, 1605, 1609
mv [= ?]: 1566
Mvd. [= ?]: 440
-od- [= ?]: 597
-or- [= ?]: 435
-oro- [= ?]: 159-ors- [= ?]: 321
Pav-. [= ?]: 292
Pav.- [= ?]: 301
Pic. [= ?]: 766
pk [= ?]: 596
ps. [= ?]: 177
Rebel, Jan [= ?]: 1642, 1643, 1644, 1645
-ros- [= ?]: 279
Sacerdos [= ?]: 915
Scarbo [= ?]: 632
Sn. [= ?]: 718
Sv [= ?]: 588, 621
Školník [= ?]: 1129
T. Č.: [= ?]: 763
T. R. [= ?]: 436
V. M. [= ?]: 1365
vn [= ?]: 86, 122, 170
vn. [= ?]: 447
Vn. [= ?]: 470, 471
vrš. [= ?]: 717, 726
Všezvěd Všudybud [= ?]: 256, 258, 409, 696

vv [= ?]: 729, 737

vzd [= ?]: 135, 141, 150, 151, 164, 165

vzd. [= ?]: 278, 306, 602

Vzdoroslaviček [= ?]: 70, 74, 76, 253, 254, 255, 407, 408, 410, 412

Z. V. [= ?]: 1327

zd [= ?]: 465

Seznam pramenů

- BELLOC Hilaire: Evropa a víra; Řád 1935, č. 1, s. 39–45.
- BERNANOS Georges: Dnešní společnost; ukázka z knihy Postrach dobře smýšlejících; Řád 1933, č. 1, s. 15–28.
- BEROUNSKÝ Stanislav: Primát hospodářství; Řád 1933, č. 2, s. 108–110.
- BEROUNSKÝ Stanislav: Stát a hospodářství v soudobém Německu; Řád 1935, č. 9–10, s. 559–570.
- BEROUNSKÝ Stanislav: Stavovská myšlenka; Řád 1933, č. 1, s. 319–328.
- ČAPEK Karel: List Jarolsavu Durychovi o loajalitě; LN 31. 8. 1926.
- ČAPEK Karel: List Jaroslavu Durychovi o katolících; LN 3. 9. 1926.
- ČAPEK Karel: Otevřená odpověď Jaroslavu Durychovi; LN 25. 8. 1926.
- DURYCH Jaroslav: Alkazar; Řád 1936, č. 5, s. 307–309.
- DURYCH Jaroslav: List Karlu Čapkovi o loajalitě; Rozmach 4, 1926. č. 12.
- DURYCH Jaroslav: Pláč Karla Čapka, Akord, arch Poesie č. 1, s. 8–11.
- DURYCH Jaroslav: Rozmach a fašismus; Rozmach č. 5, 1927, s. 389–406.
- DURYCH Jaroslav: Ve stínu Španělska; Řád 1937/38, č. 7, s. 399–401.
- F. [= ?]: Bohem milovaný národ; Řád 1938/39, č. 1, s. 69–70.
- FANFANI Amintore: Kapitalistický duch; Řád 1936, č. 1, s. 41–49.
- HERTL Jan: Vladařství v dnešní době; Řád 1938/39, č. 2, s. 132–133.
- jd [= ?]: Od vraždění nevinů k vraždění kněží; Řád 1935, č. 4, s. 237–238.
- JEHLIČKA Ladislav: Křik koruny svatováclavské; Akord 24, 2004, s. 470–479.
- LAZECKÝ František: Jak vznikl jeden časopis; Akord 15, 1989/90, č. 4 a 5.
- MALIDAJEV Kyril [= SCHWARZENBERG Karel]: Anglický distributismus. Řád 1935 č. 3, s. 170–171.
- MARTINEK Jan: Pro Španělsko; Řád 1936, č. 8, s. 532–533.
- MENDIZABAL Alfredo: Politická mytologie; Řád 1932/34, č. 8, s. 438–451.
- ne [= NOVÁK Arne]: Řád; Lidové noviny, 13. 1. 1935.
- Nk. [= NOVÁK B.]: Došlé knihy, Čin 4, 1932/33, s. 599.
- REHEK Enor: „Kdyby bylo možno, byli by uvedeni v blud i vyvolení“; Řád 1937/38, č. 3, s. 193–195.
- sb [= BEROUNSKÝ Stanislav]: Quadragesimo anno a ministr Šrámek; Řád, č. 1. 1932/34, s. 47–48.

- STŘEDA Jindřich: Dohoda s našimi menšinami; Řád 1937/38, č. 1, s. 50–57.
- STŘEDA Jindřich: Slovo o Židech; Řád 1937/38, č. 3, s. 170–176.
- ŠUBRT Jiří: Vůdcovský princip v řízení státu; Řád 1935, č. 6–7, s. 375–381.
- TOMAS Isidoro Goma: Španělský případ; Řád 1937/38, č. 4, s. 242–254.
- V. H. [= KALISTA Zdeněk]: Řád; Lumír 59, 1932/33, s. 239.
- VELLERY-RODOT Robert: Kdo tě učinil králem?; Řád 1933, č. 6, s. 342–345.
- VODIČKA Timotheus: A ještě Karel Čapek; Řád 1933, č. 3, s. 185–186.
- VODIČKA Timotheus: F. X. Šalda a demokracie; Řád 1932/34, č. 6, s. 357–358.
- VODIČKA Timotheus: Tíhnutí doleva; Řád 1936, č. 5, s. 319–323.
- VOŘÍŠEK Rudolf: Magis amica veritas čili o poslání vědy a filozofie; Řád 1933, č. 4, s. 265–272.
- VOŘÍŠEK Rudolf: Renesance tomismu; Řád 1933, č. 3, s. 173–174.
- VOŘÍŠEK Rudolf: Současný antimodernismus; Řád 1933, č. 3, s. 156–163.
- vzd– [= ?]: Harmonizace Evropy; Řád 1932/24, č. 6, s. 358–359.
- vzd [= ?]: Metamorfóza jedné definice demokracie; Řád 1932/34, č. 1, s. 46–47.
- WINTER Eduard: K českoněmeckému dorozumění, Řád 1936, č. 3, s. 159–162.
- Z. Š. [= ŠMÍD Zdeněk]: Glosa na okraj tohoto čísla; Řád 1937/38, č. 7, s. 459–460.

Seznam použité literatury

- kol. autorů: Lexikon české literatury 1–4, Academia, Praha, 1985–2000.
- kol. autorů: Dějiny české literatury IV, Victoria Publishing, Praha, 1985.
- kol. autorů: Slovník českých spisovatelů od roku 1945, Brána, Knižní klub, 1995, 1998.
- LEHÁR J. – STICH A. – JANÁČKOVÁ J. – HOLÝ J.: Česká literatura od počátku k dnešku. NLN, Praha, 1998.
- BEDNÁŘOVÁ Jitka: Josef Florian a jeho francouzští autoři, CKD, Brno, 2006.
- František Xaver Šalda / Z období zápisníku*; ed. Emanuel Macek, Odeon, Praha, 1987.
- Jan Franz / Eseje, kritiky, dopisy*; ed. Miloš Doležal, Triáda, Praha, 2006.
- Jaroslav Durych: publicista*; ed. Zuzana Fialová, Academia, Praha, 2001.
- KÁRNÍK Zdeněk: České země v éře první republiky. Libri, Praha, 2002.
- MED Jaroslav: Literární život ve stínu Mnichova (1938 – 1939). Academia, Praha, 2010.
- MED Jaroslav: Od skepse k naději: studie a úvahy o české literatuře. Trinitas, Svitavy, 2006.
- MED Jaroslav: Spisovatelé ve stínu. Portál, Praha, 2004.
- MED Jaroslav: Španělská občanská válka: neuralgický bod literárního života. in Česká literatura 2006, č. 6, s. 1–19.
- ORT Alexandr: Evropa 20. století. Arista, Praha, 2002.
- PUTNA Martin C.: Torzo díla Karla VI. Schwarzenberga, předmluva in *Karel VI. Schwarzenberg, Torzo díla*, ed. Martin C. Putna, Torst, Praha, 2007.
- ROTREKL Zdeněk: Skrytá tvář české literatury. Blok, Brno, 1991.
- ROTREKL Zdeněk: Skryté tváře. Atlantis 2005.
- STANKOVIČ Andrej: Josef Florian a Stará Říše. Triáda, Praha, 2008.
- SUŠICKÁ Adéla: Durychova publicistika ve 20. a 30. letech, Bibliografie Akordu (1928–1932) (diplomová práce).
- TAUCOVÁ Radka: Listy pro umění a kritiku (diplomová práce).
- Víra a výraz*; Tomáš Kubiček / Jan Wiendl (eds.); Host, Brno, 2005.
- VOPRAVIL Jaroslav: Slovník pseudonymů v české a slovenské literatuře. SPN, Praha, 1973.
- WIENDL Jan: Vizionáři a vyznavači. Dauphin, Praha, 2007.